

การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย
ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

นางสาวสายพิน พุทธิสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0980-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE ORGANIZATION OF THAI CLASSICAL MUSIC
CO-CURRICULAR ACTIVITIES IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION : A CASE STUDY OF SCHOOLS
HOLDING HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS SIRINTHORN 'S CUP AWARD IN
THAI CLASSICAL BAND

Miss Saipin Puttisarn

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Education Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0980-5

สายพิน พุทธิสาร : การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทาน
 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (A STUDY OF THE ORGANIZATION OF
 THAI CLASSICAL MUSIC CO-CURRICULAR ACTIVITIES IN SECONDARY SCHOOLS UNDER
 THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION : A CASE STUDY OF SCHOOLS HOLDING
 HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS SIRINTORN ' S CUP AWARD IN THAI CLASSICAL BAND)
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา , 217 หน้า ISBN 974-13-0980-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย และปัญหาในการจัดกิจกรรม
 เสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระ
 เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประชากร คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัล
 การประกวดวงดนตรีไทยในปี 2538 - 2542 รวม 8 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา
 ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง
 แบบสังเกตและแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบ
 ความเรียง

ผลการวิจัย พบว่า การเตรียมการจัดกิจกรรม โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมโดยจัดทำแผนปฏิบัติการและ
 โครงการ โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้เขียนโครงการ มีการประสานงานในการอำนวยความสะดวกด้านอาคาร
 สถานที่ มีการเชิญวิทยากรพิเศษ และศิษย์เก่าเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรม งบประมาณในการจัดกิจกรรม ได้รับจาก
 เงินบำรุงการศึกษาและเงินสมาคมผู้ปกครองและครู ครูที่ปรึกษากิจกรรมประชาสัมพันธ์การรับสมัครสมาชิกกับ
 นักเรียนในห้องเรียน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย ปัญหาที่
 พบในการเตรียมการจัดกิจกรรม คือ สถานที่ฝึกซ้อมไม่เหมาะสม ขาดแคลนบุคลากรที่เชี่ยวชาญและงบประมาณ
 ไม่เพียงพอ

ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม พบว่า มีการปฐมนิเทศสมาชิก สำหรับคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย
 คณะกรรมการครูที่ได้จากการแต่งตั้งและคณะกรรมการนักเรียนที่ได้จากการเลือกตั้ง ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรม
 กิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมฝึกซ้อมเพื่อประกวด ร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน กิจกรรมบริการชุมชน
 โดยใช้เวลาเย็นหลังเลิกเรียนและเวลาเช้าก่อนเข้าแถวเป็นเวลาฝึกซ้อม แนวการจัดกิจกรรมมุ่งส่งเสริมความถนัด
 พัฒนาความสามารถ ส่งเสริมทักษะและสร้างโอกาสในการเรียนต่อ ลักษณะการฝึกซ้อมมีทั้งการฝึกซ้อมทักษะและ
 ฝึกซ้อมรวมวง ครูที่ปรึกษากรรมการดูแลการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารติดตามการจัดกิจกรรมจาก
 รายงานผลการจัดกิจกรรมและการเยี่ยมเยียนให้ขวัญกำลังใจ ปัญหาที่พบ คือ มีเวลาฝึกซ้อมน้อย

ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากรรมการและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและจัดทำ
 เอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม ปัญหาในการประเมินผลการจัดกิจกรรม คือ ไม่มีการบันทึกผล
 การประเมินการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร การรายงานผลการจัดกิจกรรมล่าช้าและจัดทำไม่สม่ำเสมอ

ภาควิชา บริหารการศึกษา.....
 สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
 ปีการศึกษา..... 2543.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4283836327 :MAJOR SUPERVISTION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: THAI CLASSICAL MUSIC CO-CURRICULAR ACTIVITIES/ORGANIZATION

SAIPIN PUTTISARN : A STUDY OF THE ORGANIZATION OF THAI CLASSCAL MISIC CO-CURRICULAR
ACTIVITIES IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION : A
CASE STUDY OF SCHOOLS HOLDING HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS SIRINTHORN 'S CUP
AWARD IN THAI CLASSICAL BAND

THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph D. 217 pp ISBN 974-13-080-5

The purpose of this research was study the activity organization and the problems of Thai classical music co-curricular activities and the secondary schools holding Her Royal Highness Princess Sirinthorn's Cup Award in Thai classical music band. The population were eight secondary schools under the department of general education awarded in Thai classical music band in 1995 to 1999. The obtained data were from administrators, art education head teachers, activity advisory teachers and students participated in such activities. Research instruments were consisted of semi-structured interview form, observation form and document study form, The data were statistically analyzed by means of content analysis method and presented in table with description.

The analytical result showed that the activities were organized with the operational plans and project. The projects were drawn by activity advisory teachers with the coordination provided for the facilitation of the buildings and sites. The special experts as well as alumni were invited to join the activities with the budget provided for the activity organization obtained from the educational supports and from the Parents and Teachers Association. The membership application was publicized by the activity advisory teachers to students in classrooms Most participating students were having talents in the field of Thai classical music, however, the problems found in the activity organization were dealing with the unsuitability of the practicing places, the shortage of the experts and the lack of budget.

For the activity organization, the members orientation was available, for the organized committee consisting of the appointed teachers committee and elected students committee was conducted for the mutual activity organization planning. The activities conducted for students were the practicing activities for the contest, joining for the school activities, community service activities, all these were done after the school hours in the evening and in the morning before the flag salutation for the practicing which the activity organization approach was intended for the promotion of dexterity, ability development, skill enhancement and the creation of the opportunity for further study. The natures of practice were for individual skill practicing and all band practicing. The activity advisory teachers took good care of the activity organization which was monitored closely by the administrators through the performance reports of the activity organization and the visitation to provide them the morale and will power. Nevertheless, the problem was the insufficient time of practice.

For the evaluation of the activity organization, the activity advisory instructors, in cooperation with students, discussed and prepared the documentary report of the activity organization performance when all the activities were over. The problems of the activity organization evaluation were, there was no written activity organization evaluation performance recording, the tardiness and inconsistency of the activity organization performance reporting.

Department Educational Administration
Field of study Supervision and Curriculum Development
Academic Year 2000

Student's signature.....
Advisor's signature.....
Co-addresser's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเกิดจากความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา ซึ่งได้ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รศ. วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ประธานกรรมการ รศ.ดร.จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ กรรมการ และ รศ.ดร.บุญมี เณรยอด ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความซาบซึ้งในความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัยซึ่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัยด้วยดี

ท้ายสุดขอขอบพระคุณครอบครัวเทียนธาดา ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยความจริงใจ และขอขอบพระคุณผู้ที่ไม่ได้กล่าวนาม ซึ่งหลาย ๆ ท่านมีความห่วงใยและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

สายพิณ พุทธิสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.4 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	9
1.5 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	11
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 กิจกรรมเสริมหลักสูตร	
2.1.1 ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	13
2.1.2 ความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	15
2.1.3 ประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	18
2.1.4 จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	20
2.1.5 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	24
2.1.6 หลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	26
2.1.7 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรม ในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532.....	29
2.2 การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	31
2.3 การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	42
2.4 การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	53
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย
3.1	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 63
3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 64
3.3	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 66
3.4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 67
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 68
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ
5.1	สรุปผลการวิจัย..... 166
5.2	อภิปรายผล..... 171
5.3	ข้อเสนอแนะ..... 178
	รายการอ้างอิง..... 179
	ภาคผนวก..... 181
	ประวัติผู้วิจัย..... 208

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการกำหนด ระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม.....	125
2	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการทำโครงการและ เสนออนุมัติ.....	128
3	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการเตรียมอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์.....	131
4	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการเตรียมบุคลากร.....	134
5	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการเตรียมเรื่องงบประมาณ.....	137
6	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการประชาสัมพันธ์ และสมัครสมาชิก.....	139
7	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการปฐมนิเทศเกี่ยวกับ ข้อปฏิบัติในการร่วมกิจกรรม.....	142
8	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน.....	144
9	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมด้านจุดมุ่งหมาย ในการจัดกิจกรรม.....	148
10	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม ด้านประเภทของกิจกรรม.....	149
11	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรม.....	150
12	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม ด้านการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม.....	151
13	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม ด้านแนวทางการจัดกิจกรรม.....	152
14	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม ด้านลักษณะการจัดกิจกรรม.....	153
15	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม ตามข้อเสนอแนะของนักเรียน.....	154

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรม.....	155
17	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาปัญหาในการจัดกิจกรรม.....	156
18	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการติดตามดูแล การจัดกิจกรรม.....	158
19	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรม.....	161
20	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการรายงานผลการจัดกิจกรรม.....	163

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมทุกวันนี้เชื่อมโยง ชับซ้อน เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์ไม่สามารถเผชิญกับความซับซ้อนและความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ จึงเกิดสภาวะวิกฤต เช่น ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจน การไม่มีงานทำ ความเครียด ความรุนแรง ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ อุบัติเหตุ ความขัดแย้ง อาชญากรรม การทำลายสิ่งแวดล้อมและอื่น ๆ จึงไม่สามารถจัดระบบชีวิตและสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขได้ (ประเวศ วะสี, 2543: ก) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) จึงได้เน้นถึงความสำคัญของการพัฒนาคนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติทั้งในด้านความรู้ ความสามารถในเชิงวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการอยู่ร่วมกับประชาคมโลก การจัดการศึกษานับเป็นกลไกที่สำคัญที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามความมุ่งหวังดังกล่าว (กัญนิภา พรหมณไพฑักษ์, 2541 :55)

ในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนที่อยู่ในระบบโรงเรียนนั้น การเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ โดยมุ่งให้นักเรียนนิสิต และ นักศึกษาได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการสอบไล่ได้ประการเดียวไม่เป็นการเพียงพอต่อการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชาติบ้านเมือง (กองนโยบายและแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานயกรัฐมนตรี ,2525:1)

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะต้องอาศัยกิจกรรมหลายรูปแบบ เพราะกิจกรรมเป็นส่วนที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ ช่วยแก้ปัญหาการปกครอง ช่วยให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้เด็กได้มีโอกาสทำงานและประสบความสำเร็จในงานที่ตนถนัดและสนใจ (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ ,2531:145) ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงมิใช่เน้นการเรียนการสอนจำกัดเฉพาะแต่ภายในชั่วโมงสอนหรือภายในห้องเรียนเท่านั้น ประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ได้โดยการแสวงหาประสบการณ์ด้วยตนเองตามหลักการเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อก่อให้เกิดประสบการณ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในวิชาการด้านต่าง ๆ ในชั่วโมงสอนนั้น ยังมิได้ตอบสนองต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรได้เต็มที่นัก เนื่องจากยังมีข้อจำกัดหลายด้าน เช่น ข้อจำกัดด้านเวลา สภาพการเรียนการสอน จำนวนนักเรียนและระดับความพร้อมของนักเรียน (สถิต วิเศษสัตย์ ,2540) การเรียนรู้จึงไม่อาจบรรลุผลสำเร็จได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั่วโมงเพียงอย่างเดียว สิ่งที่จะทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและส่งเสริมการเรียนการสอนให้ประสบผลบรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จันทร์ ชุ่มเมืองปักษ์ (อ้างในอุทัย เพชรช่วย ,2531: 24) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมเสริมหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน ในอันที่จะสร้างเสริมประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและท่านยังเปรียบเทียบอีกว่า “ถ้าวิชาการต่าง ๆ ในหลักสูตรเป็นอาหารเลิศแล้ว กิจกรรมเสริมหลักสูตรก็คือส่วนประกอบที่สำคัญและจำเป็น อันได้แก่ เครื่องเทศ และสิ่งชูรสนั่นเอง การปรุงอาหารต้องการเครื่องเทศและสิ่งชูรสชนิดใด การเรียนการสอนก็ต้องการกิจกรรมเสริมหลักสูตรชนิดนั้น”

นอกจากนี้กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ ช่วยแก้ปัญหาการปกครองช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้ค้นพบความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตน สามารถแก้ปัญหาของตนเองและช่วยสังคมได้ด้วย (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ ,2528 :7)

จากความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ (2534:3) ได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปของกิจกรรมต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมในรูปกิจกรรมนักเรียนไว้ในโครงสร้างหลักสูตร ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมภาคเรียนละ 5 คาบต่อสัปดาห์ โดยแยกประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งเป็น

(1) กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี หรือ ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

(2) กิจกรรมอื่น ๆ 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

2. กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

2. กิจกรรมแนะแนวและหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

จากกิจกรรมนักเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย ครอบคลุมทุกรายวิชาและถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่จะต้องประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสติปัญญาและลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์ที่พึงงามแก่ผู้เรียน โดยอาศัย กิจกรรมเป็นเครื่องมือ อีกทั้งการจัดกิจกรรมตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมอิสระของนักเรียนสามารถจัดได้กว้างขวางโดยใช้เวลาเพิ่มนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สามารถแก้ไขปัญหาจากการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งเวลาไม่พอกับกิจกรรมได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะในรายวิชาที่ต้องใช้ทักษะมาก ๆ ควรได้รับการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพิ่มขึ้นตามศักยภาพและความพร้อมของโรงเรียน

ลักษณะการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ คือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข

คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละรักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข

คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูง ในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ รู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ เป็นต้น เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันเทคโนโลยีมีความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตน สังคมและประเทศชาติได้

คนมีความสุข คือ คนที่สุขภาพดีทั้งกายและจิต เป็นคนร่าเริงแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสระภาพ ปลอดภัยจากการตกเป็น ทาสของอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่อัตภาพ (คณะกรรมการปฏิรูปการ ศึกษาแห่งชาติ ,2543:12)

ในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีลักษณะพึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 นั้น สารการเรีนรู้ด้าน “ดนตรี” เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งสามารถพัฒนาคุณภาพคนได้ ดนตรี เกี่ยวข้องกับการศึกษาเมื่อดนตรีเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กับจริยศาสตร์ ในการที่จะขัดเกลาจิตใจคนในสังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมี ความสุข ดนตรีจึงมีความสำคัญมากต่อกระบวนการศึกษาของชีวิต “เรียนดนตรีเพื่อพัฒนาคุณ ภาพคน แล้วคนออกไปพัฒนาคุณภาพชาติ” (สุกรี เจริญสุข ,2535:7)

ดนตรีมีส่วนช่วยเพิ่มการตอบสนองทางอารมณ์ ช่วยปลูกเร้าให้เด็กมีความคิดต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับความเป็นกวี ความคิดช่างฝัน ความสวย ความงาม ความไพเราะ และความคิดสร้างสรรค์ ดนตรีมีอิทธิพลในการสร้างจินตนาการ

ดนตรีเป็นขุมทรัพย์ทางความคิดที่ยิ่งใหญ่ เด็กจะพัฒนาความคิดไปได้อย่างรวดเร็ว เมื่อ เด็กได้ศึกษาและได้รับรู้และซาบซึ้งในดนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2540 :67)

ความสำคัญของดนตรี ได้แก่ การทำให้ผู้ฟังได้รับรู้ได้สัมผัสกับโสตศิลป์อันนำไปสู่ความ รู้สึกภายในจิตใจของผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังเกิดความเอิบอิ่ม ชื่นชม เห็นคุณค่าในความงดงามของดนตรี ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้มิได้รับรู้หรือสัมผัสได้ทุกคน จำเป็นที่จะต้องมีการเรีนรู้สารดนตรีเพื่อสร้าง ความเข้าใจและจะเกิดความชื่นชมในสุนทรีย์รสของดนตรีได้ในที่สุด เมื่อผู้ฟังสามารถรับรู้ถึง ความรู้ดังกล่าวแล้วย่อมจะส่งผลให้ผู้ฟังเข้าใจ และเห็นคุณค่าของดนตรี เห็นคุณค่าของความ สามารถใน การสร้างสรรค์ของมนุษย์ เกิดความชื่นชมในความเป็นมนุษย์ด้วยกัน คุณค่าของดนตรี เช่นนี้ทำให้ ผู้ฟังเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ,2539:2)

ในยุครีกกรุงเรื่อง เพลโตผู้ซึ่งกล่าวถึง “แบบ” (Form) หรือ “มโนภาพ” (Idea) ว่าเป็น ปรมาตัสัจ (Ultimate reality) และเป็นต้นแบบของสรรพสิ่ง ได้กล่าวถึง ศิลปะว่าเป็นสิ่งเลียนแบบ ธรรมชาติและโดยที่ธรรมชาติก็เลียนแบบจากมโนภาพ ศิลปะประเภททัศนศิลป์ (Visual Art) จึง เป็น “สิ่งเลียนแบบจากแบบจำลอง” (Imitation of Imitation) ยกเว้นแต่ ดนตรี ที่ไม่เหมือนศิลปะ อื่น ๆ ดนตรีไม่มีต้นแบบไม่มีมโนภาพ ในขณะที่มันกลับทรงอิทธิพลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของ

มนุษย์ เขาบอกว่ามันคล้ายคลึงและใกล้ชิดกับจิตวิญญาณของมนุษย์อย่างลึกซึ้ง ดนตรีจึงมีหน้าที่ในการ “อบรมอุปนิสัยและสร้างเสริมจริยธรรม” แนวความคิดแบบนี้เป็นแนวคิดหลักอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญในวงการศึกษาปรัชญาดนตรี (มินรัตัน นวะบุศย์,2543 :27)

เฮวาร์ด การ์ดเนอร์ ได้เสนอทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences M.I.) หรือปัญญาเจ็ดด้าน โดยการ์ดเนอร์ได้จัดความสามารถทางดนตรี พื้นที่ ร่างกาย การเคลื่อนไหว เป็นปัญญาชนิดหนึ่ง แทนที่จะเป็น “ความถนัด” หรือ ความสามารถเฉพาะด้าน การ์ดเนอร์เข้าใจดีว่าเรามากเคยชินกับคำพูดที่ว่า “เขาเป็นคนไม่ฉลาดหรอก แต่เขามีความสามารถพิเศษทางดนตรี” การ์ดเนอร์ยืนยันว่าความสามารถพิเศษต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญญาเฉพาะด้านโดยเขามีเกณฑ์พิจารณาดังต่อไปนี้

ปัญญาที่มีลักษณะเฉพาะด้านจากการศึกษาเรื่องสมอง ระหว่างที่การ์ดเนอร์ทำงานกับองค์การทหารผ่านศึกแห่งเมืองบอสตัน เขาได้พบว่าบุคคลที่ประสบอุบัติเหตุและสมองด้านซ้ายซึ่งเรียกว่า บริเวณโบรคา (Broca 's area) ซึ่งเป็นด้านของปัญญาทางภาษาถูกทำลายไป ปรากฏว่าบุคคลผู้นั้นจะมีความยากลำบากในการพูด อ่าน เขียน และการใช้ภาษา แต่เขาก็ยังร้องเพลง เต้นรำ มีความรู้สึกและมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นเหมือนเดิม และบุคคลที่สมองด้านหน้าขวาถูกทำลายก็ทำให้หมดความสามารถด้านดนตรี

จากกรณีทำนองเดียวกับข้างต้นนี้อีกหลายกรณีและจากทฤษฎีสมองซีกซ้าย ซีกขวาซึ่งเป็นที่สนใจแพร่หลายระหว่างปี 1970 (พ.ศ.2513) ก็เป็นที่เชื่อถือได้ว่าปัญญาความฉลาดแต่ละด้านนั้นจะอยู่ตามที่ตั้งต่าง ๆ ของสมอง (อารี สัททนต์วี ,2543:3)

ทฤษฎีพหุปัญญาดังกล่าว “ดนตรี” จัดเป็นปัญญาด้านหนึ่งในเจ็ดที่สำคัญและควรได้รับการพัฒนาเคียงกับปัญญาด้านอื่น ๆ เพราะสมองของคนเรามี 2 ซีก และแต่ละซีกมีความสำคัญแตกต่างกันแต่ควรได้รับการพัฒนาเท่าเทียมกันตามวัย เพื่อให้ได้คนที่สมบูรณ์ครบทุกประการ

จากความสำคัญของดนตรีดังกล่าวข้างต้น การบรรจุสาระดนตรีไว้ในหลักสูตรจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพราะดนตรีจะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้และถ้าผู้เรียนได้มีประสบการณ์ด้านดนตรีและค้นพบถึงความถนัด ความสามารถพิเศษทางด้านดนตรีก็เป็นหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ สถานศึกษา คณะครูอาจารย์ ต้องเป็นผู้สนับสนุนการเรียนการสอนดนตรีดังกล่าว

จากรายงานการวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 พบว่าหลักสูตรในระดับประถมและมัธยมศึกษา กำหนดสัดส่วนเวลาเรียนเนื้อหาวิชา ไม่เหมาะสม บาง

รายวิชาใช้เวลาเรียนมากเกินไป บางรายวิชาใช้เวลาน้อยเกินไปและจัดให้เรียนไม่ต่อเนื่อง เวลาในการฝึกทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อการสร้างเสริมสุนทรียภาพ จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ตลอดจนการมีสุขภาพกายและใจที่ดี หลักสูตรให้เวลาเพียงร้อยละ 10 ของเวลาเรียนทั้งหมด ในระดับประถมศึกษาและร้อยละ 7 ในระดับมัธยมศึกษา (กรมวิชาการ ,2543:2)

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2535:14) ให้ความเห็นเกี่ยวกับสาระของดนตรีในหลักสูตร ไว้ดังนี้ หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการฉบับปรับปรุงใหม่ปี พ.ศ. 2533 ได้นำดนตรีไปรวมกับวิชาด้านทัศนศิลป์จัดเป็นวิชาศิลปะกับชีวิต ทำให้ดนตรีมีเวลาเรียนน้อยลงกว่าในหลักสูตรฉบับเดิม ผู้เรียนในระดับนี้จะเรียนดนตรีโดยได้เนื้อหาที่น้อยลงกว่าหลักสูตรเดิมมาก ความสำคัญของดนตรีลดลงสำหรับผู้เรียนที่ประสงค์จะเรียนดนตรีเป็นวิชาเอก มีวิชาด้านดนตรีไทยและดนตรีตะวันตกไว้ให้เลือกเรียนได้

หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี มิได้จัดดนตรีเป็นวิชาบังคับเลย ผู้สนใจเท่านั้นที่จะเลือกเรียนวิชาดนตรีได้แก่วิชาสังคีตนิยม ส่วนผู้เรียนดนตรีเป็นวิชาเอกมีวิชาดนตรีให้เลือกเรียนในทำนองเดียวกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กิจกรรมเสริมหลักสูตรทางดนตรี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสัมผัสกับดนตรีมากขึ้น โรงเรียนมัธยมส่วนใหญ่ในปัจจุบัน มีวงโยชวาทิต หรือวงดนตรีไทยประจำโรงเรียน บางแห่งมีวงขับร้องประสานเสียงด้วย

กิจกรรมดนตรีในปัจจุบันที่ผู้เรียนทั้งระดับประถมและมัธยมสามารถเข้าร่วมได้มีมากมาย ในสังคมไทยปัจจุบันทั้งด้านดนตรีสากลและดนตรีไทย อย่างไรก็ตามความสนใจของเด็กกับดนตรีไทยและดนตรีคลาสสิกควรได้รับการปลูกฝังและสนับสนุนมากกว่านี้

ในการจัดกิจกรรมดนตรีเพียงแต่ในคาบเรียนนั้นไม่สามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้นักดนตรีได้อย่างเต็มที่เนื่องจากประสบการณ์ดนตรีมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ตลอดจนความเข้าใจและช่วยให้เกิดความซาบซึ้งในสุนทรียรสของดนตรี กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีจึงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมจากหลักสูตรและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่มีความถนัดในด้านดนตรีอีกทางด้วย ดังที่ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2537 :158) กล่าวไว้ว่า ข้อควรคำนึงในการจัดกิจกรรมดนตรีประการหนึ่ง คือ กิจกรรมพิเศษจัดเป็นสิ่งสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ผู้สอนควรจัดให้กับผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าร่วม เพื่อช่วยพัฒนาทักษะและความรู้ดนตรีให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป กิจกรรมพิเศษสามารถจัดในรูปของชุมนุมดนตรีในลักษณะต่าง ๆ ได้ ผู้สอนควรส่งเสริมผู้ที่มีความถนัดดนตรีให้มีโอกาสศึกษาดนตรีเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อสร้างนักดนตรีที่มีคุณภาพหรือนักดนตรีระดับศิลปินเดี่ยวในวงการดนตรี

จากความสำคัญของดนตรีดังกล่าวข้างต้น การส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านดนตรีมีประโยชน์อย่างยิ่งนอกจากเป็นการเพิ่มประสบการณ์และความรู้ในด้านวิชาการดนตรี ส่งเสริมการเรียนการสอนด้านดนตรีเพิ่มขึ้นจากในห้องเรียน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมผู้ที่มีทักษะ หรือความถนัดพิเศษด้านดนตรีให้มีโอกาสได้พัฒนาความสามารถของตนเพิ่มขึ้นอีก การจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ ได้ฝึกซ้อมและแข่งขัน เป็นประสบการณ์ตรงที่ทำให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้อันด้านดนตรี เป็นการฝึกทักษะอัน พึงประสงค์อันได้แก่ ความอดทน ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความสามัคคี เป็นการสร้างและ พัฒนา ผู้เรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ได้อย่างแท้จริง

ดนตรีไทยเป็นวัฒนธรรมแขนงหนึ่งของชาติไทยเรามาแต่โบราณ ซึ่งจะเฟื่องฟูได้ก็ต้องมี การสืบเนื่องโดยไม่ขาดตอน มีการส่งเสริมให้แพร่หลายในหมู่คณะ มีการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะ กับสภาพแวดล้อม สภาพเหตุการณ์ของบ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เรา ควรตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของศิลปะแขนงนี้ (พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์ กุล ,2532:20)

ดนตรีไทยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ทั้งในด้านการจัดแบ่งสาขาทางวัฒนธรรมขององค์ การยูเนสโกและเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในด้านคุณค่าของดนตรีไทยเอง จากการประชุมเรื่อง นโยบายทางวัฒนธรรมซึ่งองค์การยูเนสโกได้จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2513 โดยมีรองศาสตราจารย์ สาโรช บัวศรี เป็นตัวแทนไปร่วมประชุมระหว่างประเทศได้แบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 5 สาขา คือ สาขามนุษย์ศาสตร์ สาขาศิลปกรรม สาขาการช่างฝีมือ สาขาคหกรรม และสาขากีฬาและ นันทนาการ จาก 5 สาขานี้ในส่วนของดนตรีไทยจัดอยู่ในสาขาศิลปกรรม ซึ่งประกอบด้วยเรื่อง วรรณคดี การละคร นาฏศิลป์ วิจิตรศิลป์ สถาปัตยกรรม ประติมากรรม วิทยุ โทรทัศน์ ในส่วน ที่เป็นวัฒนธรรมด้านคุณค่านั้นจัดได้ว่าดนตรีไทยเป็นมรดกที่สำคัญ และเป็นที่ยอมรับของทุก ๆ คนในสังคม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทุกยุคทุกสมัยได้มีการสั่งสม คัดเลือก ถ่ายทอดและพัฒนา ดนตรีไทยให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปจากคนยุคหนึ่งสู่คนอีกยุคหนึ่ง การดำรงอยู่ของดนตรีไทยในปัจจุบัน จึงเป็นเครื่องบ่งบอกได้ว่าดนตรีไทยเป็นส่วนหนึ่งของคน ไทยและวัฒนธรรมไทย (ประสาน บริบูรณ์กูร ,2536:20-21)

ดนตรีจึงมีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะสิ่งที่ลืมไม่ได้ คือ ดนตรีไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย แสดงถึงความเป็นไทยและเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนไทย และตาม จุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ได้กำหนดไว้เด่นชัดในเรื่องของการ พัฒนา ผู้เรียนให้เข้าใจสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของตน ตลอด จนอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมเสริม

หลักสูตรดนตรีไทยโดยทำการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทยด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปี 2538 – 2542 เพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย ว่ามีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยอย่างไร ซึ่งมีได้มีใครศึกษามาก่อนเพื่อเป็นแบบอย่างและแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป ได้นำผลการวิจัยไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมการดนตรีไทยให้กว้างขวางขึ้นไปอีกต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยได้ประสบผลสำเร็จ และได้รับรางวัลระดับประเทศ โดยได้รับรางวัลที่ 1 , 2 หรือ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทย ด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด ในปี 2538 – 2542 จำนวน 8 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในประเด็นต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ได้เคยได้รับรางวัลที่ 1 , 2 หรือ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทย ด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปี 2538 – 2542 โดยจะศึกษาใน 3 ประเด็น คือ การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนิน

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำหรับประเด็นย่อยของการศึกษาภายใต้ประเด็นหลักข้างต้นกำหนดจากข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาแนวดำเนินการจัดกิจกรรมของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการนำประเด็นต่างๆ เหล่านั้นมาวิเคราะห์และสังเคราะห์กำหนดเป็นกรอบของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย
 - 1.1 การกำหนดระเบียบข้อบังคับ
 - 1.2 การทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ
 - 1.3 การเตรียมอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์
 - 1.4 การเตรียมบุคลากร
 - 1.5 การเตรียมเรื่องงบประมาณ
 - 1.6 การประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก
2. การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย
 - 2.1 การปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม
 - 2.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
 - 2.3 การจัดกิจกรรม
 - 2.4 การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม
3. การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 3.1 การประเมินผลการจัดกิจกรรม
 - 3.2 การรายงานผลการจัดกิจกรรม

คำจำกัดความของการวิจัย

กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและมีได้กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือมีได้บังคับว่าจะต้องเรียนซึ่งบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันจัดขึ้นโดยมุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพและไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งผลต่อการเลื่อนชั้นหรือการสำเร็จการศึกษาของนักเรียน

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีให้ในด้าน การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เคยได้รับรางวัลที่ 1 , 2 หรือ ที่ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด ในปี พ.ศ. 2538 – 2542

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ได้รับรางวัลที่ 1,2 หรือ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งจัดโดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด ในปี พ.ศ. 2538 - 2542

หัวหน้าหมวด หมายถึง หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษาที่ได้รับรางวัลที่ 1,2 หรือ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและ ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด ในปี พ.ศ. 2538 - 2542

ครูที่ปรึกษากิจกรรม หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแลการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ได้รับรางวัลที่ 1,2 หรือ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยาม บรมราชกุมารี ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด ในปี พ.ศ. 2538 - 2542

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ในปีการศึกษา 2543 ของของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ได้รับรางวัลที่ 1,2 หรือ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยาม บรมราชกุมารี ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด ในปี พ.ศ. 2538 - 2542

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 โรงเรียนเท่านั้น ดังนั้นข้อค้นพบจึงไม่อาจนำไปใช้อ้างอิงกับโรงเรียนอื่นได้ ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จำกัดอยู่เฉพาะช่วงปีการศึกษา 2543 และชื่อโรงเรียนที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นนามแฝงทั้งหมด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครูที่ปรึกษากิจกรรม และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยให้ดีขึ้น
2. สามารถนำแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปให้เหมาะสมตามสภาพความพร้อมของแต่ละโรงเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. ความสำคัญและความจำเป็นในการกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. ประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
6. หลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
7. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532
8. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยประกอบด้วย
 1. การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 1.1 การกำหนดระเบียบข้อบังคับ
 - 1.2 การจัดทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ
 - 1.3 การเตรียมอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์การเตรียมบุคลากร
 - 1.4 การเตรียมบุคลากร
 - 1.5 การจัดสรรงบประมาณ
 - 1.6 การประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก
 2. การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.1 การประชุมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม
 - 2.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
 - 2.3 การจัดกิจกรรม
 - 2.4 การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม
 3. การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 3.1 การประเมินผลการจัดกิจกรรม
 - 3.2 การรายงานผลการจัดกิจกรรม
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539 : 9) คำว่า กิจกรรม (Activity) หมายถึง การที่ผู้เรียนปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้

กิจกรรม (Activity) หมายถึง สภาพการเรียนรู้ใด ๆ ที่เด็กได้กระทำด้วยความเต็มใจทั้งทางสมอง (Mental) และทางกาย (Physical) เพื่อเป็นการสนองความต้องการของผู้กระทำให้บรรลุถึงซึ่งจุดหมาย เช่น การค้นคว้า แก้ปัญหา อภิปราย การเรียนรู้ที่ถูกต้องจะให้เด็กได้ประกอบกิจกรรมให้มากที่สุด แต่การจัดกิจกรรมของคุณ ควรอยู่บนรากฐานของสิ่งต่อไปนี้

- ความสนใจของเด็ก
- อุดมการณ์ทางประชาธิปไตย
- ให้ทุกคนได้เข้าร่วมในกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคล

(สุวิทย์ หิรัญภาคณ์ ,สิริวรรณ เมธีวิรัตน์,ชนนินทร์ชัย อินทிரากรณ์ ,2540 : 7)

จากความหมายของคำว่ากิจกรรมสรุปได้ว่า กิจกรรมนั้นเป็นสภาพการเรียนรู้ที่เด็กได้ปฏิบัติตามความสนใจเพื่อสนองความต้องการของผู้กระทำให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีการเรียกชื่อในภาษาไทยแตกต่างกันออกไป เช่น กิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมร่วมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมพิเศษ กิจกรรมนิสิต กิจกรรมนักศึกษา ปัจจุบันนิยมเรียกว่ากิจกรรมนักเรียน ส่วนในภาษาอังกฤษก็มีการเรียกชื่อแตกต่างกันออกไปหลายชื่อ เช่น

1. Extra – Curriculum Activities
2. Extraclass Activities
3. Co – Curricular Activities
4. Campus Activities
5. Classroom Activities
6. Group Activities
7. Informal Activities
8. Non curriculum Activities
9. Semi – Curricular Activities
10. School Activities
11. School – Life Activities
12. Student Activities
13. Student Activities Program

14. Teacher Student Activities

15. Third Curriculum

16. Development Activities

(ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ, 2524 : 3)

กิจกรรมเสริมหลักสูตรถึงแม้จะมีชื่อเรียกในภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่แตกต่างไปบ้าง แต่ในด้านความหมายนั้นนักวิชาการการศึกษาได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

จิตรารัตน์ โพธิมามกะ (2523 :3) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่จัดและดำเนินการโดยนักเรียน ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเหล่านี้ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการโดยตรง ไม่มีการคิดหน่วยกิตแต่เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัด ความสนใจ ความรู้ ความบันเทิง การเข้าร่วมกิจกรรมก็เป็นไปตามความสมัครใจไม่ได้บังคับ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงถือว่าเป็นงานซึ่งครูและนักเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตของนักเรียน เพื่อเติมจากที่บ่งไว้ในหลักสูตร เพื่อให้เด็กได้มีความเจริญในทุก ๆ ด้านสมดังเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา

ใจจริง บุญเรืองรอด (2526 : 28) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะมีชื่อเรียกต่าง ๆ ไปบ้างแต่โดยความหมายแล้วนับว่าใกล้เคียงกัน ส่วนมากจะเกี่ยวกับ

1. กิจกรรมที่นักเรียนจัดด้วยความสมัครใจ
2. กิจกรรมนั้นได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากสถานศึกษา
3. กิจกรรมนั้นไม่คิดหน่วยกิตและได้ตก
4. กิจกรรมนั้นมุ่งความบันเทิง และเสริมความรู้ความสมัครใจและความสามารถ นับได้ว่ากิจกรรมดังกล่าวมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษา

อุทัย เพชรช่วย (2531 :11) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดนอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตร โดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเอง ทั้งในและนอกห้องเรียนโดยครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ ไม่มีการบังคับว่ากิจกรรมใดต้องเรียนหรือต้องทำ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความถนัดและความสนใจ ไม่มีการวัดผลได้ตก กิจกรรมเหล่านั้นจัดขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์การเรียนการสอนในชั้นเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอล โซ วอร์ ทอมสกินส์ (Tomskin 1950 :10) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นประสบการณ์ที่ดี เป็นส่วนส่งเสริมการเรียนการสอนตามประมวลการเรียนในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กเจริญงอกงามทุกด้าน ดำรงตนเป็นพลเมืองดีสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้

สตรูพ เฮอร์เบิร์ต (Herbert 1969 : 30) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การแนะนำที่ถูกต้องและอยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย โดยกิจกรรมนั้นไม่มีการลงคะแนนเข้ามาเกี่ยวข้อง

คาร์เตอร์ วี. กู๊ด (Good 1973 : 3) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า โปรแกรมและการจัดการดำเนินงานซึ่งนักเรียนหรือสถาบันทางการศึกษาจัดขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ ให้โอกาสแสดงความสามารถ ไม่มีการให้หน่วยกิต ต้องจัดหาเงินเพื่อการดำเนินการเองและอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเวลาเรียนเพื่อสนองความต้องการ ความสนใจ ความสามารถและความถนัดของนักเรียน อันเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ที่นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถและปรับตัวเข้ากับสังคมได้โดยมีลักษณะ คือ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้เข้าร่วมด้วยความสมัครใจไม่มีการบังคับ เป็นกิจกรรมที่อยู่ในความดูแลของสถานศึกษา โดยมีครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบและไม่มีการให้หน่วยกิตแต่อย่างใด

ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือจากเวลาเรียนและเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและยังมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ดังนั้นกิจกรรมนักเรียนจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

สุมิตร คุณานุกร (2518 : 99) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญมากในการที่จะช่วยให้ความมุ่งหมายทางการศึกษาบรรลุถึงผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ความมุ่งหมายของการศึกษาที่สมบูรณ์นั้นต้องประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยก็เช่นกัน แต่ทางด้านจิตพิสัยซึ่งเกี่ยวกับเรื่องของค่านิยมและนิสัยต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ การมีน้ำใจต่อผู้อื่น การเสียสละ การช่วยเหลือผู้อื่น การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ความสามัคคี ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งดีงามและมักรวมอยู่ในความมุ่งหมายทางการศึกษาด้วยแต่การเรียนการสอนในชั้นโสตเดียวไม่สามารถพัฒนา

สิ่งเหล่านี้ได้บรรลุถึง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบ ทั้งนี้หาได้หมายความว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรจะส่งเสริมแต่เฉพาะความมุ่งหมายทางด้านจิตพิสัยอย่างเดียวเท่านั้น ในทางด้านวิชาการและทางด้านทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะในทางการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฯลฯ เหล่านี้ล้วนแต่พัฒนาได้ด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งสิ้น

วันนอร์ มะทา (2533:1) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดให้กับนักเรียนด้วยเหตุผล 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางจิตวิทยาของนักเรียนซึ่งต้องการยอมรับของบุคคลในวัยเดียวกัน การเป็นสมาชิกของกลุ่ม ความสำเร็จ การยกย่องชมเชย การฝึกทักษะ ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ การอยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งอบอุ่นเป็นมิตรและเข้าใจกันเพื่อทดแทนสิ่งที่ตนเองขาด เช่น ความสามารถในการเรียน ความสามารถในการเล่นกีฬา เป็นต้น

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถดึงเอาความสนใจ ความสามารถพิเศษและความกระตือรือร้นของนักเรียนให้แสดงออกมาได้ เช่น กิจกรรมทางด้านการจัดทำหนังสือ ดนตรี วาดเขียนและกิจกรรมซึ่งมีการแข่งขัน เขาจะแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ปรากฏให้เห็นก็ต่อเมื่อมีอิสระในการเลือกทำ ทำโดยสมัครใจและตระหนักในความรับผิดชอบต่อกิจกรรมนั้น ๆ

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้มีคุณค่า และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและตนเอง เพราะเมื่อนักเรียนมีกิจกรรมซึ่งตนสนใจร่วมทำกับเพื่อนเขาจะไม่ตั้งตนเป็นผู้ต่อต้านสังคม หรือประพฤติผิดต่อสังคม นอกจากนี้ยังอาจจะเกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้น เพราะได้พบกับบุคคลซึ่งมีความสนใจเหมือน ๆ กัน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภทอาจจะช่วยให้นักเรียนได้พบสิ่งที่มีค่าต่อชีวิตในภายภาคหน้า

4. เป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีงามระหว่างนักเรียนและนักเรียนและนักเรียนกับครูอาจารย์ เพราะการได้ทำงานร่วมกันทำให้บุคคลได้มีโอกาสรู้จักกันมากขึ้นมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซักถามความข้องใจและข้อเท็จจริงซึ่งแต่ละฝ่ายต้องการรู้แต่สำหรับตัวครูอาจารย์นั้นจะระมัดระวังเรื่องการวางตนให้ถูกต้องกับจรรยาบรรณของอาชีพและวัฒนธรรมอันดีงาม

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำของเด็กได้ดีกว่าการเรียนในชั้นเรียน ครูหรืออาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องปล่อยให้เด็กมีโอกาสจัดทำกันเองมีโอกาสเลือกประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง นอกจากเด็กจะต้องการความช่วยเหลือบางประการเพราะถ้าครูเข้าไปเกี่ยวข้องมากเกินไปสภาพของการจัดกิจกรรมก็จะไม่แตกต่างไปจากการเรียนในชั้นเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2528:11-12) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องจัดกิจกรรม ไว้ดังนี้ คือ

1. ความต้องการทางด้านจิตวิทยามุ่งผลต่อความต้องการปลดปล่อยความเหงาและ
เดี๋ยวตาย ต้องการความรัก ผีกฝนทักษะ ฯลฯ
2. ดึงเอาความสนใจ ความกระตือรือร้นของเยาวชนให้ปรากฏออกมาโดยสามารถที่จะ
ทำให้เยาวชนเห็นเป้าหมายของตนที่บรรลุผลได้
3. ใช้เวลาทำให้มีคุณค่าและเกิดประโยชน์โดยไม่ตั้งตนเป็นผู้ต่อต้านสังคมหรือประพฤติ
ผิดทางสังคมโดยพบกับบุคคลซึ่งมีความสนใจเหมือน ๆ กันและกิจกรรมบางประเภททำให้
เยาวชนได้พบสิ่งที่มีค่าต่อชีวิตภายหลัง
4. สร้างมิตรภาพระหว่างเยาวชนด้วยกัน และระหว่างเยาวชนกับครูอาจารย์ให้แน่นแฟ้น
ยิ่งขึ้น
5. พัฒนาความเป็นผู้นำโดยการพัฒนาตนเองต่อบุคลิกภาพและด้านจิตใจซึ่งมักมี
อารมณ์อ่อนไหว นอกจากนี้ยังพัฒนากลุ่มสังคมไปพร้อมกันในเวลาเดียวกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2534:3) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมไว้ว่า เนื่องจาก
ผู้เรียนมีธรรมชาติที่ต้องการจะรวมกลุ่มกันอยู่และกลุ่มนั้นมักจะประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีความ
สนใจที่ใกล้เคียงกัน โรงเรียนจึงควรใช้การรวมกลุ่มไปในทางสร้างสรรค์และมีจุดหมายโดยอาศัย
กิจกรรมเป็นเครื่องมือ

จอห์น อาร์ แชนนอน (Shannon 1949 : 275) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมของ
หลักสูตรว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจะได้รับพิจารณาว่าเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งซึ่ง
จะต้องคำนึงถึงเมื่อมีการทำหลักสูตร เพราะกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะมีบทบาทที่การศึกษายอมรับ
ว่าสามารถจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนได้

นาธาน เอส เบลันท์ และ เฮอเบิร์ต เจ เคล้าสมาเยอร์ (Blount and Klausmeier
1968 : 594 , 546 – 548) มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยพัฒนาความเป็น
ผู้นำ การรู้จักเคารพนับถือผู้อื่น การมีสุขภาพดี มีความสุข มีทักษะในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของ
ร่างกาย มีอารมณ์ที่มั่นคง รู้จักค่านิยมต่าง ๆ ซึ่งจะชวนให้เขาสร้างสัมพันธภาพกับคนในวัย
เดียวกันหรือกับผู้ใหญ่ได้ และช่วยให้เขามีโอกาสทำงานกับคนอื่นกว้างขวางขึ้นทั้งเพื่อนนักเรียน
ครู อาจารย์ และสามารถที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

อดอล์ฟ อันรูห์ (Unruh 1949 : 3) ได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า “ไม่ควร
เห็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมพิเศษนอกเหนือไปจากการเรียนการสอนเพราะกิจกรรม

เสริมหลักสูตรจะสามารถให้ประสบการณ์ที่ดีที่สุดตามความต้องการของหลักสูตร ซึ่งเน้นการปรับตัวของนักเรียนชายและหญิงให้ดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้กิจกรรมเสริมหลักสูตรยังสามารถให้บทเรียนอันมีคุณค่ายิ่งแก่ชีวิตด้วย”

จากความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เนื่องจากการจัดการศึกษาที่จะสามารถตอบสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้นั้นการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวไม่อาจจะบรรลุผลตามเจตนารมณ์นั้นได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนและสามารถสร้างลักษณะนิสัยอันดีงามให้เกิดขึ้นกับนักเรียน อีกด้วย

ประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้หลายทาง กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งจัดขึ้นเพื่อยังประโยชน์ต่อผู้เรียน ดังมีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

เจริญ จิตวารินทร์ (2527 :29 –30) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือส่งเสริมนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น
 - ก. ทำให้นักเรียนได้ทำสิ่งที่ตนสนใจ เช่น บางคนชอบดนตรีก็มีโอกาสที่จะได้ฝึกซ้อมหรือเล่นดนตรีที่สนใจ
 - ข. เป็นเครื่องส่งเสริมความเป็นผู้นำเพราะการจัดกิจกรรมเหล่านี้เราหัดให้นักเรียนจัดการกันเอง
 - ค. ช่วยส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน เช่นการกีฬา
 - ง. ช่วยส่งเสริมสุขภาพทางกายและจิต นักเรียนมีโอกาสได้พักผ่อน รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
 - จ. ทำให้นักเรียนรู้จักติดต่อกับผู้อื่นรู้จักปกครองตนเอง เช่น การทัศนศึกษา การจัดสภานักเรียน เป็นต้น
 - ฉ. ช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เช่น ครูจัดประกวดกระทงระหว่างห้องเรียน นักเรียนจะต้องช่วยกันคิดตกแต่งให้สวยงาม
2. ทำให้หลักสูตรสมบูรณ์ขึ้น กล่าวคือ

- ก. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองหรือสำรวจความสามารถ ตลอดจนความสนใจของตนเอง เช่น บางคนพบว่าตนเองชอบการถ่ายรูปและถ่ายได้ดีบางที่การถ่ายรูปอาจจะนำไปสู่อาชีพช่างถ่ายรูปได้
 - ข. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติสิ่งที่เคยเรียนมาจากห้องเรียนเป็นการทำในสิ่งที่เรียนมาจากห้องเรียนให้มีความหมายขึ้น เช่น ชุมนุมภาษาอังกฤษจัดเลี้ยงน้ำชา (Tea party) ซึ่งตามปกติเราไม่ค่อยจะมีโอกาสได้จัดในเวลาเรียนจริง ๆ
 - ค. เปิดโอกาสให้ครูช่วยแนะนำให้แก่ักเรียนซึ่งมีความสนใจร่วมกันได้เป็นอย่างดี
3. ช่วยเหลือในการบริหารงานของโรงเรียน กล่าวคือ
- ก. ก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างครูกับนักเรียนและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนทุกคน
 - ข. ทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนดีขึ้นเราคงไม่ลืมน่าเราจะรู้จักนักเรียนได้ดีในสนามเล่นมากกว่าในห้องเรียน
 - ค. กิจกรรมบางประเภท เช่น สภานักเรียน (student council) เป็นส่วนช่วยในการควบคุมความประพฤติของนักเรียนได้ส่วนหนึ่ง
4. มีส่วนช่วยเหลือชุมชน เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับลูกเสือ กิจกรรมเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534:3) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่อผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ได้ค้นพบความสนใจและความถนัดที่แท้จริงของตนเองซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง
2. ได้ค้นพบว่าตนเหมาะสมกับบทบาทใดในกลุ่มและยอมรับในบทบาทนั้น
3. ทำให้รักและผูกพันกับโรงเรียนรู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
4. ฝึกนิสัยที่ดีของการอยู่ในสังคม เช่น การยอมรับผู้อื่น ความอดทน การถนอมน้ำใจกัน เป็นต้น

จากประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัดความสนใจของตนเองและสามารถฝึกนิสัยที่ดีงามจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักหน้าที่ของตนและที่สำคัญคือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีส่วนช่วยให้หลักสูตรสมบูรณ์ขึ้น เนื่องจากการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์นอกเหนือจากการเรียน ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในห้องเรียนได้

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในด้านจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงไว้ดังนี้

บุญทัน อยู่ชมบุญ (2524:7) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตรไว้ดังนี้คือ

1. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรในชั้นเรียนและส่งเสริมให้สนใจในวิชาที่เรียนมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อพัฒนาความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติและความสามารถพิเศษ
3. เพื่อเป็นการจัดบริการในสถานศึกษา
4. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพทุกด้านทั้งการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความอดทน การเสียสละการมีวินัยในตนเอง การมีน้ำใจและมีคุณธรรมและจริยพิสัยที่พึงประสงค์
5. ส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน การปรับตัว การเข้าสังคมและการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
6. เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้ดำรงอยู่ในสังคมประชาธิปไตย

ประดับ นิลพงา (2526 : 22-23) กล่าวถึง จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางจิตวิทยา เพื่อหาคุณค่าของแรงดันอันเป็นมูลฐานสำคัญให้เกิดผลดีแก่การศึกษาตามธรรมชาติที่ย่อมชอบการแสดงออกเป็นคนช่างสงสัยชอบเป็นเจ้าของและอื่น ๆ อีก ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของนักการศึกษาจะต้องนำเด็กไปให้ถูกทาง มิฉะนั้นแล้วจะเกิดการเสียหายขึ้นในภายหลัง กิจกรรมร่วมหลักสูตรให้โอกาสแก่เด็กมากมายที่จะแสดงออกได้หลายอย่างและเป็นการเปิดโอกาสให้เราหาคุณค่าของแรงดันนั้นให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษา
2. เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยเพราะกิจกรรมนักเรียนจะสอนความร่วมมือกันทางสังคม การรู้จักเคารพกฎหมายและคำสั่งเพื่อก่อให้เกิดวินัยที่ดี การยอมรับนับถือความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกให้รู้จักรับผิดชอบ รู้หน้าที่และฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพราะได้ทำงานเป็นกลุ่ม อันเป็นโอกาสให้ได้ฝึกคุณลักษณะที่ดีของแต่ละคนเป็นการฝึกให้เป็นพลเมืองดีต่อไป
3. เพื่อเสริมสร้างการรู้จักนำตนเองและบังคับตนเองได้ช่วยให้นักเรียนปรับตนเองให้เข้ากับสภาพชีวิตได้ด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง รู้หน้าที่ ฝึกทั้งการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเพราะได้ทำงานเป็นกลุ่มมีแผนงานร่วมกัน อันเป็นโอกาสให้ได้ฝึกคุณลักษณะที่ดีของแต่ละคนไปด้วย

การฝึกให้เด็กรู้จักนำตนเอง Self – direction ข้อนี้มีความสัมพันธ์กับข้อสอง จะต้องแนะนำให้ถูกทางเพิ่มขึ้นทีละน้อยในสิ่งที่เด็กไม่สามารถจะบังคับตนเองได้ จนสามารถทำได้ด้วยลำพังตนเองค่อยทำค่อยไปจะต้องให้เกิดและเจริญงอกงามมาจากภายในจิตใจของเด็กการฝึกจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก

4. เพื่อสำรวจพัฒนาความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคลทั้งนี้เพื่อจะได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้นเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกในด้านสมรรถภาพด้านความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ของเขาได้เต็มที่ ทำให้เขาสามารถติดต่อกับผู้อื่นได้ดี สถาบันการศึกษามีความรับผิดชอบพัฒนาสมรรถภาพของเด็กในด้านการพูด การเขียนและการอ่านและการทำความเข้าใจเรื่องราวที่ได้ยินได้ฟังอย่างถูกต้อง ทำให้เขาได้ค้นพบความสามารถพิเศษ ความถนัดและความสนใจที่แท้จริงได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถนั้น โดยการลองเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ ที่ตนชอบ

5. เพื่ออบรมสั่งสอนเด็กให้เป็นคนที่มีศีลธรรมดี สถาบันการศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมอบรมสั่งสอนศีลธรรมให้สม่ำเสมอเป็นโอกาสพัฒนาเด็กให้ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องในด้านศีลธรรมจรรยา มารยาทอันดีงาม กิจกรรมกีฬา โฮมรูม จะช่วยได้มาก การเล่นที่ยุติธรรม ความสุภาพความอ่อนน้อมในการเล่นกีฬาหรือการแนะนำอบรมสั่งสอนของอาจารย์โฮมรูมหรืออาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมกิจกรรมซึ่งมีโอกาสดีกว่าครูอาจารย์ที่สอนวิชาสามัญ เป็นต้น

6. เพื่อชักจูงและแนะนำเด็กให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เด็กย่อมมีเวลา เช่น หลังจากรโรงเรียนเลิกแล้ว เวลาปิดภาควันหยุดต่าง ๆ เด็กมีเวลาว่างมากจึงควรพยายามหาหนทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ให้ทำหรือใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในด้านสันตนาการทั้งเพื่อตนเองและส่วนรวม ช่วยลดปัญหาด้านความประพฤติและระเบียบวินัยให้น้อยลง

7. เพื่อให้เด็กสนใจกับกิจกรรมของโรงเรียนให้มากขึ้น อันจะเป็นโอกาสให้นักเรียนได้สร้างเกียรติและความเจริญรุ่งเรืองให้แก่สถานศึกษาทั้งยังจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกภูมิใจและเป็นเจ้าของกิจกรรมร่วมกัน เป็นการพัฒนาจินตนาการมโนของเด็กให้รักและภูมิใจในสถาบันการศึกษาของตน มีความสามัคคีในหมู่คณะ หยิ่งในเกียรติของสถาบันและมีชีวิตดี

8. เพื่อให้หลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอย่างแท้จริง การจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวิชาที่เรียนในหลักสูตรเป็นการส่งเสริมการเรียนในหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้นมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเพิ่มเติมมากขึ้นในวิชาที่เรียนตามหลักสูตรเพราะได้ฝึกฝนหาความรู้เพิ่มเติมแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกันอันเป็นวิธีการปรับปรุงการศึกษาเล่าเรียนให้ดีขึ้นด้วย

9. เพื่อก่อให้เกิดวินัยที่ดีส่งเสริมให้เคารพกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ในสังคมที่ตนอยู่ และวางตนให้ดีในสังคม วินัยที่เลวที่สุด คือ วินัยที่เกิดจากการบังคับขู่เข็ญ วินัยที่ดีที่สุด คือ วินัยที่เกิดจากการสมัครใจ กิจกรรมร่วมหลักสูตรมีส่วนช่วยฝึกด้านนี้มาก ซึ่งนับว่าเป็นการพัฒนาด้านสังคมของเด็กอย่างหนึ่ง เปิดโอกาสให้เขาได้ทำงานตามความพอใจ

10. เพื่อสอนให้มีการร่วมมือกันในวงสังคม การร่วมกันในวงสังคมเพื่อความมุ่งหมายร่วมกันเป็นความต้องการอันสำคัญยิ่ง กิจกรรมร่วมหลักสูตรมุ่งฝึกให้เด็กมีโอกาสและรู้จักติดต่อกับชุมชนภายนอก

11. ในด้านปรับตัวของนักเรียนทำให้รู้จักวิธีทำงานเป็นหมู่ รู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองรู้จักเตรียมตัวเพื่อชีวิตในอนาคตเมื่อสำเร็จจากโรงเรียนไปแล้วช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพและสุขภาพจิตที่ดี

12. เพื่อทำให้เด็กมีความสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางใจ กล่าวคือ มีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางใจ อันเป็นความมุ่งหมายสำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษา จึงจัดให้มีวิชาพลานามัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พอที่จะทำตนให้เป็นสุขสบายใจได้ กิจกรรมร่วมหลักสูตรช่วยเสริมยิ่งขึ้น เช่น จัดแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน จัดชุมนุมกีฬาเพื่อเปิดโอกาสให้มีโอกาสฝึกฝนทำให้มีความรู้ด้านกีฬา มีทัศนคติของนักกีฬาที่ดี ความประพฤติเรียบร้อยทำให้สถาบันมีคตินิยมที่ดี

13. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูอาจารย์กับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบและรู้จักเคารพบุคคลอื่น

14. เพื่อเตรียมตัวเด็กให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เรื่องนี้เป็นความต้องการที่จะให้เด็กมีลักษณะที่ดีทั่วไปซึ่งผู้ใหญ่ควรจะมี นอกจากนี้ยังมีปัญหาพิเศษ เช่น การแต่งงาน การเลี้ยงดูเด็ก เพศศึกษา การใช้จ่ายเงินและการตกแต่งบ้าน กิจกรรมร่วมหลักสูตรอาจจัดกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ เปิดโอกาสให้เด็กชายและเด็กหญิงได้ทำงานร่วมกันแบ่งเบาความรับผิดชอบร่วมกัน มีการคบค้าสมาคมกันภายใต้การนิเทศของครูบาอาจารย์ เพื่อเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในกาลข้างหน้า หรือจัดชุมนุมคหกรรมศาสตร์ขึ้นสำหรับเด็ก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมแนะแนวฝึกให้รู้จักทำงานหารายได้พิเศษเป็นการเสริมนิสัยในการทำงานที่ดีด้วย

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ (2528:8) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่าขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมที่จัดสำหรับวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ มีดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษ
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างอย่างมีคุณประโยชน์และมีเพื่อนมากขึ้น
3. เพื่อฝึกทักษะการเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดีตากกระบวนการประชาธิปไตย
4. เพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานร่วมกันและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวม
6. เพื่อปลูกฝังค่านิยมหรือคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามให้แก่นักเรียน
7. เพื่อฝึกฝนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย รู้จักการควบคุมตนเองและเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคม
8. เพื่อส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ
9. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด
10. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและรู้จักเคารพบุคคลอื่น
11. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ
12. เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
13. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 7) ได้กำหนดจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียน ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย
2. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เพื่อให้มีความเข้าใจและเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
4. เพื่อให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตกฎหมาย
5. เพื่อให้มีความซาบซึ้งในคุณค่า ดำรงไว้และส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทย
6. เพื่อให้เกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ
7. เพื่อส่งเสริมทักษะความถนัดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจและให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
9. เพื่อให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและสร้างเสริมความมั่นคงของชาติ
10. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม
11. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 4) กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ
2. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเองสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้
3. เพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

4. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

จากจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม และเป็นการเสริมประสบการณ์และความรู้จากการเรียนวิชาต่าง ๆ ในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นจากเดิม อีกทั้งยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างค่านิยมอันดีงามที่สังคมอารยชนพึงมีอีกด้วย

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

แนวคิดในการจัดประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้มีนักการศึกษาได้จำแนกประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังจะนำเสนอไว้ดังนี้

จิตราต์น โพรหมามกะ (2523 : 5) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็น 3 ประเภท คือ

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในเชิงวิชาการซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างแท้จริง เพราะช่วยให้ผู้เรียนสนใจวิชาการในหลักสูตรนั้น ๆ และได้รับความรู้เพิ่มเติมกว้างขวางขึ้น ได้แก่ กิจกรรมในลักษณะชุมนุม ชมรมหรือสมาคม เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์
2. กิจกรรมพิเศษ มุ่งในลักษณะบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ กลุ่มพัฒนาชนบท เป็นต้น
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะอื่น ๆ กิจกรรมประเภทนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางอ้อม เพราะจุดมุ่งหมายหลักไม่เป็นการส่งเสริมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น องค์การนักเรียน กิจกรรมหารายได้เพื่อเป็นสาธารณกุศล เป็นต้น

วันนอร์ มะทา (2533 :5) ได้แบ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างกันออกไป คือ

1. กิจกรรมการประชุม (assembly)
2. กิจกรรมประเภทจัดตอนกลางคืน (club night)
3. กิจกรรมการสมาคมและการพักผ่อน (social and recreation)
4. กิจกรรมประเภทเสริมสร้างความสัมพันธ์ (Joint programs)
5. กิจกรรมแลกเปลี่ยนสิ่งของ ความรู้หรือความสนใจ (club exchanges)
6. กิจกรรมประเภทส่งเสริมการเรียนการสอน (club and assistants to the teachers)
7. กิจกรรมประเภทช่วยพัฒนาสถานศึกษา (replacing and repairing school property)

8. กิจกรรมประเภทการผลิตและจำหน่ายสิ่งของ (making and selling articles)

เสริมศรี ไชยศร (2526: 42 – 43) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งได้ใช้คำว่ากิจกรรมนักเรียนแทนคำว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมเกี่ยวกับการปกครองโรงเรียน (School Government) เช่น กิจกรรมสภานักเรียน (Student Council)
2. กิจกรรมที่ต้องการความชำนาญสูง (Large Technical Activities) เช่น วงดุริยางค์ การละคร หนังสือพิมพ์โรงเรียน เป็นต้น
3. กิจกรรมชุมนุม (School Clubs) ซึ่งแบ่งเป็น
 - 3.1 ชุมนุมวิชาการ (Academic Clubs) เป็นกิจกรรมที่จัดเพื่อสนองความสนใจทางวิชาการ เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมภาษาอังกฤษ
 - 3.2 ชุมนุมความสนใจพิเศษ (Special Interest Clubs) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจและเพิ่มประสบการณ์ เช่น ชุมนุมถ่ายรูป ชุมนุมกีฬา เป็นต้น
 - 3.3 ชุมนุมเพื่อสังคม (Social Clubs) เป็นกิจกรรมที่มุ่งบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ลูกเสือ ยุวกาชาด เป็นต้น

ชาญไชย ศรีไสยเพชร (2531:39 – 40) ได้กล่าวถึงประเภทของกิจกรรมร่วมหลักสูตร แบ่งตามวัตถุประสงค์ในการจัดได้เป็น 6 ประเภท คือ

1. กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่ช่วยโครงการสอนในชั้นเรียนให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น เช่น ชุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ ชุมนุมคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมสังคมศึกษา เป็นต้น ในบางครั้งเป็นชุมนุมที่ต้องใช้หลาย ๆ วิชาก็ได้ เช่น ชุมนุมพุทธศาสตร์ ชุมนุม วัฒนธรรมและประเพณี เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรมประเภทนี้เกี่ยวข้องอยู่กับการดำรงชีวิต และหน้าที่ตลอดจนความต้องการและความสนใจของเด็ก
2. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความสามารถพิเศษและพัฒนาความสนใจเฉพาะ กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นหาหรือพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษของตนเองซึ่งมักไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนโดยตรง เช่น ชุมนุมโต้วาที หนังสือพิมพ์โรงเรียน ชุมนุมดนตรีและชุมนุมงานอดิเรกต่าง ๆ
3. กิจกรรมที่เป็นบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตนเองและบริการส่วนรวมและเพื่อความสนุกสนานของตนเอง เช่น สภานักเรียน กรรมการนักเรียน กลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

4. กิจกรรมที่พัฒนาทางด้านจิตใจกิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทางด้านจิตใจ เป็นการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีระบบระเบียบ ความมีน้ำใจและศีลธรรม เช่น กิจกรรมลูกเสือยุวกาชาด การอยู่ค่ายพักแรม

5. กิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ จัดขึ้นเพื่อพัฒนาการเข้าสังคม การอยู่ร่วมกันและการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น กิจกรรมพบปะสังสรรค์ การร่ำวง การไปทัศนิกและการไปทัศนศึกษา นอกสถานที่ เป็นต้น

6. กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมทางด้านกีฬานับว่ามีความสำคัญในการสร้างความสามัคคีให้หมู่ นักเรียนและมีจิตใจกว้าง รู้จักเสียสละรู้จักการให้อภัย ได้แก่ ชุมนุมทางด้านกีฬาต่าง ๆ เช่น บาสเกตบอล แบดมินตัน ฟุตบอล วอลเลย์บอล กรีฑา การจัดเป็นชุมนุมหรือแบ่งสี ครุพลศึกษา มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมประเภทนี้

สรุปได้ว่าประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรอาจแบ่งได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจัดว่าจะจัดเพื่อวัตถุประสงค์ใด เช่น จัดเพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาการ พัฒนาความสามารถพิเศษหรือความถนัดพิเศษ เพื่อพัฒนากระบวนการทางสังคม เพื่อพัฒนาสุขภาพหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจซึ่งอาจจัดได้ในรูปชุมนุมหรือกลุ่มสนใจ เป็นต้น

หลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนักวิชาการทางการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ (2528:16) กล่าวถึง หลักการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ควรให้นักเรียนมีอิสระในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ
2. โรงเรียนควรจัดให้มีการแนะแนวแก่นักเรียนเป็นอย่างดีเกี่ยวกับ การเลือกกิจกรรมที่เข้าร่วมและการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมตามความสามารถ ความสนใจและความเหมาะสมอื่น ๆ
3. โครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเปิดโอกาสให้นักเรียนดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย
4. สมาชิกของกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเป็นนักเรียนในสถาบันการศึกษานั้น ๆ
5. ในการปฏิบัติงานครูจะต้องตระหนักว่าการจัดกิจกรรมนั้นมุ่งช่วยการพัฒนาตัวนักเรียนเป็นสำคัญ

6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจะมีสำคัญเท่ากับการจัดการเรียนการสอน
7. โครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาและสภาพของสังคม
8. การจัดงบประมาณสำหรับการจัดทำควรพิจารณาให้เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภท
9. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรสอดคล้องกับบทเรียนในชั้นเรียน
10. อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดทำกิจกรรมต้องมีการเตรียมให้พร้อมเพียงพอ
11. สถานศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือในการจัดทำกิจกรรม
12. ควรมีการจัดการแนะนำและควบคุมในการใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมอย่างละเอียดรอบคอบ
13. ควรยอมรับให้สังคมภายนอกเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมตามความเหมาะสม
14. ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อสำรวจดูผลการดำเนินงาน
15. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องมีกติกา มีระเบียบข้อบังคับเป็นแนวทางในการดำเนินการ

บุญทัน อยู่ชมบุญ (2524) กล่าวถึง หลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายให้แน่นอนเด่นชัด เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติและการดำเนินการ โดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ
2. ควรให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและสภาพท้องถิ่น กิจกรรมที่จะจัดทำขึ้นนั้นควรเป็นกิจกรรมที่มีการเลือกสรรแล้วว่าเป็นประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและสามารถจัดทำได้ทั้งนี้ควรเริ่มต้นจากกิจกรรมที่นักเรียนมีความสนใจและสนองความต้องการของนักเรียน
3. ร่วมกันวางโครงการและรายละเอียดต่าง ๆ ของกิจกรรมโดยพิจารณาถึงกำลังความสามารถของบุคลากร ทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ด้วย
4. สถานศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือในการจัดกิจกรรม
5. โรงเรียนควรจัดให้มีการบริหารและนิเทศติดตามผลกิจกรรมอย่างมีระบบ กิจกรรมต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องถือว่าเป็นงานปกติของครูเหมือนกับการสอนปกติ
6. ในการปฏิบัติงานคณะครูอาจารย์ในโรงเรียนทุกคนต้องเห็นความสำคัญของกิจกรรมและตระหนักว่า การจัดกิจกรรมนั้นมุ่งจะช่วยการพัฒนาตัวนักเรียนเป็นสำคัญมิใช่เพื่อผลงานของครูคนใดคนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบประจำปี
7. การจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตรควรจะมีสำคัญเท่ากับการเรียนการสอน
8. การจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตรควรจะสอดคล้องกับบทเรียนในชั้นเรียน

9. แต่ละกิจกรรมควรดำเนินงานโดยคณะกรรมการซึ่งมาจากนักเรียนโดยอาจมีตำแหน่ง ประธาน รองประธาน เลขานุการและเหรัญญิก เปิดโอกาสให้นักเรียนดำเนินงานอย่าง ประชาธิปไตย คณะกรรมการมาจากการเลือกตั้ง
10. ให้นักเรียนมีอิสระในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ควรให้นักเรียนทุกคน ในโรงเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
11. ควรมีกฎข้อบังคับของชุมนุมซึ่งร่างโดยคณะกรรมการและเสนอที่ประชุมใหญ่ พิจารณา
12. ควรจัดครูเข้าทำหน้าที่ครูที่ปรึกษาเพื่อการแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมโดยอาจจัด ตามความถนัดหรือสนใจและต้องเข้าใจว่าเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้นมิใช่ผู้ลงมือทำ
13. ก่อนที่จะให้นักเรียนเลือกสมัครเข้ากิจกรรมหรือชุมนุมใดควรมีการชี้แจงและจัดครูแนะ แนวเพื่อให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ไม่รู้ว่าจะสมัครกิจกรรมใด เพราะอาจจะยังไม่เข้าใจตนเองว่ามี ความสามารถหรือถนัดในทางไหน เพื่อจะได้ทดลองศึกษาตนเองไปด้วย
14. ในกลุ่มกิจกรรมหนึ่ง ๆ ไม่ควรให้มีนักเรียนมากจนเกินไป
15. ควรจัดคณะกรรมการประสานงานภายในโรงเรียนระหว่างชุมนุมต่าง ๆ เพื่อให้การ ดำเนินงานต่อเนื่องกันโดยตลอด
16. การจัดงบประมาณควรพิจารณาให้เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภท
17. ควรยอมรับให้สังคมภายนอกเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือการจัดกิจกรรม
18. ควรมีการแสดงผลงานให้สังคมนอกโรงเรียนได้มีส่วนรู้เห็นด้วยเป็นระยะ ๆ เช่น การ แสดงนิทรรศการ การแข่งขันกีฬา การประกวดต่าง ๆ เป็นต้น
19. ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปรับปรุงจุดบกพร่องต่อไป

จากหลักการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอาจสรุปได้ว่าสิ่งสำคัญที่จะต้องยึดถือปฏิบัติ ในการจัด คือ การจัดกิจกรรมนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เป็นการรับผิดชอบของสถาน ศึกษาที่จะต้องจัดและสนับสนุนการจัดกิจกรรม มีการจัดอย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกต่อการติดตาม ประเมินผลและในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจัดให้เด็กเลือกตามความถนัดและความสนใจ ไปในแนวทางแห่งประชาธิปไตยด้วย

**ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532**

กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 1) ได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 มีรายละเอียดดังนี้

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายหลักที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติไทยให้มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ตลอดจนจนความเป็นเอกราช ความมั่นคงของชาติ เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 ”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2520

บรรดาระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4. หลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

4.1 จะต้องเป็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาลในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ

4.2 จะต้องเป็นไปเพื่อวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4.3 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง

4.4 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและครู

4.5 จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

4.6 จะต้องมีโครงการและระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม โครงการและระเบียบข้อบังคับจะต้องเป็นของสถานศึกษา

4.7 ทุกกิจกรรมจะต้องมีครูอาจารย์ในโรงเรียนเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินการ

4.8 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมจะต้องเป็นบุคคลที่ปัจจุบันอยู่ในสถานศึกษานั้นเว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

4.9 การจัดให้กิจกรรมเลือกใด ๆ หรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น ๆ

4.10 ให้สถานศึกษาควบคุมเรื่องการจ่ายเงินหรือพัสดุของอื่น ๆ ให้เป็นการประหยัดและเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อความมั่นคงและปลอดภัยของชาติ

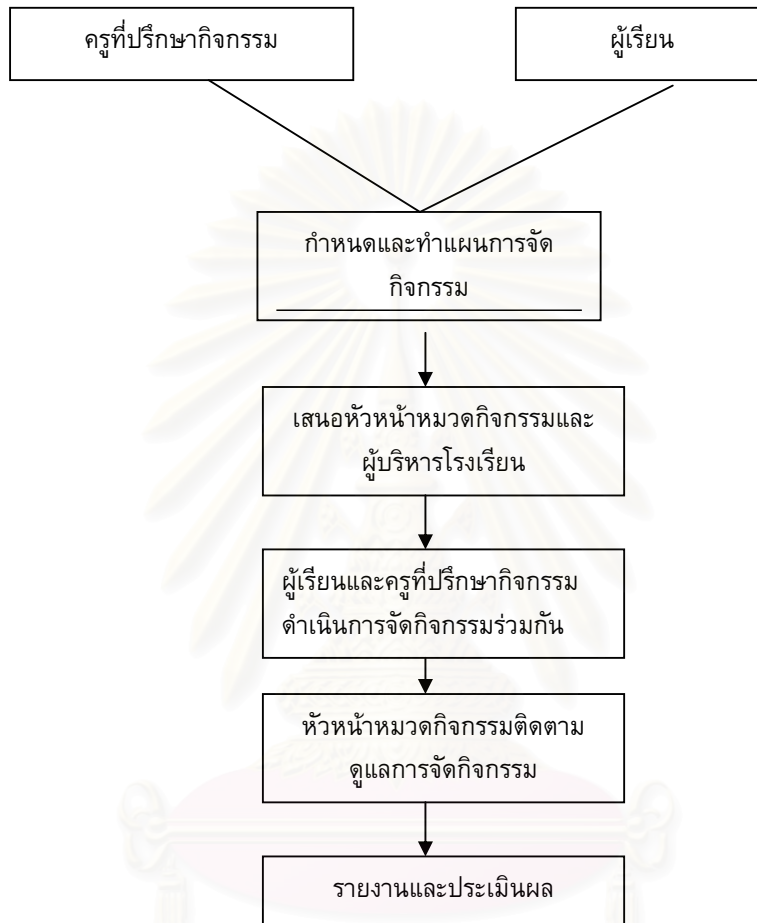
4.11 ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมใด ๆ ไม่เหมาะสมมีการกระทำหรืออาจนำมาซึ่งภัยอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ ให้หัวหน้าสถานศึกษาสั่งยกเลิกกิจกรรมนั้น ๆ เสีย

ข้อ 5. ให้อธิบดีกรมเจ้าสังกัดสถานศึกษานั้น ๆ เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

นอกจากนี้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาได้กำหนดแนวดำเนินการในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาซึ่งโรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกได้กว้างขวางตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนจริง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน เช่น บุคลากร สถานที่และงบประมาณ ในการจัดระบบงานให้มีประสิทธิภาพสิ่งสำคัญที่สุด คือ บุคลากร ซึ่งจะต้องประกอบด้วยหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรม และผู้เรียนซึ่งจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด จึงควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน (กรมวิชาการ ,2534: 6) ซึ่งจากแนวดำเนินการดังกล่าวได้นำมากำหนดเป็นแผนภูมิแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อจัดกิจกรรมไว้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิ : แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อจัดกิจกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 9)

จากแนวการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการอาจสรุปเป็นประเด็นของการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้ 3 ประเด็น คือ การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังจะกล่าวในรายละเอียดของแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจำเป็นต้องมีการเตรียมการในการจัดกิจกรรมก่อนล่วงหน้า โดยในการเตรียมการก่อนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะต้องเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การกำหนดระเบียบข้อบังคับ

ในการกำหนดระเบียบข้อบังคับนั้นเป็นหน้าที่ของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องศึกษาระเบียบในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาซึ่งตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 ได้กล่าวถึงข้อบังคับในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา ดังนี้ (กรมวิชาการ ,2534:1)

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายหลักที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติไทยให้มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ตลอดจนความเป็นเอกราช ความมั่นคงของชาติ เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันการศึกษา 2532 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2520

บรรดาระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4. หลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

4.1 จะต้องเป็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาลในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ

4.2 จะต้องเป็นไปเพื่อวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4.3 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง

4.4 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและครู

4.5 จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

4.6 จะต้องมีโครงการและระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม โครงการและระเบียบข้อบังคับจะต้องเป็นของสถานศึกษา

4.7 ทุกกิจกรรมจะต้องมีครูอาจารย์ในโรงเรียนเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินการ

4.8 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมจะต้องเป็นบุคคลที่ปัจจุบันอยู่ในสถานศึกษา นั้นเว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

4.9 การจัดให้กิจกรรมเลือกใด ๆ หรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น ๆ

4.10 ให้สถานศึกษาควบคุมเรื่องการจ่ายเงินหรือพัสดุของอื่น ๆ ให้เป็นการประหยัดและเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อความมั่นคงและปลอดภัยของชาติ

4.11 ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมใด ๆ ไม่เหมาะสมมีการกระทำ หรืออาจนำมาซึ่งภัยอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ ให้หัวหน้าสถานศึกษาสั่งยกเลิกกิจกรรมนั้น ๆ เสีย

ข้อ 5. ให้อธิบดีกรมเจ้าสังกัดสถานศึกษานั้น ๆ เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

จากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2532 นั้นผู้ที่มีหน้าที่หรือบทบาทในการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาโดยตรง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 การจัดทำโครงการจัดกิจกรรมและเสนอขออนุมัติ

ในการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมและเสนอขออนุมัติมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ในรายละเอียด ดังนี้

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2534:107) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำโครงการไว้ดังนี้ การจัดทำโครงการเพื่อเป็นการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้และเป็นการจำกัดเฉพาะงานลงไปในแต่ละอย่างว่าจะทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลงานตามวัตถุประสงค์ของแผน การจัดทำโครงการอาจจัดทำเป็นโครงการย่อย ๆ ได้หลายโครงการของแต่ละงานเพราะงานกิจกรรมบางอย่าง มีแผนได้ อย่างกว้าง ๆ ยากที่จะปฏิบัติให้เจาะจงลงไปได้ เช่น กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย สามารถจัดเป็นโครงการย่อย ๆ ได้ เช่น โครงการส่งเสริมมารยาทไทย โครงการประกวดขับร้องเพลงไทยเดิม โครงการประกวดบรรเลงดนตรีไทย เป็นต้น นอกจากนี้ การจัดทำโครงการเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อประกอบคำขอให้ผู้บริหารอนุมัติให้จัดโครงการ
2. เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจความเป็นมาของโครงการและก่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียดของงานได้ตรงกัน
3. เพื่อเป็นการขอความสนับสนุนด้านงบประมาณ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจาก แหล่งเงินทุนต่าง ๆ

สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำโครงการ มีอยู่หลายประการดังนี้

1. ช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามลำดับขั้นตอนโดยไม่อาศัยวิธีการลองผิดลองถูก
3. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เกิดประโยชน์ได้มากที่สุด และเป็นไปอย่างทั่วถึง
4. ผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน สามารถมองเห็นความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นได้

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้นผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องเขียนโครงการโดยละเอียดและพร้อมที่จะชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ ซึ่งขั้นตอนในการเขียนโครงการในการจัดกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ (ชาญไชย ศรีไสยเพชร ,2531: 56)

1. หลักการและเหตุผล
2. จุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของโครงการ
3. ผู้เข้าร่วมโครงการ
4. วัน เวลา ที่จัดโครงการ
5. สถานที่จัดโครงการ
6. งบประมาณ
7. กำหนดการโดยละเอียด

ส่วนประกอบของโครงการในบางครั้งจะมีมากกว่าที่กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เขียนโครงการว่าจะให้ละเอียดในแต่ละขั้นตอนอย่างไร ทั้งนี้จะสะดวกสำหรับผู้ที่จะนำโครงการเหล่านั้นไปปฏิบัติ

คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้เสนอรูปแบบของโครงการการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ ,2534:21)

รูปแบบโครงการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย

1. ชื่อโครงการจัดกิจกรรม ชื่อโรงเรียน ปีการศึกษาที่จัดทำกิจกรรม
2. หลักการและเหตุผล (ความจำเป็นในการจัด)

3. จุดประสงค์ (กำหนดความต้องการในการจัดกิจกรรมตามระเบียบ ฯ ของโรงเรียน)
4. เป้าหมาย (ผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสิ้นสุดโครงการในเชิงปริมาณและคุณภาพ)
5. วิธีดำเนินการ (ขั้นตอนการปฏิบัติงาน)
6. ระยะเวลา (ช่วงเวลาของการจัด)
7. ผู้รับผิดชอบ (หัวหน้าหมวดกิจกรรม)
8. งบประมาณ (โดยประมาณการ)
9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (เมื่อสิ้นสุดโครงการ คาดว่านักเรียนจะมีประสบการณ์และพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงอย่างไร)

โดยสรุปแล้วการเขียนโครงการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบด้วยรายละเอียดหลักดังต่อไปนี้คือ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ และผลที่คาดว่าจะได้รับ การจัดทำโครงการเป็นสื่อในการประสานงานการจัดกิจกรรมให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

1.3 การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์

ในการเตรียมอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดกิจกรรมบางประเภท ถ้าโรงเรียนสามารถนำผู้เรียนไปชมสถานประกอบการธุรกิจหรือสถานที่ต่าง ๆ ได้จะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และเกิดโลกทัศน์กว้างยิ่งขึ้น (กรมวิชาการ ,2534 :26)

นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภททั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาด้วย (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ ,2528:25)

ใจจริง บุญเรืองรอด (2536 : 127) กล่าวว่า การเลือกสถานที่สำหรับกิจกรรมจำเป็นต้องพิจารณาเกณฑ์หลายประการดังนี้

1. ปริมาณผู้ร่วมกิจกรรม ถ้าผู้ร่วมกิจกรรมมีปริมาณมากจำเป็นต้องใช้สถานที่กว้างขวางตามไปด้วย ความแออัด ย่อมมีผลต่อการจัดกิจกรรมได้ ขณะเดียวกัน ถ้ามีห้องกว้างขวางแต่มีผู้ร่วมกิจกรรมน้อยก็จะดูเว้งว่าง ขนาดสถานที่ที่เหมาะสมกับผู้ร่วมกิจกรรมจึงมีความจำเป็น

2. ที่ตั้ง ถ้าที่จัดอยู่ไกลเกินไป อาจมีปัญหาในเรื่องความร่วมมือได้ ที่จัดจึงควรไม่อยู่ไกลจนเกินไป ถ้ามีความเห็นแย้งในเรื่องสถานที่จัด มักจะยอมให้เสียงข้างมากเป็นผู้ตัดสิน
3. ความเหมาะสม การเลือกสถานที่จัด จำเป็นต้องพิจารณาว่ากิจกรรมที่จัดนั้นเป็นกิจกรรมอะไร จะต้องเลือกสถานที่ให้เหมาะกับกิจกรรมนั้น จะทำให้เกี่ยวข้องกับสถานที่ลดลงไปได้มาก
4. ความปลอดภัย ความปลอดภัยเป็นเกณฑ์สำคัญอีกประการหนึ่งในการเลือกสถานที่ ความปลอดภัยที่ต้องพิจารณอันดับแรก ก็คือ ความแข็งแรงของอาคารสถานที่ที่จะรับได้กับจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีอยู่ไม่น้อยที่มีการบาดเจ็บ หรือเสียชีวิตจากการชำรุดของที่ใช้จัดกิจกรรม นอกจากนั้นจะต้องแน่ใจสถานที่นั้นมีทางออกที่ดี เมื่อเกิดมีภัย เช่น ไฟไหม้ หรือเหตุอื่น ๆ ที่ต้องให้คนออกจากอาคารโดยรวดเร็ว

สรุปได้ว่าการเตรียมในเรื่องของอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของกิจกรรมที่จะจัดซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้จัดกิจกรรมที่จะต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนเป็นกรณี ๆ ไป เพื่อให้กิจกรรมที่จัดบรรลุตามจุดประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้

1.4 การเตรียมบุคลากร

ในด้านเตรียมบุคลากรนั้น กรมวิชาการ (2534 : 6) ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนจะสามารถนำไปปรับปรุงและเลือกปฏิบัติได้ตามความเหมาะสมและความพร้อมของแต่ละโรงเรียน คือ

1. ผู้บริหาร

มีบทบาทและความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) กำหนดระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการจัดกิจกรรม ฯ
- 2) กำหนดกิจกรรมให้อยู่ในสายงานวิชาการของโรงเรียน และกำหนดให้ครูทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นที่ปรึกษากิจกรรมคนละอย่างน้อย 1 กิจกรรม
- 3) จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมให้
- 4) จัดอาคาร สถานที่ ที่เหมาะสมให้
- 5) ติดตาม ดูแลการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
- 6) ในกรณีที่มีกิจกรรมรักษาดินแดน จัดให้ครูที่ปรึกษาฝึกนักศึกษาวิชาทหารตามหลักสูตรของกรมการรักษาดินแดน
- 7) รายงานการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียนให้เจ้าสังกัดทราบ

- 8) สนับสนุนการจัดประชุมปรึกษาหารือระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด

2. หัวหน้าหมวดกิจกรรม

มีบทบาทและความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและความถนัดของบุคลากร
- 2) สํารวจความต้องการและจำนวนผู้เรียนที่จะเลือกกิจกรรมต่าง ๆ
- 3) ทำโครงการจัดกิจกรรมตลอดภาคเรียน
- 4) เสนอแผนการจัดประชุมสัมมนาครูที่ปรึกษากิจกรรมที่เกี่ยวกับวิธีการจัด และแนวดำเนินการอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง
- 5) เสนอแผนในการจัดประชุมครูที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อปรึกษาหารือในระหว่างการจัดกิจกรรมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 6) ประเมินการการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการจัดกิจกรรมตลอดปีการศึกษา
- 7) เสนอขออนุมัติโครงการจัดกิจกรรม
- 8) แจ้งให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมและผู้เรียน ทราบถึงรายการกิจกรรมที่จะจัดในแต่ละภาคเรียน
- 9) กำหนดระยะเวลาและสถานที่สำหรับการสมัครเข้าร่วมกิจกรรม
- 10) พิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรมซึ่งครูที่ปรึกษา กิจกรรมสงมาเพื่อขออนุมัติ
- 11) ควบคุมการดำเนินการจัดกิจกรรมทุกรายการให้อยู่ในระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนหรือสถานศึกษา
- 12) รวบรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมทุกรายการ เสนองงานวัดผลของโรงเรียน
- 13) เป็นที่ปรึกษาของครูที่ปรึกษากิจกรรมและจัดประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม

3. ครูที่ปรึกษากิจกรรมและผู้เรียน

ดังได้กล่าวแล้วว่า ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะรวมกลุ่มกันอยู่แล้วตามธรรมชาติ หากครูสามารถจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามธรรมชาติแล้ว ผู้เรียนจะมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จึงควรระลึกถึงหลักสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับครูที่ปรึกษากิจกรรม และให้สามารถจัดกิจกรรมในลักษณะที่ผู้เรียนสนใจและต้องการ

2. ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมในแต่ละภาคเรียนได้หลากหลาย นั่นคือ ให้เลือกได้มากกว่าหนึ่งกิจกรรมและหากเป็นไปได้ไม่ควรส่งเสริมให้เลือกกิจกรรมซ้ำกันมากเกินไป และเมื่อตัดสินใจเลือกกิจกรรมใดแล้ว หากมีความประสงค์จะเปลี่ยนไปเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ควรหารือครูที่ปรึกษากิจกรรม ถ้าเห็นสมควรจะเปลี่ยนก็จะได้ดำเนินการเปลี่ยนตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนดขึ้น เช่น ยื่นคำร้องต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ควรให้อยู่ภายในสัปดาห์ที่สองของภาคเรียน เพื่อจะได้มีเวลาปรับตัวให้กับกิจกรรมใหม่

3. ให้ผู้เรียนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรม และสรุปผลงานหรือผลการเข้าร่วมกิจกรรมทุกภาคเรียน

รายละเอียดของการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษากิจกรรม อาจมีดังนี้

1. จัดทำแผนการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้หัวหน้าหมวดกิจกรรม
2. ร่วมประชุมหรือเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมตามแผนงานที่หัวหน้าหมวดกิจกรรมกำหนด
3. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายและแนวการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม
4. ดำเนินการรับสมัครสมาชิก
5. ประชุมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม
6. จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
7. วางแผนการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมร่วมกับสมาชิก เพื่อเสนอขออนุมัติต่อหัวหน้าหมวดกิจกรรม
8. เป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือและร่วมทำกิจกรรมกับสมาชิกอย่างใกล้ชิด
9. บันทึกผลการประเมิน

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ (2528:24) ได้กล่าวถึงการวางแผนสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านการเตรียมบุคลากรไว้ว่า การเตรียมบุคลากร ซึ่งได้แก่การให้การศึกษา ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและขบวนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการเพิ่มพูนความรู้แก่ตนเอง และบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการดำเนินงาน

วิธีการที่นำมาปฏิบัติ คือ

- (1) ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและถ่ายทอดให้บุคลากรในหน่วยงาน
- (2) เชิญวิทยากร หรือศึกษานิเทศก์ผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม

เสริมหลักสูตรมาบรรยาย

- (3) ส่งอาจารย์ผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไปเยี่ยมสถานศึกษา ซึ่งจัด

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อหาข้อมูลและนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาของตน

(4) ติดต่อขออนุมัติสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเปิดสอนวิชาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ครูอาจารย์ซึ่งวิทยาลัยคัดเลือกขอเข้าฟังคำบรรยาย เพื่อนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา

(5) เชิญครูอาจารย์จากสถานศึกษาอื่น ๆ ซึ่งมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมาร่วมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวบรวมข้อมูล และวางแผนแก้ปัญหา

การเตรียมบุคลากรในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพิจารณาเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาผู้บริหารจะต้องมีเกณฑ์ในการพิจารณา เช่น

1. อาจารย์ผู้นั้นต้องมีความสามารถช่วยแนะแนวการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างดีเยี่ยม
2. ความรับผิดชอบในการร่วมมือจัดทำกิจกรรมจะช่วยทำให้อาจารย์ผู้นั้นสนใจที่จะศึกษาหาความรู้ในงานด้านนั้นเพิ่มพูนยิ่งขึ้น
3. อาจารย์ผู้นั้นมีความสนใจในเรื่องนั้นเป็นส่วนตัว ซึ่งสามารถสร้างเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. อาจารย์ผู้นั้นมีความเข้าใจว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะสามารถช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้สมบูรณ์ทุกด้าน อาจารย์ที่ปรึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้แนวทางในการจัดกิจกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ (วันนอร์ มะทา ,2533:11)

นอกจากนี้บุคลากรที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น ได้แก่

1. ครู - อาจารย์ ซึ่งไม่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยตรงแต่มีส่วนช่วยนักเรียนในการจัดกิจกรรมโดยทางอ้อม กล่าวคือ สามารถให้แนวคิดที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนในการเลือกประเภทกิจกรรมที่ควรเข้าร่วม
2. ผู้ปกครอง นับว่าเป็นบุคคลสำคัญต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบทบาททางอ้อมคือ ให้นักเรียนในความปกครองเข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่าง ๆ บทบาททางตรง ผู้ปกครองซึ่งมีความสามารถอาจเชิญเป็นวิทยากรในการให้ความรู้ด้านต่าง ๆ หรือเป็นที่ปรึกษาพิเศษในการจัดดำเนินงานตลอดจนให้ความช่วยเหลือในเรื่องอุปกรณ์หรือแนะนำวิธีการ
3. นักเรียนและนักศึกษา นักเรียนและนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการหรือเข้าร่วมการจัด

กิจกรรม ฉะนั้น นักเรียนและนักศึกษาจะต้องเข้าใจบทบาทของตนเอง โดยเฉพาะความรับผิดชอบ ในฐานะผู้ดำเนินงานหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรม และบทบาทในฐานะเป็นผู้มาศึกษาหาความรู้ จึงควร รู้จักแบ่งเวลาสำหรับด้านวิชาการและเวลาสำหรับการจัดกิจกรรม (วันนอร์ มะทา , 2533 :13)

ในการเตรียมบุคลากรในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง ศึกษาบทบาท หน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อทำให้การจัดกิจกรรมประสบผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากบุคลากรเป็นกลจักรสำคัญในการดำเนินกิจกรรมจึงควรมีการชี้แจง ประมุขนิเทศให้ตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

1.5 การเตรียมเรื่องงบประมาณ

กรมวิชาการ (2534 :2) ตามระเบียบว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาได้กำหนดให้ สถานศึกษาควคุมเรื่องการเงินหรือพัสดุของอื่น ๆ ให้เป็นการประหยัดและเป็นไปตาม ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของชาติ และเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ จะต้องจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมให้

นรินทร์ จุลทรัพย์ (2534 : 97) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนในปัจจุบัน ไม่ได้รับการ สนับสนุนทางการเงินจากเงินงบประมาณแผ่นดินรายจ่ายเพื่อการบริหารกิจกรรมนักเรียนจึงมา จากเงินนอกงบประมาณ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2520 เรียกเงินนี้ว่า “เงิน บำรุงการศึกษา” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อธิบายว่าเงินบำรุง การศึกษาหมายถึงเงินทั้งปวงที่สถานศึกษาได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ เพื่อบำรุงการศึกษาของ สถานศึกษานอกเหนือจากเงินงบประมาณรายจ่าย ได้แก่

1. เงินที่ผู้บริจาค หรือ อุดหนุนโดยมิได้ระบุวัตถุประสงค์แน่นอน
2. เงินที่สถานศึกษาได้รับจากการรับจ้าง รวมทั้งรับจ้างทำของ ตลอดจนเงินที่ได้จากการ จำหน่ายสิ่งของที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น
3. เงินที่สถานศึกษาได้รับจากการแสดงหรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงศิลป ทัศนกรรม นิทรรศการ แสดงละคร การแข่งขันกีฬา เป็นต้น
4. เงินที่เรียกเก็บโดยให้บริการเป็นการตอบแทน เช่น ค่าบำรุงหอพัก ค่าบำรุงห้องสมุด และวิทยาศาสตร์ ค่ากิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด การจัดค่ายพักแรม เป็นต้น
5. เงินค่าสมัครเข้าเรียน ค่าลงทะเบียน ค่าออกใบสุทธิ หรือใบรับรองแทนใบสุทธิ หรือ ใบรับรอง ค่าสมาชิกองค์การกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ

6. เงินที่ได้จากการจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สิน ที่ได้มาด้วยเงินบำรุงการศึกษาหรือเงินประโยชน์จากทรัพย์สินที่เกิดจากเงินบำรุงการศึกษา
7. เงินอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ เป็นเงินบำรุงการศึกษา โดยความเห็นของกระทรวงการคลัง

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ (2528 : 25) ได้กล่าวถึงการให้ความร่วมมือในการจัดหาเงิน เพื่อจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น สถานศึกษาไม่ได้รับงบประมาณที่จัดสรรโดยตรงเพื่องานด้านนี้ ฉะนั้นผู้บริหารจะต้องช่วยให้คำแนะนำในการจัดหาเงิน เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ซึ่งจะทำได้หลายวิธีด้วยกันเช่น

1. เก็บค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิก
2. เก็บรายได้จากการจัดการแสดง
3. เก็บรายได้จากการขายของ
4. เก็บรายได้จากการขายบัตร เช่น บัตรทัศนาวจร
5. เงินที่เรียไ้จากครูอาจารย์ และนักเรียน
6. เงินพิเศษซึ่งมีผู้มอบให้ เช่น ศิษย์เก่ามอบให้

สรุปได้ว่าการจัดเตรียมเรื่องงบประมาณเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามระเบียบแห่งกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การอำนวยความสะดวกแก่การจัดกิจกรรม

1.6 การประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมที่สถาบันจัดหรือได้จัดขึ้น ถ้านักเรียนมีความสนใจมากพอวิธีการต่าง ๆ ที่อาจนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมในกิจกรรม มีดังนี้ (ประดับ นิลพงา ,2526:141)

1. ประกาศให้นักเรียนทราบว่ากิจกรรมอะไรบ้างที่นักเรียนอาจเข้าร่วมได้โดยการปิดป้ายประกาศ การประชุมชี้แจง การประกาศในหนังสือคู่มือนักเรียน เป็นต้น
2. ใช้แบบสอบถามเพื่อค้นดูว่านักเรียนสนใจในกิจกรรมประเภทใด เพื่อว่าจะได้จัดขึ้นถ้าโรงเรียนยังไม่มี
3. บางโรงเรียนให้คะแนนกิจกรรมเป็นคะแนนสอบไล่ การใช้วิธีนี้ไม่ดีนักเพราะนักเรียนควรจะเข้าร่วมในกิจกรรมเพราะความสนใจ ไม่ใช่เป็นการบังคับด้วยการเรียนไม่ถูกต้อง
4. โดยการให้รางวัล เช่น ให้รางวัลในการกีฬา รางวัลสำหรับผู้มีส่วนช่วยเหลือกิจกรรม

ต่าง ๆ อย่างไม่ดีผลดี

ในการกำหนดผู้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น พิจารณาตามหัวข้อดังต่อไปนี้ (ชาญชัย ศรีไสยเพชร , 2531 : 63)

1. วิธีการเข้าร่วมโครงการ วิธีการเข้าร่วมโครงการ อาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี คือ
 - ก. เข้าร่วมโครงการโดยความสมัครใจ
 - ข. เข้าร่วมโครงการโดยกำหนดตัวบุคคล
2. วิธีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ วิธีการนี้มีข้อพิจารณาหลายอย่าง เช่น
 - ก. ตำแหน่งของผู้เข้าร่วมโครงการ
 - ข. สายวิชาของผู้เข้าร่วมโครงการ
 - ค. ประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมโครงการ
 - ง. อายุของผู้เข้าร่วมโครงการ
 - จ. เพศของผู้เข้าร่วมโครงการ
 - ฉ. พื้นฐานความรู้หรือระดับชั้นของผู้เข้าร่วม โครงการ
3. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ เรื่องนี้สำคัญเพราะต้องเกี่ยวข้องกับหัวข้ออื่น ๆ อีกมากมาย รวมถึงการให้สวัสดิการและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อีกด้วย

สรุปได้ว่าขั้นเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบไปด้วย การกำหนดระเบียบข้อบังคับ การทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ การจัดสรรงบประมาณ การเตรียมอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ การเตรียมบุคลากร การประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก ซึ่งควรดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมเพื่อให้กิจกรรมเกิดผลสัมฤทธิ์

2. การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในประเด็นของการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบไปด้วยประเด็นย่อยในการศึกษาต่อไปนี้

2.1 การปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม

ในขั้นการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นการชี้แจงข้อตกลงกฎกติกา ข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม วัตถุประสงค์และคุณประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

การจัดปฐมนิเทศสำหรับบุคคลที่เข้ามาใหม่เป็นสิ่งจำเป็นนอกจากจะทำให้มีความรู้ มีความเข้าใจที่ตรงกันแล้ว ยังทำให้บุคคลที่เข้ามาใหม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ในระยะแรกของการทำงาน เกิดความรู้สึกอุ่นใจ เชื่อมั่นว่าตนเองจะสามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ ทำให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เกิดทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน ซึ่งก่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน (บุญเฉลา สุริยวรรณ ,2533 :24)

2.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

ในขั้นตอนของการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น บุญทัน อยู่ชมบุญ (2524 : 48-49) ได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติไว้ดังนี้

1. โรงเรียนคัดเลือกครูที่ทำหน้าที่ปรึกษากิจกรรม และแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นดำเนินการ ซึ่งควรเป็นครูที่เต็มรักใคร่เคารพนับถือ
2. คณะกรรมการจัดทำเอกสารเพื่อแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตร เผยแพร่ให้นักเรียน
3. ให้โอกาสนักเรียนได้ประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีครูที่ปรึกษาร่วมอยู่ด้วยเพื่อคอยให้คำชี้แจงแนะนำเมื่อมีข้อสงสัยหรือเกิดปัญหาหรือนักเรียนจะออกนอกกลุ่มนอกทาง
4. เสนอแนะให้นักเรียนร้องขอเปิดกิจกรรมหรือชุมนุมขึ้นตามความสนใจต่อโรงเรียน จากผลการสำรวจซึ่งรวมกลุ่มผู้สนใจเป็นกลุ่ม ๆ ไว้
5. โรงเรียนจัดตั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจและความต้องการของนักเรียน
6. เสนอร่างระเบียบต่อโรงเรียนเพื่อขออนุมัติใช้ดำเนินการ
7. เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการตามระเบียบ
8. คณะกรรมการกิจกรรม ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ โดยมีครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
9. การประสานงานต่าง ๆ ของทุกกิจกรรม คณะกรรมการโรงเรียนจะต้องประสานงานให้รัดกุมแน่นอน ร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรม (นักเรียน)

สรุปได้ว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการนั้นจะประกอบไปด้วยคณะกรรมการของโรงเรียนซึ่ง

เป็นคณะกรรมการตามระเบียบของการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาและคณะกรรมการซึ่งเป็นคณะกรรมการกิจกรรม หรือนักเรียนนั่นเอง ทำงานร่วมกันและประสานงานกันโดยมีครูที่ปรึกษาคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

2.3 การจัดกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม ประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้

การวางแผนการจัดกิจกรรม

การวางแผน (ใจจริง บุญเรืองรอด, 2541 : 144) คือ การกำหนดการล่วงหน้าในการจัดกิจกรรม ให้บรรลุผลในเวลาที่เหมาะสม นักเรียนมีบูรณาการ ในการวางแผน ผู้วางแผนจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ คือ

1. จะจัดกิจกรรมอะไร
2. จัดกิจกรรมเพื่ออะไร
3. จัดกิจกรรมให้ใคร
4. ใครเป็นคนจัดกิจกรรมนั้น
5. จัดกิจกรรมที่ไหนและเมื่อไร
6. จัดกิจกรรมอย่างไร
7. ในการจัดกิจกรรมนั้นมีข้อเอื้อและข้อจำกัดอะไรบ้าง
8. มีค่าใช้จ่ายหรือทรัพยากรอะไรบ้างที่สนับสนุนการจัดกิจกรรม

คำถามข้อ 1 ต้องการทราบชนิดของกิจกรรม คำถามที่ 2 ต้องการทราบว่า การจัดกิจกรรมนั้นต้องการให้เกิดอะไร หรือการจัดกิจกรรมนั้นมีวัตถุประสงค์อะไรนั่นเอง ส่วนคำถามที่ 3 ต้องการทราบว่าใครควรได้รับผลจากกิจกรรมนั้น คำถามที่ 4 – 8 เป็นคำถามเพื่อให้ทราบบุคคลที่จัด สถานที่ เวลา วิธีการ ทรัพยากรและงบประมาณค่าใช้จ่าย ตามลำดับ

ในคำถามที่ 1 – 3 นั้นยังมีคำถามแฝงที่ต้องทำความเข้าใจอยู่ 2 ประการ คือ

1. กิจกรรมที่จัดควรมีความถี่ในการจัดสูงเพียงใด
2. การจัดกิจกรรมจะจัดให้เป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่ม

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในคำถามแฝง 2 ประการนี้กับคำถามที่เหลืออีก 5 คำถาม ดังนี้

ความถี่ของกิจกรรมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอย่างน้อย 2 ประการ คือ ความจำเป็นของนักเรียนกับทรัพยากรที่มี

ส่วนการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับธรรมชาติของกิจกรรม กับความต้องการของนักเรียน ถ้าปรากฏว่ากิจกรรมนั้นโดยธรรมชาติแล้วจะต้องจัดเป็นรายกลุ่มก็จะต้องเป็นกลุ่ม เช่น การแสดงดนตรี เป็นต้น และส่วนใหญ่แล้วกิจกรรมจะเป็นกลุ่มแทบทั้งสิ้น แต่หลาย ๆ กิจกรรมสามารถทำเป็นรายบุคคลได้ เช่น การฝึกสมาธิ ถ้ารูป แต่จะตัดสินใจให้เป็นรายบุคคลหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่า จะคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ โดยสรุปแล้วการจัดกิจกรรมนักเรียน มักจะต้องจัดเป็นกลุ่ม แต่จะเป็นกลุ่มอย่างต่ำเท่าไรนั้นเป็นเรื่องนำพิจารณากำหนดอยู่เหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกประหยัดในการที่จะตัดสินใจจัดกิจกรรม

ผู้จัดกิจกรรม (คำถามที่ 4) โดยหลักการแล้วผู้จัดกิจกรรมความเป็นหน้าที่ของนักเรียนเอง ครูอาจารย์มีหน้าที่แต่เพียงเป็นที่ปรึกษาเท่านั้น แต่ถ้ายึดหลักการนี้ตายตัวตลอดไปทุกกรณี คงจะไม่ได้ ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงวุฒิภาวะของนักเรียน และกิจกรรมที่จะจัดด้วย ถ้านักเรียนมีวุฒิภาวะสูงและกิจกรรมไม่ยากนักอาจจะยึดหลักการดังกล่าวได้ค่อนข้างสมบูรณ์ แต่ถ้านักเรียนยังเยาว์อยู่มากประกอบกับกิจกรรมก็ค่อนข้างยากด้วย บทบาทของครูจะเป็นเพียงที่ปรึกษาอย่างเดียวไม่ได้จำเป็นต้องเพื่อบทบาทตามความจำเป็นเพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปได้

หนึ่งกิจกรรมหลายชนิดจำเป็นต้องมีผู้รู้พิเศษมาเป็นวิทยากร เช่น การปาลูกตา การฝึกสมาธิ ฯลฯ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อาจจะสังเคราะห์เข้าอยู่ในประเภทผู้ร่วมรับผิดชอบกิจกรรมด้วย ในการเลือกก็ควรยึดหลักคล้ายกัน โดยเริ่มจากนักเรียนเองก่อน รองลงไปก็คือ ครูและบุคลากรในโรงเรียน พ้นจากนี้จึงเลือกบุคคลภายนอก ซึ่งบุคคลแรกๆ ที่ควรเลือกก็คือ ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการโรงเรียน ศีกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษา และบุคคลทั่วไปตามลำดับ

สถานที่การจัดกิจกรรม (คำถามที่ 5) การเลือกสถานที่สำหรับกิจกรรมจำเป็นต้องพิจารณาจากเกณฑ์หลายประการดังนี้

1. ปริมาณผู้ร่วมกิจกรรม ถ้าผู้ร่วมกิจกรรมมีปริมาณมากจำเป็นต้องใช้สถานที่ที่กว้างขวางตามไปด้วย ความแออัด ย่อมมีผลต่อการจัดกิจกรรมได้ ขณะเดียวกัน ถ้ามีห้องกว้างขวางแต่มีผู้ร่วมกิจกรรมน้อยก็จะดูเว้งว่าง ขนาดสถานที่ที่เหมาะสมกับผู้ร่วมกิจกรรมจึงมีความจำเป็น
2. ที่ตั้ง ถ้าที่จัดอยู่ไกลเกินไป อาจมีปัญหาในเรื่องความร่วมมือได้ ที่จัดจึงไม่ควรอยู่ไกลจนเกินไป ถ้ามีความเห็นแย้งในเรื่องสถานที่จัดมักจะยอมให้เสียงข้างมากเป็นผู้ตัดสินใจ
3. ความเหมาะสม การเลือกสถานที่ จำเป็นต้องพิจารณาว่ากิจกรรมที่จัดนั้นเป็นกิจกรรมใดจะต้องเลือกสถานที่ให้เหมาะกับกิจกรรมนั้น จะทำให้ภาระเกี่ยวกับสถานที่ลดลงไปได้มาก
4. ความปลอดภัย ความปลอดภัยเป็นเกณฑ์สำคัญอีกประการหนึ่งในการเลือกสถานที่ ความปลอดภัยที่ต้องพิจารณาอันดับแรก คือ ความแข็งแรงของอาคารสถานที่ที่จะรับได้กับจำนวนผู้ร่วมกิจกรรม มีอยู่ไม่น้อยที่มีการบาดเจ็บ หรือเสียชีวิตจากการชำรุดของที่ใช้จัดกิจกรรม

นอกจากนั้นจะต้องแน่ใจสถานที่นั้นมีทางออกที่ดี เมื่อเกิดมีภัย เช่น ไฟไหม้ หรือมีเหตุอื่น ๆ ที่ต้องให้คนออกจากอาคารโดยเร็ว

ยังมีเกณฑ์อื่น ๆ อีกหลายประการที่จะต้องเป็นหน้าที่ของผู้จัดกิจกรรมที่จะต้อง พิจารณาคิดขึ้นเพื่อเลือกสถานที่จัดให้เหมาะสมที่สุดเป็นกรณี ๆ ไป

เวลาจัดกิจกรรม (คำถามที่ 5) การพิจารณาเวลาในการจัดกิจกรรม อาจพิจารณาได้ 2 กรณี คือ ความยาวของเวลาที่ใช้จัดกิจกรรมและโอกาสของการจัด

1. ความยาวของเวลา ในการจัดกิจกรรมจะต้องไม่จัดให้เยิ่นเย้อ เพราะจะทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมเบื่อหน่าย เวลาที่ใช้ควรกระชับรวดเร็ว และหากในการจัดกิจกรรมเป็นโอกาสให้ผู้ร่วมกิจกรรมร่วมกิจกรรมได้มาก ๆ แม้เวลาจะยืดยาวไปก็เรื่องที่เป็นไปได้

2. โอกาสของการจัด พิจารณาได้จากเกณฑ์หลายประการ คือ

2.1 จัดตามเทศกาล ซึ่งอาจจะเป็นประจำ เช่น ลอยกระทง วิสาขบูชา ฯลฯ ควรจัดเวลาให้เป็นไปตามประเพณี

2.2 จัดในเวลาว่าง ถ้ากิจกรรมไม่ถูกจำกัดด้วยประเพณี ก็มักจะจัดกันในเวลาว่าง เฉพาะอย่างยิ่ง ว่างจากการศึกษาเล่าเรียน จะสะดวกมาก

2.3 จัดตามโอกาสเหมาะ เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นอยู่ในความสนใจของคนทั่วไปการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ย่อมจะได้รับความสนใจ เช่น เหตุการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสู้รบ ฯลฯ

2.4 จัดในเวลาเหมาะสม กิจกรรมที่จัดอาจจะเหมาะกับเวลาแตกต่างกันไป เช่น เข้าสาย เทียง บ่าย เย็น ค่า การเลือกเวลาที่เหมาะสมก็จะได้รับความร่วมมือและมีโอกาสบรรลุวัตถุประสงค์ได้มาก

วิธีการจัดกิจกรรม (คำถามที่ 6) วิธีการจัดกิจกรรมจะแปรไปตามวัตถุประสงค์ และชนิดของกิจกรรมที่จัด ซึ่งผู้จัดกิจกรรมจะต้องมีความรับผิดชอบดำเนินการและจะจัดโดยวิธีใดย่อมจะต้องมีการประชุมตกลงกันล่วงหน้า

ข้อเอื้อข้อจำกัด (คำถามที่ 7,8) ข้อเอื้อและข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วบางส่วนแต่โดยทั่วไปแล้วการพิจารณาข้อเอื้อและข้อจำกัดจะพิจารณาจากทรัพยากรอันประกอบด้วย

- กำลังคน
- กำลังเงิน
- วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่
- การจัดการ

ดังนั้นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สิ่งสำคัญของการจัดกิจกรรม คือ การวางแผนในการจัดเพื่อให้การจัดกิจกรรมดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การจัดกิจกรรมดนตรีไทยจะมีหลากหลายแล้วการจัดกิจกรรมดนตรีไทยในสถานศึกษาในรูปของชุมนุมหรือชมรมนิยมจัด เช่นกัน โดยผู้วิจัยจักได้นำเสนอการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปของชมรมหรือชุมนุมดังมีรายละเอียดดังนี้

การจัดกิจกรรมในรูปชุมนุมหรือชมรม (Clubs)

ความหมายของชุมนุมหรือชมรม

ชุมนุมหรือชมรม คือ การรวมกลุ่มของนักเรียนที่มีความสนใจในวิชาการหรือกิจกรรมอย่างเดียวกัน และสมัครใจดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกัน มีการกำหนดวัตถุประสงค์และระเบียบข้อบังคับของชุมนุม โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมคอยให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ : 48 - 50)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถพิเศษ ได้ร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ
2. เพื่อให้นักเรียนได้กระทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดพัฒนาการทางสังคมและมีเพื่อนมากขึ้น
3. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
5. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวม
6. เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำและให้รู้จักการเป็นผู้ตามที่ดี ตามกระบวนการประชาธิปไตย
7. เพื่อให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ และลดความตึงเครียด
8. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน ช่วยลดช่องว่างระหว่างครูอาจารย์กับนักเรียน ทำให้ครูรู้จักนักเรียนได้ดีขึ้น
9. เพื่อเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่นักเรียน และช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
10. เพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพของนักเรียน ทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักร่วมมือกับ

บุคคลอื่น มีความสุภาพอ่อนโยน มีวินัยและรู้จักควบคุมตนเอง

วิธีดำเนินการจัดตั้งชุมนุม

การจัดตั้งชุมนุมโดยถูกต้องตามหลักการ จะช่วยให้มองเห็นแนวทางการจัดดำเนินงานได้อย่างชัดเจน และเป็นที่ยึดหวังได้ว่าผลการจัดการดำเนินงานของชุมนุมนั้นจะต้องเป็นที่พึงพอใจทั้งผู้ดำเนินงาน ผู้ร่วมงาน และผู้ร่วมสังเกตการณ์ หลักการในการจัดตั้งชุมนุมมีดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ของชุมนุม เป็นสิ่งจำเป็นมากเพราะวัตถุประสงค์จะเป็นแนวทางการดำเนินงานของชุมนุมและควบคุมการดำเนินงานให้ตรงตามเป้าหมายนั้น ๆ จะแสดงให้เห็นผลประโยชน์ของกิจกรรม ซึ่งจะมีขึ้นแก่ผู้เรียน และจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาด้วย

2. วางโปรแกรมของชุมนุม ควรเริ่มจัดตั้งแต่ต้นปีการศึกษา การวางโปรแกรมของชุมนุมควรมีการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับอุดมคติ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานซึ่งควรจะอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารของสถานศึกษาและผู้บริหาร และเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันถูกต้องให้แก่ครูอาจารย์ ซึ่งจะทำหน้าที่ปรึกษาของชุมนุมให้เข้าใจความสำคัญของโปรแกรม ขอบเขตความรับผิดชอบตลอดจนวิธีการที่จะปรับปรุงการจัดดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของชุมนุมโดยตรง ได้แก่ ครูหรืออาจารย์ที่ปรึกษา นักเรียนหรือนักศึกษา และหน่วยงานในสังคมที่จะให้ความช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมหนึ่งในการจัดดำเนินงานกิจกรรมจะสัมฤทธิ์ผลระดับใดก็จะต้องขึ้นอยู่กับความสนใจและการสนับสนุนของบุคคลทุกกลุ่มในสถานศึกษานั้น ๆ

4. การจัดทำเนื้องานและบริหารงานชุมนุมประกอบด้วย

4.1 สมาชิก กำหนดคุณสมบัติ จำนวน หน้าที่ วิธีการคัดเลือก

4.2 ขนาดของชุมนุม ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับจำนวนสมาชิกที่จะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมได้เสมอ ๆ และมีอิสระ

4.3 การตั้งชื่อของชุมนุม ควรสะท้อนให้เห็นความสนใจ การจัดทำเนื้องานตลอดจนอุปกรณ์ที่อาจจะใช้

4.4 การกำหนดระยะเวลาการประชุม ไม่ควรจัดให้มีการประชุมบ่อยเพราะจะทำให้สมาชิกเบื่อ แต่ควรกำหนดเป็นระยะเวลา เช่น 2 อาทิตย์ต่อครั้งหรือตามโอกาสอันจำเป็น

4.5 ภาษิตประจำชุมนุม ควรใช้ภาษาที่สุภาพและแสดงให้เห็นจุดมุ่งหมายของชุมนุมแฝงอยู่ในภาษิตนั้น ๆ

4.6 ค่าธรรมเนียมการสมัครเข้าเป็นสมาชิก จำนวนค่าสมัครขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรม แต่ไม่ควรให้แพงมาก เพราะจะทำให้สมาชิกที่มีความสนใจจริง ๆ แต่ขาดทุนทรัพย์ไม่สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรม

4.7 หลักการย่อยอื่น ๆ ของชุมนุม เช่น ตราของชุมนุม รหัสคำพูดที่ใช้ในระหว่างสมาชิก เครื่องหมายประจำตัวสมาชิก ฯลฯ

4.8 ระเบียบข้อบังคับของชุมนุม ซึ่งถือเป็นข้อปฏิบัติของผู้ร่วมกิจกรรมและแนวทางการจัดการดำเนินงาน

4.9 ตำแหน่งของกรรมการของชุมนุมในการดำเนินงาน เช่น ประธาน รองประธาน เลขานุการ เกรียฎิก ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

4.10 การพิจารณาจัดชุมนุมเข้าประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะชมรมหรือชุมนุมสามารถนำไปใช้ประยุกต์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยและกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทอื่นได้ และสามารถทำกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยนั้นมีหลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียน ในปัจจุบันดนตรีไทยได้รับความนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการศึกษาต่าง ๆ ดังนี้ (จรินทร์ เทพสงเคราะห์ ,2536 : 8)

1. ดนตรีไทยกับโรงเรียนอนุบาล ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ยังไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญเพราะต่างก็มองกันว่าเครื่องดนตรีไทยนั้นยากเกินไปสำหรับเด็กในวัย 5 ขวบ แต่อย่างไรก็ตามยังมีโรงเรียนอนุบาลบางแห่งได้ส่งเสริมและมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบของดนตรีไทยและได้ทำต่อเนื่องมาหลายปี ในเด็กวัย 5 ขวบ ชั้นอนุบาล 3 โดยเล่นอังกะลุง ปรากฏผลว่าเด็กนักเรียนสามารถฝึกทักษะด้านการฟังและแยกแยะจังหวะและเสียงดนตรีได้ ถ้าคนไหนมีความสามารถด้านดนตรีไทยเป็นพรสวรรค์จะทำได้ดีมาก นอกจากนั้นแล้วยังทำให้เกิดความสามัคคีต่อเพื่อนร่วมวง

2. ดนตรีไทยกับโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ดนตรีไทยยังได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการประกวดวงดนตรีไทย หรือจัดงานมหกรรมดนตรีไทย ซึ่งจัดให้มีขึ้นทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรุงเทพมหานครได้ริเริ่มและดำเนินการจัดงานมหกรรมดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่สังกัดอยู่กับหน่วยงานกรุงเทพมหานคร โดยจัดเป็นครั้งที่ 7 เป็นวันที่ 9 – 10 กันยายน 2535 ที่โรงละครแห่งชาติ โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด

3. ดนตรีไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ก็จะจัดงานมหกรรมดนตรีไทยของนักเรียนและนิสิต นักศึกษา ขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมทรงดนตรีไทยในงานด้วย

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยสามารถจัดให้อยู่ในรูปของชมรมหรือชุมนุมดนตรีไทยซึ่งมีทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาซึ่งสามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดความก้าวหน้าในการศึกษาดนตรีไทยนอกเหนือจากการเรียนในหลักสูตรได้เช่นกัน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้อันตรร

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ควรสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้อันตรร ซึ่ง ญรรุท สุททจจจจ (2539 :39) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการเรียนรู้อันตรร ดังนี้ ดนตรร เป็นวิชาที่มีสาระเป็นของตนเอง ดังนั้นการกำหนดจุดประสงค์จึงควรคำนึงถึงการเรียนรู้อันตรรเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ การเรียนรู้อันตรรอาจช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถ ค่านิยมในด้านอื่นด้วย ซึ่งสามารถกำหนดสิ่งเหล่านี้เป็นจุดประสงค์ได้ แต่เป็นจุดประสงค์รอง มิใช่จุดประสงค์หลัก โดยหลักการเช่นนี้ จุดประสงค์ของการเรียนรู้อันตรรควรครอบคลุมและมีรายละเอียดดังนี้

1. เพื่อความรู้ ความเข้าใจในสาระดนตรี
2. เพื่อเห็นคุณค่าของสุนทรียรสของดนตรี
3. เพื่อซาบซึ้งในสุนทรียรสของดนตรี
4. เพื่อพัฒนาเจตคติที่ดีต่อดนตรี
5. เพื่อสร้างเสริมรสนิยมทางดนตรีที่เหมาะสม
6. เพื่อให้รู้จักเลือกสรรการฟังดนตรีที่พัฒนาความรู้ ความคิด และความซาบซึ้ง
7. เพื่อเห็นคุณประโยชน์ของดนตรี ซึ่งเป็นสาระทางโสตรศิลป์ ที่มนุษย์สร้างสรรค์ เพื่อให้มนุษย์ด้วยกันเองรับรู้และเข้าถึง
8. เพื่อนำดนตรีไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของตนเองตามความเหมาะสม อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และมนุษยชาติ
9. เพื่อช่วยส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาดนตรีอันทรงคุณค่าให้คงอยู่เป็นมรดกของมนุษยชาติต่อไป
10. เพื่อใช้เป็นวิชาชีพในการเลี้ยงชีวิต ในฐานะที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านดนตรี

แนวการจัดกิจกรรมดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2537 : 151) กล่าวถึงแนวการจัดกิจกรรมดนตรีในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ในการจัดกิจกรรมดนตรีควรจัดให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะอย่างครบถ้วน กิจกรรมตามทักษะดนตรีแต่ละประเภท ได้แก่ การฟัง การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์และ การอ่าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสาระดนตรี โดยคำนึงถึงองค์ประกอบดนตรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสาระดนตรี ด้วย

แนวการจัดกิจกรรมดนตรีในระดับมัธยมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาจัดเป็นการศึกษาที่เริ่มพัฒนาความสามารถด้านดนตรีในระดับกลางซึ่งมีความลึกซึ้งในเนื้อหาสาระเพิ่มมากกว่าในระดับประถมศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถด้านดนตรีของผู้เรียนในการศึกษาดนตรีขั้นอุดมศึกษาต่อไปด้วย นอกเหนือจากการศึกษาเป็นวิชาบังคับในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการเรียนเพื่อจุดมุ่งหมายใด ผู้เรียนควรได้สัมผัสกับดนตรีที่มี คุณค่าเพื่อพัฒนาความซาบซึ้งในสุนทรียรสของดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ,2537 : 157)

การแบ่งเนื้อหาดนตรีไทย

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยควรส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านสาระดนตรีไทยเพิ่มมากขึ้น โดยการแบ่งเนื้อหาดนตรีไทยโดยใช้สาระดนตรีเป็นแนวทาง (ตันสนีย์ จะสุวรรณ,2532 :54) ก็จะแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. เนื้อหา จะประกอบด้วย เนื้อหาในเชิงทฤษฎี และเนื้อหาในเชิงประวัติ
2. ทักษะ ได้แก่เรื่องของการฝึกปฏิบัติตามเครื่องมื่อต่าง ๆ

ในเรื่องของเนื้อหาที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน นั้น เนื้อหาในเชิงประวัติในเรื่องของดนตรีไทย เป็นเรื่องที่ตรงกับเอกลักษณ์ของดนตรีไทย เพราะดนตรีไทยเป็นศิลปะประจำชาติที่เกิดมาเป็นเวลาช้านานแล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเครื่องดนตรี วงดนตรี บทเพลง หรือเนื้อหาสาระอื่น ๆ เป็นเรื่องที่คุณเรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าในเชิงของประวัติศาสตร์ แต่เนื้อหาในเชิงทฤษฎีนั้น มักจะมีสอดแทรกอยู่ร่วมกับการปฏิบัติ ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน จึงควรมีการฝึกปฏิบัติในแง่ของทฤษฎีควบคู่กันไปด้วย

เนื้อหาในเชิงทฤษฎีของดนตรีไทย ได้แก่ เรื่องขององค์ประกอบดนตรีในการแบ่งองค์ประกอบของดนตรีไทย ก็ต้องใช้หลักการของดนตรีสากลเข้ามาช่วยพิจารณา ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นองค์ประกอบใหญ่ ๆ ได้ 4 ประการ คือ

1. ทำนอง (Melody)
2. จังหวะ (Rhythm)
3. การประสานเสียง (Harmony)
4. คีตลักษณ์ (Form)

ข้อควรคำนึงในการจัดกิจกรรมดนตรี

การจัดกิจกรรมดนตรีในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและต่อเนื่องกับระดับประถมศึกษา ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญบางประการ ดังนี้

1. กิจกรรมดนตรีควรมีหลายรูปแบบทั้งการสอนโดยผู้สอนเอง และการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยการทำรายงาน ศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติในสิ่งที่ตนชอบได้อย่างแท้จริงและผู้เรียนในวัยนี้ก็มีความสามารถปฏิบัติได้แล้ว

2. นอกเหนือไปจากกิจกรรมดนตรีที่จัดในลักษณะของวิชาทั่วไปแล้ว ผู้เรียนที่สนใจดนตรีควรมีโอกาสได้ศึกษาวิชาทักษะหรือด้านทฤษฎีดนตรีด้วย ซึ่งจัดเป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาดนตรีต่อไปในระดับอุดมศึกษา

3. กิจกรรมพิเศษจัดเป็นสิ่งสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ผู้สอนควรจัดให้กับผู้เรียนที่มีความสนใจเข้ามาร่วม เพื่อช่วยพัฒนาทักษะและความรู้ดนตรีให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป กิจกรรมพิเศษสามารถจัดในรูปของชมรมดนตรีในลักษณะต่าง ๆ ได้

4. ผู้สอนควรส่งเสริมผู้ที่มีความถนัดดนตรีให้มีโอกาสศึกษาดนตรีเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อสร้างนักดนตรีที่มีคุณภาพหรือนักดนตรีระดับศิลปินเดี่ยวในวงการดนตรี

5. ผู้เรียนควรมีโอกาสเรียนรู้ดนตรีของสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อให้เป็นผู้ที่มีหูตากว้าง มีความเข้าใจในสไตล์ศิลป์ของประเทศอื่น ๆ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาดนตรีเป็นอย่างดีได้อีกทางหนึ่ง

การจัดกิจกรรมดนตรีควรจะมีหลากหลายกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้ที่มีความถนัดด้านดนตรีให้มีโอกาสศึกษาดนตรีเป็นพิเศษ การจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ด้านดนตรีจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาทักษะและความรู้ด้านดนตรีทั้งทักษะการฟัง การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์และ การอ่าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของดนตรีที่นำไปสู่การพัฒนาความซาบซึ้งในสุนทรียรสได้ในที่สุด

2.4 การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม

การติดตามดูแลการจัดกิจกรรมเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อควบคุม และดูแลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อช่วยให้การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ซึ่งได้กำหนดไว้และป้องกันปัญหาความผิดพลาดซึ่งอาจจะเกิดขึ้นเพราะผู้ดำเนินงานอาจจะมีประสบการณ์และความรอบคอบไม่เพียงพอ (วันนอร์ มะทา, 2533:16)

นอกจากนี้ในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมซึ่งต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับนักเรียนอย่างเป็นกันเอง เพื่อสะดวกในการศึกษาแนวคิด และติดตามการดำเนินงานได้ทันทั่วถึง เพื่อเตรียมป้องกันปัญหาต่าง ๆ อันอาจเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมได้ทันต่อเหตุการณ์ (ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ ,2528:26)

สรุปได้ว่าการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง คือผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม ซึ่งจำเป็นต้องทำการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันความผิดพลาดซึ่งอาจเกิดขึ้นขณะดำเนินการจัดกิจกรรมและเพื่อแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรม

3. การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจัดเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาและแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

3.1 การประเมินผลการจัดกิจกรรม

การประเมินผลการจัดกิจกรรมนั้น กรมวิชาการ (2534:8) ได้กำหนดไว้ว่า ในระหว่างการทำกิจกรรม ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ประเมินและบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ฯ

วันนอร์ มะทา (2533:18) ได้เสนอการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้ การประเมินผลในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะผลจากการประเมินจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมนั้นมีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสได้สำรวจดูความสนใจ ความต้องการของสมาชิกและข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะให้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงในการจัดกิจกรรมในปีต่อไปให้ดียิ่งขึ้น การประเมินผลที่ดีนั้นควรจะทำหลาย ๆ วิธี เพื่อจะได้ข้อมูลใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด วิธี การประเมินผลควรประเมินจากบุคคลทุกกลุ่ม ซึ่งมีส่วนรับรู้หรือร่วมในการจัดกิจกรรมนั้น ๆ เช่น

1. ประชุมคณะกรรมการ เพื่อสรุปผลโครงการศึกษาความสำเร็จ และข้อบกพร่องในการจัดดำเนินงาน
2. สุ่มสมาชิกตอบแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรม
3. รับฟังข้อคิดเห็นจากครู – อาจารย์ ซึ่งมีความสนใจในการจัดกิจกรรม
4. รับฟังการวิเคราะห์ผลงานจากผู้บริหาร หลังจากที่สรุปเสนอผลโครงการแล้ว

การประเมินผลการจัดกิจกรรมควรวางแผนและแบบฟอร์มให้ใช้เหมือนกันทุกชุมนุมหรือชมรม การประเมินผลควรจัดทำดังนี้คือ

1. ประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง
2. สรุปประเมินผลการจัดกิจกรรมก่อนสิ้นปีการศึกษา เพื่อเสนอให้วิทยาลัยได้ทราบผลการดำเนินงานพร้อมกับบัญชีรายรับรายจ่าย

การประเมินผลทุกครั้งจะต้องมีการทำรายงานสรุปผล การประเมินเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อใช้เป็นข้อมูลให้คณะกรรมการรุ่นต่อไปได้ศึกษาวิธีการจัดการดำเนินงานทั้งด้านความสำเร็จและความล้มเหลว และเพื่อเป็นข้อมูลสรุปการประเมินก่อนสิ้นปีการศึกษา

บุญทัน อยู่ชมบุญ (2524 : 51 -52) กล่าวถึง หลักการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. การประเมินผลต้องทำให้ตรงเป้าหมายที่วางไว้ และทำหลาย ๆ ด้านแล้วตีความหมายออกมาและพิจารณาว่า จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขโครงการทั้งหมดของโรงเรียนอย่างไร มิใช่ดูว่าจะแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือเฉพาะกิจกรรมที่นักเรียนทำเท่านั้นต้องดูทั้งโครงสร้าง

2. ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมร่วมหลักสูตร ต้องช่วยกันประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและกว้างขวาง บุคคลเหล่านี้ได้แก่ นักเรียน ครูอาจารย์ ครูที่ปรึกษา ผู้บริหาร พ่อแม่ และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น

- (1) ประชุมคณะกรรมการ เพื่อสรุปผลโครงการ ศึกษาความสำเร็จและข้อบกพร่องในการจัดดำเนินงาน
- (2) สุ่มสมาชิกตอบแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรม

- (3) รับฟังข้อคิดเห็นจาก ครู – อาจารย์ ซึ่งมีความสนใจในการจัดกิจกรรม
- (4) รับฟังการวิเคราะห์ผลงานจากผู้บริหาร หลังจากที่สรุปเสนอผลโครงการแล้ว

3. ใช้วิธีการประเมินผลหลาย ๆ วิธี เพื่อให้ได้ผลที่แน่นอนและถูกต้อง ใช้ทั้งวิธีการประเมินผลทางตรงและทางอ้อม ทางตรงได้แก่ แบบสอบถาม ทางอ้อมได้แก่ การไต่ถาม สังเกต พฤติกรรม ผลงาน ฯลฯ

4. ผู้บริหารจะต้องเป็นคนใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นแนวทางให้การประเมินผลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. รวบรวมข้อมูลทั้งหลาย แล้วนำมาวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อทำเป็นข้อเสนอแนะออกมาโดยอาศัยข้อมูลเหล่านั้น

6. รวบรวมระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมประเมินผล เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานอันสำคัญ แล้วใช้สิ่งเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์แก่การจัดกิจกรรมต่อไป

7. ทำการประเมินผลต่อเนื่องกันไป คือ ต้องทำตั้งแต่เดือนแรกของปีการศึกษาแล้วติดต่อไปจนสิ้นปีการศึกษานั้น ๆ และก่อนสิ้นปีก็ต้องทำโครงการกิจกรรมสำหรับปีต่อไป

ระดับ นิลพงา (2523 : 189) ได้เสนอวิธีดำเนินงานรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ ดังนี้

วิธีการรวบรวมข้อมูลมี 2 แบบ คือ แบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ

1. แบบเป็นทางการ มีดังนี้

- ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จะต้องตั้งคำถามให้ชัดเจน และแน่นอน ถ้าทำแบบสอบถามได้ดี จะทำให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของผู้อื่นได้ดี ควรใช้ภาษาง่าย ๆ สั้นและรัดกุม

- การไปเยี่ยมเป็นหมู่คณะ การไปเยี่ยมสถานศึกษาเพื่อสังเกตการจัดทำกิจกรรมของโรงเรียนนั้นเป็นการกระทำที่ดี เพราะเห็นเหตุการณ์หรือความเป็นไป ด้วยตาของตนเองและประโยชน์ที่ได้รับจากการนี้ คือ การสรุปลงความเห็นของคณะที่ไปสังเกตการณ์ตลอดจนข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงการจัดกิจกรรมอย่างไรอีกด้วย

- การวิจัย การวิจัยเป็นการกระทำที่ต้องหาข้อเท็จจริงที่แน่นอนจากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการจัดทำกิจกรรม รวมทั้งผู้ที่มีส่วนร่วมกับการจัดทำกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย ผู้ที่ทำการวิจัยควรเป็นคณะครูอาจารย์หรือผู้บริหารการศึกษา

- การสำรวจหนังสือที่ว่าด้วยกิจกรรมร่วมหลักสูตร เมื่อมีหนังสือเกี่ยวกับกิจกรรมร่วมหลักสูตรที่พิมพ์ออกเผยแพร่อยู่ตามท้องตลาด คณะกรรมการกิจกรรมร่วมหลักสูตรควรจะได้นำเอามาศึกษาและพิจารณาดูว่า มีข้อความอะไรดี ที่เป็นประโยชน์แก่การจัดกิจกรรมแล้วนำเอามาแก้ไขโปรแกรมกิจกรรมของตนที่ท่ายู่ให้ดียิ่งขึ้นตามหนังสือ นั้น ๆ หนังสือเหล่านี้ได้แก่ หนังสือ

ประจำปี หนังสือคู่มือ ในห้องสมุดควรจัดหนังสือเหล่านี้ไว้สักตอนหนึ่งเพื่อประโยชน์แก่การค้นคว้า เรื่องกิจกรรมร่วมหลักสูตร

2. แบบไม่เป็นทางการ มีดังนี้

- การอภิปรายในโฮมรูม ถ้าโรงเรียนจัดให้มีการโฮมรูมควรจัดให้มีการอภิปรายกันในโฮมรูม เพื่อฟังความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตร ครูที่ปรึกษาจะต้องประมวลข้อคิดเห็นเหล่านี้ไว้และนับได้ว่าเป็นการประเมินผลอย่างหนึ่ง แล้วส่งบันทึกนี้ไปให้คณะกรรมการการประเมินผลใช้เป็นข้อมูลต่อไป

- การอภิปรายในสภาโรงเรียนถ้าโรงเรียนจัดให้มีสภาโรงเรียนก็ควรจัดให้มีการอภิปรายในสภาเกี่ยวกับการจัดทำกิจกรรมร่วมหลักสูตร และปฏิบัติเช่นเดียวกับการอภิปรายในโฮมรูม

- การอภิปรายของคณะครูอาจารย์ เนื่องด้วยโปรแกรมกิจกรรมร่วมหลักสูตรเป็นเรื่องของบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน คณะครูอาจารย์ควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินผลด้วย คณะครูอาจารย์ย่อมมีความคิดเห็นดีกว่านักเรียน จึงอาจกล่าวได้ว่าย่อมได้ความคิดอ่านที่ดีจากคณะครูอาจารย์และมีประโยชน์มาก และปฏิบัติเช่นเดียวกับการอภิปรายในสภานักเรียน

- การฟังความคิดเห็นของนักเรียนและบุคคลอื่น ๆ นักเรียนหรือคนอื่น ๆ ย่อมแสดงความคิดเห็นของตนออกมาอย่างจริงใจ และไม่มีอะไรปิดบังอำพรางไว้เลย คำพูดเหล่านี้อาจจะได้ยินจากห้องเรียน บนระเบียงโรงเรียน โรงอาหาร โรงพลศึกษา หรือที่อื่นใดในบริเวณโรงเรียน โรงเรียนควรรับรู้เอาไว้เป็นเครื่องเตือนใจว่า คนอื่นมีความคิดเห็นอย่างไร กับกิจกรรมร่วมหลักสูตรที่ได้จัดทำไป มีสิ่งไรที่จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

- การไปเยี่ยมเยือนโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อดูกิจกรรมของโรงเรียนอื่นเป็นการเปรียบเทียบการกระทำของคนอื่นกับของตนเองดูว่า ดีกว่าหรือไม่เพียงไร ถ้ามีอะไรที่เหมาะสมก็นำมาใช้ปรับปรุงของตนได้ให้ดีขึ้น

- การสังเกตดูปฏิกิริยาทั่วไปของนักเรียน ความมุ่งหมายอย่างหนึ่งของการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตรได้แก่การอบรมสั่งสอนและฝึกฝนให้นักเรียนมีศีลธรรมอันดี และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีสัมมาคารวะ กิริยามารยาทเรียบร้อย ถ้าปฏิกิริยาออกมาทางพฤติกรรมที่ดีย่อมแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตรที่จัดไปนั้นได้รับผลสมดังที่มุ่งหมายไว้ ถ้าปรากฏว่าเป็นไปทางตรงกันข้ามก็แสดงว่าจะต้องปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตรอีก

จากแนวคิดทฤษฎีข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการเป็นข้อมูลเพื่อใช้สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

3.2 การรายงานผลการจัดกิจกรรม

หลังจากการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้วควรมีการสรุปการจัดกิจกรรมจัดทำเป็นรายงานผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งไปเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อ ๆ ไป

การรายงาน (Reporting) หมายถึง การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะสะดวกแก่การประสานงานกับหน่วยงานอื่นในขณะเดียวกัน ควรเสนอรายงานให้ผู้ร่วมงานทราบด้วย การเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้เป็นระยะ ๆ มีการวิจัย การประเมินผล การตรวจสอบ เป็นระยะ จึงจะสามารถรายงานได้ถูกต้องและสมบูรณ์ ลักษณะการรายงานจะประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. การรายงานเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหาร
2. การรายงานจะต้องมีผู้รายงานเป็นใครคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง รายงานต่อคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง อาจจะเป็นผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา หรือประชาชน
3. การรายงานเป็นการให้ข่าวสาร ซึ่งการให้ข่าวสารก็ต้องอาศัยกรรมวิธีที่ดีของการสื่อความ

การรายงานจึงถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของการบริหารกิจกรรมนักเรียน การรายงานที่ดีย่อมทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (นิรันดร์ จุลทรัพย์ ,2534 :96)

วันนอร์ มะทา (2533:18) กล่าวว่า การประเมินผลทุกครั้งจะต้องมีการทำรายงานสรุปผล การประเมินเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อใช้เป็นข้อมูลให้คณะกรรมการรุ่นต่อไปได้ศึกษาวิธีการจัดการดำเนินงานทั้งด้านความสำเร็จและความล้มเหลวและเพื่อเป็นข้อมูลสรุปการประเมินก่อนสิ้นปีการศึกษา

สรุปได้ว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเนื่องจากผลจากการประเมินผล การจัดกิจกรรมจะนำไปใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป การประเมินผลการจัดกิจกรรมควรจัดทำเป็นระบบและมีหลักการอันประกอบไปด้วยการประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดกิจกรรม การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล และขั้นสุดท้ายคือการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปและจัดทำเป็นรายงานผลการจัดกิจกรรมเมื่อสิ้นภาคการศึกษาทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นจึงมีงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรายวิชาต่าง ๆ เท่าที่ปรากฏจะเป็นงานวิจัยซึ่งศึกษาสภาพปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยทั่วไปและส่วนมากเป็นการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรในวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษาในระดับต่าง ๆ ซึ่งงานวิจัยเฉพาะในวิชาดนตรียังมีได้มีผู้ใดวิจัยมาก่อน อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่พบในประเทศก็ยังมีปรากฏบ้างแต่อยู่ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะได้สรุปแนวคิดและข้อค้นพบและนำเสนองานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังต่อไปนี้

ก. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยทั่วไป

สุภา หรุจิตตวิวัฒน์ (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนำเสนอโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูในด้านความมุ่งหมาย วิธีการจัด และการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย ประเภทของกิจกรรมที่จัด ประโยชน์ของกิจกรรมแต่ละประเภท การประเมินผล ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาไทยและนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย และเพื่อเสนอโครงการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครู จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์กับนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย ในวิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความมุ่งหมายที่สำคัญ ได้แก่ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ และทักษะทางภาษาไทยดีขึ้นและเพื่อฝึกให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านประเภทและประโยชน์ของกิจกรรมแบ่งออกเป็นกิจกรรมการใช้ภาษาไทย หลักภาษาไทย และวรรณคดีไทย พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดอยู่ในเกณฑ์ปานกลางหรือบางครั้ง ประโยชน์ของกิจกรรมที่จัดก็เช่นกัน ซึ่งการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่จัดในเวลาเรียน กิจกรรมทุกประเภทช่วยให้ผลการเรียนสูงขึ้น การประเมินผลนั้นอาจารย์และนักศึกษาให้ความเห็นว่าควรประเมินผลทุกครั้งโดยสังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา การประเมินทุกครั้งควรนำไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ งบประมาณมีน้อย อาจารย์และนักศึกษาไม่ค่อยเข้าใจและสนใจเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม คือ ให้เพิ่มงบประมาณและควรจัดกิจกรรมบางกิจกรรมร่วมกับศูนย์วัฒนธรรมและผู้วิจัยได้เสนอโครงการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยใน วิทยาลัยครู โดยโครงการนี้ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหาความเหมาะสมและโครงการนี้เสนอจัดในรอบ

1 ปี โดยเสนอกิจกรรมแต่ละภาคการศึกษาเป็นโครงการทางด้านการใช้ภาษา หลักภาษา และวรรณคดี นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะแนวทางการประเมินผลไว้ด้วย

นฤดี จารุยาวงศ์ (2527) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิชาคณิตศาสตร์กับเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์และเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ตลอดจนหาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์กับเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมน้อยครั้งในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ใน 6 ด้าน คือ การเลือกวางแผน การดำเนินงาน การประกวดแข่งขัน การผลิตสื่อการเรียนการสอน การจัดป้ายนิเทศของชุมนุมคณิตศาสตร์ และกิจกรรมอื่น ๆ นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์จะช่วยพัฒนาสติปัญญาในการคิดคำนวณและจากผลการวิจัยยังพบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์กับคะแนนเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เจริญ จิตวารินทร์ (2527) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทวิธีการจัด ผลการจัดและปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 4 ที่อยู่ในเมืองและนอกเมือง กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดและเทศบาล จำนวน 269 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูทั้งหมด 538 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจเกี่ยวกับประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตร แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการจัด ผลการจัดและปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม จากผลการวิจัยพบว่า ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่จัดในระดับประถมศึกษา มี 10 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศาสนาและสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมสังคม ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมนาฏศิลป์ ดนตรีและการรื่นเริง กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และงานอดิเรก กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด ซึ่งจัดมากในทุกโรงเรียน ส่วนกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมและการใช้สินค้าไทยและกิจกรรมอื่น ๆ มีจัดน้อย วิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ส่วนมากโรงเรียนมีการวางแผนและกำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรม โดยผู้บริหารและคณะครูประชุมร่วมกันจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะ

ของนักเรียนและการเรียนการสอนตามหลักสูตร เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ เวลาที่ใช้ในการจัดส่วนมาก คือ เวลาเข้าก่อนเข้าห้องเรียน งบประมาณส่วนใหญ่ได้จาก รายได้ของโรงเรียนและเงินช่วยเหลือจากคณะครู การควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมใช้แผนปฏิบัติงาน ควบคุมอุปกรณ์ที่ใช้ส่วนมากจัดซื้อตามโครงการและจัดหาจากท้องถิ่นโดยคณะครูและนักเรียน ส่วนการประสานงานการจัดกิจกรรมส่วนมากใช้หลักความร่วมมือ มีการประชุมปรึกษา คณะกรรมการแต่ละกิจกรรม สำหรับการประเมินผลมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรมเป็นผู้ประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง โดยวิธีการสังเกตการให้ความสนใจของนักเรียนและมีการแจ้งให้นักเรียนทราบด้วยวาจา นอกจากนี้ยังพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับ ลักษณะความเป็นพลเมืองดีในแต่ละกิจกรรม กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจกรรมวิชาการเป็น กิจกรรมที่เกิดลักษณะความเป็นพลเมืองดีในระดับมาก รวม 34 ด้าน ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ เกิด ลักษณะความเป็นพลเมืองดีระดับมากบางลักษณะ ส่วนกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมและการใช้ สินค้าไทยและกิจกรรมสังคมศิลปะและวัฒนธรรม เกิดลักษณะความเป็นพลเมืองดีน้อยลักษณะ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีในแต่ละลักษณะทั้ง 36 ด้าน พบว่า ลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ด้าน เกิดในระดับมากทุกกิจกรรมที่จัด ส่วนลักษณะด้านอื่น ๆ เกิดในระดับมากบางกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะความเป็นพลเมืองดีด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง เกิดในระดับน้อย ทุกกิจกรรม ข้อค้นพบด้านปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมลักษณะ ความเป็นพลเมืองดี ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ส่วนมาก ได้แก่ ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม มีเวลาน้อย สถานที่ไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือสนับสนุนอย่างจริงจังจากครู อาจารย์ และขาดแหล่งข้อมูลและข่าวสาร ประกอบการวางแผน

ชุตี เฉลิมเกียรติสกุล (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการเสนอเพื่อจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชา ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาในด้านความมุ่งหมาย การเตรียมและการดำเนินงาน การประเมินผล ความสม่ำเสมอของการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอนี้และนำข้อมูลที่ได้มาประกอบเป็นแนวทางการเสนอ โครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสำหรับสอบถามตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์ ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 120 คน และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชา ภาษาอังกฤษจำนวน 480 คน ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมมี ความมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาอังกฤษดีขึ้น ผู้ริเริ่มและ

ดำเนินการจัด กิจกรรม คือ อาจารย์ในหมวดวิชาภาษาอังกฤษ เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม คือ ในเวลาเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นที่จัดกิจกรรม ส่วนเงินที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ได้จากงบประมาณและในการจัดกิจกรรมทุกครั้งจะมีการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป นอกจากนี้อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมประเภทส่งเสริมการฟัง การพูด การเขียน และกิจกรรมประเภทส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ของชนชาติเจ้าของภาษานั้น ส่วนใหญ่จัดเป็นบางครั้งแต่กิจกรรมประเภท ส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่ไม่ได้จัด อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมที่จัดขึ้นส่วนใหญ่มีประโยชน์พอสมควรและเห็นว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ มีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง และได้เสนอแนะในการจัดกิจกรรมว่า ควรมีการ วางแผนงาน ล่วงหน้า จัดเตรียมงบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้พร้อม นักเรียนควรเป็นผู้ดำเนิน กิจกรรมเองโดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษาและควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง โดยใช้วิธีประเมินผลหลาย ๆ วิธี

ข. งานวิจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรี

ประธาน บริบูรณ์คุณ (2536) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมดนตรีไทยในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการจัดกิจกรรม ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมดนตรีไทยและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมดนตรีไทยในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมดนตรีส่วนใหญ่จัดขึ้นตามประเพณีที่สำคัญ ๆ กิจกรรมที่จัดในทุก ๆ วิทยาลัยประกอบด้วย 1) กิจกรรมด้านการแสดงหรือสาธิตดนตรีไทย 2) กิจกรรมด้านวิชาการเกี่ยวกับการอบรมประชุมสัมมนา 3) กิจกรรมด้านการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับดนตรีไทย โดยมีงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์จากวิทยาลัยเป็นสำคัญ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความสำคัญระดับเดียวกันในการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมดนตรีไทย และมีภาควิชาดนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดดำเนินการจัดกิจกรรมดนตรีไทย ส่วนด้านสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมดนตรีไทยใช้แตกต่างกันไปตามโอกาสและประเภทของกิจกรรม

ในด้านความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา พบว่าผู้บริหารยังมีบทบาทสำคัญในการกำหนดโครงการและวัตถุประสงค์ ตลอดจนการควบคุมดูแลงบประมาณในด้านกิจกรรมดนตรีไทย ส่วนในด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความต้องการสอดคล้องกันคือ ต้องการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย ข้อคิดเห็นแนวการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรม ตลอดจนร่วมประสานงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านการเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของวิทยาลัย และสร้างไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านดนตรี ในด้านรูปแบบกิจกรรมดนตรีไทยที่ต้องการคือ ต้องการให้บรรเลงในงานประเพณีสำคัญ ๆ

สวนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ต้องการให้วิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุนพร้อมกับหาแหล่งสนับสนุนเพิ่มเติมจากผู้บริจาค และจากการจัดกิจกรรมหาทุน

การเสนอแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมดนตรีไทย ควรมีการพัฒนาในด้านสถานที่เรียน และฝึกซ้อม เพิ่มอัตรากำลังอาจารย์พร้อมกับเกลี้ยอาจารย์ในด้านดนตรีไทยให้เหมาะสมในแต่ละวิทยาลัย จัดหาทุนเสริมงบประมาณ โดยการจัดกิจกรรมหาทุนและได้จากการบริจาค ด้านกิจกรรมดนตรีไทยควรจัดกิจกรรมเสียงตามสายใน ทุก ๆ วิทยาลัย เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป

สุพจน์ เจณะสมบัติ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยชวาทิตและปัญหาการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2542 ประชากรที่ใช้วิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 12 คน ครู อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยชวาทิตจำนวน 12 คน นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวงโยชวาทิตจำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับครู อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยชวาทิต แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวงโยชวาทิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทยมีการจัดการวงโยชวาทิตดังนี้ ด้านการวางแผน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม มีการทำแผนปฏิบัติการเป็นรายปี มีครู อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยชวาทิตเป็นผู้รับผิดชอบในการทำแผนและจัดทำโครงการ ด้านงบประมาณ ใช้เงินบำรุงการศึกษา เงินสมาคมผู้ปกครองและครู ด้านการดำเนินงาน มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมวงโยชวาทิต มีสถานที่ฝึกซ้อม มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยในการฝึกซ้อม ด้านการติดตามประเมินผล มีการติดตามประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ และนำผลไปเป็นข้อมูลใช้ในการเตรียมหรือวางแผนการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ปัญหาในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิตได้แก่ แผนที่เสนอไปนั้นมีการเปลี่ยนแปลง ความคิดเห็นไม่ตรงกัน นักเรียนมักขาดซ้อมเพื่อไปเรียนพิเศษ ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรม มีบางโรงเรียนไม่มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย โดยศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยผู้วิจัยได้เสนอสาระตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ได้รับรางวัลที่ 1, 2 หรือ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปี พ.ศ. 2538 – 2542 จำนวน 8 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียนซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ทำการศึกษา จำนวน 8 คน
2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 8 คน
3. หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา จำนวน 8 คน
4. ครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 8 คน
5. นักเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นสมาชิก และ/หรือ เป็น

คณะกรรมการดำเนินงาน สำหรับโรงเรียนที่มีคณะกรรมการดำเนินงานใช้วิธีการสุ่มอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) โดยต้องเป็นบุคคลสำคัญในการให้ข้อมูล (Key Information) ส่วนโรงเรียน

ที่ไม่มีคณะกรรมการดำเนินงานใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random) โรงเรียนละ 3 คน
8 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียน 24 คน

รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 56 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 3 ประเภท คือ แบบศึกษาเอกสาร
แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้สร้างแบบศึกษาเอกสารเพื่อประกอบการวิเคราะห์
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยอันเป็นข้อมูลที่สำคัญเพื่อประกอบ
การศึกษาซึ่งมีความสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด
ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ คือ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์
หัวหน้าหมวดและครูที่ปรึกษากิจกรรม และแบบสัมภาษณ์นักเรียน ดังมีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริม
หลักสูตรดนตรีไทยในด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตร และการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา และครูที่ปรึกษากิจกรรมแบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริม
หลักสูตรดนตรีไทยในด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตรและการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์นักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริม

หลักสูตรดนตรีไทยในด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3. แบบสังเกตการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย เพื่อสังเกตการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในด้าน

3.1 การเตรียมความพร้อม มีประเด็นในการสังเกต คือ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และการแจ้งจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม

3.2 ลักษณะกิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียน มีประเด็นในการสังเกต คือ กิจกรรมการฝึกทักษะรายบุคคล การฝึกทักษะเป็นกลุ่ม การซ้อมรวมวง และกิจกรรมอื่น ๆ

3.3 แนวการจัดกิจกรรมด้านเนื้อหาดนตรี มีประเด็นในการสังเกต คือ กิจกรรมส่งเสริมความรู้เนื้อหาดนตรีไทย กิจกรรมส่งเสริมทักษะดนตรีไทย

3.4 สภาพและบรรยากาศของการจัดกิจกรรม มีประเด็นในการสังเกต คือ การมีส่วนร่วมของนักเรียน การให้ความสำคัญกับนักเรียน บทบาทของนักเรียนในการดำเนินกิจกรรม บทบาทของครูที่ปรึกษา กิจกรรม ความกระตือรือร้นและความสนใจ ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติกิจกรรม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน

3.5 การประเมินการจัดกิจกรรม มีประเด็นในการสังเกต คือ วิธีการประเมินการจัดกิจกรรม

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัย อันได้แก่ แบบศึกษาเอกสาร แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ขึ้นเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดเป็นขอบข่ายและเนื้อหาของเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบศึกษาเอกสาร แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดโดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย

4. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจเพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมในเนื้อหาและความถูกต้อง

ของภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือวิจัย

7. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังอธิบดีกรมสามัญศึกษาเพื่อให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์แก่ไปยังโรงเรียนที่เป็นประชากร

2. ผู้วิจัยวางแผนจัดทำข้อมูลตารางเวลาในการเก็บข้อมูลจาก ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร และ นักเรียน

3. ผู้วิจัยประสานงานกับโรงเรียนด้วยตนเองโดยแจ้งให้ ผู้บริหารทราบเพื่อนัดหมายวัน และเวลาที่จะมาเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้ง 8 โรงเรียน โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดการวิจัย สัมภาษณ์ผู้บริหาร สัมภาษณ์หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา สัมภาษณ์ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง รวมถึงสังเกตการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนที่เป็นประชากรดังกล่าวโดยใช้แบบสังเกตการจัดกิจกรรมที่ได้สร้างขึ้น

5. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลได้ครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและการสังเกตการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยของแต่ละโรงเรียนทั้ง 8 โรงเรียนมาวิเคราะห์ โดยยึดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นหลัก ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละโรงเรียนมาสังเคราะห์ให้ได้ภาพรวมเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทยด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้ง 8 โรงเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นหลัก สำหรับข้อมูลจากแบบสังเกตและแบบศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้สังเคราะห์รวมในประเด็นย่อยของกรอบแนวคิดการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลมีหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) เป็นรายโรงเรียน และวิเคราะห์ภาพรวมทั้ง 8 โรงเรียน โดยมีวิธีวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

3. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและแบบศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการเตรียมการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม การประเมินผลการจัดกิจกรรม แยกวิเคราะห์รายโรงเรียนตามกรอบแนวคิดการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปความเรียง

4. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเตรียมการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม การประเมินผลการจัดกิจกรรม ทั้ง 8 โรงเรียน ในภาพรวมผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลและอภิปรายผลตามกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ได้แก่ การเตรียมการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม และการประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยสรุปและอภิปรายผลในลักษณะของความเรียง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทยซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 8 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ตั้งชื่อเป็นนามแฝงไว้ ดังนี้

1. โรงเรียนตันตริศาสตร์
2. โรงเรียนพิณพาทย์เจริญ
3. โรงเรียนเพลินลำน่าน
4. โรงเรียนพร้าเพลงพิณ
5. โรงเรียนยินดุริยศัพท์
6. โรงเรียนคนธรรม์บรรเลง
7. โรงเรียนครั้นครองโสตประสาท
8. โรงเรียนพิลาศมโหรี

ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เสนอรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียนและผู้ให้ข้อมูล
- ตอนที่ 2 เสนอรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่ละโรงเรียนตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
- ตอนที่ 3 เสนอรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 8 โรงเรียน ในภาพรวมตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนและผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ ข้อมูลบางส่วนได้จากการศึกษาเอกสาร โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอข้อมูลของแต่ละโรงเรียนในรูปแบบความเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. โรงเรียนตันตริศาสตร์
2. โรงเรียนพิณพาทย์เจริญ
3. โรงเรียนเพลินลำน่าน
4. โรงเรียนพร้าเพลงพิณ
5. โรงเรียนยินดุริยศัพท์
6. โรงเรียนคนธรรม์บรรเลง
7. โรงเรียนศรีนครินทรโสทรประสาธ
8. โรงเรียนพิลาศมโหรี

1. โรงเรียนตันตริศาสตร์

โรงเรียนตันตริศาสตร์เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับจังหวัด ประเภทสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 3 กิโลเมตร ตามถนนราชสีมา - โชคชัย จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ทางเข้าโรงเรียนอยู่ห่างจากถนนประมาณ 300 เมตร ส่วนใหญ่นักเรียนสามารถเดินทางเข้าโรงเรียนโดยรถโดยสารประจำทาง ที่ตั้งโรงเรียนห่างจากตัวเมือง บรรยากาศของโรงเรียนเหมาะแก่การศึกษาหาความรู้ โรงเรียนตันตริศาสตร์มีครูอาจารย์รวม 173 คน มีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 42 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 36 ห้องเรียน รวม 78 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนรวม 3,628 คน

โรงเรียนตันตริศาสตร์ปัจจุบันผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นชาย อายุ 49 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ด้านการบริหารโรงเรียน 19 ปี ระยะเวลาที่เข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนตันตริศาสตร์ 1 ปี 1 เดือน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นหญิง

อายุ 52 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบริหาร 7 ปี ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในโรงเรียนนี้ 5 ปี หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นชาย อายุ 44 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีวิชาเอกศิลปกรรม มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหมวดมาแล้ว 15 ปี อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยเป็นหญิง อายุ 39 ปี อายุราชการ 19 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีวิชาเอกดุริยางคศาสตร์ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาไม่เคยได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีประสบการณ์ในการเข้าประชุมอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนนิสิต - นานุกศิลป์ จัดโดยโรงเรียนดนตรีศาสตร์ การอบรมการทำผลงานทางวิชาการ จัดโดยเขตการศึกษา 11 และการอบรมครูผู้สอนดนตรีไทย จัดโดยศูนย์สังคีตศิลป์ ครูที่ปรึกษากิจกรรมดนตรีไทยได้รับการคัดเลือกเป็นครูดีเด่นสาขาดนตรีไทยประจำปี 2542 จากศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนนิสิต - นานุกศิลป์ จังหวัดนครราชสีมา และได้รับรางวัลผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรม ประจำปี 2538 จากสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ สำหรับนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเป็นชาย 1 คน เป็นหญิง 2 คน อายุ 14 ปี 18 ปี และ 17 ปี ตามลำดับ ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโปรแกรมวิทย์ – คณิต นักเรียนส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีไทยเมื่อศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษา โดยเล่นระนาดเอกและซอด้วงเป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนดนตรีศาสตร์โดยคาดหวังว่าช่วยให้สามารถเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้ในอนาคต เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสบการณ์และช่วยเหลือสังคม และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนดนตรีศาสตร์ จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรมและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม การศึกษาเอกสาร พบว่า โรงเรียนดนตรีศาสตร์ได้มีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีวงดนตรีไทยก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2525 และเมื่อปี พ.ศ. 2536 ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีอุปการคุณบริจาคเงินในการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทย ปัจจุบันมีสมาชิกในชุมชนดนตรีไทยจำนวน 25 คน และเริ่มส่งเข้าประกวดดนตรีไทยในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศในปี พ.ศ. 2532 เป็นต้นมา โดยมีผลงานดีเด่นในระดับประเทศ ดังนี้

ปีการศึกษา 2536 ประกวดบรรเลงดนตรีไทยศรทองชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ครั้งที่ 1 ได้รับรางวัลอันดับ 10

ปีการศึกษา 2537 ประกวดดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษา “ประลองเพลงประเลงมโหรี” ครั้งที่ 9 ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

จำนวน 2 รางวัล

ปีการศึกษา 2538 ประกวดดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษา “ประลองเพลงประเลงมโหรี” ครั้งที่ 10 ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จำนวน 4 รางวัล

ปีการศึกษา 2539 ประกวดดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษา “ประลองเพลงประเลงมโหรี” ครั้งที่ 11 ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จำนวน 2 รางวัล

โรงเรียนดนตรีศาสตร์มีการสนับสนุนด้านงบประมาณด้านดนตรีไทยโดยได้รับจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาเพื่อใช้สำหรับจัดซื้อ จัดซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยที่จำเป็น นอกจากนี้ยังมีงบประมาณที่ได้จากสมาคมครูและผู้ปกครอง และรับบริจาคจากผู้ปกครองและห้างร้าน ด้านเครื่องดนตรีมีครบทุกประเภท ทั้งเครื่องดีด สี ตี เป่า เพียงพอต่อการฝึกซ้อมและการเรียนการสอน วงดนตรีไทยที่ปรากฏ ได้แก่ วงมโหรี วงปี่พาทย์ และวงเครื่องสาย ส่วนสถานที่ฝึกซ้อมและสถานที่เรียนในอาคาร 2 ชั้นล่าง ห้องนี้จัดเป็นห้องศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทยนาฏศิลป์ด้วย โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมและสัมมนาด้านดนตรีไทยตามความสนใจของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

2. โรงเรียนพิณพาทย์เจริญ

โรงเรียนพิณพาทย์เจริญเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประเภทหญิงล้วน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ที่ถนนสุขุมวิท 22 แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โรงเรียนพิณพาทย์เจริญจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิณพาทย์เจริญ มีจำนวนเนื้อที่ 12 ไร่ 1 งาน 63 ตารางวา ปัจจุบันมีจำนวน ห้องเรียน 78 ห้องเรียน มีครูอาจารย์ 169 คน นักเรียน 3,454 คน โรงเรียนพิณพาทย์เจริญจัดเป็นโรงเรียนที่อยู่ท่ามกลางความเจริญของชุมชนเมือง สามารถเดินทางไปโรงเรียนได้หลายเส้นทาง มีรถประจำทางผ่านหลายสาย ชุมชนรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนเป็น ชุมชนเมือง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย มีกิจการห้างร้านเรียงรายรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนมีแหล่งสถานบันเทิงมากมายที่อยู่ในพื้นที่ใกล้บริเวณโรงเรียน

โรงเรียนพิณพาทย์เจริญผู้อำนวยการโรงเรียนคนปัจจุบันเป็นหญิง อายุ 59 ปี ราชการ 33 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้อำนวยการทั้งสิ้น 26 ปี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนนี้เป็นระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย

วิชาการเป็นหญิง อายุ 46 ปี อายุราชการ 24 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร 10 ปี โดยทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการในโรงเรียนนี้ 19 วัน หัวหน้าหมวดศิลปศึกษาเป็นชาย อายุ 46 ปี อายุราชการ 21 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี มีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าหมวด 20 ปี ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นเพศชาย อายุ 46 ปี อายุราชการ 21 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี วิชาเอก ดนตรีไทย วิชาโท โขน มีประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียน 20 ปี ทั้งผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไม่เคยได้รับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย หัวหน้าหมวดและครูที่ปรึกษา กิจกรรมได้รับการอบรม เรื่องการปรับวงมโหรี จัดโดยศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ และอบรมการจัดทำแผนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต จัดโดยโรงเรียนในกลุ่ม 4 ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย โดยได้รับเชิญจาก หน่วยงานราชการ มหาวิทยาลัย โรงเรียน ให้เป็นวิทยากรสาธิตและฝึกสอนด้านดนตรีไทยอยู่ เสมอ สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นหญิง อายุ 13 ปี และ อายุ 17 ปี ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โปรแกรมวิทย์ – คณิต และมัธยมศึกษาปีที่ 5 โปรแกรม อังกฤษ – ฝรั่งเศส ตามลำดับ ทุกคนมีประสบการณ์ในการเล่นดนตรีไทย เมื่อเรียนอยู่ชั้นประถม ศึกษา โดยเรียนซอด้วง ซิม และขลุ่ย เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนพิณพาทย์เจริญเพื่ออนุรักษ์ ดนตรีไทยและต้องการเล่นเครื่องดนตรีไทยได้หลาย ๆ ชิ้น มีความสนใจ ความชอบโดยส่วนตัว และเพื่อนชักชวน

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนพิณพาทย์เจริญ สนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย โดยมีงบประมาณส่งเสริมโดยใช้งบประมาณ จากเงินบำรุงการศึกษา สำหรับจัดซื้อเครื่องดนตรีไทย และเงินจากสมาคมผู้ปกครองและครู สำหรับใช้ในกรณีเป็นเงินเบียดเบียน ค่าตอบแทนในการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และเป็น สวัสดิการในการจัดฝึกซ้อมพิเศษในวันเสาร์ - อาทิตย์ โรงเรียนมีเครื่องดนตรีไทยที่มีคุณภาพและ ครบทุกประเภท มีห้องดนตรีไทยใช้สำหรับฝึกซ้อมและเข้าค่ายดนตรีสำหรับการประกวดแข่งขัน วงดนตรีไทย การสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนจะพิจารณาตามความต้องการของ บุคลากรว่าต้องการหรือมีความสนใจที่จะเข้าฝึกอบรม หรือสัมมนา เรื่องใดผู้บริหารพิจารณาให้ ความสนับสนุนทุกครั้ง การสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยของโรงเรียนมี ความต่อเนื่องมาโดยตลอดโดยสานต่อนโยบายของผู้บริหารทุกยุคทุกสมัย ความสนใจของ นักเรียนที่มีต่อกิจกรรมด้านนี้จัดว่ามาก นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ โดยมีนักเรียนอยู่ใน วงดนตรีไทยระดับชั้นละ 10 – 15 คน การจัดวงดนตรีไทยในโรงเรียนเน้นวงปีพาทย์และวงมโหรี สามารถสนับสนุนและส่งเสริมมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ทั้งในระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับภาคและระดับ ประเทศ ผลงานดีเด่น คือ

ปี พ.ศ. 2538 ได้รับรางวัลชมเชยอันดับ 1 การประกวดดนตรีไทยมัธยมศึกษา ครั้งที่ 4 “ประเภทวงปี่พาทย์ไม้นวม”

ปี พ.ศ.2539 ชนะเลิศการแข่งขันวงปี่พาทย์ไม้นวม กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่ม 4

ปี พ.ศ. 2540 ชนะเลิศการประกวดวงปี่พาทย์ไม้นวม กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง การแข่งขันทักษะวิชาชีพศิลปศึกษา ข.

ปี พ.ศ. 2541 รางวัลชนะเลิศการแข่งขันประกวดวงเครื่องสายผสมซิม ประเภททีม ในการแข่งขันทักษะวิชาชีพวิชาการและวิชาชีพ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลางกลุ่มที่ 4

รางวัลที่ 2 ประเภทการบรรเลงรวมวง (มโหรี) ในการประกวดดนตรีไทยรายการประลองเพลงประเลงมโหรี ครั้งที่ 13 ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 5 รางวัล

รางวัลชมเชย ในการประกวดดนตรีไทย ระดับมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งถวายพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 2 ณ มหาวิทยาลัยรังสิต

นอกจากรางวัลประเภทการประกวดวงดนตรีแล้ว ยังมีผลงานประเภทบุคคลในการบรรเลงเดี่ยวในเวทีการประกวดต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้โรงเรียนพัฒนาปี่พาทย์เจริญได้จัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในรูปการแสดงหุ่นกระบอก ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวที่สามารถนำดนตรีไทยมาบรรเลงประกอบการแสดงเชิดหุ่นกระบอกได้จัดเผยแพร่ นำการแสดงสู่สาธารณชนอย่างกว้างขวางสร้างชื่อเสียงเป็นอย่างมาก

3. โรงเรียนเพลินลำนานา

โรงเรียนเพลินลำนานา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประเภทสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 7.7 ฝั่งขวาของถนนบางนา - ตราด ต.บางแก้ว อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โรงเรียนเพลินลำนานา มีเนื้อที่ 42 ไร่ 2 งาน 30 3/10 ตารางวา โรงเรียนเพลินลำนานาเป็นโรงเรียนที่อยู่ห่างจากถนนบางนา-ตราด ประมาณ 300 เมตร การเดินทางจากปากทางเข้าโรงเรียนนักเรียนสามารถนั่งรถจักรยานยนต์หรือรถโดยสารสองแถว บริเวณด้านหน้าโรงเรียนเป็นตึกแถว ร้านขายอาหารและหอพัก ไม่มีคนพลุกพล่านนักเรียนส่วนใหญ่คือนักเรียนในเขตพื้นที่รอบ ๆ รัศมีโรงเรียน ปัจจุบันโรงเรียนเพลินลำนานามีครูอาจารย์ 170 คน และมีนักเรียน 3,471 คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีห้องเรียน 78 ห้อง

ผู้อำนวยการโรงเรียนเพลินลำนำเป็นชาย อายุ 53 ปี อายุราชการ 26 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร 15 ปี และดำรงตำแหน่งผู้บริหารในโรงเรียนนี้ 4 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นหญิง อายุ 50 ปี อายุราชการ 28 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร 14 ปี ระยะเวลาที่ทำงานในโรงเรียนนี้ 22 ปี หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นหญิง อายุ 57 ปี อายุราชการ 44 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดประโยควิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกละคร วิชาโทเครื่องสายไทย ประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียน 44 ปี ครูที่ปรึกษากิจการกรมเป็นชาย อายุ 41 ปี อายุราชการ 15 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี วิชาเอกดนตรีไทย ประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียนนี้ 15 ปี ทั้งผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดมหกรรมดนตรีไทยของจังหวัดสมุทรปราการ จัดโดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ครูที่ปรึกษากิจการกรมได้รับการอบรมเรื่องการทำงานมโหรี จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติและธนาคารกรุงเทพ จำกัด และเข้าร่วมการสัมมนาวิชาการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาชีพดนตรีไทย จัดโดยทบวงมหาวิทยาลัย สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยเป็นหญิง ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อายุ 12 ปี และ 13 ปี มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีไทยเมื่อศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษา โดยเรียนขลุ่ย อังกะลุง ระนาดเอก ระนาดทุ้มและซิม เมื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเพลินลำนำ ได้เข้ามาร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย มีความคาดหวังในการได้รับความสนุกสนาน ได้รับประสบการณ์และเทคนิคในการบรรเลง กล้าแสดงออก และเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมด้านนี้ไว้

สภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย วงดนตรีไทยของโรงเรียนเพลินลำนำ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2521 โดยจัดขึ้นเพื่อแสดงในกิจกรรมของโรงเรียนในวาระต่าง ๆ ต่อมา พ.ศ. 2529 ได้เปิดรับสมัครนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ทำให้นักเรียนที่มีพรสวรรค์ทางดนตรีเข้ามาเรียนกันมากขึ้น เริ่มพัฒนาเทคนิคและเสริมสร้างประสบการณ์ของวงดนตรีไทยจนได้มาตรฐาน เริ่มการประกวดดนตรีไทยนักเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อ พ.ศ. 2533 วงดนตรีไทยของโรงเรียนเพลินลำนำได้รับรางวัลนักเรียนดนตรีดีเด่น 18 คน และรางวัลถ้วยพระราชทาน ถึง 3 ประเภท คือ วงปี่พาทย์ไม้นวม วงเครื่องสายผสมซิม และวงอังกะลุง การประกวดดนตรีไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2535 วงปี่พาทย์ไม้นวมและวงเครื่องสายผสมซิมของโรงเรียน ได้ตำแหน่งชนะเลิศติดต่อกัน 3 ปีซ้อน จึงได้ครองถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมบรมราชกุมาร และ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นอกจากนี้ในการประกวดขับร้องและบรรเลงดนตรีไทยมัธยมศึกษาของกรมสามัญราชการประลองเพลงประเลงมโหรี ครั้งที่ 7 ปี พ.ศ. 2535 โรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศประเภทวงมโหรี ในปี พ.ศ. 2538 และปี พ.ศ. 2539 ได้รับพระราชทานถ้วยรางวัลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการประกวด รายการเดียวกัน

โรงเรียนเพลินลำนามีการสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยใช้งบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา เงินสมาคมครูและผู้ปกครองโรงเรียน ในการจัดซื้อและจัดซ่อมเครื่องดนตรีตามความจำเป็นของการจัดการเรียน และการจัดวงเข้าประกวด โดยจัดงบประมาณให้เต็มที่เนื่องจากมีผลงานเป็นที่ปรากฏ การสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวก ด้านสถานที่มีห้องเพื่อทำการฝึกซ้อมเป็นสัดส่วน การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องสืบทอดนโยบายของผู้บริหารรุ่นก่อน ที่ให้นโยบายในการส่งเสริมความสามารถพิเศษด้านดนตรีและกีฬา นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยเข้าร่วมโครงการความสามารถพิเศษ มีทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายรวมประมาณ 70 คน การจัดวงดนตรีไทยในโรงเรียนเพลินลำนามีทั้งวงปี่พาทย์ไม้มวม วงเครื่องสายเครื่องเดี่ยว วงเครื่องสายผสม วงมโหรี วงโปงลาง การสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากร โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรสัมมนาและอบรมในเรื่องที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมสนใจอย่างสม่ำเสมอ

4. โรงเรียนพร้าเพลงพิณ

โรงเรียนพร้าเพลงพิณ เป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาขนาดใหญ่ ประเภทชายล้วน ตั้งอยู่ ณ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดเทพศิรินทราวาส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ 8 ไร่ 56 ตารางวา มีครูอาจารย์ 188 คน จำนวนห้องเรียน 77 ห้อง จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 1,714 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย 1,867 คน ห้องเรียนปกติ 66 ห้อง โรงเรียนพร้าเพลงพิณมีอาณาบริเวณติดกับวัดซึ่งเป็นพระอารามหลวงที่สำคัญแห่งหนึ่ง ด้านหน้าโรงเรียนติดกับถนนกรุงเกษม โรงเรียนอยู่ในเขตชุมชน ไม่ไกลจากห้างสรรพสินค้า การเดินทางสะดวก นักเรียนส่วนใหญ่เดินทางโดยรถประจำทาง

ปัจจุบันผู้อำนวยการโรงเรียนพร้าเพลงพิณเป็นชาย อายุ 52 ปี อายุราชการ 26 ปี วุฒิกการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน 24 ปี โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนนี้เป็นเวลา 1 ปี 6 เดือน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นหญิง

อายุ 51 ปี อายุราชการ 28 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในตำแหน่งบริหาร 8 ปี ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนนี้เป็นเวลา 3 ปี หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นชาย อายุ 48 ปี อายุราชการ 27 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท วิชาเอกสถาปัตยกรรมไทย วิชาโทศิลปกรรม มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง 20 ปี ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นชายอายุ 43 ปี อายุราชการ 21 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท สาขามนุษยดุริยางควิทยา โดยมีประสบการณ์ในตำแหน่ง 22 ปี ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาไม่เคยได้รับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้รับการเชิญไปร่วมสัมมนานานาชาติ และแสดงดนตรี ณ กรุงเบอร์ลิน ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ในโอกาสครบรอบ 100 ปี ของการบันทึกแผ่นเสียงเพลงไทย จัดโดยสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงเบอร์ลินร่วมกับ ETHNOLOGISEHES MUSEUM BERLIN สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นชาย อายุ 14 ปี และ อายุ 17 ปี ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โปรแกรมคณิตศาสตร์ และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โปรแกรมศิลป์คำนวณ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการเล่นดนตรีไทย โดยเริ่มร่วมกิจกรรมดนตรีไทยที่โรงเรียนพรำเพลงพินเป็นแห่งแรก เครื่องดนตรีที่เล่น คือ ขลุ่ยเพียงออ นักเรียนไม่คาดหวังอะไรจากการเข้าร่วมกิจกรรม เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อได้รับความเพลิดเพลินจากการเล่นดนตรีไทย

โรงเรียนพรำเพลงพินมีการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยมาเป็นเวลานาน ได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหาร ผู้ปกครอง และวัด ในการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเต็มที่ มีเครื่องดนตรีไทยคุณภาพดีสำหรับบรรเลงและฝึกซ้อมอย่างเพียงพอ การจัดวงดนตรีไทยในโรงเรียนที่พบ คือ วงปี่พาทย์ วงมโหรี และวงปี่พาทย์ผสมมโหรี มีห้องฝึกซ้อมดนตรีไทยเป็นสัดส่วน ความสนใจของนักเรียนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมีไม่มากนัก นักเรียนที่เข้าร่วมในวงดนตรีไทย คือ นักเรียนที่มีความสนใจจริง ๆ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายรวมประมาณ 50 คน โดยวงดนตรีไทยของโรงเรียนได้เข้าร่วมบรรเลงในงานของโรงเรียนและบริการชุมชนในส่วนของขอความอนุเคราะห์ ทั้งยังได้นำวงดนตรีเข้าร่วมประกวดและมีผลงานปรากฏในระดับประเทศ ดังนี้คือ

ปี พ.ศ. 2539 ได้รับรางวัลที่ 2 จากการประกวดวงมโหรีรายการประลองเพลงประเลงมโหรี ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี

ปี พ.ศ. 2540 ได้รับรางวัลที่ 1 จากการประกวดวงดนตรีไทย รายการประลองเพลงประเลงมโหรี ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ปี พ.ศ. 2543 ได้รับรางวัลที่ 1 จากการประกวดวงมโหรี รายการประลองเพลงประเลงมโหรี ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โรงเรียนยังให้การสนับสนุนบุคลากรในการศึกษาอบรมและดูงานในเรื่องเกี่ยวกับดนตรีไทยโดยตลอด ครูที่ปรึกษากิจกรรมดนตรีไทยเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีไทย และมีความเชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยมากท่านหนึ่ง

5. โรงเรียนยินดุริยศัพท์

โรงเรียนยินดุริยศัพท์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประเภทสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนิน ต.ปออยาง อ.เมือง จ.สงขลา เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนยินดุริยศัพท์มีเนื้อที่ 45 ไร่ 2 งาน 99.9 ตารางวา ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองสงขลา เป็นโรงเรียนที่มีเกียรติประวัติยาวนานนับแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สร้างบรรยากาศแห่งการศึกษา เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมมากในเรื่องการจัดบรรยากาศให้สะอาดเรียบร้อย การเดินทางมาโรงเรียนสะดวก สามารถเดินทางได้หลายเส้นทางมีรถโดยสารผ่านหน้าโรงเรียน โรงเรียนอยู่ห่างจากชุมชนพอสมควรทำให้ไม่มีเสียงรบกวน เงียบสงบ อีกทั้งอยู่ใกล้กับทะเลซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง อากาศดี และร่มรื่น

ปัจจุบันโรงเรียนยินดุริยศัพท์มีผู้อำนวยการเป็นชาย อายุ 59 ปี อายุราชการ 24 ปี วุฒิกการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ด้านการบริหาร 23 ปี โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนเป็นเวลา 3 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นชาย อายุ 40 ปี อายุราชการ 17 ปี วุฒิกการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ด้านการบริหาร 6 ปี ทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในโรงเรียนนี้ 3 เดือน หัวหน้าหมวดศิลปศึกษาเป็นชาย อายุ 50 ปี อายุราชการ 25 ปี วุฒิกการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทไทยคดีศึกษา มีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา 3 ปี ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นหญิงอายุ 46 ปี อายุราชการ 22 ปี วุฒิกการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท วิชาเอกไทยคดีศึกษา มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง 20 ปี ทั้งผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ไม่เคยได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้รับการ อบรมปฏิบัติการเพลงอาหนู จัดโดยสำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติร่วมกับธนาคารกรุงเทพจำกัด และอบรมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย จัดโดยทบวงมหาวิทยาลัย สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมคนแรกเป็นหญิงหนึ่งคน และชายสองคน อายุ 17 ปี 15 ปี และ 12 ปี ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามลำดับ นักเรียนมีประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรมดนตรีไทยเมื่อศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษา โดยฝึกเครื่องดนตรีไทยประเภทซอด้วง ซออู้ ขลุ่ยเพียงออและ ระนาดเอก

เข้าร่วมกิจกรรมดนตรีไทยในโรงเรียนยินดุริยศัพท์เพื่อความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียดจากการเรียนและเสริมประสบการณ์ ทักษะในการบรรเลงดนตรีไทยให้มากขึ้น

สภาพทั่วไปในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ในโรงเรียนยินดุริยศัพท์ เข้าสู่กระบวนการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนางานดนตรีไทยของโรงเรียนอย่างจริงจังในปีการศึกษา 2537 เป็นต้นมา โดยโรงเรียนเปิดโอกาสให้ส่งวงดนตรีไทย ประเภทวงมโหรี เข้าประกวดในระดับประเทศเป็นครั้งแรก การจัดกิจกรรมมีการสนับสนุนโดยได้รับงบประมาณจากโรงเรียนไม่ต่ำกว่า 100,000 บาท ต่อปี นอกจากนี้ยังได้รับบริจาค เครื่องดนตรีไทยจากผู้มีอุปการะคุณ และนักการเมือง ในการสนับสนุนด้านเครื่องดนตรีไทย มีเพียงพอในการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โรงเรียนพยายามจัดซ่อมและสร้างเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ ด้านอาคารสถานที่ในการฝึกซ้อมยังไม่เป็นสัดส่วนนักเนื่องจากใช้บริเวณอาคารโรงอาหาร ชั้น 2 ซึ่งเป็นโรงพลศึกษา ด้านหน้าเป็นเวทีเวลาฝึกซ้อมจะใช้เนื้อที่บนเวที ในการวางเครื่องดนตรีค่อนข้างคับแคบ เมื่อเทียบกับจำนวนเครื่องดนตรีกับสถานที่ฝึกซ้อม โรงเรียนสนับสนุนบุคลากรได้รับการฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับดนตรีไทยมาโดยตลอด สำหรับความสนใจของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนให้ความสนใจในทุกๆระดับชั้น โดยมีนักดนตรีในวงประมาณ 45 ถึง 50 คน การจัดวงดนตรีในโรงเรียนที่พบ คือ วงมโหรี วงเครื่องสายเดี่ยว วงเครื่องสายเครื่องคู่ วงเครื่องสายผสม วงปี่พาทย์ไม้นิ้วม วงอังกะลุง และวงมหาดุริยางค์ ซึ่งใช้นักเรียนบรรเลงเป็นจำนวนมาก จากการสนับสนุนอย่างดีจากผู้บริหาร และบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ทำให้กิจกรรมดนตรีไทยของโรงเรียนยินดุริยศัพท์ มีชื่อเสียงโดยสร้างผลงานโดดเด่นดีเยี่ยมระดับประเทศ ในระหว่างปี 2541- 2543 ดังนี้

ปี 2541 ได้รับรางวัลที่ 1 ประเภทวงมโหรี รายการประลองเพลงประเลงมโหรี ครองถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ปี 2542 ได้รับรางวัลที่ 1 ประเภทวงมโหรี รายการประลองเพลงประเลงมโหรี ครองถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ปี 2543 ได้รับรางวัลที่ 3 ประเภทวงมโหรี รายการประลองเพลงประเลงมโหรี ครองถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติร่วมกับ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

นอกจากรางวัลระดับประเทศแล้ว โรงเรียนได้ส่งวงดนตรีไทยเข้าประกวดในระดับภาค ระดับกลุ่มโรงเรียนจนประสบความสำเร็จ ปัจจุบันโรงเรียนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทยกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา

6. โรงเรียนคนธรรม์บรรเลง

โรงเรียนคนธรรม์บรรเลงเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประเภทสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนคนธรรม์บรรเลงตั้งอยู่ แขวงวังทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โรงเรียนคนธรรม์บรรเลงตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 29 ไร่ 3 งาน 86 ตารางวา ได้รับการยกย่องว่าเป็นโรงเรียนที่สง่างาม มีอาคารสถานที่กว้างขวาง ร่มรื่น สะอาด มีห้องเรียนห้องพักบริการ ห้องสมุดดีเด่น ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องวิทยาศาสตร์ พรั่งพร้อมทันสมัย มีสระว่ายน้ำให้บริการแก่นักเรียน ชุมชนรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนเป็นชุมชนเมือง ส่วนใหญ่เป็นร้านค้าและห้างร้าน และหอพักนักศึกษา การเดินทางมาโรงเรียนสะดวก ปัจจุบันมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 38 ห้องเรียน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 47 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 4,442 คน ครูอาจารย์ 224 คน

โรงเรียนคนธรรม์บรรเลงมีผู้อำนวยการเป็นหญิง อายุ 57 ปี อายุราชการ 33 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร 11 ปี ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนนี้ 1 ปี 4 เดือน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นหญิง อายุ 49 ปี อายุราชการ 28 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งที่โรงเรียน 7 ปี หัวหน้าหมวดศิลปศึกษาเป็นหญิง อายุ 52 ปี อายุราชการ 25 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกนาฏศิลป์ วิชาโทคีตศิลป์ ประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าหมวด 3 ปี ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นชาย อายุ 46 ปี อายุราชการ 17 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี วิชาเอกดนตรีศึกษา ประสบการณ์ในการตำแหน่ง 17 ปี ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไม่เคยได้รับการอบรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรี แต่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน หัวหน้าหมวดศิลปศึกษาไม่ได้รับการอบรมด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยเช่นกัน ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้เข้าร่วมการอบรมครูดนตรีไทย จัดโดยกรมสามัญศึกษา การประชุมสัมมนาการปรับวงดนตรีไทย จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ และการประชุมสัมมนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย จัดโดยทบวงมหาวิทยาลัย สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นชาย อายุ 17 ปี 18 ปี และ 16 ปี ตามลำดับศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โปรแกรมศิลป์คำนวณ มัธยมศึกษาปีที่ 6 โปรแกรมวิทย์ – คณิต และมัธยมศึกษาปีที่ 5 โปรแกรมศิลป์คำนวณ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ด้านดนตรีมาก่อน เข้าร่วมกิจกรรมดนตรีไทยในโรงเรียนโดยคาดหวังว่าจะได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ทางดนตรีเพิ่มขึ้นและได้ฝึกการทำงานร่วมกัน

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนคนธรรมดาธรรมดา
จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา
ศิลปศึกษา และครูที่ปรึกษากิจกรรม พบว่า โรงเรียนมีการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
โดยได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้านงบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา ในการจัดซื้อและซ่อมแซม
เครื่องดนตรีไทยตามความจำเป็น ส่วนใหญ่จะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และครูอาจารย์
ภายในโรงเรียน เครื่องดนตรีไทยสำหรับฝึกฝนมีเพียงพอต่อการใช้ในงานสอนและการจัดกิจกรรม
โรงเรียนมีห้องเรียนสำหรับฝึกซ้อมดนตรีไทย 1 ห้อง ไซติก 5 ผังปีกซ้ายทั้งหมด โรงเรียนมีการ
สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับดนตรีไทยสม่ำเสมอตามความสนใจของ
บุคลากร สำหรับนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพดนตรีไทยส่วนหนึ่ง และนักเรียนที่ไม่ได้เรียนแต่มีความชอบส่วนหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลาย วงดนตรีไทยที่พบในโรงเรียน ได้แก่ วงมโหรี วงปี่พาทย์ และกำลังพัฒนา
วงปี่พาทย์มอญ และในปี พ.ศ. 2543 โรงเรียนได้รับคัดเลือกให้เป็นสภากวีวัฒนธรรมเขตวังทองหลาง
มีนโยบายในการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมโดยเน้นให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
ร่วมกับโรงเรียน โดยเปิดศูนย์ดนตรีไทย เน้นเรื่องดนตรีไทยเป็นกรณีพิเศษ ด้านเกียรติประวัติและ
ผลงาน โรงเรียนมีผลงานสม่ำเสมอ ด้านดนตรีไทยเคยได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย
ระดับประเทศ ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตน ราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยในปี
2541 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดวงมโหรี ณ มหาวิทยาลัยรังสิต และปี 2542
ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดวงมโหรีรายการ “ประลองเพลงประเลงมโหรี” และ
ชนะเลิศรายการแข่งขันเดี่ยวเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ มากมาย

7. โรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์

โรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประเภทหญิง
ล้วน เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งอยู่ที่ ซอยเจริญกรุง 57 (ดอน
กุศล) แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร โรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์มีเนื้อที่ 4 ไร่
3 งาน 48 ตารางวา ตั้งอยู่ในเขตชุมชน มีประวัติเก่าแก่ช้านาน มีครูอาจารย์รวม 129 คน โรงเรียน
กำลังอยู่ในระหว่างก่อสร้างอาคารใหม่ 7 ชั้น แบบพิเศษ เนื่องจากโรงเรียนมีเนื้อที่ไม่กว้างขวาง
พื้นที่บริเวณโรงเรียนจึงถูกใช้ให้เป็นประโยชน์โดยสร้างอาคารเรียนเติมพื้นที่ เว้นบริเวณว่างไว้
ตรงกลางเป็นสนามสำหรับให้นักเรียนเข้าแถว

โรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์มีผู้อำนวยการเป็นหญิง อายุ 60 ปี อายุราชการ 33 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร 16 ปี ระยะเวลาในการทำงานในโรงเรียนนี้ 5 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นหญิง อายุ 53 ปี อายุราชการ 29 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร 6 ปี หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา เป็นชาย อายุ 58 ปี อายุราชการ 38 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียนนี้ 20 ปี ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นชาย อายุ 58 ปี อายุราชการ 38 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี วิชาเอกดนตรี ประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียน 20 ปี ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ไม่ได้รับการอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย หัวหน้าหมวดและครูที่ปรึกษากิจกรรม ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายทอดดนตรีไทย จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติ อบรมการจัดกระบวนการเรียนการสอนดนตรีไทย จัดโดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นหญิง อายุ 16 ปี และ 17 ปี ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โปรแกรมศิลปกรรม นักเรียนมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีไทย เมื่อเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา โดยเรียนขับและซอด้วง ความคาดหวังในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย คือ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเล่นดนตรีไทย ใช้ในการศึกษาต่อและต้องการประสบความสำเร็จเหมือนรุ่นพี่ และอยากจะทำเล่นเครื่องดนตรีที่ตนถนัดให้ดีที่สุด

สภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม พบว่าการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย เริ่มตั้งแต่พุทธศักราช 2505 เริ่มพัฒนาเครื่องดนตรีไทย วงดนตรีไทย และเริ่มนำออกแสดง ประกวดแข่งขันดนตรีไทย ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2506 จนได้รับรางวัล และสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยที่แสดงถึงการสนับสนุนส่งเสริมด้านดนตรีไทยอย่างยิ่ง คือ โรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์ได้จัดให้มีการนำวงอังกะลุงบรรเลงเพลงชาติ สลับกับขลุ่ยหน้าเสาธง เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในการพัฒนาวงอังกะลุงทั้งประเภทบรรเลงคนเดียวและบรรเลงเป็นวงมหาดุริยางค์ โรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์เป็นโรงเรียนที่ผลิตนักเรียนที่มีความสามารถด้านดนตรีไทยอย่างต่อเนื่อง ในปี 2529 โรงเรียนได้ขออนุมัติทางกรมสามัญศึกษาเพื่อเปิดแผนการเรียนศิลปกรรมขึ้นสอนเป็นครั้งแรก และดำเนินการสอนเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ผลงานด้านดนตรีไทยที่ปรากฏ คือ ปี 2531 ได้เข้าร่วมประกวดวงดนตรีไทยรายการประลองเพลงประเลงมโหรีซึ่งจัดโดย สำนักงานคณะกรรมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นครั้งแรก ได้รับรางวัลชนะเลิศ และได้ร่วมเข้าประกวดวงมโหรีทุกครั้ง เข้าร่วมชิงชนะเลิศทุกครั้งทีประกวด เกียรติประวัติที่สร้างความภูมิใจให้แก่โรงเรียนมากที่สุด คือ

วงดนตรีไทยของโรงเรียนได้รับการพิจารณา จากคณะกรรมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ยกย่องให้เป็นวงดนตรีไทยดีเด่นของประเทศ และเข้ารับพระราชทานโล่เกียรตินิยมจาก สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร และได้รับยกย่องจากหอสมุดแห่งชาติบันทึกหลักฐานว่าเป็นโรงเรียนที่มีนักดนตรีไทยมากที่สุดในประเทศ และนักเรียนสามารถเล่นดนตรีไทยได้ ขับร้องเพลงไทยได้ รำไทยได้ทุกคน ปัจจุบันโรงเรียนได้รับการส่งเสริมดำเนินงานประมาณใน การจัดซื้อเครื่องดนตรีไทย มีเครื่องดนตรีไทยมากกว่า 40 ชิ้น ห้องสำหรับฝึกซ้อมแยกเป็นสัดส่วนสองห้อง ด้านการสนับสนุนด้านบุคลากร ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรได้อบรมสัมมนาตามความสนใจ เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ บุคลากรเป็นผู้มีความสามารถด้านดนตรีไทย ได้รับการเชิญให้เป็นวิทยากรเพื่ออบรมครูผู้สอนดนตรีไทยทั่วประเทศ เป็นผู้นิเทศครูดนตรีไทย ผู้อำนวยการโรงเรียน มหกรรมดนตรีไทยมัธยมศึกษาหลายสมัย และเป็นนักวิชาการเขียนหนังสือประกอบการเรียนดนตรีไทยด้วย

8. โรงเรียนพิลาศมโหรี

โรงเรียนพิลาศมโหรี เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ที่ถนนร่มเกล้า แขวงคลองสามประเวศ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย บริเวณที่ตั้งของโรงเรียนพิลาศมโหรีเดิมเป็นที่นา ห่างไกลจากชุมชน ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ห่างจากถนนร่มเกล้า 1.8 กิโลเมตร เป็นเส้นทางที่ไม่มีรถเมล์ผ่าน การเดินทางมาโรงเรียน โรงเรียนได้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนดังต่อไปนี้ คือ นักเรียนสามารถนั่งรถรับจ้างประเภทสองแถว รับนักเรียนจากออ่อนนุช บริเวณแยกมีนบุรี (บริเวณถนนอ่อนนุช-ถนนร่มเกล้า) ผ่านถนนร่มเกล้าเข้าโรงเรียน หรือ รถเมล์ ขสมก. สาย 143 จากตลาดมีนบุรี ผ่านถนนร่มเกล้าถึงโรงเรียน หรือใช้บริการรถรับ-ส่งนักเรียน ซึ่งชมรมผู้ปกครองและครู จัดรถบัสขนาด 80 ที่นั่งรับนักเรียนตาม จุดต่าง ๆ โดยคิดค่าบริการตลอดปีการศึกษาถูกแพงตามระยะทาง โรงเรียนพิลาศมโหรี มีอาคารเรียน 6 อาคาร ห้องเรียน 81 ห้องเรียน

โรงเรียนพิลาศมโหรีมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นชาย อายุ 54 ปี อายุราชการ 30 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ด้านการบริการ 20 ปี ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนพิลาศมโหรี 2 เดือน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นหญิง อายุ 46 ปี อายุราชการ 23 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในตำแหน่งบริหาร 15 ปี ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในโรงเรียนนี้ 15 ปี หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นหญิง อายุ 36 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าหมวด 4 ปี ครูที่ปรึกษา

กิจกรรมเป็นเพศชาย อายุ 32 ปี อายุราชการ 8 ปี 6 เดือน วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี วิชาเอกดนตรีศึกษา มีประสบการณ์ในการทำงาน 8 ปี 6 เดือน ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา เคยเข้าร่วมสัมมนาหลักสูตรดนตรี จัดโดยกลุ่มโรงเรียนกลุ่ม 5 ครูที่ปรึกษากิจกรรมเข้าร่วมสัมมนา “การดนตรี” จัดโดยมหาวิทยาลัยมหิดล สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นหญิง อายุ 13 ปี 16 ปี และ 17 ปี ตามลำดับ ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 โปรแกรมศิลป์คำนวณ นักเรียนทุกคนมีประสบการณ์ด้านดนตรีไทยเมื่อเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา โดยเล่นซอด้วงและซออู้มาก่อน เข้าร่วมกิจกรรม ดนตรีไทยเพื่อให้ได้ประสบการณ์ที่กว้างขวางและฝึกสมาธิดีขึ้น

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ในโรงเรียนพิลาศมโหรี จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษาและครูที่ปรึกษากิจกรรม พบว่า โรงเรียนสนับสนุนให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยไม่ต่อเนื่องเนื่องจากการเปลี่ยนผู้บริหารบ่อย ทำให้นโยบายในการสนับสนุนขาดช่วง โรงเรียนพิลาศมโหรีเริ่มมีผลงานจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ตั้งแต่ปี 2537 โดยเริ่มส่งวงดนตรีไทยเข้าประกวดและได้รับรางวัลระดับประเทศ ดังนี้ คือ

ปี 2537 ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดเครื่องสาย รายการการประกวดการขับร้องและบรรเลงดนตรีไทยมัธยมศึกษา ครั้งที่ 3

ปี 2538 ได้รับรางวัลที่ 3 ในการประกวดดนตรีไทยรายการประลองเพลงประเลงมโหรี ครั้งที่ 10

ปี 2540 ได้รับรางวัลที่ 3 การประกวดวงดนตรีไทย รายการประลองเพลงประเลงมโหรี ครั้งที่ 12 และได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดวงเครื่องสายผสมระนาดทุ้ม รายการ การประกวดดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ครั้งที่ 1 ณ มหาวิทยาลัยรังสิต

นอกจากรางวัลชนะเลิศประเภทการบรรเลงเป็นวงดนตรีแล้ว โรงเรียนสามารถฝึกฝนนักเรียนจนสามารถประกวดเดี่ยวเครื่องดนตรีไทย ได้รับรางวัลอีกมากมาย ในการจัดกิจกรรมเกิดจากความตั้งใจของครูปรึกษากิจกรรม ที่เสียสละเวลาทุ่มเทในการฝึกฝนนักเรียนนอกเวลาเรียน ซึ่งนักเรียนสนใจในการร่วมกิจกรรมด้านดนตรีไทยไม่มากนัก ส่วนใหญ่คัดเลือกจากนักเรียนที่มีความสามารถ สนใจในการเล่นดนตรีไทย และผู้ปกครองให้การสนับสนุน ด้านการสนับสนุนงบประมาณส่วนใหญ่ได้งบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา ในการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทยซึ่งมีเพียงพอแก่การฝึกซ้อมและการเรียน อาคารสถานที่ที่มีการสนับสนุนห้องสำหรับฝึกซ้อม 1 ห้อง แต่ยังเป็นห้องฝึกซ้อมรวมในอนาคตต้องการพัฒนาให้เป็นห้องฝึกซ้อม 2 ห้อง คือ ห้องปี่พาทย์และห้องเครื่องสาย การสนับสนุนด้านบุคลากรโรงเรียนให้ความสนับสนุนในการอบรมด้านดนตรีไทยปัจจุบัน

กำลังริเริ่มให้มีการการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ต่อเนื่อง โดยปรับปรุงวงดนตรีไทยขึ้นมาใหม่
อีกครั้ง และเปิดแผนการเรียนที่ส่งเสริมความสามารถด้านดนตรีและกีฬาเพื่อพัฒนาศักยภาพของ
นักเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดนตรีไทย ในด้านการเตรียมการจัดกิจกรรม การดำเนินการจัดกิจกรรม และการประเมิน ผลการจัดกิจกรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ด้วยพระราชทาน
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ
โรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียน
การสังเกตการจัดกิจกรรม และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ดนตรีไทย ได้แก่ แผนปฏิบัติงานหมวดศิลปศึกษา โครงการจัดกิจกรรม คำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการดำเนินการ เอกสารประเมินผลการจัดกิจกรรม และเอกสารรายงานผลการจัด
กิจกรรม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงตาม
กรอบแนวคิดการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบด้วย
 - 1.1 การกำหนดระเบียบข้อบังคับ
 - 1.2 การทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ
 - 1.3 การเตรียมอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์
 - 1.4 การเตรียมบุคลากร
 - 1.5 การเตรียมเรื่องงบประมาณ
 - 1.6 การประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก
2. การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย
 - 2.1 การปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม
 - 2.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
 - 2.3 การจัดกิจกรรม
 - 2.4 การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม
3. การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 3.1 การประเมินผลการจัดกิจกรรม
 - 3.2 การรายงานผลการจัดกิจกรรม

1. โรงเรียนดนตรีศาสตร์

สภาพและปัญหาด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพและปัญหาในการเตรียมการจัดกิจกรรมในด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม โรงเรียนดนตรีศาสตร์มีนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยเพื่อให้โอกาสนักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ และเผยแพร่ชื่อเสียงและประชาสัมพันธ์โรงเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากในหลักสูตร โรงเรียนให้อิสระแก่ครูผู้จัดกิจกรรมในการดูแลและควบคุมการจัดกิจกรรมโดยไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม โดยมีแนวดำเนินการจัดกิจกรรมตามระบบการบริหารงานภายในโรงเรียน คือ ในการจัดกิจกรรมใด ๆ ในโรงเรียนให้จัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานและจัดทำเป็นโครงการเสนอผู้บริหารเพื่อขออนุมัติจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยอยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดและครูที่ปรึกษากิจกรรม ไม่พบปัญหาด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม

สำหรับการทำโครงการจัดกิจกรรมและเสนออนุมัติ ดำเนินการโดยผู้บริหารแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม มีครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำโครงการเสนอต่อหมวดวิชา จากนั้นหมวดวิชานำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้เขียนโครงการและคิดโครงการนั่นเอง ซึ่งหัวหน้าหมวดศิลปศึกษาเป็นผู้ให้แนวทางในการปฏิบัติและช่วยในการกลั่นกรองโครงการ ในด้านการเขียนโครงการนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเขียนโครงการ แต่มีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อคิดเห็นในการจัดทำโครงการ โครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนดนตรีศาสตร์ ได้แก่ โครงการเข้าค่ายดนตรีไทย โครงการอบรมครูผู้สอนดนตรีไทย โครงการเผยแพร่ดนตรีไทยสู่ประชาชน โครงการดนตรีไทยสัญจร โครงการแสดงดนตรีไทยในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครองราชย์สมบัติครบ 50 ปี โครงการดนตรีไทยกับธรรมชาติ โครงการที่ปรากฏแบ่งออกเป็น โครงการหลักที่ต้องจัดทำทุกปี มีลักษณะเป็นงานประจำได้แก่โครงการให้บริการชุมชน และโครงการที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะดนตรีไทยเพื่อประกวดและแข่งขัน ไม่พบปัญหาด้านการเขียนโครงการจัดกิจกรรมและเสนออนุมัติ

ในการเตรียมอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมีห้องสำหรับฝึกซ้อม 1 ห้อง ลักษณะเป็นห้องขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร เท่ากับห้องเรียน จัดวางเครื่องดนตรีไว้บนตั้งเวทีที่ยกสูงจากพื้น ภายในห้องมีตู้กระจกสำหรับแสดงผลงานของนักเรียน ได้แก่ ภาพถ่ายการเข้า

รับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมีตู้เหล็กสำหรับใส่อุปกรณ์ 2 ตู้ ห้องนี้จัดเป็นห้องศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีนาฏศิลป์ด้วย ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบการจัดเตรียมอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม โดยมีนักเรียนร่วมคิดและวางแผนในการเตรียมการ มีการประชุมเตรียมงานและดำเนินการมอบหมายงานด้านสถานที่และการจัดวางเครื่องดนตรีไทย สำหรับการอำนวยความสะดวกอาคารสถานที่ในการจัดแสดง ผู้บริหารพิจารณาจัดบุคลากรที่เหมาะสมเป็นผู้รับผิดชอบ และดำเนินการออกคำสั่งโรงเรียนในกรณีที่งานนั้นเกี่ยวข้องกับบุคลากรอื่นที่ไม่ใช่บุคลากรในหมวดวิชาศิลปศึกษา ด้านการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องดนตรีไทย ครูที่ปรึกษาดำเนินการขออนุมัติจัดซื้อตามความต้องการจำเป็นตามโครงการที่เสนอฝ่ายบริหาร ในการจัดกิจกรรมมีการจัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมอุปกรณ์ ปัญหาในการเตรียมอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ คือ ห้องสำหรับฝึกซ้อมมีลักษณะเป็นห้องเรียน อยู่ชั้นล่างของอาคารเรียน ซึ่งใช้เป็นอาคารเรียนรวมและไม่ใช้ห้องเก็บเสียง ขณะที่ฝึกซ้อมเสียงดนตรีดังรบกวนห้องเรียนข้างเคียง และในกรณีที่จัดกิจกรรมเพื่อประกวดซึ่งต้องมีการบันทึกเสียง ไม่สามารถใช้ห้องดนตรีไทยในการนี้ได้ ด้านวัสดุและอุปกรณ์นั้นผู้บริหารยังขาดความเข้าใจถึงความจำเป็นในการขออนุมัติจัดซื้อเครื่องดนตรีบางประเภท จึงต้องมีการชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจ

ด้านการเตรียมบุคลากรในการจัดกิจกรรมพบว่า การเตรียมบุคลากรประกอบด้วย การเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อมทักษะดนตรีไทย และบุคลากรอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อมทักษะดนตรีไทย บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อมทักษะดนตรีไทยบางกิจกรรมมีการเชิญวิทยากรพิเศษซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ ศิลปินผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดนตรีไทยด้านทักษะในการบรรเลงและการปรับวงมโหรี เพื่อให้ความรู้และให้ข้อแนะนำในเรื่องทักษะแก่นักเรียนในทักษะที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมไม่มีความชำนาญ นอกจากนี้ได้รับความช่วยเหลือจากศิษย์เก่าที่มีความสามารถด้านดนตรีไทยซึ่งกำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้านดนตรีไทยในการฝึกสอนและฝึกซ้อมเป็นครั้งคราวไป สำหรับบุคลากรที่ช่วยเหลือในเรื่องการจัดการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อมทักษะดนตรีไทย ได้แก่บุคลากรอื่นที่ไม่ได้อยู่ในหมวดศิลปศึกษาพิจารณาเลือกบุคลากรที่สามารถแก้ปัญหาและควบคุมนักเรียนได้ ในการเตรียมบุคลากรโรงเรียนดนตรีศาสตร์จัดทำโครงการอบรมครูดนตรีไทย มีจุดประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในการสอนดนตรีไทย และปฏิบัติทักษะดนตรีไทยให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อให้ครูถ่ายทอดเทคนิควิธีต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยใช้สถานที่ในโรงเรียนดนตรีศาสตร์เป็นศูนย์กลางการอบรม และเชิญวิทยากรและบุคลากรในเขตการศึกษาเดียวกันเข้าร่วมอบรม ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากรพบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีภาระงานนอกเหนือจากการสอน

มาก อีกทั้งบุคลากรในเรื่องการจัดการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะยังมีไม่เพียงพอ ไม่ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคลากรอื่น ความไม่เข้าใจถึงความเป็นศิลปะเฉพาะของดนตรีไทย ไม่เข้าใจถึงเหตุผลของการเชิญวิทยากรพิเศษ เนื่องจากครูที่ปรึกษามีความชำนาญในเรื่องดนตรีบางประเภทเท่านั้น ซึ่งในการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมจำเป็นต้องใช้วิทยากรพิเศษ

ด้านการเตรียมงบประมาณ ในเรื่องการขออนุมัติงบประมาณปฏิบัติตามแนวทางของการบริหารโรงเรียน โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการเสนอขออนุมัติงบประมาณผ่านทางโครงการจัดกิจกรรม โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมตามที่ผู้เสนอโครงการตั้งงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม ซึ่งเงินงบประมาณส่วนใหญ่เป็นเงินบำรุงการศึกษา และเงินสมาคมครูและผู้ปกครอง นอกจากนี้เป็นการรับบริจาคเงินจากผู้ปกครอง หรือขอความช่วยเหลือจากพรรคการเมือง ปัญหาด้านการเตรียมงบประมาณ พบว่าเงินสนับสนุนไม่เพียงพอบางครั้งครูที่ปรึกษากิจกรรมต้องใช้งบประมาณส่วนตัวและต้องหาผู้สนับสนุนเพิ่มขึ้น

ด้านการประชาสัมพันธ์และการสมัครสมาชิก ครูที่ปรึกษากิจกรรมประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิกโดยการประกาศหน้าเสาธง เสียงตามสาย ลงพิมพ์ในวารสารของโรงเรียน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ของครูที่ปรึกษากิจกรรมในขณะที่สอนในชั้นเรียน ในการรับสมัครสมาชิกสมาชิกส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่รับจากการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้ความสามารถพิเศษ นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด นักเรียนที่ไม่มีความสามารถพิเศษแต่มีความสนใจในดนตรีไทย การรับสมัครสมาชิกกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ใช้วิธีการรับสมัครโดยตรง โดยไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกเป็นพิเศษ ปัญหาในการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิกนั้น ด้านการรับสมัครสมาชิก พบว่า การไม่กำหนดคุณสมบัติ หรือข้อกำหนดในการเป็นสมาชิก ทำให้บางครั้งนักเรียนที่มาสมัครร่วมกิจกรรมมักลาออกจากการเป็นสมาชิกและหานักเรียนที่สนใจด้านดนตรีไทยอย่างแท้จริงได้ยาก

สภาพและปัญหาด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อมูลด้านสภาพและปัญหาด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียน การสังเกตการจัดกิจกรรม และศึกษาจากเอกสาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า มีการปฐมนิเทศสมาชิกโดยการประชุมชี้แจง ผู้เข้าร่วมปฐมนิเทศได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชา และครูที่ปรึกษากิจกรรม ประเด็นในการปฐมนิเทศเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันซึ่งใช้ระบบรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง ข้อปฏิบัติในการฝึกซ้อมโดยเน้นเรื่องการตรงต่อเวลา และตักเตือนในเรื่องความประพฤติ ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติไม่พบปัญหา

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนั้น พบว่าในการดำเนินการจัดกิจกรรมมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโดยจัดทำเป็นคำสั่งในกรณีที่ต้องการความช่วยเหลือจากบุคลากรภายนอกหมวดวิชาศิลปศึกษา คณะกรรมการมีหน้าที่แตกต่างกันไปตามแต่ความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม โดยการกำหนดหน้าที่ต่าง ๆ พิจารณาตามความจำเป็น ความเหมาะสม เช่น คณะกรรมการด้านการจัดการแสดงบนเวที คณะกรรมการด้านการดูแลอาหาร คณะกรรมการบัญชีงบประมาณ คณะกรรมการดำเนินการฝึกซ้อม อย่างไรก็ตามก็ผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินงานโดยตรงคือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมและบุคลากรภายในหมวดวิชา ในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานไม่มีคณะกรรมการงานนักเรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ กับนักเรียนโดยตรง ปัญหาในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน พบว่า บุคลากรในด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมนอกเหนือจากหน้าที่ฝึกซ้อมยังไม่เพียงพอ

ด้านการจัดกิจกรรม พบว่า การจัดกิจกรรมมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยให้อยู่คู่กับเยาวชน เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมสู่ประชาชน ให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออก และเพื่อพัฒนาวงดนตรีไทยในจังหวัดนครราชสีมา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยตามโครงการการจัดกิจกรรมประกอบด้วยกิจกรรมการฝึกซ้อมเพื่อการประกวดและการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อบริการชุมชน ตามที่มีการขอความอนุเคราะห์ผ่านทางโรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมมีการวางแผนการจัดกิจกรรมในลักษณะการแก้ปัญหา ผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม คือ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา และนักเรียนซึ่งมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมร่วมกับครูที่ปรึกษากิจกรรม สำหรับการฝึกซ้อมดนตรีไทย ใช้เวลาในช่วงเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ ตั้งแต่เวลา 7.00 น. – 8.00 น. ตอนพักกลางวัน และในเวลาเย็นหลังเลิกเรียนถึงเวลา 19.00 น. ของทุก ๆ วัน การจัดกิจกรรมดนตรีไทยยึดแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีไทยหรือพัฒนาดนตรีไทย โดยกิจกรรมที่จัด ได้แก่ กิจกรรมการฝึกซ้อมเพื่อการแข่งขัน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะในการเล่นดนตรีไทย ได้แก่ การเข้าค่ายดนตรีไทย ซึ่งใช้เวลาในช่วงปิดเทอมโดยเชิญวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ด้านทักษะและเทคนิคพิเศษด้านดนตรีไทย แนวทางการจัดกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ด้านดนตรี หรือให้โอกาส รากฐานใน

การศึกษาต่อต้านดนตรีนั้น มีการให้ความรู้ด้านทฤษฎี และปฏิบัติจากครูที่ปรึกษากิจกรรมและการช่วยเหลือแนะนำจากศิษย์เก่าที่จบการศึกษาไปแล้ว และเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในสาขาดนตรีไทย รวมถึงประสบการณ์ที่ได้จากการแสดงในงานต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำประสบการณ์และผลงานที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมจัดเป็นเอกสารหลักฐานประกอบการศึกษาต่อได้

การจัดกิจกรรมนักเรียนมีบทบาทเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องดนตรีไทย ที่ใช้ในการฝึกซ้อมทั้งหมดให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยพร้อมใช้งานได้ นักเรียนสามารถจัดตั้งเครื่องดนตรีไทยให้อยู่ในรูปร่างดนตรีไทยได้เอง สามารถตั้งเสียงเครื่องดนตรีไทยได้ ในการจัดกิจกรรมครูจะแจ้งจุดประสงค์ของการฝึกซ้อม ลักษณะกิจกรรมดนตรีไทยที่จัดให้นักเรียนเป็นการฝึกซ้อมรวมวง โดยเพลงที่ฝึกซ้อม คือ เพลงประเภทโหมโรง เพลงเถาและเพลงสองชั้น เพื่อใช้ในวงมงคลทั่วไป ในการบรรเลงมีการบรรเลงประกอบการร้อง ซึ่งนักเรียนสามารถดำเนินการซ้อมได้ด้วยตนเอง นักเรียนเป็นผู้เตรียมเพลงในการบรรเลง ตัดสินใจในการจัดวงดนตรีไทย ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำและแสดงความคิดเห็นเท่านั้น นักเรียนตรงต่อเวลาและตั้งใจในการฝึกซ้อม นักเรียนรุ่นพี่เป็นผู้นำในการฝึกซ้อม นักเรียนมีความสนิทสนมกันพอสมควร ครูที่ปรึกษาให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งครูที่ปรึกษากิจกรรมจะดูแลอย่างใกล้ชิด โดยให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องตลอดการฝึกซ้อม

กิจกรรมที่นักเรียนต้องการให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมจัดให้เพิ่มเติม คือ เชิญวิทยากรและศิษย์เก่าที่มีความสามารถเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนมากขึ้นและต้องการให้มีการส่งประกวดแข่งขันวงดนตรีไทยเพิ่มขึ้น ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง ได้ฝึกความ อดทน เสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์ ฝึกสมาธิและความจำ นอกจากนี้ยังสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ทำให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ในอนาคต

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม ได้แก่ ความเอาใจใส่ของบุคลากร ความสนใจของนักเรียน การสนับสนุนของผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้มีอุปการคุณ ปัญหาด้านการจัดกิจกรรม คือ ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนอยู่ฝึกซ้อมช่วงเย็น เพราะกลัวเสียการเรียน

ด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ดูแลการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด เมื่อพบปัญหาต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขปัญหา ถ้าปัญหานั้นไม่สามารถแก้ไขได้ดำเนินการขอคำปรึกษาจากโดยนำปัญหาแจ้งเข้าที่ประชุมฝ่ายบริหารตามลำดับขั้น สำหรับฝ่ายบริหารติดตามดูแลการจัดกิจกรรมโดยการเยี่ยมเยียนให้ขวัญกำลังใจ ให้คำปรึกษาในเรื่องปัญหาขณะดำเนินการจัดกิจกรรม และติดตามจากการรายงานด้วยวาจาจากหัวหน้าหมวด ปัญหาด้าน

การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม คือ ฝ่ายบริหารมีภารกิจมากติดตามดูแลการจัดกิจกรรมได้ไม่ทั่วถึง

สภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด ครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียน และการศึกษาเอกสาร พบว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรมดำเนินการใช้วิธีอภิปรายภายในหมวดวิชา โดยหมวดวิชาทำหน้าที่ในการประเมินผลการจัดกิจกรรม การประเมินผลทำใน 2 ช่วง คือ เมื่อสิ้นสุดโครงการและเมื่อสิ้นภาคเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร บทบาทของนักเรียนในการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมอยู่ในรูปแบบของการประเมินตนเองโดยร่วมกันอภิปราย ส่วนใหญ่จัดทำเฉพาะกิจกรรมการประกวดแข่งขัน ปัญหาด้านการประเมินผล พบว่า ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการจัดกิจกรรมมีภาระกิจมากประเมินผลการจัดกิจกรรมล่าช้าและไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร

ด้านการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม มีการรายงานด้วยวาจาเป็นระยะ ๆ ขณะดำเนินการจัดกิจกรรมและจัดทำเป็นเอกสารสรุปผลการจัดกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม ผู้รับผิดชอบ คือ ครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรม ปัญหาในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม คือ การรายงานผลการจัดกิจกรรมล่าช้าและบุคลากรเป็นนักปฏิบัติไม่ชำนาญในการเขียนรายงาน และการรายงานผลการจัดกิจกรรมไม่เป็นระบบ

2. โรงเรียนพิณพาทย์เจริญ

สภาพและปัญหาในการเตรียมการจัดกิจกรรม

ด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับโรงเรียนมีนโยบายเด่นชัดในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเยาวชนทางด้านสุนทรียภาพ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีบุคลิกภาพดีขึ้น โดยใช้ดนตรีและกีฬาเป็นสื่อกลาง เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ให้นักเรียนได้แสดงออก และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการจัดกิจกรรมโรงเรียนไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมใด ๆ ในโรงเรียน กิจกรรมเหล่านั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนส่วนใหญ่ และเอื้อประโยชน์ไปสู่ชุมชน โดยยึดหลักร่วมคิด ร่วมทำ และประหยัด กิจกรรมส่วนใหญ่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ส่วนที่หนึ่ง คือ กิจกรรมในหลักสูตรจัดเป็นกิจกรรมชุมนุม ส่วนที่สอง คือ กิจกรรมที่เป็นไปโดยความสมัครใจเป็นการรวมตัวกันจัดกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยมี

แนวดำเนินการในการจัดตามลักษณะของการบริหารงานภายในโรงเรียน โดยจัดทำเป็นโครงการซึ่งหมวดวิชาได้รับผิดชอบ นำเสนออยู่ในลักษณะของงานประจำ ประกอบด้วยกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับโรงเรียนไม่ประสบปัญหาเนื่องจากเป็นไปตามระบบการบริหารโรงเรียน

สำหรับการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมและขออนุมัติ ดำเนินการโดยมอบหมายให้หมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ดำเนินการเขียนโครงการเพื่อเสนออนุมัติงบประมาณในการจัดกิจกรรม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเขียนโครงการ ลักษณะของโครงการเป็นโครงการต่อเนื่อง ประกอบด้วย โครงการอนุรักษ์ดนตรีสืบวิถีหุ่นไทย โครงการส่งเสริมและพัฒนาวงดนตรีไทย โครงการเยาวชนกับดนตรีไทย จุดประสงค์ของโครงการเพื่อส่งเสริมสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ การเผยแพร่ชื่อเสียง เกียรติคุณของโรงเรียน พิณฑาทย์เจริญ ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อให้เยาวชนและชุมชนตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ และเพิ่มพูนประสบการณ์เสริมการเรียนรู้และการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โครงการไหว้ครูดนตรี-นาฏศิลป์ไทย จัดขึ้นเพื่อแสดงความกตัญญูทวดต่อครู – อาจารย์ ที่มีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว เพื่อสร้างความสามัคคีของหมู่พนักงานดนตรี - นาฏศิลป์ไทย ผู้สนใจและสนับสนุนดนตรีไทย ในการจัดทำโครงการไม่พบปัญหาเนื่องจากผู้บริหารเข้าใจในความสำคัญของโครงการดังกล่าว จึงได้รับการพิจารณาสนับสนุนให้จัดทำมาโดยตลอด

ด้านการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ด้านการเตรียมอาคารสถานที่มีอาคารเรียนที่จัดเป็นห้องฝึกซ้อมดนตรีไทยโดยเฉพาะ ลักษณะของห้องมีขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร ภายในจัดวางเครื่องดนตรีที่จำเป็นใช้สำหรับฝึกซ้อม มีตู้สำหรับใส่เครื่องดนตรีที่ไม่ได้ใช้ในการฝึกซ้อมอย่างเป็นระเบียบ ติดเครื่องปรับอากาศ การจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนมีอาคารหอประชุมซึ่งจัดเป็นเวทีสามารถใช้ในการจัดแสดงดนตรีหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ในการเตรียมการด้านอาคารสถานที่นักเรียนมีบทบาทในการจัดเตรียมสถานที่ให้เหมาะสมกับการแสดง หรือจัดกิจกรรมเฉพาะแต่ละกิจกรรม มีการประสานงานกับครูที่ปรึกษากิจกรรมทุกครั้ง การเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อการฝึกซ้อมทักษะ ได้แก่ เครื่องดนตรีไทย เป็นหน้าที่รับผิดชอบของหมวดวิชา โดยครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการสำรวจความพร้อมของเครื่องดนตรีไทย และจัดทำโครงการนำเสนอฝ่ายบริหาร เพื่อการสร้างเครื่องดนตรีไทยที่มีคุณภาพมาตรฐาน และได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทยในกรณีจำเป็น ซ่อมแซมและปรับปรุงโดยการเทียบเสียงเครื่องดนตรีไทยทุกปี เครื่องดนตรีไทยชนิดที่สามารถซ่อมแซมเองได้ให้ดำเนินการซ่อมแซมเอง ซึ่งในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและซ่อมแซมเครื่อง

ดนตรีไทย เพื่อให้เครื่องดนตรีอยู่ในสภาพที่เรียบร้อยพร้อมใช้งานได้อยู่เสมอ และจัดเตรียมเครื่องดนตรีไทยเมื่อมีกิจกรรม โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมประสานงานกับนักเรียนเพื่อเตรียมการก่อนการจัดกิจกรรม ไม่พบปัญหาในการเตรียมอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เนื่องจากมีการประสานงานกันระหว่างผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม

ในด้านการเตรียมบุคลากร บุคลากรของโรงเรียนพัฒนาศาสตร์เจริญ มีครูผู้สอนวิชาดนตรีไทย 1 คน ดนตรีสากล 2 คน และนาฏศิลป์ 1 คน ซึ่งครูผู้สอนดนตรีไทยเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี ครูผู้สอนดนตรีสากล 1 คน สามารถสอนดนตรีไทยได้ทำให้มีบุคลากรที่เพียงพอ บุคลากรได้รับการอบรมและสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ก่อนการจัดกิจกรรมครูที่ปรึกษาทำการสำรวจบุคลากรว่ามีความรู้เพียงพอหรือไม่ในการสอนหรือเตรียมนักเรียน และดำเนินการสรรหาวิทยากรพิเศษเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนเพิ่มเติมจากบุคลากรที่มีอยู่ โดยเน้นด้านทักษะดนตรีไทยและการปรับวงดนตรีไทยเพื่อเข้าประกวดแข่งขัน นอกเหนือจากบุคลากรที่เป็นวิทยากรพิเศษ มีศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาและมีความสามารถด้านดนตรีไทยช่วยฝึกซ้อมและให้ความรู้กับนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา ครูที่ปรึกษาขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาฝึกสอนทางด้านดนตรีไทยจากสถาบันอุดมศึกษา 2-3 คน เพื่อทำการฝึกประสบการณ์ และช่วยเหลืองานด้านดนตรีไทย สำหรับบุคลากรอื่น ๆ ที่มาช่วยในการจัดกิจกรรมนอกเหนือจากบุคลากรในหมวดวิชา ครูที่ปรึกษาพิจารณาเป็นผู้พิจารณาว่าต้องการบุคลากรเพื่อช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมหรือไม่ ถ้ามีความจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากบุคลากรอื่น ๆ ให้ครูที่ปรึกษากิจการพิจารณาและนำเสนอชื่อต่อผู้บริหาร เพื่อออกคำสั่งของโรงเรียนและแจ้งให้บุคลากรผู้นั้นทราบ ในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่บุคลากรภายในหมวดวิชาเป็นผู้ดำเนินการ ในด้านการเตรียมบุคลากรนั้นไม่พบปัญหาเนื่องจากครูที่ปรึกษาพิจารณา มีการวางแผนเตรียมการจัดล่วงหน้า

สำหรับการจัดงบประมาณ ดำเนินการโดยหมวดวิชาศิลปศึกษาเสนอโครงการประจำปีงบประมาณผ่านทางฝ่ายบริหาร ซึ่งมีคณะกรรมการฝ่ายแผนงาน และคณะกรรมการฝ่ายวิชาการเป็นผู้พิจารณาจัดสรรงบประมาณ เพื่อใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์และเป็นค่าตอบแทนของวิทยากรพิเศษ ส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษาและเงินสมาคมผู้ปกครองและครู นอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับความช่วยเหลือในการจัดหาทุนเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจากหน่วยงานภายนอก เพื่อใช้ในการสนับสนุนโครงการอนุรักษ์ดนตรีสืบวิถีหุ่นไทย โดยการประสานงานระหว่างศูนย์ศิลปวัฒนธรรมร่วมกับหมวดวิชาศิลปศึกษา ในการจัดสรรงบประมาณได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากฝ่ายบริหาร โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นอันดับที่สองรองจากหมวดภาษาต่างประเทศ ในการเตรียมการด้านงบประมาณไม่พบปัญหา

ด้านการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก การประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครสมาชิกเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยการประกาศหน้าเสาธง และประชาสัมพันธ์ในขณะที่ทำการสอน เพื่อให้นักเรียนที่สนใจมาสมัครเป็นนักดนตรีไทย ในวงดนตรีไทยของโรงเรียน การรับสมัครสมาชิกรับสมัครนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือนักเรียนที่มีความรักด้านดนตรีไทย ข้อสังเกต ในการรับสมัครสมาชิกมี 2 แนวทาง คือ รับสมัครนักเรียนที่มีความสามารถซึ่งถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝนมาถูกต้องเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้ฝึกสอน แต่ถ้าได้รับการฝึกฝนมาอย่างไม่ถูกต้องแก้ไขได้ยาก โดยเฉพาะเรื่องบุคลิกภาพขณะบรรเลง แนวทางที่สองคือ รับสมัครนักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานมาก่อนแล้วนำมาฝึกฝนและวางพื้นฐานใหม่ ในด้านการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิกไม่พบปัญหา

สภาพและปัญหาด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมและหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นผู้ดำเนินการปฐมนิเทศโดยการประชุมชี้แจง ประเด็นในการปฐมนิเทศเน้นในเรื่องความรับผิดชอบทั้งการเรียนและการฝึกซ้อม การตรงเวลาในการซ้อม แนวทางปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันซึ่งใช้ระบบอาวุโส การดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทยทั้งก่อนเล่นและหลังจากเล่นเสร็จ เรื่องของระเบียบวินัย ในการปฐมนิเทศสมาชิกให้ความร่วมมือและไม่พบปัญหาด้านนี้

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน คณะกรรมการดำเนินงานมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นคณะกรรมการของโรงเรียนตามคำสั่งแต่งตั้งที่ออกโดยโรงเรียน ประกอบด้วยบุคลากรที่อยู่ในหมวดวิชาศิลปศึกษาทำหน้าที่ในการฝึกซ้อมด้านทักษะดนตรี และบุคลากรอื่น ๆ ที่ทำหน้าที่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับทักษะดนตรีอื่น ได้แก่ กรรมการฝ่ายเครื่องเสียง กรรมการฝ่ายเวที กรรมการฝ่ายสถานที่และพิธีการ ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมภายในโรงเรียนและจำเป็นต้องใช้วงดนตรีไทยร่วมกิจกรรมด้วย ส่วนกิจกรรมภายในหมวดวิชาโดยตรงผู้รับผิดชอบ คือ บุคลากรในหมวดวิชาศิลปศึกษาทุกคนเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ส่วนที่สองคือ คณะกรรมการในส่วนของนักเรียน ในส่วนของคณะกรรมการนักเรียนดำเนินการเลือกตั้งโดยใช้ระบบอาวุโส โดยเสนอชื่อนักเรียนที่ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อลงคะแนนเลือกตำแหน่งประธาน รองประธาน เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ สำหรับบทบาทของตำแหน่งประธาน มีหน้าที่ควบคุมสมาชิกในวงดนตรีในการฝึกซ้อมและประสานงานกับครูที่ปรึกษากิจกรรม รองประธานปฏิบัติหน้าที่ช่วยประธานในการควบคุมสมาชิกในการฝึกซ้อมและทำหน้าที่แทนประธาน ในกรณีประธานไม่อยู่ เลขานุการมีหน้าที่จดบันทึกการประชุมหรืออภิปราย และประสานงานในการรับเรื่องแจ้งจากครูที่

ปรึกษากิจกรรมและประชาสัมพันธ์มีหน้าที่ประสานงานกับสมาชิกภายในวงดนตรีไทย แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับงานต่าง ๆ ให้สมาชิกทราบ ปัญหาด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในด้านคณะกรรมการครูไม่พบปัญหา ส่วนคณะกรรมการนักเรียน พบว่า มีปัญหาในกรณีนักเรียนที่มีความสามารถและได้รับเลือกให้เป็นผู้นำ แต่ไม่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกภายในวงดนตรีไทยบางกลุ่มแต่สามารถแก้ไขปัญหาได้

สำหรับด้านการจัดกิจกรรม จุดมุ่งหมายหลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีใจรักด้านดนตรีไทยให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้น กิจกรรมที่จัด มี 3 ลักษณะ คือ ส่วนที่หนึ่ง ร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมการไหว้ครู กิจกรรมวันเฉลิมพระชนม์พรรษา กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันสถาปนาโรงเรียน วันสำคัญทางศาสนา ส่วนที่สอง คือ กิจกรรมในส่วนของบริการชุมชนเมื่อได้รับการขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานราชการหรือสถาบันการศึกษา เพื่อขอให้นำดนตรีไทยไปแสดง ส่วนที่สาม คือ กิจกรรม ภายในหมวดวิชาศิลปศึกษาในส่วนของพัฒนาและอนุรักษ์ดนตรีไทย ได้แก่ การส่งประกวดและแข่งขันด้านดนตรีไทยทั้งระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับภาค และระดับประเทศ จัดนิทรรศการแสดงผลงาน ในการจัดกิจกรรมมีการกำหนดงานประจำ ซึ่งต้องมีการฝึกซ้อมนักเรียนไว้ล่วงหน้า โดยประสานงานกันระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรมกับนักเรียนเพื่อวางแผนในการจัดเวลาฝึกซ้อมเตรียมตัวนักเรียนและจัดเตรียมเพลงสำหรับบรรเลง เวลาในการฝึกซ้อมใช้เวลาในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน 15.00 น. ถึง 17.30 น. ของทุกวันและฝึกซ้อมพิเศษ 19.00 น. ถึง 22.00 น. หรือ วันเสาร์-อาทิตย์ กรณีเมื่อการประกวดหรือแข่งขัน กิจกรรมการฝึกซ้อมมีทั้งการฝึกซ้อมของแต่ละเครื่องมือ โดยแยกกันฝึกซ้อมในบทเพลงที่ครูกำหนดให้ ครูที่ปรึกษาได้จัดทำโน้ตเพลงของแต่ละเครื่องมือให้นักเรียนแยกฝึกซ้อมก่อนฝึกซ้อมรวมวง ตามระดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับประสบการณ์และความสามารถของนักเรียน นักเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่าเป็นผู้สอนนักเรียนที่เพิ่งเริ่มหัด พร้อมกับซ้อมเพลงที่ตนเองได้รับมอบหมายจากครูที่ปรึกษากิจกรรมด้วย ครูที่ปรึกษามีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีและข้อบกพร่องของการฝึกซ้อม หลังจากฝึกซ้อมแยกแต่ละเครื่องมือแล้ว ประธานวงดนตรีไทยเรียกรวมวงเพื่อฝึกซ้อมรวมวง โดยนักดนตรีไทยที่มีประสบการณ์มากกว่าเป็นผู้บรรเลงเครื่องดนตรีหลักของวง ส่วนนักเรียนที่เพิ่งเริ่มฝึกหัดจะบรรเลงในส่วนประกอบจังหวะ การฝึกซ้อมเน้นการบรรเลงให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน มีการศึกษาเพลงที่บรรเลงก่อนทุกครั้งว่าเป็นเพลงประเภทใด เน้นการฝึกปฏิบัติให้ถูกต้องตามรูปแบบของมโหรี โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียน และเชิญวิทยากรมาปรับวงอีกครั้งให้ถูกต้องตามแบบแผนของการบรรเลง ในการจัดกิจกรรมนักเรียนดำเนินการฝึกซ้อมโดยประธานควบคุมการฝึกซ้อมให้เป็นไปตามแผนการครูที่ปรึกษากำหนดไว้ นักเรียนทุกคนมีอิสระในการออกความคิดเห็นติชมการฝึกซ้อมได้ และให้ความสำคัญของความ คิดเห็นทุก

คนเท่าเทียมกัน ในช่วงของการฝึกทักษะแต่ละเครื่องมือนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อมมาก ให้ความร่วมมือในการฝึกฝน แม้จะมีการฝึกฝนซ้ำ ๆ หลายครั้ง ครูที่ปรึกษากิจกรรม ให้ความสำคัญกันเองกับนักเรียนเป็นอย่างดี ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนอยู่ในลักษณะของความเป็นรุ่นพี่รุ่นน้อง หลังจากการฝึกซ้อมนักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบรรเลงและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้เองโดยถามจากครูที่ปรึกษากิจกรรม

กิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีหรือพัฒนาความสามารถทางดนตรีไทย จัดให้นักเรียนได้ค้นหาความถนัดของตนเองจากการฝึกซ้อม เมื่อพบความถนัดแล้วก็จะส่งเสริมโดยให้จับกลุ่มฝึกทักษะที่ตนถนัดโดยมีเพื่อนรุ่นพี่ให้ความรู้ ส่วนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะในการเล่นและกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ด้านดนตรีที่กว้างขวางหรือให้รากฐานในการศึกษาต่อด้านดนตรีนั้น ครูที่ปรึกษากิจกรรมพยายามให้นักเรียนร่วมกิจกรรมในรูปของวงดนตรีไทย โดยฝึกฝนและพยายามหาเวทีให้ได้ร่วมประกวดแข่งขันเพื่อสร้างประสบการณ์ในการบรรเลง และจัดหาวิทยากรพิเศษที่เชี่ยวชาญจากภายนอกมาให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนที่มีความสามารถโดดเด่น เพื่อพัฒนาฝีมือไปสู่การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

กิจกรรมที่นักเรียนต้องการให้จัดเพิ่มเติม คือ ต้องการให้จัดการสัมมนานักเรียนแต่ละโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านดนตรีไทย และเป็นการเปิดโลกทัศน์เพื่อให้ได้รู้จักพบปะกันระหว่างนักดนตรีไทยด้วยกัน และจัดงานสังสรรค์หรือทัศนศึกษาระหว่างปิดภาคเรียน

จากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย นักเรียนได้รับประโยชน์ในด้านการพัฒนาเทคนิควิธีในการบรรเลง ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน รู้รักสามัคคีในหมู่คณะและมีกิจกรรมทำในเวลาว่าง การจัดกิจกรรมมีประโยชน์กับตัวนักเรียนโดยตรงและผลทางอ้อม คือ ความภาคภูมิใจของโรงเรียน ครูอาจารย์ที่เห็นลูกศิษย์มีความสามารถและสร้าง ชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

การจัดกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ คือ ครูผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา กิจกรรม การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือของนักเรียนและผู้ปกครอง และงบประมาณที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ปัญหาในการจัดกิจกรรมที่พบ คือ ความไม่เข้าใจของบุคลากรอื่นที่ให้ความสำคัญในเรื่องวิชาการ และต้องการให้นักเรียนสนใจวิชาการมากกว่าที่ใช้เวลาเรียนมาฝึกซ้อมดนตรีเพราะเกรงว่าทำให้เสียการเรียน ความสนใจในศิลปวัฒนธรรมด้านนี้จากบุคลากรในโรงเรียนมีน้อยรวมถึงกำลังใจจากผู้บริหาร และความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนในการสนับสนุนให้บุตรหลานเข้ามาร่วมกิจกรรม

ด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ฝ่ายบริหารมอบหมายหน้าที่ให้หมวดวิชาศิลปศึกษา และครูที่ปรึกษากิจกรรมในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม โดยคอยติดตามและดูแลอย่างใกล้ชิด

และแก้ปัญหาขณะดำเนินการจัดกิจกรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนติดตามดูแลการจัดกิจกรรมโดยการเยี่ยมเยียนให้ขวัญกำลังใจ ในด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมไม่พบปัญหา

สภาพและปัญหาด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม

สำหรับการประเมินผลการจัดกิจกรรม ส่วนใหญ่ประเมินโดยการสังเกตและอภิปรายพูดคุย โดยจัดทำหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม ผู้รับผิดชอบ คือ หัวหน้าหมวดวิชาและครูที่ปรึกษา กิจกรรม โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ปัญหาด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมที่พบ คือ การประเมินส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลตนเอง ซึ่งข้อผิดพลาดของการจัดกิจกรรมของฝ่ายดนตรีอาจมีผลมาจากฝ่ายอื่น ๆ ทำให้ไม่มีความเชื่อมั่นต่อผลการประเมิน และไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร

ในการรายงานผลการจัดกิจกรรม มีแนวดำเนินการโดยจัดทำบันทึกผลการจัดกิจกรรมนำเสนอฝ่ายวิชาการ หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม ส่วนใหญ่เป็นการรายงานผลจากการจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขันมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ โดยเขียนเป็นบันทึกรายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการแข่งขันทางวิชาการ โดยมีแบบบันทึกที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการประกวดแข่งขันส่วนใหญ่รายงานผลการจัดกิจกรรมด้วยวาจา โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดและครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียนไม่มีบทบาทในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบ คือ การรายงานผลการจัดกิจกรรมไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร

3. โรงเรียนเพลินลำนำ

สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สำหรับการกำหนดระเบียบข้อบังคับจากการสัมมนาผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรมและนักเรียน พบว่าในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย โรงเรียนมีนโยบายที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษด้านดนตรี เป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสามารถนำความสามารถไปใช้ในการสมัครเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา โดยการจัดกิจกรรมกำหนดแนวดำเนินการโดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและจัดทำโครงการนำเสนอเพื่อพิจารณาอนุมัติการจัดกิจกรรมและจัดสรรงบประมาณ ฝ่ายบริหารเป็นผู้พิจารณา

อนุมัติในการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการและโครงการของหมวดศิลปศึกษา ในการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมไม่พบปัญหา

ในการทำโครงการจัดกิจกรรมและขออนุมัติ ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ดำเนินการจัดทำโครงการร่วมกับฝ่ายวิชาการ โดยจัดทำโครงการส่งเสริมความสามารถพิเศษด้านดนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทยและสากลได้มีประสบการณ์ในการประกวดหรือแข่งขันในระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษา และระดับประเทศ เพื่อให้โรงเรียนมีวงดนตรีบรรเลงในงานกิจกรรมของโรงเรียน และช่วยงานต่าง ๆ ของชุมชน และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยของชาติให้ดำรงสืบไป ลักษณะของโครงการเป็นโครงการต่อเนื่องกิจกรรมที่เน้นในโครงการ คือ การเตรียมนักเรียนเพื่อส่งเข้าประกวดแข่งขัน มีการจัดแผนการเรียนการสอนและฝึกซ้อม ตามโครงการอย่างชัดเจน นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเขียนโครงการเพื่อเสนออนุมัติ ด้านการทำโครงการจัดกิจกรรมและขออนุมัติไม่พบปัญหา

ในเรื่องการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมีห้องสำหรับฝึกซ้อม 1 ห้อง ขนาด 5 เมตร ยาว 7 เมตร จัดวางเครื่องดนตรีไว้บนพื้น มีตู้สำหรับใส่เครื่องดนตรีไทยและใส่หนังสือ เครื่องดนตรีไทยมีจำนวนมากเมื่อเวลาที่มีนักเรียนเข้าไปซ้อมจึงทำให้ห้องดูคับแคบ ห้องฝึกซ้อมติดเครื่องปรับอากาศแต่จะเปิดใช้เมื่อมีนักเรียนเข้ามาฝึกซ้อมจำนวนมากและใช้เวลานาน ปกติมักเปิดพัดลมเพดานแทน ด้านวัสดุอุปกรณ์มีการตรวจสอบเครื่องดนตรีไทย เพื่อสำรวจความพร้อมของเครื่องดนตรีไทย ถ้าชำรุดดำเนินการส่งซ่อมแซม นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเครื่องดนตรีและวัสดุอุปกรณ์ โดยเครื่องดนตรีไทยชนิดที่สามารถซ่อมแซมเองได้ให้ดำเนินการซ่อมแซมเอง ปัญหาด้านอาคารสถานที่ คือ ห้องสำหรับฝึกซ้อมมีขนาดเล็ก คับแคบและขณะฝึกซ้อมเสียงดังรบกวนห้องข้างเคียง และต้องการห้องหรือบ้านพักนักดนตรีที่เป็นสัดส่วน กรณีต้องจัดกิจกรรมเข้าค่ายดนตรีไทยเพื่อส่งประกวด

สำหรับการเตรียมบุคลากร พบว่า โรงเรียนมีการสรรหากุศลากรซึ่งเป็นวิทยากรพิเศษเพิ่มเติมจากที่โรงเรียนมีอยู่ โดยเชิญวิทยากรพิเศษที่มีความสามารถเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทักษะดนตรี และมีศิษย์เก่ารุ่นพี่ที่มีความสามารถช่วยเหลือในการฝึกซ้อม สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเข้าอบรมในเรื่องทักษะการปรับวงดนตรีไทย ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร พบว่า โรงเรียนยังต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมากกว่านี้

ในด้านการเตรียมงบประมาณ งบประมาณในการจัดกิจกรรมดำเนินการโดยขออนุมัติงบประมาณต่อฝ่ายบริหาร โดยเสนอขออนุมัติตามโครงการ งบประมาณส่วนใหญ่ได้รับจาก

เงินบำรุงการศึกษาและเงินจากสมาคมผู้ปกครองและครู นอกจากนี้ยังมีเงินรางวัลจากการประกวด ซึ่งส่วนหนึ่งนำเข้าสู่สภเพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมด้วย ในด้านการเตรียมงบประมาณไม่พบปัญหา เนื่องจากได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหารและผู้ปกครองโดยตลอดถึงแม้ค่าใช้จ่ายสูง

สำหรับการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก ครูที่ปรึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์ใช้วิธีการติดประกาศ และทำแผ่นพับแจก การรับสมัครสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม มี 2 ส่วน คือ ส่วนแรก คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย ส่วนที่สอง คือ นักเรียนที่ไม่มีความสามารถทางดนตรีมาก่อนแต่ใจรักและเสียสละเวลาให้กับกิจกรรมนี้ได้ การรับสมัครสมาชิกมีการพิจารณาคุณลักษณะนักเรียน 7 ประการ คือ มีบุคลิกดี มีความอดทน มีระเบียบวินัย มีสมาธิ มีความเสียสละ มีความกล้าแสดงออก และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะด้านได้ดี ด้านการประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิกเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมไม่พบปัญหา

สภาพและปัญหาด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

สำหรับสภาพและปัญหาในด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมพบว่า ในด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ปฐมนิเทศ โดยเรียกประชุมสมาชิกทั้งหมดเพื่อทำการชี้แจง เรื่องที่ชี้แจงเกี่ยวกับข้อกำหนดในการใช้ห้องดนตรีไทย การนัดหมายเวลาในการฝึกซ้อม การลงเวลาเข้าฝึกซ้อมและชี้แจงรายละเอียดของกิจกรรมที่ทำร่วมกันเป็นระยะ ๆ ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการร่วมกิจกรรมไม่พบปัญหา

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนออกคำสั่งเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรม และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน ประกอบด้วยฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้ ฝ่ายสถานที่ ฝ่ายฝึกซ้อม ฝ่ายสวัสดิการ ฝ่ายยานพาหนะ ฝ่ายควบคุมดูแลนักเรียน ฝ่ายประสานงาน โดยพิจารณาเลือกบุคลากรตามความสามารถและความเหมาะสมเพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยดี ในส่วนของการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของนักเรียนมีตำแหน่งหัวหน้าวงดนตรีไทยและรองหัวหน้าวงดนตรีไทยซึ่งมาจากการเลือกตั้งจากสมาชิกในวงดนตรีไทย ทำหน้าที่ประสานงานกับสมาชิก ควบคุมการฝึกซ้อมและประสานงานกับครูที่ปรึกษา กิจกรรม การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานไม่พบปัญหา เนื่องจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้ความร่วมมืออย่างดี

สำหรับการจัดกิจกรรม จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ เป็นการสร้างครูและศิลปินด้าน

ดนตรีที่มีคุณภาพสู่วงการดนตรีไทย กิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียนประกอบด้วยกิจกรรมการสอน และฝึกซ้อม กิจกรรมฝึกซ้อมเพื่อปรับปรุงเทคนิค ความแม่นยำและความชำนาญ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ได้แก่ การประกวดแข่งขัน การบริการชุมชนและการเผยแพร่วัฒนธรรม ในการจัดกิจกรรมมีการวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรมและหัวหน้าหมวดวิชา เพื่อกำหนดกิจกรรม วัน เวลา และสถานที่ มีการจัดเวลาในการจัดกิจกรรมกำหนดไว้แน่นอน คือ 07.15 - 07.45 น. แบ่งกลุ่มแยกฝึกซ้อมตามเครื่องมือแต่ละประเภท เวลา 15.30 - 17.00 น. ฝึกซ้อมรวมวงเพื่อปรับแนวทางการบรรเลง และในวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 09.00 - 12.00 น. ฝึกซ้อมพิเศษในเรื่องความชำนาญเฉพาะเครื่องดนตรีของตนเอง ฝึกอ่านโน้ตเพื่อให้เกิดความจำที่แม่นยำ และเสริมทักษะและเทคนิคพิเศษในการบรรเลง ในกรณีหลังนี้ฝึกเฉพาะการจัดกิจกรรมเพื่อประกวดแข่งขันเท่านั้น ซึ่งมีการเข้าค่ายเพื่อฝึกซ้อมอย่างเข้มข้นด้วย การจัดกิจกรรมเน้นแนวการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีไทยหรือพัฒนาความสามารถด้านดนตรีไทย ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะในการเล่นและสร้างรากฐานประสบการณ์ด้านดนตรีให้กว้างขวาง สร้างรากฐานในการเรียนต่อด้านดนตรีไทย สำหรับการจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการ ฝึกซ้อมโดยสามารถเตรียมเครื่องดนตรีไทยได้เอง มีการฝึกซ้อมรายบุคคลและกลุ่มเครื่องดนตรีไทยตามบทเพลงที่ครูที่ปรึกษากำหนดให้ เครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องสายมีโน้ตสำหรับประกอบการฝึกซ้อม เพลงที่ใช้ในการฝึกซ้อม เป็นเพลงประเภทโหมโรง เพลงเถา เพลงบรรเลง ประกอบการแสดง หลังจากแยกฝึกซ้อมรายบุคคลและกลุ่มเครื่องดนตรีไทยแล้ว ครูที่ปรึกษาเรียกรวมวง และฝึกซ้อมรวมวง บรรยากาศในการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความสนิทสนมกันดีมาก ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นกันเองและให้โอกาสนักเรียนในการแสดงความคิดเห็นในการฝึกซ้อม นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อมตลอดเวลา ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีการให้ข้อเสนอแนะในการบรรเลง ทุกครั้ง โดยบอกในจุดที่ควรปรับปรุงในการจัดกิจกรรม

กิจกรรมที่นักเรียนต้องการให้ครูที่ปรึกษาจัดเพิ่มเติม คือ กิจกรรมคลายเครียดระหว่างการฝึกซ้อม นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม คือ ได้รับความรู้ใหม่ ๆ เทคนิคในการบรรเลง มีความรับผิดชอบมากขึ้น และได้รับประสบการณ์สามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าในระดับสูงขึ้นได้และเป็นการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน

ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม คือ การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ความสนใจของนักเรียน ความเอาใจใส่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมและครูผู้เกี่ยวข้อง ปัญหาในการจัด กิจกรรม พบว่า เวลาในการฝึกซ้อมน้อยและบุคลากรด้านวิชาการไม่เข้าใจในเรื่องการจัดกิจกรรมที่ต้องเบียดเบียนเวลาเรียนในวิชาอื่น

สำหรับการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษาจะเป็นผู้ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด โดยสังเกตการฝึกซ้อมและนิเทศแนะนำ ผู้บริหารติดตามการจัดกิจกรรม จากรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการ และเยี่ยมเยียนให้กำลังใจ การติดตามดูแลการจัดกิจกรรมไม่พบปัญหา

สภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรม

การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม โดยพิจารณาความพร้อมของปัจจัย 4 ด้าน คือ คน เงิน วัสดุ และการจัดการ มีการประเมินก่อนเริ่มโครงการและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการโดยพิจารณาเป้าหมายเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรม การประเมินผลการจัดกิจกรรมจัดทำเป็นเอกสารเมื่อสิ้นสุดโครงการ ปัญหา พบว่า ในการประเมินการจัดกิจกรรมในลักษณะของการประเมินตนเอง การประเมินตนเองอาจมีความคลาดเคลื่อน เนื่องจากผู้ประเมินอาจมีความคิดเห็นเข้าข้างตนเอง

สำหรับการจัดรายงานผลการจัดกิจกรรม มีการจัดทำเอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรมทั้งหมด โดยรวบรวมผลงานที่เกิดขึ้น กิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียน สรุปรวบรวมเป็นระเบียบและระบบเพื่อนำเสนอต่อฝ่ายบริหารเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบ ไม่พบปัญหาปัญหาด้านการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม

4. โรงเรียนพร้าเพลิงพิณ

สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนเพลินลำนามีนโยบายส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน อย่างเต็มที่และส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง ในการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม โรงเรียนให้อิสระในการจัดกิจกรรม โดยกิจกรรมที่จัดนั้นต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือสร้างความเดือดร้อน การดำเนินมีแนวทางการจัดโดยจัดทำเป็นแผนงานและโครงการอย่างเป็นระบบ ผู้รับผิดชอบโครงการ คือ อาจารย์ผู้ฝึกสอน หรือผู้ควบคุมกิจกรรมนั้น ๆ ในการกำหนดระเบียบข้อบังคับ ไม่พบปัญหาเนื่องจากอยู่ในระบบการบริหารงานภายในโรงเรียน

ด้านการทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ เตรียมการโดยคณะกรรมการฝ่ายวิชาการชี้แจงนโยบายของโรงเรียน สำรวจปัญหาและอุปสรรค และให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการ

จัดทำโครงการ คือ โครงการนั้นต้องเป็นโครงการที่แก้ปัญหาที่ผ่านมา และพัฒนาให้เกิดความเจริญและมอบหมายให้แต่ละหมวดวิชาประชุมปรึกษากันเพื่อจัดทำโครงการ ซึ่งในด้านการเตรียมการในการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมและเสนออนุมัตินั้น ครูที่ปรึกษากิจกรรมรับนโยบายอุปสรรคและปัญหาที่ผ่านมาและนำมาจัดทำเป็นโครงการ ซึ่งในส่วนนี้นักเรียนไม่มีบทบาทในการเขียนโครงการ โครงการที่โรงเรียนพำเพ็ญพิณจัดทำขึ้น คือ โครงการพัฒนาและปรับปรุงวงดนตรีไทย วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมไทย เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคม เพื่อความมั่นคงของชาติ ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถทางดนตรีไทยให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน และเพื่อพัฒนาปรับปรุงวงดนตรีไทยของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานสูงขึ้นในระดับมัธยมศึกษา โดยมีเนื้อหาสาระในการจัดกิจกรรม เพื่อจัดอบรมให้ความรู้เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและการฟังดนตรีไทยชนิดต่างๆ สอนและฝึกหัดการเล่นเครื่องดนตรีไทยชนิด ต่าง ๆ กิจกรรมการแสดงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ลักษณะของโครงการเป็นโครงการต่อเนื่อง ด้านการเตรียมการเขียนโครงการไม่พบปัญหา

สำหรับการเตรียมอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนจัดห้องฝึกซ้อมดนตรี 1 ห้อง โดยใช้อาคาร 2 ชั้น 2 เป็นห้องฝึกซ้อม ขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร อาคารตัวตึกเป็นอาคารสถาปัตยกรรมทรงไทย ภายในห้องจัดวางเครื่องดนตรีไทยบนพื้นไม้ มีตู้ไม้ขนาดใหญ่สำหรับใส่เครื่องดนตรี 5 ตู้ ในห้องไม่ติดเครื่องปรับอากาศ แต่เนื่องจากเป็นสถาปัตยกรรมแบบไทย เพดานและหน้าต่างสูง ระบายอากาศได้ดีไม่ร้อน ในการจัดกิจกรรมพิจารณาตามความเหมาะสมของสถานที่ โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นฝ่ายประสานงานกับโรงเรียน เพื่อออกคำสั่งโรงเรียน ในกรณีต้องการบุคลากรเพื่อช่วยจัดสถานที่และประสานงานกับฝ่ายอาคารสถานที่เพื่อชี้แจงรายละเอียดในการจัดสถานที่ตามที่ต้องการ ในส่วนนี้นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยจัดเวที ขนย้ายเครื่องดนตรีไทย และจัดเครื่องดนตรีไทย สำหรับเครื่องดนตรีไทยมีครบและเพียงพอต่อการเรียนและการจัดกิจกรรมซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยมีการตรวจเช็คสภาพเครื่องดนตรีไทย ซ่อมแซมปรับเสียงเครื่องดนตรีทุกปีการศึกษา จัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องดนตรีไทยที่จำเป็น นักเรียนมีส่วนช่วยเหลือในการดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย ดูแลเครื่องดนตรีไทยให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ส่วนปัญหาที่พบด้านการเตรียมอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ คือ ห้องซ้อมดนตรีไทยอยู่ติดถนนได้รับการรบกวนจากเสียงรถยนต์ในขณะฝึกซ้อม

ในการเตรียมเรื่องบุคลากร การเตรียมการด้านบุคลากรครูที่ปรึกษากิจกรรมสำรวจความต้องการจำเป็นในการเชิญวิทยากรพิเศษ เนื่องจากธรรมชาติของดนตรีต้องใช้ความชำนาญพิเศษ จึงต้องมีการเชิญวิทยากรพิเศษ ให้ความรู้ด้านทักษะดนตรีแก่นักเรียนทุก ๆ วันจันทร์และ

วันหยุดสัปดาห์ ของทุกปีการศึกษา วิทยาการพิเศษเป็นผู้ชำนาญการด้านเครื่องดี ครูที่ปรึกษา กิจกรรมชำนาญการด้านเครื่องดีและเครื่องสี่ ทำให้มีบุคลากรที่พอเพียงในการฝึกทักษะ ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร คือ ยังต้องการวิทยาการพิเศษเฉพาะด้านเพิ่มเติมแต่ไม่มีงบประมาณ จึงจำเป็นต้องงดการเชิญวิทยาการพิเศษนั้นไป

สำหรับการเตรียมเรื่องงบประมาณ ในการเตรียมการเรื่องงบประมาณมีการเตรียมการ เสนองบประมาณผ่านโครงการ และได้รับการอนุมัติให้ใช้เงินบำรุงการศึกษาในการจัดซื้อจัดจ้าง นอกเหนือจากเงินบำรุงการศึกษา ได้รับเงินงบประมาณจากเงินสมาคมผู้ปกครองและครู โดยฝ่าย บริหารพิจารณาอนุมัติงบประมาณให้ด้วยเหตุผลอันควร ปัญหาด้านการเตรียมเรื่องงบประมาณ ได้รับการอนุมัติงบประมาณน้อยลงเนื่องจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจและไม่มีการเก็บเงินบำรุง การศึกษา งบประมาณจึงไม่เพียงพอ

ในการเตรียมประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก การประชาสัมพันธ์ครูที่ปรึกษา กิจกรรม ทำการประชาสัมพันธ์โดยการชี้แจงในขณะสอน จัดบอร์ดแสดงผลงานเพื่อดึงดูดความสนใจของ นักเรียน รวมถึงการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน การรับสมัครสมาชิก รับสมาชิกจากนักเรียนที่ สอบเข้าศึกษาโดยใช้ความสามารถพิเศษ นอกจากนั้นเป็นการรับสมัครนักเรียนที่สนใจทั่วไป สมาชิกไม่จำเป็นต้องมีความสามารถด้านดนตรีไทย นักเรียนคนใดที่สนใจสามารถทดลองฝึกซ้อม ได้ ด้านการเตรียมการประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิกไม่พบปัญหา

สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม และนักเรียน สังเกตการจัดกิจกรรม และศึกษาเอกสาร สภาพและปัญหา ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโรงเรียนพำเพ็ญพิณ ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกมี การประชุมชี้แจงสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการฝึกซ้อม การปฏิบัติตนในการใช้เครื่องดนตรีไทย ทั้งก่อนและหลังการฝึกซ้อม อบรมจรรยา มารยาทที่ดีของนักดนตรีไทย และชี้แจงข้อกำหนดพิเศษ สำหรับนักเรียนที่เป็นสมาชิกจากการสอบคัดเลือกความสามารถพิเศษ ซึ่งมีการกำหนดข้อตกลง คือ นักเรียนต้องมาฝึกซ้อมอย่างน้อย 2 วัน ต่อสัปดาห์ และสมาชิกทุกคนต้องสนใจและฝึกซ้อม อย่างจริงจัง ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรมไม่พบปัญหา

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กรณีเป็นงานภายในโรงเรียนที่ต้องใช้ดนตรีไทยร่วมกิจกรรมด้วย โดยโรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการ มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม และความจำเป็นในการจัดกิจกรรม ไม่มีคณะกรรมการดำเนินงานในส่วนของนักเรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมประสานงานกับนักเรียนโดยตรง ด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานไม่พบปัญหา

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนพรำเพลงพิณ การจัดกิจกรรมมีจุดมุ่งหมายเพื่อการบริการโรงเรียนและชุมชนเป็นหลัก แบ่งกิจกรรมออกเป็นงานหลักของโรงเรียน ได้แก่ การร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน ตามเทศกาล วันสำคัญทางศาสนา วันสำคัญ ของโรงเรียน และงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน ในกรณีกิจกรรมของหมวดวิชา ได้แก่ การประกวดแข่งขัน การวางแผนจัดทำตามปฏิทินกิจกรรมของโรงเรียน ผู้มีบทบาทในการวางแผนในการจัดกิจกรรม ได้แก่ ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีการวางแผนร่วมกับนักเรียนเพื่อกำหนดแนวทางการฝึกซ้อม และกำหนดเพลง กำหนดตัวผู้บรรเลง มีการประชุมสมาชิกร่วมกัน การจัดเวลาในการจัดกิจกรรม กิจกรรมการฝึกซ้อม ฝึกซ้อมทุกวันหลังเลิกเรียน ถ้าอยู่ในช่วงการประกวดแข่งขันมีการขออนุญาตฝึกซ้อมตอนเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติเพิ่มเติม การจัดกิจกรรมยึดแนวการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีไทย หรือพัฒนาความสามารถ ด้านดนตรีไทย พัฒนาทักษะ และเสริมสร้างประสบการณ์ทางดนตรีในกว้างขวาง โดยกิจกรรมที่จัดให้อยู่ในลักษณะของการฝึกซ้อมเพื่อส่งประกวดในเวทีต่าง ๆ ที่ไม่ซ้ำกัน โดยเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้ทดลองหาประสบการณ์ในหลาย ๆ เวที ทั้งในและนอกโรงเรียน การจัดกิจกรรม ทุกครั้งนักเรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เอง ครูผู้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมทุกครั้งเพื่อให้นักเรียนทราบถึงเป้าหมายในการฝึกซ้อมกิจกรรมดนตรีไทยที่ทุกครั้ง ในการจัดกิจกรรมนักเรียนทยอยขึ้นฝึกซ้อม เมื่อมาถึงให้ฝึกทักษะรายบุคคล โดยให้ซ้อมเองตามกลุ่มเครื่องดนตรี มีการซ้อมรวมวงทุกครั้ง พร้อมทั้งให้ความรู้ในเรื่องของบทเพลงในด้านประวัติเพลง อารมณ์เพลง การใช้จังหวะหน้าทับ การขับร้องประกอบกับดนตรี เทคนิคการบรรเลงในแต่ละช่วงของบทเพลง โดยครูเป็นผู้บรรยายและสาธิตให้ดู เมื่อบรรเลงรวมวงมีการบรรเลงซ้ำ ๆ ในบางช่วงของบทเพลงที่นักเรียนปฏิบัติยังไม่คล่องหรือติดขัดหลาย ๆ เทียนักเรียนมีความสนใจและไม่เบื่อต่อการบรรเลงหลาย ๆ ครั้ง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะผู้บรรเลงทุกเครื่องดนตรี อย่างเอาใจใส่และใจเย็น นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะบรรเลงให้ได้ บทเพลงที่ครูเลือกให้บรรเลงเป็นเพลงสองชั้นที่สนุกสนาน ซึ่งเป็นเพลงใหม่เพิ่งฝึกกัน หลังจากทีฝึกเพลงเพลงใหม่ได้ตามเป้าหมายของครูแล้ว นักเรียนทั้งวงร่วมกันทบทวนเพลงที่ได้บรรเลงลงมา โดยครูร่วมบรรเลงกับนักเรียนด้วย ปฏิสัมพันธ์ของครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนเป็นกันเอง ขณะฝึกซ้อมครูให้ข้อคิดชมกับการบรรเลงของนักดนตรีทุกคนเน้นเฉพาะจุดที่ครูคิดว่าต้องปรับปรุงแก้ไข จากการเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีไทยนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการฝึกฝนโดยทำให้มีสมาธิดีขึ้น ใจเย็นขึ้น ตั้งใจเรียนมากขึ้น ก่อให้เกิดระเบียบในตนเองและที่สำคัญคือ ฝีมือพัฒนาขึ้น ในด้านของประโยชน์ของการจัดกิจกรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า การจัดกิจกรรมเป็นผลที่ยั่งยืนต่อตัวนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดได้ริเริ่มและทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผลพลอยได้ คือ ชื่อเสียงของโรงเรียน

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยดีคือ ความสามารถของครูผู้ฝึกสอน ความเอาใจใส่ของครู นักเรียนและผู้ปกครอง การสนับสนุนของ ผู้บริหาร และบุคลากรในโรงเรียน ปัญหาในการจัดกิจกรรม ในบางช่วงมีกิจกรรมด่วน ซึ่งตรงกับนักเรียนสอบกลางภาค การขอเวลาเรียนจึงกระทำไม่ได้ ซึ่งไม่สามารถรบกวนนักเรียนได้ในช่วงเวลานั้น และนักเรียนมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเรียนด้วยทำให้เวลาซ้อมไม่เพียงพอ

ในด้านการติดตามผลดูแลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ควบคุมดูแลด้วยตนเองอย่างใกล้ชิด และผู้ปฏิบัติงานรายงานด้วยวาจาเป็นระยะ ๆ เมื่อเกิดปัญหาและได้รับความร่วมมือจากนักเรียนที่ร่วมดำเนินการเป็นอย่างดี ผู้บริหาร และ หัวหน้าหมวดวิชา เยี่ยมชมการจัดกิจกรรมเพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัญหาขณะจัดกิจกรรมและให้กำลังใจในการจัดกิจกรรม ในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมไม่พบปัญหา

สภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการศึกษาเอกสาร สังเกต และสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียน พบว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ใช้การสังเกต ชักถามกันระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมถึงข้อดีและข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรม โดยจัดทำเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมไม่มีการบันทึกและจัดทำเป็นเอกสารปัญหาด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม คือ ผู้ประเมินผลไม่มีประสบการณ์ด้านการประเมินและไม่ได้บันทึกเป็นร่องรอยหลักฐานไว้

ในด้านการรายงานผลการจัดกิจกรรม มีการรายงานการจัดกิจกรรมต่อผู้บริหารเป็นระยะทางวาจาเมื่อพบปัญหาเพื่อดำเนินการแก้ไข และจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามโครงการ โดยสรุปตามกิจกรรมที่เขียนไว้ในโครงการหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรม ปัญหาด้านการรายงานผลการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการรายงานว่าได้จัดกิจกรรมอะไรบ้าง แต่ขาดรายละเอียดในเรื่องอุปสรรคและปัญหาในการจัดกิจกรรม ซึ่งมักใช้วิธีการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาแต่ไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

5. โรงเรียนนินคุริยศัพท์

สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียน การสังเกตการจัดกิจกรรม และการศึกษาเอกสาร พบว่า การกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม โรงเรียนมีนโยบายในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย ในการจัดกิจกรรมไม่มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับพิเศษ แนวทางการจัดกิจกรรมในลักษณะการรวมกลุ่มจัดตั้งชมรมดนตรีไทย โดยมีครูที่ปรึกษากิจกรรม รับผิดชอบการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมอยู่ในการบริหารงานโรงเรียนซึ่งต้องมีการจัดทำโครงการนำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อรับทราบและพิจารณาอนุมัติให้จัดกิจกรรม เพื่อจัดสรรงบประมาณ ด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมไม่พบปัญหา

สำหรับการทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ ครูที่ปรึกษากิจกรรมจัดทำโครงการร่วมกับนักเรียนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น จากนั้นนำโครงการเสนอผ่านหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาและนำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณาตามลำดับ โครงการที่จัดทำ ได้แก่ โครงการพัฒนาดนตรีไทยแก่นักเรียนที่สนใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นการอนุรักษ์ศิลปะดนตรีไทย พัฒนาบุคลิกภาพ สร้างความเชื่อมั่นและ กล้าแสดงออก โครงการมีลักษณะเป็นโครงการต่อเนื่อง ในด้านการจัดทำโครงการและการเสนอขออนุมัติไม่พบปัญหา

ในการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมใช้สถานที่ในการฝึกซ้อมใช้อาคารโรงอาหารชั้นสองซึ่งเป็นหอประชุมพลศึกษา ด้านหน้าจัดทำเป็นเวที พื้นที่ด้านล่างใช้ในการเรียนพลศึกษา เครื่องดนตรีไทยจัดวางไว้บนเวทีและใช้พื้นที่บนเวทีเป็นสถานที่เรียนและฝึกซ้อม ในเรื่องการเตรียมอาคารสถานที่เพื่อจัดการแสดงมีการประสานงานกับฝ่ายบริการ กรณีต้องการความช่วยเหลือสามารถขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม โดยเสนอเรื่องผ่านฝ่ายบริหาร ในส่วนของการเตรียมอาคารสถานที่นักเรียนมีบทบาทในการจัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องดนตรีไทย โดยจัดเตรียมให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยให้คงสภาพเดิมอยู่เสมอ ในด้านการเตรียมอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์พบปัญหา คือ ห้องซ้อม เป็นสถานที่ที่ใช้เรียนร่วมกับการเรียนพลศึกษา ยังไม่เป็นสัดส่วน และเสียงดังรบกวนซึ่งกันและกัน

ในการเตรียมบุคลากร ได้รับความอนุเคราะห์จากบุคลากรหมวดภาษาไทย ซึ่งมีความรู้ด้านดนตรีไทยและเชิดวงวิทยากรมาจากกรุงเทพมหานคร เพื่อแนะนำเทคนิคและทักษะ นอกจากนี้ได้รับความช่วยเหลือจากศิษย์เก่าที่มีความสามารถด้านดนตรีไทย ช่วยเหลือในการฝึกสอนรุ่นน้อง ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้รับการอบรมเพิ่มเติมความรู้ด้านดนตรีไทย ปัญหาในการเตรียมบุคลากรคือ บุคลากรในการช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ โดยเฉพาะบุคลากรด้านการฝึกซ้อมทักษะด้านดนตรีไทย ยังต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยเพิ่มเติม

สำหรับการเตรียมเรื่องงบประมาณ ครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการโดยการเขียนขออนุมัติงบประมาณเพื่อจัดซื้อและซ่อมแซมเครื่องดนตรีตามโครงการที่ได้นำเสนอฝ่ายบริหาร งบประมาณที่สนับสนุนได้รับจากเงินบำรุงการศึกษา มีการขอความอนุเคราะห์ความสนับสนุนจากผู้มีอุปการคุณและได้รับความอนุเคราะห์ด้านงบประมาณอย่างดีมาตลอด ปัญหาด้านการเตรียมงบประมาณ พบว่า งบประมาณยังไม่เพียงพอต้องการงบประมาณเพิ่มเติม

ในการเตรียมการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก ครูที่ปรึกษากิจกรรมใช้วิธีประชาสัมพันธ์ในขณะที่ทำการสอน ดัดประกาศและจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานเพื่อสร้างแรงจูงใจและใช้ทีมงานประชาสัมพันธ์ของชมรม การรับสมัครสมาชิกรับนักเรียนส่วนหนึ่งรับจากนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ความสามารถพิเศษหรือนักเรียนที่มีความสามารถด้านดนตรีไทยมาก่อน นักเรียนระดับมัธยมต้นที่เลือกเรียนวิชาเลือกดนตรีไทย นักเรียนระดับมัธยมปลายที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพดนตรีไทย นักเรียนที่เลือกเรียนกิจกรรมดนตรีไทย เพราะนักเรียนกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีความสนใจเป็นทุนอยู่แล้วเพื่อให้สอดคล้องกับวิชาที่เรียน และรับนักเรียนที่ไม่เคยเรียนดนตรีไทยมาก่อนแต่สนใจในการเป็นนักดนตรีไทยของโรงเรียน ในการรับสมัครสมาชิกไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกเป็นพิเศษ ด้านการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิกไม่พบปัญหา

สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพและปัญหาการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรมการปฐมนิเทศเป็นหน้าที่ของครูที่ปรึกษากิจกรรม โดยมีการเรียกประชุมสมาชิกเพื่อชี้แจงข้อปฏิบัติ กฎ กติกา มารยาท การอยู่ร่วมกัน การรักษาวินัย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนางานดนตรีไทย โดยจัดประชุมในตอนเช้าก่อนเข้าแถว 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ซึ่งชมรมดนตรีไทยร่วมกันจัดทำข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติตัวในชมรมดนตรีไทยเป็น

ลายลักษณ์อักษรไว้ชัดเจน เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติในการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยการกำหนดเกี่ยวกับแนวทางในการอยู่ร่วมกันและการปฏิบัติต่อกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง การเคารพนับถือตามความอาวุโส ความรับผิดชอบต่อการฝึกซ้อมและการตรงต่อเวลา ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ห้องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีไทย ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรมไม่พบปัญหาเนื่องจากทำงานเป็นระบบ และชัดเจนในแนวปฏิบัติ

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานมีแนวปฏิบัติใน 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ถ้ากิจกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับงานภายในโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนขึ้นปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกำหนดหน้าที่รับผิดชอบตามความจำเป็นและความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม ส่วนที่ 2 คือ คณะกรรมการดำเนินงานชมรมเป็นคณะกรรมการนักเรียน ประกอบด้วยตำแหน่งประธานชมรม รองประธานชมรมฝ่ายบริหาร รองประธานชมรมฝ่ายวิชาการ รองประธานชมรมฝ่ายการเงิน รองประธานชมรมฝ่ายกิจกรรม เลขานุการและประชาสัมพันธ์ และคณะกรรมการบริหาร โดยมีครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นที่ปรึกษาพิเศษ คณะกรรมการในส่วนของนักเรียนมีบทบาทในการบริหารจัดการกิจกรรมของชมรม โดยประสานงานกับครูที่ปรึกษากิจกรรม การเลือกคณะกรรมการชมรมในตำแหน่งประธานชมรมและรองประธาน 4 ฝ่ายนั้น ให้สิทธินักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการลงสมัครและเลือกตั้งโดยการลงคะแนนเสียง ส่วนเลขานุการและประชาสัมพันธ์และคณะกรรมการบริหาร เปิดโอกาสให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้เป็นตัวแทนในการเข้าเสนอชื่อและลงคะแนนเสียงเข้ามาทำงานในตำแหน่งเพื่อเปิดโอกาสให้รุ่นน้อง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้งาน ไม่พบปัญหาในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

สำหรับการจัดกิจกรรม พบว่า ในการจัดกิจกรรมทุก ๆ กิจกรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพ ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านดนตรีไทย สร้างความสามัคคีในหมู่คณะและฝึกให้นักเรียนรู้จักเสียสละ อดทน กิจกรรมตามโครงการส่งเสริมและพัฒนางานดนตรีไทยในโรงเรียนยินดีริยศัพท์กำหนดไว้อย่างชัดเจน กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้แก่ การจัดนักเรียนฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะ กิจกรรมการบรรเลงดนตรีไทยในงานต่าง ๆ จัดวงดนตรีไทยเข้าประกวด กิจกรรมเข้าค่ายดนตรีไทยภาคฤดูร้อน การจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมมีการวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนักเรียนในชมรมและครูที่ปรึกษากิจกรรมทุกครั้ง กิจกรรมที่เป็นกิจวัตรของนักดนตรีไทย คือ การฝึกซ้อมทักษะ เวลาในการฝึกซ้อมประจำ คือ ตอนเช้าก่อนเข้าแถว และตอนเย็นหลังเลิกเรียน แนวการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีไทย หรือพัฒนาความสามารถด้านดนตรีไทยและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะในการเล่นดนตรีไทย โดยจัดให้มีนักเรียนรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มากกว่าช่วยฝึกสอนให้นักเรียน

รุ่นน้อง จัดให้มีการแสดงออกด้านดนตรีไทย นำนักเรียนไปแสดงในงานต่าง ๆ ที่มีผู้ขออนุเคราะห์ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยพยายามให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างทั่วถึง พยายามจัด วงดนตรีไทยแต่ละวงโดยไม่ให้นักดนตรีไทยซ้ำกัน กิจกรรมที่สร้างรากฐานในการศึกษาต่อด้าน ดนตรีไทยจัดให้ความรู้ทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติแก่นักเรียนที่สนใจศึกษาต่อด้านดนตรีโดยเชิญ ศิษย์เก่าที่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษามาให้ความรู้เป็นกรณีพิเศษ สำหรับการฝึกทักษะแต่ละครั้ง นักเรียนจัดเตรียมเครื่องดนตรีไทยในการซ้อม ฝึกฝนทักษะ รายบุคคลเฉพาะเครื่องมือของตนก่อน แล้วจึงแยกตามกลุ่มเครื่องดนตรี โดยมีครูที่ปรึกษา กิจกรรมควบคุมให้ปฏิบัติทักษะเบื้องต้นของแต่ละเครื่องมือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ควบคุม เรื่องจังหวะในการฝึกซ้อม โดยตั้งจังหวะประกอบการฝึกซ้อม จากนั้นสมาชิกแยกย้ายจับคู่กันต่อเพลง ระหว่างนักเรียนรุ่นพี่กับนักเรียนรุ่นน้องแยกตามเครื่องมือ และบรรเลงรวมวงพร้อมกันอีกครั้ง การฝึกทักษะส่วนใหญ่ นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบหน้าที่ ตั้งใจฝึกซ้อมใน เครื่องมือของตนเอง ปฏิบัติทักษะส่วนไหนไม่ได้หรือไม่คล่องฝึกซ้อมทักษะส่วนนั้นจนคล่อง นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นสูง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนมีความเป็นพี่เป็นน้องและ เป็นกันเอง ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ให้คำแนะนำและติชม นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อดีและ ข้อเสียในฝึกซ้อม

สำหรับกิจกรรมนักเรียนอยากให้มีการจัดกิจกรรมจัดแสดงเทศกาลดนตรีไทยประจำเดือน หรือมีสัปดาห์ดนตรีไทยเพื่อให้นักเรียนได้แสดงผลงาน ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาด้านทักษะ เรียนรู้การทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น ทำให้เป็นคนมีความอ่อนโยน พฤติกรรม นักเรียนดีขึ้นและสามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับสูงได้

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม คือ การร่วมมือ ของทุก ๆ ฝ่ายในโรงเรียนให้การสนับสนุน ครูที่ปรึกษากิจกรรมทุ่มเท นักเรียนให้ความสนใจและ การสนับสนุนที่ต่อเนื่องทำให้ได้รับความสำเร็จในการจัดกิจกรรม ปัญหาด้านการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีเวลาว่างที่ไม่ตรงกัน แก้ไขโดยพยายามนัดเวลาฝึกซ้อมให้ได้พร้อมกันมากที่สุด

สำหรับการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ที่ดูแลการจัดกิจกรรมอย่าง ใกล้ชิดและคอยให้คำปรึกษาแก่นักเรียนขณะจัดกิจกรรม เมื่อพบปัญหาขณะจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมรายงานต่อฝ่ายบริหารทราบเพื่อดำเนินการแก้ไข ฝ่ายบริหารติดตามดูแลการ จัดกิจกรรมจากรายงานผลการจัดกิจกรรมและการสอบถาม ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการ จัดกิจกรรม

สภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียน และ ศึกษาเอกสาร พบว่า มีการประเมินผล โดยใช้วิธีการสังเกตการจัดกิจกรรม การอภิปรายมากกว่าใช้แบบประเมินผล ทำการประเมินผลทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดโครงการ ผู้รับผิดชอบ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ เป็นผู้ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรม ปัญหาด้านการประเมินผลที่พบ คือ นักเรียนยังขาดประสบการณ์ในการเขียนแสดงความคิดเห็นและสมาชิกที่ร่วมกิจกรรมมีจำนวนมากทำให้รวบรวมผลการประเมินได้ไม่ทั่วถึง

สำหรับการรายงานผลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้รวบรวมและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยจัดทำในรูปของเอกสารสรุปการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม รวบรวมอุปสรรคและปัญหา ข้อดีข้อเสียของการจัดกิจกรรมอย่างละเอียด เพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป การจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรม ปัญหาด้านการรายงานผลการจัดกิจกรรม พบว่า การรายงานผลการจัดกิจกรรมในรูปเอกสารล่าช้า เพราะต้องใช้เวลาในการเขียนและรวบรวมข้อมูล

6. โรงเรียนคนธรรม์บรรเลง

สภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรม

สภาพและปัญหาด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียน พบว่า ในการเตรียมการจัดกิจกรรมด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับ โรงเรียนมีนโยบายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของโรงเรียน การจัดกิจกรรมใด ๆ ในโรงเรียน กิจกรรมนั้นต้องสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมตามความถนัด และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย การจัดกิจกรรมทุกประเภทต้องขออนุมัติดำเนินการ โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและโครงการแจ้งให้ทุกฝ่ายรับทราบ เพื่อดำเนินการสนับสนุน โดยผู้รับผิดชอบโครงการนั้น ๆ เป็นผู้ดำเนินการ ไม่พบปัญหาในด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับ

สำหรับการทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ มอบหมายให้หมวดวิชาเป็น ผู้ดำเนินการ ผู้เขียนโครงการคือ ครูที่ปรึกษากิจกรรม โครงการที่จัดทำ ได้แก่ โครงการปรับปรุง คุณภาพการเรียนการสอนและการส่งเสริมดนตรีไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน วิชาดนตรีไทยให้มีความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ คือ เครื่องดนตรีไทย เพื่อดำเนินการจัด กิจกรรมด้านดนตรีไทยให้บรรลุตามเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และ พัฒนาเจตคติทางด้านดนตรีไทยอย่างถูกต้อง และเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้มี โอกาสสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและสถาบัน กิจกรรมในโครงการ คือ จัดซ่อมเครื่องดนตรี จัดซื้อ เครื่องดนตรีไทย จัดพิธีไหว้ครูดนตรีไทยและนาฏศิลป์ ส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันประกวดดนตรีไทย กิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ลักษณะของโครงการเป็นโครงการต่อเนื่อง นักเรียนไม่มี ส่วนร่วมในการทำโครงการและการเสนอขออนุมัติ ไม่พบปัญหาด้านการจัดทำโครงการจัด กิจกรรมและเสนอขออนุมัติ

ในด้านการเตรียมอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ จัดห้องสำหรับฝึกซ้อม 1 ห้อง เป็นห้อง ขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร ภายในยกเป็นเวทีสูงจากพื้นประมาณครึ่งเมตร วางเครื่อง ดนตรีไทยจัดเป็นวงดนตรีไทยไว้บนเวที มีตู้สำหรับใส่เครื่องดนตรีอย่างมีระเบียบ ภายใน ติดเครื่องปรับอากาศ ด้านอาคารสถานที่สำหรับกิจกรรมการแสดงดนตรีไทย ครูที่ปรึกษาเป็น ผู้ประสานงานกับฝ่ายอาคารสถานที่ของโรงเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องดนตรีไทย มีการ จัดซื้อและจัดเตรียมล่วงหน้า โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ดำเนินการ นักเรียนมีส่วนร่วมในการ จัดเตรียมอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ คือ ช่วยจัดเครื่องดนตรีไทยกรณีมีการแสดง ซ่อมแซมวัสดุ อุปกรณ์ที่ชำรุดที่สามารถซ่อมเองได้ ปัญหาพบว่า ด้านการเตรียมอาคารสถานที่ ถ้าเป็นกิจกรรม ที่เผยแพร่สู่ภายนอก มักได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากเป็นพิเศษ แต่ถ้า เป็นงานหรือกิจกรรมภายในโรงเรียนยังไม่ได้รับความสนใจ และการสนับสนุนเท่าที่ควร

ในการเตรียมบุคลากร ดำเนินการจัดบุคลากรให้เหมาะกับกิจกรรมโดยมอบหมายให้ครูที่ มีความรู้ด้านดนตรีไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม และประสานงานกับบุคลากรอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม เชิญวิทยากรพิเศษเพื่อเสริมความรู้ให้แก่นักเรียนด้านทักษะ ปัญหา ด้านการเตรียมบุคลากร พบว่า บุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมด้านนี้ ไม่ใช้ กิจกรรมที่ทุกคนให้ความสนใจ

สำหรับการเตรียมเรื่องงบประมาณ ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้เสนองบประมาณผ่าน โครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติจากฝ่ายบริหาร เมื่อโครงการผ่านการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ จากฝ่ายบริหารแล้ว ในขณะที่ดำเนินการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษาต้องดำเนินการขออนุมัติเงินเพื่อ

ดำเนินการตามโครงการ งบประมาณที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นงบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา และเงินสมาคมผู้ปกครองและครู ปัญหาที่พบ คือ งบประมาณมีจำกัด และได้รับงบประมาณน้อย

ในด้านการประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก ครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการโดยขอความอนุเคราะห์จากฝ่ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนในการช่วยประกาศและติดป้ายประกาศรับสมัคร นักเรียนที่รับสมัครได้จากการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อโดยใช้ความสามารถพิเศษและนักเรียนที่สนใจด้วยตนเอง นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่จำเป็นต้องมีความสามารถด้านดนตรีไทย แต่ขอให้มีความรัก มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา ปัญหาที่พบ คือ การรับสมัครสมาชิกที่ผ่านมาไม่ได้ทำการคัดเลือกอย่างจริงจัง ทำให้ได้สมาชิกที่ไม่ใส่ใจอย่างแท้จริง ภายหลังจึงมีการคัดเลือกที่รัดกุม

สภาพและปัญหาด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

ด้านการปฐมนิเทศสมาชิก เกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฐมนิเทศนักเรียน ผู้เข้าร่วมปฐมนิเทศ คือ หัวหน้าหมวด และครูที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน มารยาทที่ดี การเสียสละและตรงต่อเวลา กำหนดเวลาในการฝึกซ้อม ในด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรมไม่พบปัญหา

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน หัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมในการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการประกอบด้วยบุคลากรภายในหมวดวิชา และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาหน้าที่ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม ส่วนคณะกรรมการนักเรียนมีตำแหน่งหัวหน้าวงซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับการมอบหมายจากครูที่ปรึกษา กิจกรรม ไม่มีการเลือกตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ มีหน้าที่ควบคุมสมาชิกในวงดนตรีไทย ในการฝึกซ้อมและประสานงานกับครูที่ปรึกษา กิจกรรม ปัญหาที่พบ คือ คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งบางท่าน ไม่ต้องการร่วมทำงานแต่จำเป็นต้องร่วมงานกันทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดี และตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแล้วแต่ในทางปฏิบัติผู้ปฏิบัติ คือ บุคลากรในหมวดวิชาศิลปศึกษา

สำหรับการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมมีจุดมุ่งหมายต้องการให้นักเรียนเห็นคุณค่าของดนตรีไทย ให้เกิดความคุ้นเคยกับดนตรีไทย เป็นการเผยแพร่และอนุรักษ์ดนตรีไทยไว้ กิจกรรมที่จัดประกอบด้วยกิจกรรมฝึกซ้อมเพื่อประกวดแข่งขัน กิจกรรมการส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย การฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการจัดกิจกรรมประกวดหรือเผยแพร่ดนตรีไทย ในการจัดกิจกรรมมีการ

วางแผนเพื่อเตรียมการจัดกิจกรรมทุกครั้งร่วมกับนักเรียน จัดซ้อมโดยใช้เวลาตอนเช้าก่อนเข้าแถวและตอนเย็นหลังเลิกเรียน แนวทางในการจัดกิจกรรมยึดแนวทางในการส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีไทย หรือพัฒนาความสามารถด้านดนตรีไทย กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะในการเล่น และกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ด้านดนตรีกว้างขวาง หรือให้โอกาสรากฐานในการศึกษาต่อด้านดนตรี โดยสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถครูที่ปรึกษากิจกรรมแนะนำครูที่มีความสามารถ และเชิญวิทยากรพิเศษแนะนำเทคนิคพิเศษ นำนักเรียนไปชมการแสดงดนตรีและศึกษาการบรรเลงดนตรีไทยจากวิดิทัศน์ที่ศิลปินหรือนักดนตรีไทยผู้มีฝีมือได้บรรเลงไว้ การจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นผู้เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ในการฝึกซ้อม ครูแจ้งจุดประสงค์ในการฝึกซ้อมนักเรียนมาถึงห้องซ้อมไม่พร้อมกัน เมื่อมาถึงทำการฝึกซ้อมทักษะของตนเอง และจับกลุ่มกันซ้อมตามประเภทของเครื่องดนตรี เมื่อสมาชิกมาครบทำการซ้อมรวมกันเป็นวงดนตรี โดยบรรเลงเพลงตามที่ครูที่ปรึกษากำหนดไว้ตามลำดับ ได้แก่ เพลงโหมโรง เพลงสองชั้นประกอบการแสดงและขับร้อง ขณะบรรเลงขับร้องครูที่ปรึกษาจะร่วมบรรเลงกับนักเรียนด้วย พร้อมทั้งชี้แนะข้อบกพร่องในขณะที่บรรเลง เน้นในเรื่องบุคลิกภาพขณะบรรเลง ขณะบรรเลงนักเรียนมีความตั้งใจในการฝึกซ้อม บรรเลงจบแต่ละเพลงครูที่ปรึกษากิจกรรมบอกถึงข้อบกพร่องทุกครั้ง นักเรียนมีความสนิทสนมกันดี นักเรียนรุ่นพี่เป็นผู้เรียกฝึกซ้อมรวมวง ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีความเป็นกันเองกับนักเรียน

กิจกรรมที่ นักเรียนต้องการให้ครูที่ปรึกษาจัดให้ คือ ต้องการให้มีการบันทึกเทปผลงานของนักดนตรีในวงดนตรีไทยของโรงเรียนที่ได้สร้างชื่อเสียงไว้เพื่อเป็นการเผยแพร่ สิ่งที่นักเรียนได้รับการพัฒนาจากการเข้าร่วมกิจกรรม คือ ได้เรียนรู้การทำงาน มีความจำดีขึ้น ได้รับการประสบการณ์และพบปะกับเพื่อนนักดนตรีต่างโรงเรียน

ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม คือ ความสนใจของครูที่ปรึกษา กิจกรรม ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนเฉพาะผู้บริหาร ปัญหาในการจัดกิจกรรมที่พบ คือ นักเรียนมีเวลาว่างไม่ตรงกันและต้องรบกวนเวลาเรียนพิเศษของนักเรียน

สำหรับการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษาจะติดตามดูแลการจัดกิจกรรมโดยการสังเกตและเมื่อพบปัญหาดำเนินการประชุมแก้ไขปัญหาและแจ้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบทราบ ผู้บริหารติดตามดูการจัดกิจกรรมโดยการสอบถามจากครูที่ปรึกษา กิจกรรม เยี่ยมเยียนและให้กำลังใจ ติดตามจากการรายงานผลการดำเนินโครงการและชมการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม

สภาพและปัญหาด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม มีการประเมินผลโดยใช้วิธีการสังเกตแบบสอบถาม มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการเฉพาะงานตามคำสั่งที่แต่งตั้งขึ้นเป็นผู้ประเมิน โดยจัดทำหลังจากเสร็จสิ้นโครงการทุกครั้ง นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินโดยใช้วิธีการอภิปราย ผลการจัดกิจกรรม ปัญหาพบ คือ ส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกผลการประเมินเป็นลายลักษณ์อักษร

สำหรับการรายงานผลการจัดกิจกรรม มีการรายงานด้วยวาจาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ปัญหาขณะดำเนินการจัดกิจกรรม และหมวดวิชาดำเนินการจัดทำเอกสารรายงานผลการจัด กิจกรรมทุกครั้ง เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้ว นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการจัด กิจกรรม ปัญหาที่พบ คือ ในทางปฏิบัติมักทำรายงานผลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการประกวด แข่งขันมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ และรายงานผลการจัดกิจกรรมไม่สม่ำเสมอ

7. โรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒประสาธ

สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ครูที่ ปรึกษากิจกรรมและนักเรียน การศึกษาเอกสาร การกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร โรงเรียนมีนโยบายในการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ของชาติ เผยแพร่ชื่อเสียงโรงเรียน การจัดกิจกรรมให้อิสระกับผู้จัดกิจกรรมโดยมอบหมายให้ หมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ แนวดำเนินการจัดกิจกรรมจัดตั้งชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ ซึ่งอนุญาตต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมและทำเป็นโครงการจัดกิจกรรม ในด้านการ กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมไม่พบปัญหา

สำหรับการทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ ผู้อำนวยการโรงเรียน มอบหมายให้หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบเสนอโครงการจัดกิจกรรม การจัดทำ โครงการ มี 2 ลักษณะ คือ โครงการในด้านการพัฒนาและโครงการเพื่อแก้ปัญหา วิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันและปัญหารวมถึงนโยบายของโรงเรียน สำหรับการเขียนโครงการครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้เขียนโครงการ โดยร่วมคิดโครงการร่วมกับนักเรียนที่เป็นสมาชิกชุมนุมดนตรีไทย โครงการ ที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมร่วมกับนักเรียนจัดกิจกรรมขึ้น ได้แก่ โครงการบรรเลงดนตรีและขับร้อง เพลงชาติ โครงการประกวดและส่งเสริมทักษะความสามารถพิเศษ โครงการส่งเสริมการหารายได้

พิเศษระหว่างเรียน โครงการดนตรีสู่ชุมชน จุดประสงค์ของการจัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะด้านดนตรีและนาฏศิลป์ นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดความสามัคคีและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นการพักผ่อนหย่อนใจและพัฒนาสติปัญญา อนุรักษ์เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้อยู่ในความสนใจของเยาวชนและบุคคลทั่วไป ลักษณะของโครงการเป็น โครงการต่อเนื่อง การทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติไม่พบปัญหา

ในด้านเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ จัดห้องสำหรับฝึกซ้อมดนตรีไทย 2 ห้อง และนาฏศิลป์ 1 ห้อง ขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร ห้องดนตรีไทยแบ่งเป็นห้องปี่พาทย์ และ ห้องเครื่องสาย การจัดวางเครื่องดนตรีไทยจัดวางบนพื้นห้อง เนื่องจากเครื่องดนตรีไทยมีมากกว่า 40 ชิ้น (สำหรับเครื่องตี) ทำให้ห้องคับแคบมาก การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มี เครื่องดนตรีไทยจำนวนมากการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทย จัดทำเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น ส่วนใหญ่ มีการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ นักเรียนมีบทบาทในการดูแลรักษา วัสดุอุปกรณ์และซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่ชำรุด จัดเวทีในกรณีมีงานแสดงโดยประสานงานกับ ครูที่ปรึกษากิจกรรม ปัญหาด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ คือ ห้องที่ใช้สำหรับฝึกซ้อมไม่ เหมาะสมกับจำนวนเครื่องดนตรีไทยและกำลังดำเนินการขยับขยาย

สำหรับการเตรียมบุคลากร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย กำหนดให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทยเป็นผู้รับผิดชอบ ครูในหมวดวิชาทุกคนจะเป็นผู้รับผิดชอบ โครงการร่วมกันโดยมีครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้บริหารโครงการ ในการจัดกิจกรรมมีการเชิญ วิทยากรพิเศษในกรณีที่เป็นความรู้ที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมไม่มีความชำนาญ ปัญหาด้านการเตรียม บุคลากร คือ บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมมีภาระงานสอนมาก ต้องการบุคลากรเพิ่ม เนื่องจากมีนักเรียนสนใจมาก

ในการเตรียมงบประมาณ ครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการเสนอขออนุมัติงบประมาณผ่าน โครงการ ซึ่งฝ่ายบริหารเป็นผู้พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ โดยส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณจาก เงินบำรุงการศึกษา เงินสมาคมผู้ปกครองและครู เงินที่ได้จากผู้สนับสนุน และส่วนหนึ่งได้รับจากรายได้พิเศษที่หมวดวิชาจัดหามาได้ เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ปัญหาด้านงบประมาณ คือ ต้องใช้งบประมาณมากทำให้เป็นการยากในการตัดสินใจอนุมัติงบประมาณของฝ่ายบริหาร

สำหรับการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก ครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการ ประชาสัมพันธ์โดยใช้วิธีประกาศเสียงตามสาย ปิดประกาศ และประชาสัมพันธ์การรับสมัครโดยตรงขณะทำการสอนในช่วงโมง สมาชิกที่รับสมัคร ส่วนหนึ่งเป็นนักเรียนในแผนการเรียนศิลปกรรม

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และนักเรียนที่สนใจทั่วไป การรับสมัครสมาชิกไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกเป็นพิเศษ การรับสมัครรับสมัครโดยตรงกับประธานชุมนุม โดยการอภิปรายสมัคร ในการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิกไม่พบปัญหา

สภาพและปัญหาด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียน การศึกษาเอกสาร และสังเกตการจัดกิจกรรม ในด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของเข้าร่วมกิจกรรม ดำเนินการประชุมสมาชิกชุมนุมทั้งหมด เพื่อชี้แจงข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม เน้นในเรื่องการตรงต่อเวลา การนัดหมาย การใช้ห้องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีไทย การดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมเป็นผู้ดำเนินการ และไม่พบปัญหาด้านการปฐมนิเทศเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กรณีที่กิจกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับงานภายในโรงเรียน โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามความเหมาะสมของกิจกรรมแต่ละกิจกรรม คณะกรรมการประกอบด้วยบุคลากรภายในหมวดวิชาและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย สำหรับคณะกรรมการดำเนินงานของนักเรียน มีคณะกรรมการบริหารชุมนุม ประกอบด้วยตำแหน่งประธานชุมนุม ทำหน้าที่ดูแลการทำงานของหัวหน้าฝ่ายและร่วมแก้ปัญหาทั้งหมดกับคณะกรรมการ รองประธานชุมนุมร่วมกับคณะกรรมการและประธานแก้ปัญหา ทำหน้าที่แทนประธานเมื่อติดราชการ เลขานุการทำหน้าที่บันทึกการประชุมและติดตามงาน นัดหมายการประชุม ประชาสัมพันธ์และปฏิคมมีหน้าที่แจ้งข่าวสารของชุมนุมสู่สมาชิกและบุคคลทั่วไป ติดต่อต้อนรับ แนะนำสมาชิก เฝ้าบัญชีควบคุมการเงิน ทำบัญชีรายรับ-จ่ายให้ถูกต้อง สรุปงบประมาณของหน่วยงานให้ใช้จ่ายตามที่อนุมัติกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมทำหน้าที่ให้ความรู้แก่สมาชิก จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดประสงค์ ของดนตรีไทยแต่ละประเภท อันประกอบด้วย วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย วงมโหรี วงอังกะลุง วงดนตรีสากล วงดนตรีพื้นเมือง นาฏศิลป์ คณะกรรมการชุมนุมได้จากการเลือกตั้ง และดำเนินการประสานงานกับครูที่ปรึกษากิจกรรม ไม่พบปัญหาในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

ด้านการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกให้นักเรียนได้มีทักษะในการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมความถนัดด้านทักษะดนตรี เพื่อเป็นการส่งเสริมวิชาชีพ ในการหารายได้ระหว่างเรียนและการศึกษาต่อ กิจกรรมที่จัดประกอบด้วย การฝึกซ้อมและการแสดง การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการวางแผนการจัดกิจกรรมซึ่งกระทำไปพร้อม ๆ กับการดำเนินการจัดกิจกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกับครูที่ปรึกษากิจกรรม การฝึกซ้อมดนตรีไทย ฝึกซ้อมสัปดาห์ละ 2 วัน เวลา 16.00 – 17.20 น. วันจันทร์-วันศุกร์ หากมีกิจกรรมพิเศษอาจมีการฝึกซ้อมเพิ่มในวันเสาร์-อาทิตย์ แนวการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีไทยหรือพัฒนาความสามารถด้านดนตรีไทย กิจกรรมที่จัด ได้แก่ การฝึกซ้อมเพื่อประกวด นำวงดนตรีไปแสดงตามสถานประกอบการหรือหน่วยงานต่าง ๆ การจัดประสบการณ์ด้านดนตรีไทยให้กว้างขวางหรือให้โอกาสรากฐานในการเรียนต่อด้านดนตรี ครูที่ปรึกษากิจกรรมกำหนดบทเพลงฝึกซ้อม เพื่อสำหรับสอบเรียนต่อตามเกณฑ์ที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดไว้ การจัดกิจกรรมนักเรียนสามารถจัดเตรียมเครื่องดนตรีไทยเพื่อฝึกซ้อม การฝึกซ้อมช่วงเช้าเป็นการฝึกซ้อมทักษะแต่ละเครื่องมือ นักเรียนแต่ละคนฝึกทักษะเบื้องต้นตามที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมกำหนดให้ จากนั้นบรรเลงพร้อมกันตามกลุ่มเครื่องดนตรีไทย ในช่วงเย็นเป็นการฝึกซ้อมรวมวง โดยบรรเลงเพลงพร้อมกัน บทเพลงที่ใช้เป็นเพลงประเภทเพลงไหมโรงเช้า เพลงไหมโรงเย็น เพลงเถา และเพลงสองชั้น ครูที่ปรึกษาและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างสนิทสนม การชี้แนะข้อบกพร่องในการบรรเลงมักกระทำระหว่างการฝึกซ้อม โดยครูที่ปรึกษาจะสังเกตข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน เน้นเรื่องการบรรเลงให้ถูกต้องตามจังหวะ และบุคลิกภาพผู้บรรเลง

กิจกรรมที่นักเรียนสนใจ ที่จะให้ครูที่ปรึกษาจัดเพิ่มเติม คือ ให้มีการจัดประชันวงดนตรีหรือแสดงดนตรีในลักษณะวงมหาดุริยางค์ (วงดนตรีที่มีนักดนตรีร่วมบรรเลงมาก ๆ) ในการจัดกิจกรรมนักเรียนได้รับประสบการณ์ ได้พัฒนาฝีมือ ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน กล้าแสดงออกมากขึ้น ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม คือ ทำให้ชุมชนรู้จักโรงเรียนมากขึ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชา และครูที่ปรึกษา กิจกรรม พบว่าความสำเร็จในการจัดกิจกรรมขึ้นอยู่กับความสนใจและตั้งใจจริงของครูที่ปรึกษา กิจกรรม การสนับสนุนทางฝ่ายผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง ความสนใจของนักเรียน และความช่วยเหลือจากชุมชน ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรม คือ เรื่องการบริหารเวลา ในการจัดกิจกรรม เนื่องจากกิจกรรมมีมาก การให้เวลาและจัดสรรเวลาให้ถูกต้อง จึงมีความสำคัญมากเพราะมีผลต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรมและการส่งเสริมสนับสนุนจากบุคลากรในหมวดอื่น ๆ มักจะไม่เข้าใจและดูถูกวิชาชีพนี้อยู่

สำหรับการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมดูแลการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิดเมื่อพบปัญหาขณะดำเนินการจัดกิจกรรม ดำเนินการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมกับคณะ

กรรมการครูและคณะกรรมการนักเรียน ผู้อำนวยการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมจากรายงานผลการจัดกิจกรรม สอบถาม และการรายงานด้วยวาจา ไม่พบปัญหาด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม

สภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียน พบว่า ในด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมใช้แบบสอบถาม การอภิปรายสรุปการจัดกิจกรรม สังเกตความร่วมมือและความตั้งใจในการทำกิจกรรม หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมทุกครั้ง โดยมอบหมายให้หมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน ได้แก่ ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นในการประเมินผลการจัดกิจกรรม ปัญหาด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม พบว่าการประชุมเพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมสมาชิกชุมนุมเข้าร่วมประชุมไม่ครบทำให้ได้ผลการประเมินไม่ทั่วถึง

สำหรับการรายงานผลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษาจัดทำรายงานการจัดกิจกรรมทุกครั้ง หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม สรุปเป็นเอกสารหลังสิ้นปีการศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อดีข้อเสียของการจัดกิจกรรม และบันทึกผลการรายงานผลการจัดกิจกรรมเพื่อรับทราบปัญหาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป แต่ไม่มีส่วนร่วมในการทำเอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรมเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน ไม่พบปัญหาในการรายงานผลการจัดกิจกรรม

8. โรงเรียนพิลาศมโหรี

สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียน และการศึกษาเอกสาร ในเรื่องกำหนดระเบียบข้อบังคับ โรงเรียนมีนโยบายในการจัดกิจกรรมดนตรีไทยเพื่อการอนุรักษ์ ส่งเสริมนักเรียนในการประกวดวงดนตรีไทย เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ไม่มีระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม แนวดำเนินการในการจัดกิจกรรม คือ ให้จัดทำเป็นโครงการเสนอฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณา

งบประมาณและอนุมัติให้ดำเนินโครงการจัดกิจกรรม ไม่พบปัญหาในด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม

สำหรับการทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนออนุมัติ ฝ่ายบริหารมอบหมายให้หมวดวิชาศิลปศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูที่ปรึกษากิจกรรมร่วมกันปรึกษาและเขียนโครงการนำเสนอต่อผู้บริหาร โครงการที่จัดทำ คือ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย จุดประสงค์ของโครงการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย ดนตรีสากล รวมทั้งวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน ทั้งด้านดนตรีไทยและสากล ลักษณะของโครงการเป็นโครงการต่อเนื่อง นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการ และไม่พบปัญหาด้านการทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนออนุมัติ

ในการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนพิลาศมโหรี มีห้องสำหรับฝึกซ้อมดนตรีไทยเป็นสัดส่วน 1 ห้อง ขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร ติดเครื่องปรับอากาศ มีตู้สำหรับใส่เครื่องดนตรีไทยจัดทำพิเศษติดกับผนังห้อง พื้นห้องปูพรม ติดมุ้งลวด เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีถูกจัดวางไว้บนพื้นห้อง การอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ในการจัดแสดงโรงเรียนให้ความอนุเคราะห์ ตามที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมต้องการและจัดบุคลากรฝ่ายสถานที่อำนวยความสะดวกให้ โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมต้องประสานงานกับบุคลากรดังกล่าว ด้านการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ มีเครื่องดนตรีไทยเพียงพอต่อการฝึกซ้อม ครูที่ปรึกษาดำเนินการในการเสนออนุมัติจัดซื้อเครื่องดนตรีไทยเฉพาะที่จำเป็น และซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยที่ชำรุด กรณีมีการแสดงนักเรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรมช่วยกันจัดเตรียมเครื่องดนตรีไทยให้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม ไม่พบปัญหาในด้านการเตรียมอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

สำหรับการเตรียมบุคลากรในการจัดกิจกรรม บุคลากรในการจัดกิจกรรม พิจารณาจากบุคลากรที่มีความสามารถด้านดนตรีไทย บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นบุคลากรภายในหมวดศิลปศึกษา เตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยการสนับสนุนให้ได้รับการอบรมดูงานเกี่ยวกับดนตรีไทย และเชิญวิทยากรพิเศษเพื่อช่วยให้ความรู้ด้านทักษะที่ต้องใช้ความชำนาญ และมีศิษย์เก่าที่มีความสามารถมาช่วยในบางครั้ง ไม่พบปัญหาในด้านการเตรียมบุคลากร

ในการเตรียมงบประมาณ โรงเรียนพิลาศมโหรีจัดสรรงบประมาณโดยพิจารณาตามที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมเสนอโครงการเพื่อใช้จากในการจัดกิจกรรม งบประมาณส่วนใหญ่เป็นเงินบำรุงการศึกษาและเงินจากสมาคมผู้ปกครองและครู ส่วนหนึ่งเป็นรายได้จากค่าตอบแทนในการแสดง

ซึ่งหมวดวิชาเก็บสะสมไว้บางส่วน ปัญหา คือ ปัจจุบันได้รับงบประมาณน้อยลง เนื่องจากเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้น้อยลง ทำให้ต้องใช้งบประมาณส่วนตัวในบางครั้ง

สำหรับการประชาสัมพันธ์และการสมัครสมาชิก ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยการติดประกาศแก่นักเรียนผู้สนใจ และประชาสัมพันธ์ในขณะที่สอนในชั้นเรียน ส่วนใหญ่การรับสมัครสมาชิกได้สมาชิกจากการคัดเลือกเด็กนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีดนตรีไทยปฏิบัติ และวิชาพื้นฐานอาชีพดนตรีไทย การรับสมัครพิจารณาคัดเลือกจากนักเรียนที่มีพื้นฐานด้านดนตรีไทยและนักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานดนตรีไทยมาก่อนแต่มีใจรักและขยันฝึกซ้อม ปัญหาที่พบ คือ นักเรียนไม่ค่อยสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

สภาพและปัญหาด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียน สังเกตการจัดกิจกรรมและศึกษาเอกสาร พบว่า การดำเนินการจัดกิจกรรม ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม หัวหน้าหมวดและครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการปฐมนิเทศสมาชิก โดยชี้แจงข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มารยาทในการวางตัว ความขยันในการฝึกซ้อม และกำหนดจรรยาบรรณของนักดนตรีที่พึงปฏิบัติ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความกตัญญูทวดต่อบิดามารดา ครู-อาจารย์ ความขยันหมั่นเพียรในการฝึกซ้อม ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพและมีกิริยาจรรยาบรรณที่ดี ไม่พบปัญหาด้านการปฐมนิเทศสมาชิก

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน คณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย บุคลากรภายในหมวดวิชาศิลปศึกษาทั้งหมด กำหนดบทบาทหน้าที่ตามความเหมาะสมและความถนัดของบุคลากร บุคลากรภายนอกวิชาไม่มีบทบาทในการดำเนินการ กรณีที่หมวดวิชาต้องการความช่วยเหลือในการดำเนินการจัดกิจกรรม ทำการขอความอนุเคราะห์เป็นการส่วนตัว ไม่มีคณะกรรมการดำเนินงานในส่วนของนักเรียน ครูที่ปรึกษากรรมการประสานงานโดยตรงกับนักเรียน ในด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานไม่พบปัญหา

ในการจัดกิจกรรม จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม มุ่งให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อดนตรีไทย ได้รับประสบการณ์นำความรู้ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและใช้เวลาว่างในทางที่ถูกที่ควร กิจกรรมที่จัด ได้แก่ กิจกรรมในวันสำคัญ และเทศกาลการประกวดความสามารถด้านดนตรี การจัดกิจกรรมมีการวางแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง โดยการประชุมบุคลากรภายในหมวด

นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรม สำหรับแนวทางการจัดกิจกรรมเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความถนัดทางด้านดนตรีไทย พัฒนาความสามารถด้านดนตรีไทย พัฒนาทักษะในการเล่นดนตรีไทย และการเสริมประสบการณ์ด้านดนตรีไทยให้กว้างขวาง หรือให้โอกาสในการสร้างรากฐานในการเรียนต่อด้านดนตรีไทย โดยกิจกรรมที่จัดเป็นกิจวัตร คือ การฝึกซ้อมเพื่อประกวด การแสดงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การฝึกซ้อมใช้เวลาในช่วงเช้าก่อนเข้าแถวและพักกลางวันเท่านั้น มีการฝึกซ้อมพิเศษเป็นกรณี การจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการฝึกซ้อม โดยจัดเตรียมเครื่องดนตรีไทย เริ่มต้นฝึกซ้อมทักษะเบื้องต้นแยกเฉพาะเครื่องมือ และฝึกซ้อมเพลงที่ครูปรึกษากิจกรรมกำหนดให้ฝึกตามลำดับ นักเรียนแยกฝึกซ้อมตามกลุ่มเครื่องดนตรี เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีซ้อมภายในห้องเรียน ส่วนเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องสี หรือเครื่องดีด ซ้อมด้านนอกห้องเพื่อไม่ให้เสียงรบกวนกัน เพลงที่ใช้ฝึกซ้อมเริ่มจากเพลงสองชั้นง่าย ๆ เพื่อการฝึกทักษะเบื้องต้น เนื่องจากนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมเป็นนักเรียนที่เริ่มฝึกหัดใหม่ทั้งหมด หลังจากฝึกซ้อมแยกประเภทเครื่องมือแล้ว ครูที่ปรึกษากิจกรรมให้นักเรียนบรรเลงให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมฟัง จากนั้นครูที่ปรึกษากิจกรรมให้ข้อเสนอแนะในการฝึกซ้อมไม่มีการซ้อมรวมวง หลังจากซ้อมเสร็จแล้ว นักเรียนเก็บเครื่องดนตรีไว้ที่เดิม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนมีความสนิทสนมกันดี ครูที่ปรึกษาให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน

กิจกรรมที่นักเรียนต้องการให้มีขึ้น คือ ต้องการให้ครูที่ปรึกษาจัดวงดนตรีเข้าประกวดทุกปี จากการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม คือ ช่วยให้มีสมาธิดีขึ้นและคลายเครียด ทำให้ใจเย็นขึ้น ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมดนตรีไทยต่อโรงเรียน คือ ความภูมิใจในตัวนักเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่รู้จักและผลที่เกิดกับนักเรียน คือ สามารถนำผลงานที่สร้างไว้ไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ คือ ความสนใจและเอาใจใส่ของครูที่ปรึกษากิจกรรม การสนับสนุนของฝ่ายบริหาร และความสนใจของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ปัญหาในด้านการจัดกิจกรรม คือ การเดินทางไปกลับระหว่างโรงเรียนและบ้านนักเรียนลำบาก นักเรียนต้องกลับบ้านพร้อมกับรถที่ โรงเรียนจัดให้ตรงเวลาทุกวัน ทำให้เวลาซ้อมมีน้อยและไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนในการอนุญาตให้เข้าร่วมทำกิจกรรมนอกเหนือจากเวลาเรียน

สำหรับการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมติดตามดูแลและควบคุมการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด เมื่อพบปัญหาดำเนินการแก้ไข หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาช่วยดูแลและสอบถามการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารติดตามดูแลการจัดกิจกรรมจากการ

เยี่ยมเยียน ติดตามจากรายงานการดำเนินการจัดกิจกรรม ไม่พบปัญหาด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม

สภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สำหรับการประเมินผลการจัดกิจกรรม วิธีการประเมินผลส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสังเกต และอภิปราย ประเมินผลการจัดกิจกรรมภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ ผู้รับผิดชอบดำเนินการ คือ ครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบ คือ การประเมินผลทำไม่สม่ำเสมอ และยังไม่เป็นระบบ และขาดร่องรอยหลักฐาน

ด้านการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม การรายงานผลการจัดกิจกรรมด้วยวาจาเป็นระยะ ๆ ขณะดำเนินการจัดกิจกรรมและจัดทำเป็นเอกสารสรุปผลการดำเนินการจัดกิจกรรมเมื่อสิ้นภาคการศึกษา โดยผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม คือ หัวหน้าหมวดวิชา ศิลปศึกษา และครูที่ปรึกษา กิจกรรม ปัญหาในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้รับผิดชอบมีภารกิจมาก ทำให้การรายงานผลการจัดกิจกรรมล่าช้า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 8 โรงเรียนในภาพรวม

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาของทั้ง 8 โรงเรียนในภาพรวม เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม และนักเรียน การสังเกตการจัดกิจกรรมและการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียงในประเด็นต่อไปนี้

1. การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย
 - 1.1 การกำหนดระเบียบข้อบังคับ
 - 1.2 การทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ
 - 1.3 การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
 - 1.4 การเตรียมบุคลากร
 - 1.5 การเตรียมเรื่องงบประมาณ
 - 1.6 การประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก
2. การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย
 - 2.1 การปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม
 - 2.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
 - 2.3 การจัดกิจกรรม
 - 2.4 การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม
3. การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 3.1 การประเมินผลการจัดกิจกรรม
 - 3.2 การรายงานผลการจัดกิจกรรม

การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. ด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับ โรงเรียนส่วนใหญ่มีนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยเพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (6 โรงเรียน) รองลงมา คือ ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน (5 โรงเรียน) และเพื่อเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียน (3 โรงเรียน) สำหรับการกำหนดระเบียบข้อบังคับนั้น พบว่าทุกโรงเรียนไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย แนวดำเนินการในการจัดกิจกรรมทุกโรงเรียนจัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานและโครงการ โดยส่วนใหญ่ไม่มีการจัดตั้งเป็นชมรมหรือชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ (6 โรงเรียน) ผู้รับผิดชอบในการจัดทำโครงการ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมและหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา

ทุกโรงเรียนไม่พบปัญหาด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับ ดูตารางที่ 1 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการกำหนดระเบียบข้อบังคับ

ร.ร.ตันตริศาสตร์	ร.ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.ร.เพลินลำนำ	ร.ร.พำเพ็ญพิณ	ร.ร.ยินดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรมพรเพลง	ร.ร.ศรีนครโสทรประสาท	ร.ร.พิลาศมโหรี
<p>มีนโยบายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติและเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียน</p> <p>ไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมอย่างชัดเจน แนวดำเนินการในการจัดให้จัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานมีโครงการในการจัดกิจกรรมอยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดและครูที่ปรึกษา</p>	<p>มีนโยบายพัฒนาบุคลิกภาพนักเรียนโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์</p> <p>ไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม ในการจัดกิจกรรมใด ๆ ต้องเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนยึดหลักร่วมคิดร่วมทำ และประหยัดแนวดำเนินการจัดให้จัดทำเป็นโครงการโดยอยู่ในความรับผิดชอบของหมวดวิชาศิลปศึกษา</p>	<p>มีนโยบายส่งเสริมความสามารถพิเศษเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสามารถนำความสามารถพิเศษใช้ในการศึกษาต่อได้</p> <p>ไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม แนวดำเนินการจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและโครงการ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของหมวดศิลปศึกษา</p>	<p>มีนโยบายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก</p> <p>ไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม ให้อิสระในการจัดกิจกรรม โดยกิจกรรมนั้นต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย แนวดำเนินการในการจัดให้จัดทำเป็นแผนงาน และมีโครงการอยู่ในความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษา</p>	<p>มีนโยบายในการส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน และประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของโรงเรียน</p> <p>ไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม ในโรงเรียนกิจกรรมนั้นต้องสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง การจัดกิจกรรมทุกประเภทต้องขออนุมัติโดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและโครงการโดยเจ้าของโครงการ นั้น ๆ</p>	<p>มีนโยบายอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน เผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียน</p> <p>ไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับ การจัดกิจกรรมในโรงเรียนกิจกรรมนั้นต้องสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง การจัดกิจกรรมทุกประเภทต้องขออนุมัติโดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและโครงการโดยเจ้าของโครงการ นั้น ๆ</p>	<p>มีนโยบายในการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียน</p> <p>ไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม ให้อิสระแก่ผู้จัดกิจกรรมโดยมอบหมายให้หมวดศิลปศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบแนวดำเนินการจัดกิจกรรม จัดทำเป็นโครงการและจัดตั้งชมรมดนตรีและนาฏศิลป์ขึ้น</p>	<p>มีนโยบายในการจัดกิจกรรมดนตรีไทยเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมนักเรียนในการประกวด แข่งขัน</p> <p>ไม่กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม แนวดำเนินการจัดให้จัดทำเป็นโครงการนำเสนอฝ่ายบริหาร</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ร.ต.น.ตรีศาสตร์	ร.ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.ร.เฟลินลำนำ	ร.ร.พราเพลงพิณ	ร.ร.ยินดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ร.ครั้นเครงโสตประสาท	ร.ร.พิลาศมโหรี
ไม่พบปัญหาด้าน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ	ไม่พบปัญหาด้าน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ	ไม่พบปัญหาด้าน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ	ไม่พบปัญหาด้าน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ	ไม่พบปัญหาด้าน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ	ไม่พบปัญหาด้าน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ	ไม่พบปัญหาด้าน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ	ไม่พบปัญหาด้าน การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การทำโครงการและเสนอขออนุมัติ ทุกโรงเรียนผู้ดำเนินการจัดทำโครงการและเสนอขออนุมัติ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้เขียนโครงการ โรงเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเขียนโครงการ (6 โรงเรียน) รองลงมา คือ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการทำโครงการ (2 โรงเรียน) โครงการที่พบส่วนใหญ่ คือ โครงการปรับปรุงและพัฒนาดนตรีไทย (3 โรงเรียน) รองลงมา คือ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย (2 โรงเรียน) โครงการประกวดวงดนตรีไทย (2โรงเรียน) โครงการส่งเสริมทักษะความสามารถพิเศษ (2 โรงเรียน) โครงการเยาวชนกับดนตรีไทย (2 โรงเรียน) และโครงการเข้าค่ายฤดูร้อน (2 โรงเรียน) โครงการที่จัดทำทุกโครงการเป็นโครงการต่อเนื่อง

ทุกโรงเรียนไม่พบปัญหาด้านการทำโครงการและเสนอขออนุมัติ ดูตารางที่ 2 ประกอบ

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการทำโครงการและเสนอขออนุมัติ

ร.ร.ตันตริศาสตร์	ร.ร.พัฒนาพทย์เจริญ	ร.ร.เพลินลำนำ	ร.ร.พร้าเพลงพิน	ร.ร.ยินดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ร.ศรีนครังโสตราประสาธ	ร.ร.พิลาศมโหรี
<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็น ผู้ดำเนินการจัดทำ โครงการโดยเป็น ผู้เขียนโครงการ นำเสนอฝ่ายบริหาร เพื่อพิจารณาอนุมัติ งบประมาณนักเรียน ไม่มีส่วนร่วมในการ จัดทำโครงการ โครงการที่จัดทำ ได้แก่โครงการเข้าค่าย ดนตรีไทย โครงการ อบรมครู ผู้สอนดนตรี ไทย โครงการอบรม ครูผู้สอนดนตรีไทย โครงการเผยแพร่ดนตรี ไทยสู่เยาวชน โครงการดนตรีไทย สัญจร โครงการแสดง ดนตรีไทยในโอกาส พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวครองราชย์ สมบัติครบ 50 ปี</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็น ผู้ดำเนินการจัดทำ โครงการ โดยเป็น ผู้เขียนโครงการ นำเสนอฝ่ายบริหาร เพื่อพิจารณาอนุมัติ งบประมาณนักเรียน ไม่มีส่วนร่วมในการ จัดทำโครงการ โครงการที่จัดทำ คือโครงการอนุรักษ์คน ตรีสิบล้านไทย โครงการส่งเสริมและ พัฒนางานดนตรีไทย โครงการเยาวชนกับ ดนตรีไทย และ โครงการไหว้ครูดนตรี นาฏศิลป์ไทย</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็น ผู้ดำเนินการจัดทำ โครงการร่วมกับฝ่าย วิชาการนักเรียนไม่มี ส่วนร่วมในการจัดทำ โครงการ โครงการที่จัดทำคือ โครงการส่งเสริม ความสามารถพิเศษ ด้านดนตรี มีลักษณะ เป็นโครงการต่อเนื่อง</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นผู้รับ นโยบายจากโรงเรียน นำมาจัดทำโครงการ โดยเป็นผู้เขียน โครงการ นักเรียนไม่ มีส่วนร่วมในการจัดทำ โครงการนำเสนอฝ่าย บริหารเพื่อพิจารณา อนุมัติงบประมาณ โครงการที่จัดทำ คือโครงการพัฒนาและ ปรับปรุงวงดนตรี ไทยมีลักษณะเป็น โครงการต่อเนื่อง</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นผู้จัดทำ โครงการ โดยปรึกษา กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนแสดงความ คิดเห็นและนำโครงการ เสนอหัวหน้าหมวดวิชา เพื่อพิจารณาและ นำเสนอฝ่ายบริหาร โครงการที่จัดทำ ได้แก่ โครงการพัฒนา ดนตรีไทย โครงการ เข้าค่ายภาคฤดูร้อน มี ลักษณะเป็นโครงการ ต่อเนื่อง</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นผู้เขียน โครงการเสนอต่อ ผู้บริหาร นักเรียนไม่มี ส่วนร่วมในการเขียน โครงการ โครงการที่จัดทำ ได้แก่ โครงการ ปรับปรุงคุณภาพการ เรียนการสอนและ ส่งเสริมดนตรีไทย มี ลักษณะเป็น โครงการต่อเนื่อง</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมและนักเรียน ในชุมนุมดนตรี- นาฏศิลป์ร่วมกันคิด โครงการโดยครูที่ ปรึกษาเป็นผู้เขียน โครงการนำเสนอ หัวหน้าหมวดวิชาเพื่อ นำเสนอผู้บริหาร โรงเรียนตามลำดับ โครงการที่จัดทำ ได้แก่ โครงการบรรเลง ดนตรีและขับร้องเพลง ชาติ โครงการประกวด และส่งเสริมทักษะ ความสามารถพิเศษ โครงการส่งเสริมการหา รายได้พิเศษระหว่าง เรียน โครงการดนตรีสู่ ชุมชนทุกโครงการเป็น โครงการต่อเนื่อง</p>	<p>หัวหน้าหมวดวิชา และครูที่ปรึกษา กิจกรรมร่วมกันเขียน โครงการเสนอต่อ ผู้บริหารนักเรียนไม่มี ส่วนร่วมในการเขียน โครงการ โครงการที่จัดทำ ได้แก่ โครงการ พัฒนาการเรียนการสอน ดนตรีไทย เป็น โครงการต่อเนื่อง</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ร.ร.ตันตริศาสตร์	ร.ร.พัฒนพาศน์เจริญ	ร.ร.เพลินลำเนา	ร.ร.พร้าเพลงพิณ	ร.ร.ยินดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรม์บรรเลง	ร.ร.ศรีนครโสทรประสาท	ร.ร.พิลาศมโหรี
โครงการดนตรีไทยกับ ธรรมชาติ ไม่พบปัญหาใน การจัดทำโครงการ	ไม่พบปัญหาใน การจัดทำโครงการ	ไม่พบปัญหาใน การจัดทำโครงการ	ไม่พบปัญหาใน การจัดทำโครงการ	ไม่พบปัญหาใน การจัดทำโครงการ	ไม่พบปัญหาด้าน การจัดทำโครงการ	ไม่พบปัญหาด้าน การจัดทำโครงการ	ไม่พบปัญหาด้าน การจัดทำโครงการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. การเตรียมสถานที่วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนส่วนใหญ่มีห้องสำหรับฝึกซ้อมเป็นสัดส่วนจำนวน 1 ห้อง (7 โรงเรียน) รองลงมา มีห้องฝึกซ้อม 2 ห้อง แยกประเภทตามเครื่องดนตรี คือ ห้องเปียโน และห้องเครื่องสาย (1 โรงเรียน) โรงเรียนส่วนใหญ่มีขนาดห้องฝึกซ้อมเท่าห้องเรียนปกติ คือ กว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร (4 โรงเรียน) รองลงมา มีห้องฝึกซ้อมมีขนาดใหญ่กว่าปกติ (3 โรงเรียน) และ โรงเรียนบางโรงเรียนใช้ห้องหอประชุมโรงพลศึกษาเป็นสถานที่ในการฝึกซ้อม (1 โรงเรียน) โรงเรียนส่วนใหญ่ห้องฝึกซ้อมติดเครื่องปรับอากาศ (5 โรงเรียน) ทุกโรงเรียนมีตู้สำหรับเก็บเครื่องดนตรีให้เป็นระเบียบ ในการประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ในการแสดง ทุกโรงเรียนครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ประสานงานกับฝ่ายอาคารสถานที่ และนักเรียนมีส่วนร่วมโดยประสานงานกับครูที่ปรึกษากิจกรรม การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ทุกโรงเรียนมีการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทยที่จำเป็น มีการซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน และนักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย

ปัญหาด้านการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนส่วนใหญ่มีห้องฝึกซ้อมมีขนาดเล็กและเวลาซ้อมเสียงดังรบกวนห้องข้างเคียง (3 โรงเรียน) รองลงมา คือ ห้องฝึกซ้อมติดถนนมีเสียงรบกวน (1 โรงเรียน) ห้องซ้อมยังไม่เป็นสัดส่วนโดยใช้ร่วมกับการเรียนวิชาอื่น (1 โรงเรียน) ไม่ได้รับความร่วมมือด้านการจัดอาคารสถานที่จากบุคลากรในโรงเรียน (1 โรงเรียน) ด้านวัสดุอุปกรณ์ผู้บริหารไม่เข้าใจในการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทยบางเครื่องมือเพราะไม่ทราบถึงความจำเป็น (1 โรงเรียน) ดูตารางที่ 3 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการเตรียมอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

รร.ตันติศาสตร์	รร.พัฒนาศาสตร์เจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พราหมณ์พิณ	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรมบรรเลง	รร.ครั้นโครงโสทรประสาธ	รร.พิลาศมโหรี
ห้องสำหรับ ฝึกซ้อมโดยเฉพาะ ขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร อยู่ชั้น ล่างของอาคารเรียน จัดวางเครื่องดนตรี มี ตั้งสำหรับวางเครื่อง ดนตรีให้สูงจากพื้น ห้องเรียนมีตู้เหล็กใส่ อุปกรณ์ 2 ตู้ ในการ เตรียมสถานที่เพื่อจัด กิจกรรมพิจารณาตาม ความเหมาะสม นักเรียนมีบทบาทใน การช่วยจัดเตรียม สถานที่ โดย ประสานงานกับครูที่ ปรึกษากิจกรรม	ห้องสำหรับ ฝึกซ้อมโดยเฉพาะ ขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร ติด เครื่องปรับอากาศ จัด วางเครื่องดนตรีที่ จำเป็นไว้สำหรับ ฝึกซ้อม มีตู้สำหรับใส่ เครื่องดนตรีอย่างเป็น ระเบียบในการเตรียม อาคารสถานที่เพื่อจัด แสดงภายในโรงเรียน มีอาคารหอประชุม ซึ่ง จัดเป็นเวทีแสดงได้ นักเรียนมีบทบาทใน การจัดเตรียมสถานที่ ให้เหมาะสมกับ กิจกรรมแต่ละกิจกรรม โดยประสานงานกับ ครูที่ปรึกษากิจกรรม	ห้องสำหรับ ฝึกซ้อมขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร ติด เครื่องปรับอากาศ และพัดลมเพดาน จัด วางเครื่องดนตรีไว้ที่ พื้นห้อง มีตู้สำหรับใส่ เครื่องดนตรี ครูที่ ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ ประสานงานในการจัด อาคารสถานที่ของทุก กิจกรรม	ห้องสำหรับ ฝึกซ้อมขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร จัด วางเครื่องดนตรีไว้บน พื้นไม่อย่างเป็น ระเบียบ มีตู้สำหรับใส่ เครื่องดนตรี การ เตรียมอาคารสถานที่ ในการแสดงครูที่ ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ ประสานงานกับ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง นักเรียนมีส่วนร่วมใน การจัดเตรียมสถานที่	ห้องสำหรับ ฝึกซ้อมใช้เวทีบน อาคารโรงอาหารชั้น สอง จัดวางเครื่องคน ตรีไว้บนเวที การจัด สถานที่เพื่อการแสดง ให้ประสานงานกับฝ่าย บริการของโรงเรียน นักเรียนมีบทบาทใน การจัดสถานที่	ห้องสำหรับ ฝึกซ้อมกว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร ภายใน ห้องยกพื้นเป็นเวทีสูง ประมาณครึ่งเมตร จัด วางเครื่องดนตรี จัดเป็นวงดนตรีไว้บน เวที มีตู้สำหรับใส่ เครื่องดนตรีอย่างเป็น ระเบียบ ติด เครื่องปรับอากาศ การ เตรียมอาคารสถานที่ ในการแสดงครูที่ ปรึกษากิจกรรม ประสานงานกับฝ่าย อาคารสถานที่ นักเรียนมีส่วนร่วมใน การจัดอาคารสถานที่	ห้องสำหรับฝึกซ้อมมี 2 ห้อง แบ่งเป็นห้องปี พายุและห้องเครื่องสาย ขนาดห้องกว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร ติด เครื่องปรับอากาศ เครื่องดนตรีไทยจัดวาง ไว้บนพื้นห้อง นักเรียนมี ส่วนร่วมในการเตรียม อาคารสถานที่ในการ แสดงร่วมกับครูที่ ปรึกษากิจกรรม	ห้องสำหรับ ฝึกซ้อมขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร ติด เครื่องปรับอากาศ พื้น ห้องปูพรมจัดวาง เครื่องดนตรีไว้บนพื้น ห้อง มีตู้สำหรับใส่ เครื่องดนตรี สถานที่ ในการจัดแสดงครูที่ ปรึกษากิจกรรมต้อง ประสานงานกับ บุคลากรฝ่ายสถานที่

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ร.ร.ตันติศาสตร์	ร.ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.ร.เพ็ญลำนานา	ร.ร.พรำเพลงพิณ	ร.ร.ยินดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ร.ครื้นเครงโสทรประสาท	ร.ร.พิลาศมโหรี
<p>จัดซื้อจัดจ้างตามโครงการที่เสนอฝ่ายบริหาร นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมและจัดเตรียมเครื่องดนตรีให้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม</p> <p>ปัญหาที่พบคือ ห้องฝึกซ้อมไม่ใช่ห้องเก็บเสียง ทำให้เสียงดังรบกวนห้องข้างเคียง ผู้บริหารขาดความเข้าใจในการจัดซื้ออุปกรณ์บางชิ้นเพราะไม่ทราบถึงความจำเป็น</p>	<p>มีการจัดสร้างเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพสำรวจเครื่องดนตรีเพื่อซ่อมแซมและเทียบเสียงทุกปีให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยซ่อมเครื่องดนตรีบางชิ้นที่สามารถซ่อมเองได้ ในกรณีนี้ กิจกรรมจะช่วยในการจัดเตรียมเครื่องดนตรีโดยประสานงานกับครูที่</p> <p>ไม่พบปัญหาในการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์</p>	<p>ตรวจสอบความพร้อมของเครื่องดนตรี ซ่อมแซมเครื่องดนตรี นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเครื่องดนตรี ซ่อมแซมเครื่องดนตรีในส่วนที่สามารถทำได้</p> <p>ปัญหาที่พบคือ ห้องสำหรับฝึกซ้อมมีขนาดเล็ก เวลาซ้อมเสียงดัง รบกวนห้องข้างเคียง</p>	<p>ตรวจสอบเช็คสภาพ ปรับปรุงและซ่อมแซมเครื่องดนตรีทุกปี การศึกษา จัดซื้อเครื่องดนตรีที่จำเป็น เป็นหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในการดำเนินการ</p> <p>ปัญหาที่พบคือ ห้องซ้อมอยู่ในอาคารเรียนที่ติดกับถนน ได้รับเสียงรบกวนจากรถยนต์</p>	<p>เครื่องดนตรี จัดให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน จัดซ่อมแซมเครื่องดนตรีให้คงสภาพเดิมอยู่เสมอ นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาเครื่องดนตรีที่ใช้</p> <p>ปัญหาที่พบคือ ห้องซ้อมซึ่งอยู่บนชั้นสอง ของอาคาร เป็นสถานที่ใช้ร่วมกับการเรียนพลศึกษา ยังไม่เป็นสัดส่วน</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมจัดซื้อเครื่องดนตรี ซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่ชำรุด นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยจัดเตรียมเครื่องดนตรี กรณีมีงานแสดงและช่วยซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่ชำรุด</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ กิจกรรมที่จัดเผยแพร่สู่ภายนอกได้รับความสนับสนุนช่วยเหลือด้านอาคารสถานที่เป็นอย่างดีแต่ถ้าเป็นการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนพบว่ายังไม่ได้รับความสนใจและสนับสนุนเท่าที่ควร</p>	<p>เครื่องดนตรีมีจำนวนมาก การจัดซื้อเครื่องดนตรีทำเมื่อมีความจำเป็น ส่วนใหญ่ดำเนินการจัดซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาเครื่องดนตรีและซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่ชำรุด จัดเวทีในกรณีมีงานแสดง</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ ห้องที่ใช้สำหรับฝึกซ้อมมีขนาดคับแคบไม่เหมาะสมกับจำนวนเครื่องดนตรี กำลังดำเนินการขยับขยาย</p>	<p>มีเครื่องดนตรีเพียงพอต่อการฝึกซ้อมครูที่ปรึกษา ดำเนินการขออนุมัติจัดซื้อเครื่องดนตรีที่จำเป็น ซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่ชำรุด กรณีมีการแสดง ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนร่วมกัน จัดเตรียมเครื่องดนตรี</p> <p>ไม่พบปัญหาด้านการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์</p>

4. การเตรียมบุคลากร ทุกโรงเรียนกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยพิจารณาผู้ที่มีความรู้ด้านดนตรีไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม คือ บุคลากรในหมวดวิชาศิลปศึกษา ทุกโรงเรียนมีการเชิญวิทยากรพิเศษเพื่อฝึกทักษะให้กับนักเรียน รองลงมา คือ มีศิษย์เก่าที่มีความสามารถด้านดนตรีไทยช่วยเหลือในการฝึกซ้อม (5 โรงเรียน) ครูที่ปรึกษากิจกรรมได้รับการอบรมเพิ่มเติมความรู้ด้านดนตรีไทย (4 โรงเรียน) และขอความอนุเคราะห์บุคลากรอื่น ๆ นอกเหนือจากภายในหมวดวิชาศิลปศึกษาเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการจัดกิจกรรมด้วย (3 โรงเรียน)

ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากรที่พบ คือ โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญต้องการบุคลากรที่มีความรู้ด้านดนตรีไทยหรือมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมาเป็นวิทยากรเพิ่ม (4 โรงเรียน) รองลงมา คือ บุคลากรที่ช่วยด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ (3 โรงเรียน) ดูตารางที่ 4 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการเตรียมบุคลากร

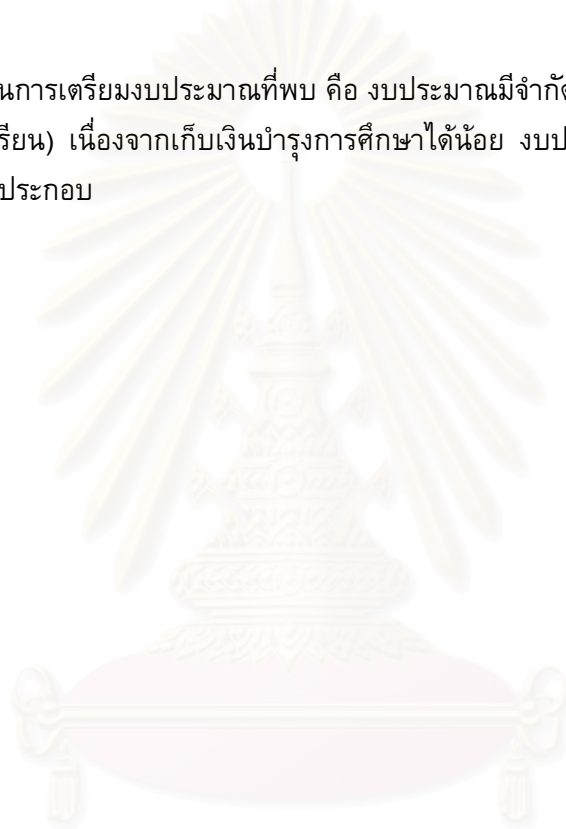
รร.ตันตริศาสตร์	รร.พัฒนาภัยเจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พำเพลงพิน	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรพ์บรรเลง	รร.ครั้นเครงโสดประสาธ	รร.พิลาศมโหรี
<p>บุคลากรที่ เกี่ยวข้องคือ บุคลากร ที่รับผิดชอบในการ ฝึกซ้อมทักษะด้าน ดนตรีไทย อบรมให้ ความรู้แก่ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเชิงวิทยากร พิเศษ ซึ่งเป็นศิลปินที่ เชี่ยวชาญและศิษย์เก่า ที่มีความสามารถ แก้ปัญหาและควบคุม นักเรียนได้</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมสำรวจความ พร้อมของบุคลากร ครู ที่ปรึกษากิจกรรม ได้รับการอบรม สัมมนาด้านดนตรีไทย เชิงวิทยากรพิเศษ และศิษย์เก่าที่มี ความสามารถและขอ ความอนุเคราะห์นิสัย ฝึกสอนจาก สถาบันอุดมศึกษา เพื่อช่วยฝึก ประสบการณ์และ ช่วยเหลืองานด้าน ดนตรีไทย ถ้าต้องการ บุคลากรอื่น ๆ เพื่อ ช่วยเหลืองานจะ พิจารณาออกคำสั่ง โรงเรียนแล้วแจ้ง</p>	<p>มีการสรรหา วิทยากรพิเศษเพิ่มเติม จากที่โรงเรียนมีอยู่ และมีศิษย์เก่าที่มี ความสามารถช่วยใน การ ฝึกซ้อมครูที่ ปรึกษา กิจกรรม ได้รับการอบรมทักษะ การปรับวงดนตรีไทย</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมสำรวจความ จำเป็นในการเชิญ วิทยากรพิเศษและ ดำเนินการเชิญ วิทยากรพิเศษที่มี ความรู้ความชำนาญ ในด้านที่ขาดแคลน และจำเป็น</p>	<p>ได้รับความ อนุเคราะห์จาก บุคลากรหมวด ภาษาไทยซึ่งมีความรู้ ด้านดนตรีไทย ครูที่ ปรึกษากิจกรรมเชิญ วิทยากรพิเศษ และ ศิษย์เก่าที่มี ความสามารถด้าน ดนตรีไทย ครูที่ ปรึกษากิจกรรมได้รับ การอบรมด้านดนตรี ไทย</p>	<p>จัดบุคลากรให้ เหมาะสมกับกิจกรรม โดยมอบหมายให้ครูที่ มีความรู้ด้านดนตรีไทย เป็นผู้รับผิดชอบ ประสานงานกับ บุคลากรอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องในการจัด กิจกรรม เชิญวิทยากร พิเศษเพื่อเสริมความรู้ ด้านทักษะแก่นักเรียน</p>	<p>กำหนดให้ผู้ที่ มีความรู้ความสามารถ ด้านดนตรีไทยเป็น ผู้รับผิดชอบ บุคลากร ในหมวดวิชาทุกคนเป็น ผู้รับผิดชอบโครงการ จัดกิจกรรมร่วมกันโดย มีครูที่ปรึกษากิจกรรม เป็นผู้บริหารโครงการ จัดกิจกรรม มีการเชิญ วิทยากรพิเศษมาให้ ความรู้แก่นักเรียนใน กรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่มี ความชำนาญในเรื่องนั้น</p>	<p>พิจารณาบุคลากรที่ มีความสามารถด้าน ดนตรีไทย เตรียม ความพร้อมของ บุคลากรโดยสนับสนุน ให้เข้ารับการอบรมหรือ ดูงานเกี่ยว กับดนตรี ไทย บุคลากรที่ รับผิดชอบส่วนใหญ่ เป็นบุคลากรในหมวด วิชา มีการเชิญ วิทยากรพิเศษเพื่อช่วย ให้ความ รู้ด้านทักษะที่ ต้องใช้ความชำนาญ และมีศิษย์เก่าที่มี ความสามารถมาช่วย ในบางครั้ง</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ร.ร.ตันติศาสตร์	ร.ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.ร.เพลินลำนำ	ร.ร.พริ้งเพลงพิน	ร.ร.ยินดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ร.ครื้นเครงโสตประสาท	ร.ร.พิลาศมโหรี
<p>ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร พบว่าครูที่ปรึกษากิจกรรมรับภาระงานนอกเหนือจากงานสอนมาก บุคลากรที่จะมาช่วยในการจัดการที่ไม่เกี่ยวกับการฝึกทักษะไม่เพียงพอ ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรอื่น ๆ ความไม่เข้าใจถึงเหตุผลในการเชิญวิทยากร</p>	<p>นั้นทราบ ไม่พบปัญหาในการเตรียมบุคลากร</p>	<p>ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร พบว่าต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมากกว่านี้</p>	<p>ปัญหาคือ ต้องการวิทยากรพิเศษเพิ่มเติมแต่ไม่มีงบประมาณ</p>	<p>ปัญหาคือมีบุคลากรในการช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอและต้องการบุคลากรที่มีความรู้ด้านดนตรีไทยเพิ่มเติม</p>	<p>ปัญหาที่พบ คือบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมด้านนี้</p>	<p>ปัญหาที่พบ คือบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมมีภาระงานสอนมากและต้องการบุคลากรเพิ่มเนื่องจากมีนักเรียนสนใจมาก</p>	<p>ไม่พบปัญหาในด้านการเตรียมบุคลากร</p>

5. การเตรียมเรื่องงบประมาณ สำหรับการเตรียมเรื่องงบประมาณ ทุกโรงเรียน ดำเนินการโดยครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการเสนอขออนุมัติงบประมาณผ่านโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติจากฝ่ายบริหาร ทุกโรงเรียนได้รับงบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา และเงินสมาคมผู้ปกครองและครู รองลงมาได้รับเงินจากผู้มีอุปการะคุณและผู้สนับสนุนด้านดนตรีไทย (3 โรงเรียน) และเงินที่เป็นรายได้พิเศษที่หมวดวิชาเก็บสะสมไว้บางส่วน (3 โรงเรียน)

ปัญหาด้านการเตรียมงบประมาณที่พบ คือ งบประมาณมีจำกัดและได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ (6 โรงเรียน) เนื่องจากเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้น้อย งบประมาณจึงลดน้อยลงตามไปด้วย ดูตารางที่ 5 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการเตรียมเรื่องงบประมาณ

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พัฒนาภัยเจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พำเพ็ญพิณ	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรม์บรรเลง	รร.ศรีนครินทร์ประสาธ	รร.พิลาศมโหรี
<p>เสนอขออนุมัติงบประมาณ ได้รับงบประมาณตามที่ได้ออกโครงการเป็นเงินบำรุงการศึกษาและเงินสมทบผู้ปกครองและครูขอรับบริจาคเงินจากผู้ปกครองและจากพรรคการเมือง</p> <p>ปัญหาที่พบคือ เงินงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ บางครั้งต้องจ่ายงบประมาณไปเองก่อน และต้องหาผู้สนับสนุนเพิ่มเติม</p>	<p>ดำเนินการเสนอโครงการเพื่อพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษาและเงินสมทบผู้ปกครองและครู และขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานภายนอก</p> <p>ไม่พบปัญหาด้านการของงบประมาณ</p>	<p>เสนอขออนุมัติงบประมาณต่อฝ่ายบริหาร ตามโครงการที่เขียนขึ้น ส่วนใหญ่ได้รับเงินบำรุงการศึกษา เงินจากสมาคมผู้ปกครองและครู และเงินรางวัลจากการประกวดวงดนตรีไทยส่วนหนึ่ง</p> <p>ไม่พบปัญหา เพราะได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและผู้ปกครอง</p>	<p>เตรียมการเสนอโครงการ ได้รับการอนุมัติให้ใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินสมทบผู้ปกครองและครู</p> <p>ปัญหาที่พบคือ ได้รับเงินงบประมาณน้อยลง เนื่องจากผลกระทบจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ</p>	<p>ขออนุมัติงบประมาณเพื่อจัดซื้อและซ่อมแซมอุปกรณ์ตามโครงการที่ได้นำเสนอฝ่ายบริหาร ได้รับงบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษาและการขอความอนุเคราะห์จากผู้มีอุปการะคุณ</p> <p>ปัญหาที่พบคือ งบประมาณที่ได้รับยังไม่เพียงพอ ต้องมีการสรรหางบประมาณเพิ่ม</p>	<p>เสนองบประมาณผ่านทางโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติจากฝ่ายบริหาร งบประมาณที่ได้รับส่วนใหญ่ได้จากเงินบำรุงการศึกษาและเงินจากสมาคมผู้ปกครองและครู</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ งบประมาณมีจำกัด และได้รับงบประมาณน้อย</p>	<p>เสนอขออนุมัติงบประมาณผ่านทางโครงการได้รับจัดสรรงบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษาเงินจากสมาคมผู้ปกครองและครู เงินจากผู้สนับสนุนและส่วนหนึ่งได้รับจากรายได้พิเศษที่หมวดวิชาหามาได้</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ ต้องใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมมาก ทำให้ฝ่ายบริหารลำบากใจในการตัดสินใจอนุมัติงบประมาณ</p>	<p>ได้รับงบประมาณจากการเสนอโครงการเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมงบประมาณที่ได้รับส่วนใหญ่ได้รับจากเงินบำรุงการศึกษาและเงินสมทบผู้ปกครองและครู ส่วนหนึ่งเป็นเงินค่าตอบแทนในการแสดงที่หมวดวิชาเก็บสะสมไว้บางส่วน</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ ได้รับงบประมาณน้อยลงเนื่องจากเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้น้อย และต้องจ่ายงบประมาณส่วนตัวในบางครั้ง</p>

6. การประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก สำหรับการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก พบว่า ทุกโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ครูที่ปรึกษากิจกรรมประชาสัมพันธ์ ขณะที่ทำการสอนในห้องเรียน (6 โรงเรียน.) รองลงมา คือ ติดป้ายประกาศรับสมัคร (4 โรงเรียน) เสียงตามสาย (2 โรงเรียน) และ ประกาศหน้าเสาธง (2 โรงเรียน) สมาชิกที่รับเข้าร่วมกิจกรรมทุกโรงเรียนได้รับจากนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อโดยใช้ความสามารถพิเศษ นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีดนตรีไทยปฏิบัติ วิชาพื้นฐานอาชีพดนตรีไทย นอกจากนั้นเป็นนักเรียนทั่วไปที่สนใจในดนตรีไทย การรับสมัครสมาชิกโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกเป็นพิเศษ (7 โรงเรียน) คือ ไม่จำเป็นต้องมีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทยมาก่อนแต่มีใจรักและมีความรับผิดชอบ

ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก (5 โรงเรียน) สำหรับโรงเรียนที่ประสบปัญหา ปัญหาที่พบ คือ การไม่กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกสมาชิกอย่างจริงจังทำให้ได้สมาชิกที่ไม่สนใจอย่างแท้จริง (3 โรงเรียน) ดูตารางที่ 6 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก

ร.ต้นตริศาสตร์	ร.พัฒนาภัยเจริญ	ร.เพลินลำน่าน	ร.พรา่เพลงพิน	ร.ยินดุริยศัพท์	ร.คนธรรม์บรรเลง	ร.ครั้นเครงโสดประสาท	ร.พิลาศมโหรี
<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรม ประชาสัมพันธ์กิจกรรม โดยการประกาศหน้า เสาธง เสียงตามสาย ลงพิมพ์ในวารสาร ของโรงเรียน และ ประชาสัมพันธ์ใน ขณะที่สอนในชั้นเรียน</p> <p>การรับสมัคร สมาชิกสมาชิกรับจาก นักเรียนมี ความสามารถพิเศษ ได้รับจากการสอบ คัดเลือกนักเรียนเข้า รับศึกษาต่อในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ได้กำหนด คุณสมบัติของสมาชิก เป็นพิเศษ</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรม ประชาสัมพันธ์กิจกรรม โดยการประกาศหน้า เสาธง และ ประชาสัมพันธ์ขณะที่ สอนในชั้นเรียน</p> <p>การรับสมัคร สมาชิกรับสมัคร นักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ หรือมีใจรักด้านดนตรี ไทย แต่ไม่มีพื้นฐาน มาก่อน</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมประชาสัมพันธ์ โดยวิธีติดประกาศและ ทำแผ่นพับแจก</p> <p>การรับสมัคร สมาชิกจะรับนักเรียน ที่มีความสามารถ พิเศษหรือนักเรียนที่ ไม่มีความสามารถ พิเศษแต่ใจรักด้าน ดนตรี โดยกำหนด คุณสมบัติของนักเรียน ไว้อย่างเด่นชัด</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมประชาสัมพันธ์ โดยชี้แจงขณะสอนใน ชั้นเรียน จัดบอร์ดและ นิทรรศการดึงดูดความ สนใจ</p> <p>การรับสมัคร สมาชิกรับนักเรียนโดย ไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง แต่มีความสนใจและ รับจากนักเรียน ความสามารถพิเศษ ไม่กำหนดคุณสมบัติ สมาชิก</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรม ใช้วิธี ประชาสัมพันธ์ขณะทำ การสอนและใช้ทีมงาน ของชมรมดนตรีไทย ติดประกาศและจัด นิทรรศการ</p> <p>การรับสมัคร สมาชิกรับนักเรียนที่ เลือกเรียนวิชาพื้นฐาน วิชาชีพดนตรีไทย วิชา เลือกเสรีดนตรีไทย กิจกรรมดนตรีไทย และนักเรียน ความสามารถพิเศษ รวมถึงนักเรียนที่มี ความสนใจด้วย ไม่ กำหนดคุณสมบัติ สมาชิก</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมดำเนินการขอ ความอนุเคราะห์ฝ่าย ประชาสัมพันธ์ของ โรงเรียนในการประกาศ ติดป้ายประกาศรับ สมาชิก</p> <p>การรับสมัคร สมาชิกได้จากนักเรียน ความสามารถพิเศษ และ นักเรียนที่สนใจ ด้วยตนเองนักเรียนไม่ จำเป็นต้องมี ความสามารถด้าน ดนตรีไทยแต่ขอให้มึใจ รัก มีความรับผิดชอบ และตรงต่อเวลาไม่ กำหนดคุณสมบัติขอ สมาชิก</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมประชาสัมพันธ์ กิจกรรมโดยการ ประกาศเสียงตามสาย ปิดป้ายประกาศ และ ชักชวนโดยตรงขณะที่ ทำการสอนในชั้นเรียน</p> <p>การรับสมัคร สมาชิกส่วนหนึ่งเป็น นักเรียนในแผนการ เรียนศิลปกรรม นักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษและ นักเรียนที่สนใจ ทั่วไปการรับสมัครรับ สมัครโดยตรงกับ ประธานชมรมดนตรี ไทย ไม่กำหนด คุณสมบัติสมาชิก</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมประชาสัมพันธ์ กิจกรรมโดยการติด ประกาศแก่นักเรียนที่ สนใจและ ประชาสัมพันธ์ใน ขณะที่สอนในชั้นเรียน</p> <p>การรับสมัคร สมาชิกรับ สมัครสมาชิกจาก นักเรียนที่มีพื้นฐาน ด้านดนตรีไทยและ นักเรียนที่ไม่มีพื้นฐาน แต่มีใจรัก และส่วนใหญ่ ได้จากการคัดเลือก นักเรียนที่เลือกเรียน วิชาเลือกเสรีดนตรีไทย ปฏิบัติและวิชาพื้นฐาน อาชีพดนตรีไทย ไม่ กำหนดคุณสมบัติของ สมาชิก</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ร.ร.ตันตริศาสตร์	ร.ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.ร.เพลินลำนำ	ร.ร.พราหมณ์พิณ	ร.ร.ยินดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ร.ครื้นเครงโสตประสาท	ร.ร.พิลาศมโหรี
ปัญหาที่พบ คือ การไม่กำหนด คุณสมบัติหรือ ข้อกำหนดในการเป็น สมาชิก ทำให้นักเรียน ลาออกจากความเป็น สมาชิกในภายหลัง และหานักเรียนที่สนใจ ด้านดนตรีไทยอย่าง แท้จริงได้ยาก	ไม่พบปัญหาด้านนี้	ไม่พบปัญหาด้านนี้	ไม่พบปัญหาด้านนี้	ไม่พบปัญหาด้านนี้	ปัญหาที่พบ คือ ตอนแรกไม่ได้ทำการ คัดเลือกสมาชิกอย่าง จริงจังทำให้ได้สมาชิก ที่ไม่ใส่ใจในการเข้าร่วม กิจกรรม	ไม่พบปัญหาด้านนี้	ปัญหาที่พบ คือ นักเรียนไม่ค่อยสนใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรม อย่างแท้จริง

การดำเนินการจัดกิจกรรม

1. ด้านการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม ทุกโรงเรียนมีการปฐมนิเทศสมาชิก โดยการประชุมชี้แจง เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน (7 โรงเรียน) รองลงมา คือ ข้อปฏิบัติในการฝึกซ้อม (6 โรงเรียน) การตรงต่อเวลานัดหมาย (4 โรงเรียน) ระเบียบปฏิบัติในการใช้ห้องดนตรีและเครื่องดนตรี (3 โรงเรียน) ผู้เกี่ยวข้องในการปฐมนิเทศส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมและหัวหน้าหมวดวิชา (4 โรงเรียน) รองลงมามอบหมายให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมดำเนินการ (3 โรงเรียน)

ทุกโรงเรียนไม่พบปัญหาด้านการปฐมนิเทศ และรับสมัครสมาชิก ดูตารางที่ 7 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พัฒนาภัยเจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พรำเพลงพิน	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรม์บรรเลง	รร.ครื้นเครงไสตประสาท	รร.พิลาศมโหรี
<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมและหัวหน้า หมวดประชุมชี้แจง ข้อปฏิบัติในการอยู่ ร่วมกัน การฝึกซ้อม และการตรงต่อเวลา ตักเตือนเรื่องความ ประพฤติ</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การปฐมนิเทศ</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมและหัวหน้า หมวดประชุมชี้แจงข้อ ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน ความรับผิดชอบทั้ง ด้านการเรียนการ ฝึกซ้อม การดูแลรักษา เครื่องดนตรีไทย ระเบียบวินัย และการ ตรงต่อเวลา</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การปฐมนิเทศ</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมดำเนินการ ประชุมชี้แจงสมาชิก เกี่ยวกับข้อกำหนดใน การใช้ห้องดนตรีไทย การฝึกซ้อม การลง เวลาฝึกซ้อม การอยู่ ร่วมกัน</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การปฐมนิเทศ</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมทำหน้าที่ ปฐมนิเทศสมาชิก เกี่ยวกับข้อปฏิบัติใน การเข้าร่วม กิจกรรม ข้อปฏิบัติในการ ฝึกซ้อม การใช้เครื่อง ดนตรีไทย จรรยา มารยาทของนักดนตรี ความตั้งใจในการ ฝึกซ้อม</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การปฐมนิเทศ</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมจะประชุม สมาชิกตอนเช้าก่อน เข้าแถว 2 ครั้งต่อ สัปดาห์ เพื่อชี้แจงกฎ กติกา มารยาท การอยู่ ร่วมกัน การรักษาวินัย มีข้อบังคับว่าด้วยการ ปฏิบัติตัวในชมรม กำหนดไว้ชัดเจน</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การปฐมนิเทศ</p>	<p>ปฐมนิเทศโดย ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ การอยู่ร่วมกัน มารยาทที่ดี การ เสียสละและตรงต่อ เวลาและกำหนดเวลา ในการฝึกซ้อม ผู้เข้าร่วมปฐมนิเทศ คือ หัวหน้าหมวดและ ครูที่ปรึกษากิจกรรม</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การปฐมนิเทศ</p>	<p>ประชุมสมาชิก ชุมนุมเพื่อชี้แจงข้อ ปฏิบัติในการเข้าร่วม กิจกรรม เน้นเรื่องการ ตรงต่อเวลา การนัด หมายการใช้ห้องดนตรี และเครื่องดนตรีไทย การดูแลรักษาเครื่อง ดนตรีไทย โดยครูที่ ปรึกษากิจกรรมและ นักเรียนที่เข้าร่วม กิจกรรมชุมนุมเป็น ผู้ดำเนินการ</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การปฐมนิเทศ</p>	<p>ปฐมนิเทศประชุม ชี้แจงข้อตกลงในการ อยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มารยาทในการวางตัว ความขยันในการ ฝึกซ้อมและ จรรยาบรรณของนัก ดนตรี โดยครูที่ปรึกษา กิจกรรมและหัวหน้า หมวดเป็นผู้ดำเนินการ</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การปฐมนิเทศ</p>

2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ทุกโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วยบุคลากรภายในหมวดวิชาศิลปศึกษาและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง พิจารณาทบทวนหน้าที่ตามความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดทำในกรณีกิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมภายในโรงเรียนที่ต้องการดนตรีไทยร่วมกิจกรรมด้วย สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการในส่วนของคณะกรรมการนักเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการนักเรียนกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ของคณะกรรมการที่เด่นชัด (3 โรงเรียน) และโรงเรียนไม่มีคณะกรรมการดำเนินการในส่วนนักเรียน (3 โรงเรียน) รองลงมา คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมมอบหมายนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายให้เป็นหัวหน้าวง (1 โรงเรียน) และมีคณะกรรมการนักเรียน 2 ตำแหน่ง คือ หัวหน้าวงและรองหัวหน้าวง (1 โรงเรียน) สำหรับโรงเรียนที่มีคณะกรรมการดำเนินการในส่วนของนักเรียน คณะกรรมการส่วนใหญ่ได้จากการเลือกตั้ง (4 โรงเรียน) รองลงมาได้จากการแต่งตั้งและมอบหมายตำแหน่งให้ (1 โรงเรียน)

ปัญหาที่พบในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาในการเลือกตั้งคณะกรรมการ (5 โรงเรียน) สำหรับโรงเรียนที่พบปัญหา ปัญหาที่พบคือ คณะกรรมการดำเนินการที่มาจากการแต่งตั้งไม่มีความสนใจในการทำงานส่วนนี้ (1 โรงเรียน) และ บุคลากรในการดำเนินงานนอกเหนือจากการฝึกซ้อมไม่เพียงพอ (1 โรงเรียน) คณะกรรมการนักเรียนที่ได้รับจากการเลือกตั้งไม่เป็นที่ยอมรับของสมาชิก (1 โรงเรียน) ตารางที่ 8 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาการตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พิณพาทย์เจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พรำเพลงพิณ	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรพ์บรรเลง	รร.ศรีนครังโสตราประสาธ	รร.พิลาศมโหรี
แต่งตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินงานโดย ออกเป็นคำสั่งของ โรงเรียน จัดหน้าที่ ตามความเหมาะสม ของการจัดกิจกรรม ส่วนใหญ่ผู้รับผิดชอบ โดยตรงบุคลากรใน หมวดศิลปศึกษา ไม่มี คณะกรรมการนักเรียน	แต่งตั้ง คณะกรรมการของ โรงเรียนเป็นบุคลากร ในหมวดศิลปศึกษา และบุคลากรอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องในการทำ หน้าที่อื่นที่ไม่ใช่การ ฝึกซ้อมและ คณะกรรมการ นักเรียนคัดเลือกโดย การลงคะแนนเสียง มี ตำแหน่งประธาน รอง ประธาน เลขานุการ และประชาสัมพันธ์ ซึ่ง ทำหน้าที่ประสานงาน กับครูที่ปรึกษากิจกรรม	โรงเรียนออกคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการ มอบหมายหน้าที่ ทั้ง ในส่วนของกร ฝึกซ้อมและหน้าที่ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ฝ่าย สวัสดิการ ฝ่ายยานพาหนะ ฝ่าย ควบคุมดูแลนักเรียน ฝ่ายประสานงาน โดย มอบหมายหน้าที่ตาม ความสามารถ และ ความเหมาะสม คณะกรรมการ นักเรียนมี 2 ตำแหน่ง คือ หัวหน้าวงและรอง หัวหน้าวง ทำหน้าที่ ประสานงานกับครูที่ ปรึกษากิจกรรมและ สมาชิกในวงดนตรีไทย	แต่งตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินงานกรณีเป็น งานภายในโรงเรียนที่ ต้องใช้ดนตรีไทย ประกอบโดยแบ่ง หน้าที่ตามความ เหมาะสมและความ จำเป็นในการจัด กิจกรรม ไม่มี คณะกรรมการนักเรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรม เป็นผู้ประสานงานกับ นักเรียนโดยตรง	แต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้น เฉพาะ ในกรณีเป็น งานภายในโรงเรียนที่ เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย พิจารณาบทบาท หน้าที่ตามความ เหมาะสมของการจัด กิจกรรม มี คณะกรรมการชมรมซึ่ง เป็นคณะกรรมการ นักเรียน ประกอบด้วย ตำแหน่งประธาน รอง ประธานฝ่ายบริหาร รองประธานฝ่าย วิชาการ รองประธาน ฝ่ายการเงิน รอง ประธานฝ่ายกิจกรรม เลขานุการ และ ประชาสัมพันธ์ และ	โรงเรียนแต่งตั้ง คณะกรรมการโดย หัวหน้าหมวดวิชาเป็น ผู้พิจารณาตามความ เหมาะสมของแต่ละ กิจกรรม คณะกรรมการ นักเรียนครูที่ปรึกษา กิจกรรม มอบหมาย นักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายให้เป็น หัวหน้าวงดนตรี โดยมี หน้าที่ควบคุมการ ฝึกซ้อมและ ประสานงานกับครูที่ ปรึกษากิจกรรม	โรงเรียนแต่งตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินงานตามความ เหมาะสมของแต่ละ กิจกรรม กรณีกิจกรรม นั้นเกี่ยวข้องกับดนตรี ไทย คณะกรรมการ ประกอบด้วยบุคลากร ภายในหมวดวิชาและ บุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ นักเรียนประกอบด้วย ตำแหน่งประธาน รอง ประธาน เลขานุการ ประชาสัมพันธ์และ ปฏิคม และเหรียญก คณะกรรมการนักเรียน ได้จากการเลือกตั้ง	คณะกรรมการ ดำเนินงาน คือ คณะกรรมการภายใน หมวดวิชา กำหนด บทบาทตามความ เหมาะสมและความ ถนัดของบุคลากร บุคลากรอื่น ๆ ไม่มี บทบาทในการ ดำเนินงาน กรณี ต้องการความ ช่วยเหลือในการ ดำเนินงานขอความ อนุเคราะห์เป็นการ ส่วนตัว ไม่มี คณะกรรมการนักเรียน

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พัฒนพาศย์เจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พรำเพลงพิน	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรม์บรรเลง	รร.ศรีนครังโสตประสาธ	รร.พิลาศมโหรี
<p>ปัญหาที่พบคือ บุคลากรที่จะช่วยดำเนินการดำเนินการ นอกเหนือจากการฝึกซ้อมไม่เพียงพอ</p>	<p>ปัญหาที่พบคือการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนพิจารณา ลงคะแนนเสียงให้รุ่นพี่ที่มีความสามารถเป็นประธาน แต่มีสมาชิกบางกลุ่มไม่ยอมรับ แต่สามารถแก้ไขปัญหาได้</p>	<p>ไม่พบปัญหาด้าน การเลือกตั้ง คณะกรรมการ</p>	<p>ไม่พบปัญหาด้าน การเลือกตั้ง คณะกรรมการ</p>	<p>ที่ปรึกษา คณะกรรมการชมรม จะประสานงานกับครูที่ปรึกษากิจกรรม ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง คณะกรรมการชมรมคัดเลือกโดยวิธีการเลือกตั้งเลือกตั้ง</p> <p>ไม่พบปัญหาด้าน การเลือกตั้ง คณะกรรมการ</p>	<p>ปัญหาที่พบ คณะกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งไม่มีความสนใจในการร่วมทำงาน</p>	<p>ไม่พบปัญหาด้าน การเลือกตั้ง คณะกรรมการ</p>	<p>ไม่พบปัญหาด้าน การเลือกตั้ง คณะกรรมการ</p>

3. การจัดกิจกรรม โรงเรียนส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกฝนความถนัดและความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย (4 โรงเรียน) รองลงมา คือ เผยแพร่และอนุรักษ์ดนตรีไทย (3 โรงเรียน) ส่งเสริมวิชาชีพและการศึกษาต่อ (2 โรงเรียน) คูตารางที่ 9 ประกอบ

สำหรับกิจกรรมที่จัดให้นักเรียน ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมการฝึกซ้อมเพื่อส่งประกวดวงดนตรีไทย รองลงมา คือ ร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน (4 โรงเรียน) กิจกรรมบริการชุมชน (2 โรงเรียน) กิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม (2 โรงเรียน) กิจกรรมเข้าค่ายดนตรีไทยฤดูร้อน (2 โรงเรียน) คูตารางที่ 10 ประกอบ

การจัดกิจกรรมทุกโรงเรียนมีการวางแผนร่วมกันระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรมกับนักเรียน เพื่อการจัดกิจกรรม คูตารางที่ 11 ประกอบ

สำหรับการจัดกิจกรรมการฝึกซ้อมดนตรีไทย โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาหลังเลิกเรียน (7 โรงเรียน) รองลงมา คือ ใช้เวลาในช่วงเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติของทุกวัน (4 โรงเรียน) บางโรงเรียนมีการฝึกซ้อมพิเศษในวันเสาร์-อาทิตย์ และฝึกซ้อมพิเศษเป็นกรณีพิเศษเป็นกรณีไป (2 โรงเรียน) คูตารางที่ 12 ประกอบ

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยทุกโรงเรียนยึดแนวการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีไทยหรือพัฒนาความสามารถด้านดนตรีไทย กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีทักษะในการเล่นดนตรีไทย และการจัดกิจกรรมที่ให้โอกาสหรือสร้างรากฐานในการเรียนต่อด้านดนตรีไทย คูตารางที่ 13 ประกอบ

สำหรับการดำเนินการจัดกิจกรรม พบว่า ทุกโรงเรียนนักเรียนเป็นผู้เตรียมเครื่องดนตรีไทย ในการฝึกซ้อม โรงเรียนบางส่วนครูที่ปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมดนตรี (3 โรงเรียน) ลักษณะของการจัดกิจกรรม พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการฝึกซ้อมทักษะรายบุคคล (7 โรงเรียน) และ ฝึกซ้อมรวมวง (7 โรงเรียน) รองลงมาคือ การฝึกซ้อมแยกตามกลุ่มเครื่องดนตรี (5 โรงเรียน) คูตารางที่ 14 ประกอบ

สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนต้องการให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมจัดเพิ่มเติม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้มีการส่งประกวดวงดนตรีไทยเพิ่มขึ้น (2 โรงเรียน) รองลงมา คือ จัดวิทยากรพิเศษเพิ่มเติม จัดสัมมนานักเรียนแต่ละโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านดนตรีไทย จัดงานสังสรรค์หรือทัศนศึกษาระหว่างปิดภาคเรียน จัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดระหว่างซ้อม จัดเทศกาล

ดนตรีไทยประจำเดือนหรือจัดสัปดาห์ดนตรีไทย จัดบันทึกเทปผลงานของนักเรียนในวงดนตรีไทย จัดประชันวงดนตรีไทยและจัดแสดงมหาดุริยางค์ ดุตาตารางที่ 15 ประกอบ

ด้านปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม คือ ความเอาใจใส่ของครูที่ปรึกษากิจกรรม (7 โรงเรียน) และการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน (7 โรงเรียน) รองลงมา คือ ความสนใจของนักเรียน (6 โรงเรียน) การสนับสนุนด้านงบประมาณ (3 โรงเรียน) การสนับสนุนของผู้ปกครอง ชุมชนและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน (2 โรงเรียน) ดุตาตารางที่ 16 ประกอบ

สำหรับปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรม พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านเวลาฝึกซ้อมมีน้อย (5 โรงเรียน) เนื่องจากนักเรียนมีเวลาว่างไม่ตรงกัน ต้องใช้เวลาในการเรียนพิเศษ และการเดินทางไม่สะดวก ปัญหาความไม่เข้าใจของบุคลากรด้านวิชาการ (1 โรงเรียน) และผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้อุตรหลานฝึกซ้อมเพราะกลัวเสียการเรียน (1 โรงเรียน) ดุตาตารางที่ 17 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 - 17 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมด้านจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พิณพาทย์เจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พราหมณ์พิณ	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรพ์บรรเลง	รร.ครนเครื่องเสด ประสาท	รร.พิลาศมโหรี
จุดมุ่งหมายของ การจัดกิจกรรมเพื่อ ต้องการให้นักเรียนใช้ เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมให้อยู่ คู่เยาวชน เป็นการให้ นักเรียนได้ แสดงออกและ เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมสู่	จุดมุ่งหมายของ การจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมนักเรียนที่มีใจ รักด้านดนตรีไทยให้ มีความสามารถมาก ยิ่งขึ้น	จุดมุ่งหมายในการ จัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้ในการ ศึกษาต่อได้และ เป็นการสร้างครูและ ศิลปินด้านดนตรี ไทยที่มีคุณภาพสู่ วงการดนตรีไทย	จุดมุ่งหมายในการ จัดกิจกรรมเพื่อการ บริการโรงเรียนและ ชุมชนเป็นหลัก	จุดมุ่งหมายในการ จัดกิจกรรมเพื่อ เพิ่มพูน ศักยภาพ ความรู้ ความสามารถและ ประสบการณ์ด้าน ดนตรีไทย สร้าง ความสามัคคีในหมู่ คณะและฝึกให้ นักเรียนรู้จักเสียสละ และอดทน	จุดมุ่งหมายในการ จัดกิจกรรม คือ ต้องการให้นักเรียนได้ เห็นคุณค่าของดนตรี ไทยและจัดให้ นักเรียนเกิด ความคุ้นเคยกับ ดนตรีไทยและเป็น การเผยแพร่ดนตรีไทย	จุดมุ่งหมายในการ จัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ นักเรียนทำงาน ร่วมกัน ส่งเสริม ความถนัดด้านดนตรี ไทยเป็นการ ส่งเสริมวิชาชีพและ ศึกษาต่อ	จุดมุ่งหมายของ การจัดกิจกรรม มุ่งให้ นักเรียนมีเจต คติที่ดีต่อดนตรีไทย ได้รับ ประสบการณ์และนำ ความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและ รู้จักใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์

ตารางที่ 10 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมด้านประเภทของกิจกรรมที่จัดกิจกรรม

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พิณพาทย์เจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พราหมณ์พิณ	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรม์บรรเลง	รร.ครนเครื่องเสด ประสาท	รร.พิลาศมโหรี
กิจกรรมที่จัดประกอบด้วยกิจกรรมการฝึกซ้อมเพื่อการประกวดกิจกรรมบริการชุมชนตามที่มีการขอความอนุเคราะห์กิจกรรมเข้าค่ายดนตรีไทยในช่วงปิดภาคเรียน	กิจกรรมที่จัด คือ กิจกรรมที่เป็นงานภายในโรงเรียนกิจกรรมบริการชุมชนและกิจกรรมภายในหมวดวิชา คือ การส่งประกวดและแข่งขันจัดนิทรรศการแสดงผลงานของหมวดวิชา	กิจกรรมที่จัดประกอบด้วยกิจกรรมการสอนและฝึกซ้อมกิจกรรมฝึกซ้อมเพื่อปรับปรุงเทคนิค ความแม่นยำและความชำนาญ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ได้แก่ การประกวดแข่งขัน การบริการชุมชน และ	กิจกรรมแบ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นงานภายในโรงเรียน ได้แก่ การบรรเลงดนตรีไทย ในเทศกาลวันสำคัญต่าง ๆ ของโรงเรียน และงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน และกิจกรรมของหมวดวิชา ได้แก่ การประกวดแข่งขัน	กิจกรรมที่จัด ได้แก่ การจัดฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงดนตรีไทยในงานต่าง ๆ การจัดวงดนตรีไทยเข้าค่ายดนตรีไทยภาค ฤดูร้อน	กิจกรรมที่จัดประกอบด้วยกิจกรรมฝึกซ้อมเพื่อประกวดแข่งขันกิจกรรมการส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย	กิจกรรมประกอบด้วย การฝึกซ้อม การจัดการแสดงและการประกวด	กิจกรรมที่จัด ได้แก่ กิจกรรมในวันสำคัญและเทศกาลประกวดความสามารถด้านดนตรีไทย

ตารางที่ 11 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมด้านการวางแผนการจัดกิจกรรม

ร.ต.นตรีศาสตร์	ร.พัฒนพาทย์เจริญ	ร.เพลินลำนำ	ร.พรำเพลงพิณ	ร.ยินดุริยศัพท์	ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ครั้นเครื่องสอด ประสาธ	ร.พิลาศมโหรี
การจัดกิจกรรมมี การวางแผนการจัด กิจกรรมร่วมกันโดย หัวหน้าหมวดวิชา ครูที่ปรึกษากิจกรรม และนักเรียน	การจัดกิจกรรม กำหนดงานประจำ และฝึกซ้อมนักดนตรี ไว้ล่วงหน้า ครูที่ ปรึกษา กิจกรรมและนักเรียน ประสานงานกันเพื่อ วางแผนในการฝึกซ้อม	การทำกิจกรรมมี การวางแผนร่วมกัน ระหว่างบุคลากรใน หมวดวิชา	การจัดกิจกรรมมี การวางแผนระหว่าง ครูที่ปรึกษากิจกรรม กับ นักเรียน เพื่อกำหนดเพลงและ การฝึกซ้อม	การจัดกิจกรรมทุก กิจกรรมมีการ วางแผนระหว่างครูที่ ปรึกษากิจกรรม กับนักเรียนในชมรม	การจัดกิจกรรมมี การวางแผนเพื่อ เตรียมการจัด กิจกรรมทุกครั้ง ร่วมกับนักเรียน	มีการวางแผนการ จัดกิจกรรมระหว่าง ครูที่ปรึกษากับ นักเรียนที่ร่วมกิจกรรม	การจัดกิจกรรมมี การวางแผนการจัด กิจกรรมโดยประชุม บุคลากรภายใน หมวด นักเรียนไม่มี ส่วนร่วมในการ วางแผน

ตารางที่ 12 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมด้านการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พัฒนาภัยเจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พราำเพลงพิน	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรม์บรรเลง	รร.ศรีนครังโสศ ประสาท	รร.พิลาศมโหรี
การฝึกซ้อมดนตรี ใช้เวลาช่วงเช้าก่อน เข้าแถวเคารพธงชาติ ตอนพักกลางวัน และหลังเลิกเรียน ถึง 19.00 น.ของทุกวัน เพื่อพัฒนาทักษะ ดนตรีและเพิ่มพูน ประสบการณ์ในการ บรรเลง	การฝึกซ้อมใช้ เวลาช่วงเย็นหลังเลิก เรียน 15.00 น. ถึง 17.30 น. ของทุกวัน และฝึกซ้อมเป็น พิเศษ 19.00 - 22.00 น. หรือวันเสาร์ - อาทิตย์	การฝึกซ้อม ฝึกซ้อมทุกวันเวลา 07.15 ถึง 07.45 น. แบ่งกลุ่มแยกซ้อม ตามเครื่องดนตรี และ 15.30 ถึง 17.00 น. ฝึกซ้อมรวมวง	การฝึกซ้อมทำทุก วันหลังเลิกเรียน	กิจกรรมฝึกซ้อม ทักษะใช้เวลาตอน เช้าก่อนเข้าแถว เคารพธงชาติและหลัง เลิกเรียน	การฝึกซ้อมจัด ซ้อมตอนเช้าก่อน เคารพธงชาติและ ตอนเย็นหลังเลิกเรียน	การฝึกซ้อม สัปดาห์ละ 2 วัน เวลา 16.00 ถึง 17.20 น.ฝึกซ้อมพิเศษวัน เสาร์และอาทิตย์	การฝึกซ้อมใช้ เวลาช่วงเช้าก่อนเข้า แถว พักกลางวัน และฝึกซ้อมพิเศษ เป็นกรณีไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมด้านแนวทางการจัดกิจกรรม

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พิณพาทย์เจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พรำเพลงพิน	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรพ์บรรเลง	รร.ศรีนครังโสต ประสาท	รร.พิลาศมโหรี
<p>แนวการจัด กิจกรรมยึดแนวทาง ในการ ส่งเสริม ความถนัดด้านดนตรี ไทยหรือพัฒนาดนตรี ไทย ส่งเสริมให้มีการ พัฒนาทักษะในการ เล่นดนตรีไทย และให้ โอกาสหรือสร้าง รากฐานในการศึกษา ต่อด้านดนตรีไทย</p>	<p>แนวการจัด กิจกรรมยึดแนวทาง ที่ส่งเสริมความถนัด ด้านดนตรีไทย พัฒนาความสามารถ ด้านดนตรีไทย พัฒนาทักษะและสร้าง เสริมประสบการณ์ ด้านดนตรีไทยให้ กว้างขวางขึ้นและ กิจกรรมที่สร้าง รากฐานหรือโอกาส ในการศึกษาต่อด้าน ดนตรีไทย</p>	<p>แนวการจัด กิจกรรมยึดแนวทาง การจัด กิจกรรม ที่ส่งเสริมความถนัด ด้านดนตรีไทยหรือ พัฒนาความสามารถ ด้านดนตรีไทย ด้านดนตรีไทย ส่งเสริมให้มีการ พัฒนาทักษะในการ เล่นและสร้าง ประสบการณ์ด้าน ดนตรีให้กว้างขวาง ขึ้นสร้างรากฐานใน การเรียนต่อด้าน ดนตรีไทย</p>	<p>แนวการจัด กิจกรรมยึดแนวทาง ที่ส่งเสริมความถนัด ด้านดนตรีไทยหรือ พัฒนาความสามารถ ด้านดนตรีไทย พัฒนาทักษะและ ประสบการณ์ทาง ดนตรีให้กว้างขวาง และสร้างรากฐานใน การเรียนต่อด้าน ดนตรีไทย</p>	<p>แนวทางการจัด กิจกรรมส่งเสริม ความถนัดหรือการ พัฒนาความสามารถ ด้านดนตรีไทยและ การพัฒนาทักษะ ดนตรี การแสดงออก ด้านดนตรีเพิ่ม ประสบการณ์และ สร้างรากฐานใน การศึกษาต่อด้าน ดนตรีไทย</p>	<p>แนวการจัด กิจกรรมยึดแนวทาง ในการส่งเสริมความ ถนัดด้านดนตรีไทย หรือพัฒนา ความสามารถด้าน ดนตรีไทยการจัด ประสบการณ์และ สร้างรากฐานใน ดนตรีให้กว้างขวาง เพื่อเป็นรากฐานใน การศึกษาต่อด้าน ดนตรีไทย</p>	<p>แนวการจัด กิจกรรมเน้นส่งเสริม ความถนัดด้านดนตรี ไทยหรือพัฒนา ความสามารถด้าน ดนตรีไทยการจัด ประสบการณ์และ สร้างรากฐานใน การศึกษาต่อ</p>	<p>แนวการจัด กิจกรรมเน้นส่งเสริม ความถนัดด้านดนตรี ไทย พัฒนา ความสามารถด้าน ดนตรีไทยส่งเสริมให้ มีการพัฒนาทักษะใน การเล่นดนตรีและ สร้างประสบการณ์ ด้านดนตรีให้ กว้างขวางสร้าง รากฐานในการศึกษา ต่อด้านดนตรีไทย</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมด้านลักษณะการจัดกิจกรรม

ร.ตันตริศาสตร์	ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.เพลินลำนำ	ร.พรา่เพลงพิน	ร.ยินดุริยศัพท์	ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ครั้นเครงโสต ประสาท	ร.พิลาศมโหรี
<p>นักเรียนมีบทบาทเป็นผู้จัดเตรียมเครื่องดนตรีในการฝึกซ้อมทั้งหมด ครูแจ้งจุดประสงค์ในการฝึกซ้อม นักเรียนฝึกซ้อมรวมวงโดยบรรเลงเพลงเถา และเพลงสองชั้นและบรรเลงประกอบการขับร้อง นักเรียนดำเนินการฝึกซ้อมเอง ครูที่ปรึกษาคอยแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในการฝึกซ้อมอย่างเป็นกันเองเมื่อฝึกซ้อมเสร็จนักเรียนเก็บเครื่องดนตรีเอง</p>	<p>นักเรียนเตรียมเครื่องดนตรีเพื่อฝึกซ้อมได้เองมีการฝึกซ้อมแยกแต่ละเครื่องมือในบทเพลงที่ครูกำหนดให้ตามระดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนนักเรียนที่มีความสามารถมากกว่าเป็นผู้ฝึกสอนนักเรียนที่เพิ่งเริ่มฝึกหัดพร้อมทั้งฝึกซ้อมเพลงที่ตนเองได้รับมอบหมายจากครูที่ปรึกษากิจกรรมด้วย หลังจากนั้นประธานวงดนตรีเรียกฝึกซ้อมพร้อมกัน ครูที่ปรึกษา</p>	<p>การจัดกิจกรรมนักเรียนจัดเตรียมเครื่องดนตรีเป็นผู้นำดำเนินการฝึกซ้อมเอง การฝึกซ้อมมีรายบุคคลและเป็นกลุ่มเครื่องดนตรีตามบทเพลงที่กำหนดให้หลังจากฝึกซ้อมเป็นกลุ่มแล้วมีการฝึกซ้อมรวมวงนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในการฝึกซ้อม ครูเสนอแนะในการบรรเลงทุกครั้งในสิ่งที่ควรปรับปรุง</p>	<p>การจัดกิจกรรมนักเรียนจัดเตรียมเครื่องดนตรีในการฝึกซ้อม ครูชี้แจงจุดประสงค์ในการฝึกซ้อมทุกครั้ง ฝึกทักษะรายบุคคลและฝึกซ้อมเองตามกลุ่มเครื่องดนตรีจากนั้นซ้อมรวมวงทุกครั้งนักเรียนมีความเข้าใจใส่ในการซ้อม ครูเป็นผู้ชี้แนะนักเรียนดิชมการบรรเลง ครูร่วมบรรเลงดนตรีพร้อมกับนักเรียนด้วยอย่างเป็นกันเอง</p>	<p>นักเรียนจัดเตรียมเครื่องดนตรีในการฝึกซ้อมเอง ฝึกซ้อมทักษะรายบุคคลและแยกตามกลุ่มเครื่องดนตรี นักเรียนที่เป็นรุ่นพี่จับคู่ต่อเพลงให้กับรุ่นน้อง ครูที่ปรึกษากิจกรรมควบคุมจังหวะฉิ่งและให้ข้อแนะนำในการฝึกซ้อมอย่างเป็นกันเองกับนักเรียน</p>	<p>นักเรียนจัดเตรียมเครื่องดนตรีไทยในการฝึกซ้อม ครูชี้แจงจุดประสงค์ในการฝึกซ้อม นักเรียนมาถึงห้องซ้อมแล้วแยกย้ายฝึกซ้อมทักษะของตนเองมีการจับกลุ่มกันซ้อมตามกลุ่มเครื่องดนตรีเมื่อสมาชิกมาครบแล้วฝึกซ้อมรวมวงตามที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมกำหนดเพลงมาให้ ครูที่ปรึกษากิจกรรมร่วมบรรเลงกับนักเรียน พร้อมทั้งชี้แนะข้อบกพร่องในขณะบรรเลง</p>	<p>นักเรียนเตรียมเครื่องดนตรีในการฝึกซ้อมเอง ช่วงเช้านักเรียนแยกฝึกซ้อมตามเครื่องดนตรีตามที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมกำหนดตอนเย็นเป็นการฝึกซ้อมรวมวงครูที่ปรึกษาส่งเกตและแนะนำข้อบกพร่องข้อดีในขณะทำการบรรเลงเน้นเรื่องบุคลิกภาพและบรรเลงให้ถูกต้องตามจังหวะ</p>	<p>นักเรียนจัดเตรียมเครื่องดนตรีได้เอง ฝึกซ้อมทักษะรายบุคคลตามเพลงที่ครูกำหนดให้และฝึกซ้อมแยกตามกลุ่มเครื่องดนตรี จากนั้นบรรเลงให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมฟังที่ละเครื่องมือ ครูแนะนำข้อบกพร่องอย่างเป็นกันเอง ฝึกซ้อมเพลงสองชั้นง่าย ๆ เนื่องจากนักเรียนเพิ่งเริ่มฝึกหัด</p>

ตารางที่ 15 ตารางวิเคราะห์เนื้อหากิจกรรมตามข้อเสนอแนะของนักเรียน

ร.ตันตริศาสตร์	ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.เพลินสำเนา	ร.พรำเพลงพิน	ร.ยินดุริยศัพท์	ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ศรีนเศวต ประสาธ	ร.พิลาตมโหรี
นักเรียนต้องการให้จัดวิทยากรพิเศษเพิ่มเติมและส่งนักเรียนเข้าประกวดให้มากขึ้น	นักเรียนต้องการให้มีการสัมมนา นักเรียนแต่ละโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านดนตรีไทย และจัดงานสังสรรค์ หรือทัศนศึกษา ระหว่างปิดภาคเรียน	นักเรียนต้องการให้มี กิจกรรมคล้าย เคารีตระหว่างการฝึกซ้อม	นักเรียนไม่ต้องการให้จัดกิจกรรมเพิ่มเติม เนื่องจากมีกิจกรรมมากอยู่แล้ว	นักเรียนต้องการให้มีการจัดกิจกรรม เทศกาลดนตรีไทย หรือสัปดาห์ดนตรีไทย เพื่อแสดงผลงานของนักเรียน	นักเรียนต้องการให้บันทึกเทปผลงานของนักดนตรีไทยในวงดนตรีของโรงเรียนเพื่อเผยแพร่	นักเรียนต้องการให้มีการจัดประชันวงดนตรีไทยหรือแสดงดนตรีไทยในรูปแบบวงมหาดุริยางค์	นักเรียนต้องการให้ครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันวงดนตรีไทยมากขึ้น

ตารางที่ 16 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรม

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พัฒนาภัยเจริญ	รร.เฟลินลำนำ	รร.พำแพงพิน	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรพ์บรรเลง	รร.ครนเครงเสด ประสาท	รร.พิลาศมโหรี
ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม คือ นักเรียน ครูที่ ปรึกษากิจกรรม การสนับสนุนของ ผู้บริหาร งบประมาณสนับสนุน	ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรม การสนับสนุนของ ผู้บริหาร ความ ร่วมมือของ นักเรียน ผู้ปกครอง และงบประมาณที่ ส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม คือ การสนับสนุนของ ผู้บริหาร ความเอา ใจใส่ของครูที่ปรึกษา กิจกรรม และความ สนับสนุนของครูที่ เกี่ยวข้อง	ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม คือ ความสามารถของครู ที่ปรึกษากิจกรรม ความเอาใจใส่ของ นักเรียนและการ สนับสนุนของ ผู้ปกครองและผู้บริหาร	ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม คือ บุคลากรมีคุณภาพ การสนับสนุนทาง การเงิน ชุมชน สนับสนุน ทุก ๆ ฝ่าย ในโรงเรียนสนับสนุน นักเรียนสนใจใน กิจกรรม	ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม คือ ความสนใจของครูที่ ปรึกษา กิจกรรม ความร่วมมือของ บุคลากรในโรงเรียน และผู้บริหาร	ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม คือ ความสนใจและตั้งใจ จริงของครูที่ปรึกษา กิจกรรม การ สนับสนุนของฝ่าย ผู้บริหารอย่าง ต่อเนื่อง ความสนใจ ของนักเรียนและ ความร่วมมือจาก	ปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม คือ ความสนใจและเอาใจ ใส่ของครูที่ปรึกษา กิจกรรม การ สนับสนุนของฝ่าย บริหารและความ สนใจของนักเรียน

ตารางที่ 17 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาปัญหาในการจัดกิจกรรม

ร.ร.ตันตริศาสตร์	ร.ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.ร.เพลินลำนำ	ร.ร.พราำเพลงพิน	ร.ร.ยีนดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ร.ศรีนครังโสศ ประสาธ	ร.ร.พิลาศมโหรี
<p>ปัญหาด้านการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้ปกครองกลัวนักเรียนเสียการเรียนเนื่องจากมาฝึกซ้อมดนตรีไทย</p>	<p>ปัญหาด้านการจัดกิจกรรม พบว่า บุคลากรที่เน้นด้านวิชาการต้องการให้นักเรียนเรียนมากกว่าทำกิจกรรมด้านดนตรีไทย</p>	<p>ปัญหาในการจัดกิจกรรม คือ เวลาในการฝึกซ้อมมีน้อย บุคลากรด้านวิชาการไม่เข้าใจในเรื่องการจัดกิจกรรมที่บางครั้งต้องขอความอนุเคราะห์ใช้เวลาเรียนในวิชาปกติ</p>	<p>ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรม พบว่า เวลาในการตัดกิจกรรมตรงกับเวลาเรียนและเวลาสอบของนักเรียนไม่สามารถรบกวนเวลานั้นได้</p>	<p>ปัญหาที่พบ พบว่า นักเรียนมีเวลาว่างไม่ตรงกัน พยายามนัดเวลาฝึกซ้อมให้ตรงกันมากที่สุดและนักเรียนต้องเรียนพิเศษ</p>	<p>ปัญหาที่พบ พบว่า นักเรียนมีเวลาว่างไม่ตรงกันและต้องรบกวนเวลาเรียนพิเศษของนักเรียน</p>	<p>ปัญหาที่พบ พบว่า บริหารเวลาในการจัดกิจกรรมได้ไม่ดีนัก เนื่องจากมีกิจกรรมมากต้องจัดกิจกรรมให้ถูกต้องตามเวลา</p>	<p>ปัญหาที่พบ พบว่า โรงเรียนอยู่ไกลจากแหล่งชุมชนเดินทางไปมาลำบากทำให้เวลาฝึกซ้อมมีน้อย เนื่องจากนักเรียนต้องกลับบ้านตรงเวลาและไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง</p>

4. การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ทุกโรงเรียนมีการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมโดยผู้บริหาร ครูที่ปรึกษากิจกรรม รองลงมา คือ หัวหน้าหมวด (2 โรงเรียน) ซึ่งผู้บริหารติดตามดูแลการจัดกิจกรรมโดยส่วนใหญ่ ติดตามจากรายงานการดำเนินการจัดกิจกรรม (6 โรงเรียน) รองลงมาติดตามจากการเยี่ยมเยียน (5 โรงเรียน) และสอบถาม (4 โรงเรียน) สำหรับครูที่ปรึกษา กิจกรรม ส่วนใหญ่ติดตามการจัดกิจกรรม โดยดูแลการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด (6 โรงเรียน) ส่วนหัวหน้าหมวด ติดตามดูแลการจัดกิจกรรมโดยสอบถาม (1 โรงเรียน)

ปัญหาด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม (7 โรงเรียน) สำหรับโรงเรียนที่ประสบปัญหา ปัญหาที่พบ คือ ฝ่ายบริหารดูแลติดตามไม่ทั่วถึงเนื่องจากมีภาระกิจมาก คูตารางที่ 18 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาการสภาพและปัญหาการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พิณพาทย์เจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พรำเพลงพิน	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรม์บรรเลง	รร.ศรีนครังโสตประสาท	รร.พิลาศมโหรี
<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นผู้ ควบคุมดูแลอย่าง ใกล้ชิด ผู้บริหาร เยี่ยมเยียนให้ กำลังใจและสอบถาม ปัญหาขณะ ดำเนินการจัด กิจกรรมและติดตาม จากการ รายงาน ด้วยวาจาจาก หัวหน้าหมวดวิชา</p>	<p>ครูที่ปรึกษากิจกรรม เป็นผู้ดูแลติดตาม กิจกรรมอย่างใกล้ชิด ผู้บริหาร มีการเยี่ยม เยียนให้ขวัญกำลังใจ ในบางครั้ง</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นผู้ ควบคุมดูแลอย่าง ใกล้ชิด โดยการสังเกต และนิเทศแนะนำ นักเรียน ผู้บริหาร ติดตามการจัดกิจกรรม จากรายงานผลการ ปฏิบัติงานตามโครงการ เยี่ยมเยียนให้ขวัญ กำลังใจ</p>	<p>ครูที่ปรึกษากิจกรรม เป็นผู้ควบคุมดูแลการ จัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด หัวหน้าหมวดวิชา ผู้บริหารเยี่ยม เยียนให้ขวัญกำลังใจ สอบถามปัญหาขณะจัด กิจกรรมเป็นครั้งคราว ไป</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเป็นผู้ดูแลการ จัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ฝ่ายบริหารติดตาม ดูแลการจัดกิจกรรมจาก รายงานผลการจัด กิจกรรม สอบถาม ปัญหาขณะจัดกิจกรรม จากครูที่ปรึกษา กิจกรรม</p>	<p>ครูที่ปรึกษากิจกรรม ติดตามดูแลโดยการ สังเกตและเมื่อพบ ปัญหาจะดำเนินการ ประชุมแก้ไขปัญหาและ แจ้งคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบทราบ ผู้บริหารเยี่ยมเยียนให้ กำลังใจ สอบถามจาก ครูที่ปรึกษากิจกรรม จากรายงานผลการ ดำเนินโครงการและชม การจัดนิทรรศการ แสดงผลงาน</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมติดตามดูแล การจัดกิจกรรมอย่าง ใกล้ชิด เมื่อพบปัญหา รายงานด้วยวาจาขณะ ดำเนินการจัดกิจกรรม และประชุมเพื่อแก้ไข ปัญหาร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการครู และ คณะกรรมการ นักเรียน ผู้บริหาร ติดตามการจัดกิจกรรม ด้วยการสอบถามและ จากรายงานผลการจัด กิจกรรม</p>	<p>ครูที่ปรึกษา กิจกรรมติดตามดูแล และควบคุมการจัด กิจกรรมอย่าง ใกล้ชิด เมื่อพบปัญหาจะ ดำเนินการแก้ไข หัวหน้าหมวดวิชา ติดตามสอบถามการจัด กิจกรรม ผู้บริหาร เยี่ยมเยียนและอ่านจาก รายงานการดำเนินการ จัดกิจกรรม</p>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ร.ร.ตันตริศาสตร์	ร.ร.พิณพาทย์เจริญ	ร.ร.เพลินลำนำ	ร.ร.พรา่เพลงพิน	ร.ร.ยินดุริยศัพท์	ร.ร.คนธรรพ์บรรเลง	ร.ร.ศรีนครังโสฬสประสาธ	ร.ร.พิลาศมโหรี
<p>ปัญหาด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม คือ ฝ่ายบริหารมีภารกิจมาก บางครั้งอาจติดตามดูแลได้ไม่ทั่วถึง</p>	<p>ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม</p>	<p>ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม</p>	<p>ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม</p>	<p>ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม</p>	<p>ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม</p>	<p>ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม</p>	<p>ไม่พบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม</p>

การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. การประเมินผลการจัดกิจกรรม ทุกโรงเรียนมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยใช้วิธีการอภิปราย รองลงมา คือ สังเกตการจัดกิจกรรม (6 โรงเรียน) และ ใช้แบบสอบถาม (3 โรงเรียน) โรงเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรม คือ นักเรียน (6 โรงเรียน) รองลงมา คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรม (5 โรงเรียน) โรงเรียนส่วนใหญ่ประเมินผลการจัดกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม (6 โรงเรียน) รองลงมา คือ ประเมินผลการจัดกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ (2 โรงเรียน)

ปัญหาในการประเมินผลการจัดกิจกรรม พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกผลการประเมิน (5 โรงเรียน) รองลงมา คือ รวบรวมผลการประเมินได้ไม่ครบ (2 โรงเรียน) และไม่มีประสบการณ์ในการประเมิน (2 โรงเรียน) ไม่ยอมรับผลการประเมิน (1 โรงเรียน) ไม่แน่ใจในผลการประเมิน (1 โรงเรียน) การประเมินผลล่าช้า (1 โรงเรียน) ดูตารางที่ 19 ประกอบ

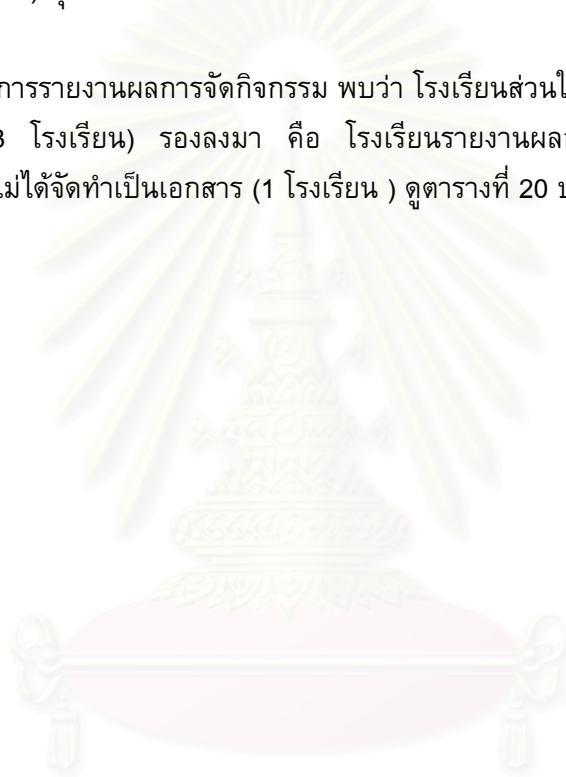
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรม

ร. ตันตริศาสตร์	ร. พิณพาทย์เจริญ	ร. เพลินลำนำ	ร. พรำเพลงพิน	ร. ยินดุริยศัพท์	ร. คนธรรพ์บรรเลง	ร. ครนเครื่องเสด ประสาท	ร. พิลาศมโหรี
<p>การประเมินการจัดกิจกรรมใช้การอภิปรายระหว่างบุคลากรภายในหมวดวิชาและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมภายหลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมและสิ้นภาคเรียน</p> <p>ปัญหาที่พบคือผู้รับผิดชอบมีการกิจกรรมมากทำให้การประเมินล่าช้าและไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร</p>	<p>การประเมินการจัดกิจกรรมโดยการสังเกตและอภิปรายระหว่างนักเรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรมหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ ไม่มีการจัดทำเป็นเอกสาร และครูที่ปรึกษากิจกรรมไม่ยอมรับผลการประเมินเนื่องจากอีกทั้งเห็นว่าข้อผิดพลาดเกิดจากฝ่ายอื่น ๆ</p>	<p>ประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยใช้แบบสอบถาม ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ประเมินและจัดทำก่อนและเสร็จสิ้นโครงการ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินมีการจัดทำเป็นเอกสาร</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมไม่มั่นใจในผลการประเมินเนื่องจากเป็นการประเมินด้วยตนเอง</p>	<p>ประเมินการจัดกิจกรรมโดยการสังเกตและอภิปรายระหว่างนักเรียนและครูที่ปรึกษา กิจกรรมหลังจากเสร็จสิ้น กิจกรรม</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ ไม่มีการจัดทำเป็นเอกสาร และ ผู้ประเมินไม่มีประสบการณ์ด้านการประเมิน</p>	<p>ประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยวิธีการสังเกตการจัดกิจกรรมการอภิปราย ผู้รับผิดชอบในการประเมินผล คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ นักเรียนขาดประสบการณ์ในการเขียนแสดงความคิดเห็นและสมาชิกจำนวนมากรวบรวมได้ไม่ครบ</p>	<p>ประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยวิธีการสังเกต แบบสอบถาม มอบหมายให้คณะกรรมการเฉพาะตาม คำสั่งที่แต่งตั้งขึ้นเป็น ผู้ประเมิน นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินโดยการอภิปรายสรุปผลการจัดกิจกรรมหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ ส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกผลการประเมินไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร</p>	<p>การประเมินผลใช้แบบสอบถาม การอภิปรายสรุปผลการจัดกิจกรรม สังเกตความร่วมมือและความตั้งใจในการทำกิจกรรม มอบหมายให้หมวดวิชาเป็น ผู้ดำเนินการ นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความ คิดเห็นหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ สมาชิกจำนวนมากรวบรวมได้ไม่ครบ</p>	<p>ประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการสังเกตและอภิปราย ผู้รับผิดชอบคือครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัด กิจกรรม ประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ</p> <p>ปัญหาที่พบ คือ การประเมินผลทำไม่สม่ำเสมอยังไม่เป็นระบบและไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร</p>

2. การรายงานผลการจัดกิจกรรม ทุกโรงเรียนมีการรายงานผลการจัดกิจกรรม โรงเรียนส่วนใหญ่ มีการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมเป็นเอกสาร (7 โรงเรียน) รองลงมา ได้แก่ การรายงานผลการจัดกิจกรรมด้วยวาจา (5 โรงเรียน) โรงเรียนส่วนใหญ่รายงานผลการจัดกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม (5 โรงเรียน) รองลงมา คือ สิ้นปีการศึกษา (2 โรงเรียน) และสิ้นสุดโครงการ (1 โรงเรียน) โรงเรียนส่วนใหญ่ผู้รับผิดชอบในการรายงานผลการจัดกิจกรรม คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรม (6 โรงเรียน) ทุกโรงเรียนนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรม

ปัญหาในการรายงานผลการจัดกิจกรรม พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมล่าช้า (3 โรงเรียน) รองลงมา คือ โรงเรียนรายงานผลการจัดกิจกรรมไม่สม่ำเสมอ (1 โรงเรียน) และไม่ได้จัดทำเป็นเอกสาร (1 โรงเรียน) ตารางที่ 20 ประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาสภาพและปัญหาการรายงานผลการจัดกิจกรรม

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พัฒนาภัยเจริญ	รร.เพลินลำนำ	รร.พำเพ็ญพิณ	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรม์บรรเลง	รร.ครนเครงเสด ประสาท	รร.พิลาศมโหรี
<p>รายงานผลการจัดกิจกรรมด้วย</p> <p>วาจาขณะดำเนินการจัดกิจกรรมและจัดทำเป็นเอกสารเมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรม โดยครูที่ปรึกษา กิจกรรม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรม</p>	<p>รายงานผลการจัดกิจกรรมด้วย</p> <p>วาจาและสรุปเป็นบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอฝ่ายวิชาการเมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมโดยครูที่ปรึกษา กิจกรรม เป็นผู้ดำเนินการ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรม</p>	<p>การรายงานผล</p> <p>การจัดกิจกรรมจัดทำเป็นเอกสารเสนอฝ่ายบริหารเมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรม โดยครูที่ปรึกษา กิจกรรม เป็น ผู้ดำเนินการ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรม</p>	<p>การรายงานผล</p> <p>การจัดกิจกรรมมีการรายงานผลด้วยวาจาเมื่อพบปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการจัดกิจกรรมและจัดทำเป็นเอกสารหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมโดยครูที่ปรึกษา กิจกรรม เป็นผู้ดำเนินการ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม</p>	<p>การรายงานผล</p> <p>การจัดกิจกรรมจัดทำเป็นเอกสารสรุปผลงาน อุปสรรคและปัญหาในการจัดกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยครูที่ปรึกษา เป็น ผู้ดำเนินการ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม</p>	<p>การรายงานผล</p> <p>การจัดกิจกรรม รายงานด้วยวาจาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาขณะดำเนินการจัดกิจกรรม เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมหมวดวิชา จัดทำ เอกสารรายงานผลการจัด กิจกรรม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการจัด กิจกรรม</p>	<p>การรายงานผล</p> <p>การจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษา กิจกรรม จัดทำรายงานการจัดกิจกรรมทุกครั้ง สรุปเป็นเอกสารเมื่อสิ้นปีการศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อดีข้อเสียของการจัดกิจกรรม บันทึกผลการจัด กิจกรรมเพื่อรับทราบปัญหาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการทำเอกสารรายงานผลการจัดกิจกรรม</p>	<p>การรายงานผล</p> <p>การจัดกิจกรรม รายงานผลการจัด กิจกรรมด้วยวาจา เป็นระยะขณะดำเนินการจัดทำโดยสรุปเป็นเอกสารเมื่อสิ้นปีการศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หัวหน้าหมวดและครูที่ปรึกษา กิจกรรม เป็นผู้ดำเนินการ นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการจัด กิจกรรม</p>

ตารางที่ 20 ต่อ

รร.ตันตริศาสตร์	รร.พัฒนาภัยเจริญ	รร.เพลินสำเนา	รร.พำเพ็ญพิณ	รร.ยินดุริยศัพท์	รร.คนธรรม์บรรเลง	รร.ศรีนครังโสศ ประสาท	รร.พิลาศมโหรี
ปัญหา พบว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรม รายงานผลการจัดกิจกรรมล่าช้า เนื่องจากมีภาระงานมากและยังจัดทำ การรายงานไม่เป็น	ปัญหาด้านการ รายงานผลการจัด กิจกรรมไม่ได้จัดทำ เป็นเอกสาร	ไม่พบปัญหาด้าน การรายงานผลการจัด กิจกรรม	ปัญหา พบว่า ไม่ได้บันทึกข้อมูล ด้านอุปสรรคและ ปัญหาซึ่งส่วนใหญ่ รายงานด้วยวาจา	ปัญหา พบว่า การทำเอกสารล่าช้า เพราะต้องใช้เวลาใน การเขียนและรวบรวม	ปัญหา พบว่า ในทางปฏิบัติมักทำ รายงานผลการจัด กิจกรรมเกี่ยวกับการ ประกวดแข่งขัน มากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ	ปัญหา พบว่า รายงานผลการจัด กิจกรรมไม่สม่ำเสมอ	ปัญหา พบว่า ผู้รับผิดชอบมีภาระ งานมาก การทำ รายงานผลอาจล่าช้า

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรณีศึกษา : โรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทยด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลที่ 1 ที่ 2 หรือ ที่ 3 จากการประกวดวงดนตรีไทยด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในปี 2538 - 2542 จำนวน 8 โรงเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi - structured Interview) แบบสังเกตการจัดกิจกรรม ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม ของทั้ง 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน รวม 32 คน และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในปีการศึกษา 2543 ซึ่งเป็นนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมและ / หรือเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในปีการศึกษา 2543 ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง สำหรับโรงเรียนที่มีคณะกรรมการดำเนินงานใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยต้องเป็นบุคคลสำคัญในการให้ข้อมูล (Key Information) ส่วนโรงเรียนที่ไม่มีคณะกรรมการ นักเรียนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random) จากนักเรียนที่เป็นสมาชิกกิจกรรม โรงเรียนละ 3 คน 8 โรงเรียน รวมนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ 24 คน รวมผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น 56 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรม และนักเรียน สังเกตการจัดกิจกรรมของครูที่ปรึกษา กิจกรรมในโรงเรียนทั้ง 8 โรงเรียน ซึ่งเป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนปฏิบัติงานหมวดศิลปศึกษา โครงการจัดกิจกรรม เอกสารรายงานการจัดกิจกรรม คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรม และรายงานการจัดกิจกรรม การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในลักษณะ การบรรยาย ส่วนสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทยด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้ง 8 โรงเรียน ในภาพรวม ผู้วิจัยเสนอเป็นตารางวิเคราะห์เนื้อหาแล้วอธิบายเป็นความเรียง จากข้อมูลผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 52 – 60 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในด้านการบริหาร 20 – 26 ปี ระยะเวลาในการทำงานตำแหน่งผู้อำนวยการในโรงเรียนปัจจุบัน 1 – 5 ปี ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกคนไม่เคยเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย

1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 50 – 53 ปี วุฒิกการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร 6 – 15 ปี ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในโรงเรียน 3 – 8 ปี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการทุกคนไม่เคยเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย

1.3 หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 50 – 58 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหมวด 15 – 20 ปี หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย

1.4 ครูที่ปรึกษากิจกรรม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 43 – 46 ปี วุฒิกการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี วิชาเอกด้านดนตรีศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนดนตรีไทย 17 – 22 ปี ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่วนใหญ่ได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย

1.5 นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 16 – 18 ปี นักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและมีประสบการณ์ในการเล่นดนตรีไทยมาก่อนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียน

2. สภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย

2.1 สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดกิจกรรม

2.1.1 การกำหนดระเบียบข้อบังคับ ทุกโรงเรียนมีนโยบายในการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียน และให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทุกโรงเรียนไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรดนตรีไทยแต่ใช้แนวทางในการบริหารงานภายใน

โรงเรียน โดยมีแนวดำเนินการในการจัดกิจกรรม จัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานและโครงการ ผู้รับผิดชอบในการจัดทำโครงการส่วนใหญ่ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมและหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา

ปัญหาด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับ โรงเรียนทั้งหมดไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม เนื่องจากจัดทำตามระบบการบริหารงานภายในโรงเรียน

2.1.2 การทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ ทุกโรงเรียนผู้ดำเนินการจัดทำโครงการและเสนอขออนุมัติ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้เขียนโครงการ โดยนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเขียนโครงการ โครงการที่จัดทำส่วนใหญ่ คือ โครงการปรับปรุงและพัฒนาดนตรีไทย โครงการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีไทย โครงการประกวดวงดนตรีไทยและส่งเสริมทักษะความสามารถพิเศษ โครงการเยาวชนกับดนตรีไทย โครงการเข้าค่ายดนตรีภาคฤดูร้อน โครงการทุกโครงการเป็นโครงการต่อเนื่อง

ปัญหาการทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ โรงเรียนทุกโรงเรียนไม่พบปัญหาด้านการทำโครงการและเสนอขออนุมัติ

2.1.3 การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ทุกโรงเรียนมีห้องสำหรับฝึกซ้อม เป็นสัดส่วน ห้องฝึกซ้อมส่วนใหญ่ขนาดเท่าห้องเรียนทั่วไป ส่วนใหญ่ติดเครื่องปรับอากาศ มีตู้สำหรับใส่เครื่องดนตรีไทยให้เป็นระเบียบ ในการประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ในการจัดแสดง พบว่า ทุกโรงเรียนครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ประสานงานกับฝ่ายอาคารสถานที่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมอาคารสถานที่โดยประสานงานกับครูที่ปรึกษา การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ทุกโรงเรียนมีการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทยที่จำเป็น ซ่อมแซมเครื่องดนตรีไทยให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยดูแลรักษาเครื่องดนตรีไทย

ปัญหาการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับห้องฝึกซ้อมมีขนาดเล็กและเวลาซ้อมเสียงดังรบกวนห้องข้างเคียง รongลงมา ได้แก่ ห้องฝึกซ้อมติดถนนได้รับเสียงรบกวน ห้องฝึกซ้อมไม่เป็นสัดส่วนโดยใช้เรียนร่วมกับการเรียนวิชาอื่น ไม่ได้รับความร่วมมือด้านการจัดอาคารสถานที่จากบุคลากรในโรงเรียน ในด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัญหาที่พบ คือ ผู้บริหารไม่เข้าใจถึงความจำเป็นในการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทย

2.1.4 การเตรียมบุคลากร ทุกโรงเรียนกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมโดยพิจารณาจากผู้ที่มีความรู้ด้านดนตรีไทย ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในหมวดวิชาศิลปศึกษา ทุกโรงเรียนมีการเชิญวิทยากรพิเศษเพื่อฝึกทักษะให้กับนักเรียน รongลงมา มีศิษย์เก่าที่มีความสามารถด้านดนตรีไทยช่วยเหลือในการฝึกซ้อม และครูที่ปรึกษากิจกรรมส่วนใหญ่ได้รับ

การอบรมเพิ่มเติมความรู้ด้านดนตรีไทย และขอความอนุเคราะห์บุคลากรอื่น ๆ นอกเหนือจาก ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการจัดกิจกรรม

ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมาเป็นวิทยากร รองลงมาบุคลากรที่ช่วยด้านดำเนินการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ

2.1.5 การเตรียมเรื่องงบประมาณ ทุกโรงเรียนดำเนินการโดยครูที่ปรึกษากิจกรรมเสนอขออนุมัติงบประมาณผ่านโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติจากฝ่ายบริหาร งบประมาณส่วนใหญ่ได้รับจากเงินบำรุงการศึกษาและเงินสมาคมผู้ปกครองและครู รองลงมาได้รับบริจาคจากผู้มีอุปการะคุณและผู้สนับสนุนด้านดนตรีไทย และได้รับเงินจากรายได้พิเศษที่มหาวิทยาลัยเก็บสะสมไว้

ปัญหาด้านการเตรียมงบประมาณ โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากโรงเรียนเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้น้อยลง งบประมาณจึงลดน้อยลงไปด้วย

2.1.6 การประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก ทุกโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนส่วนใหญ่ประชาสัมพันธ์โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมประชาสัมพันธ์ขณะทำการสอนในห้องเรียน รองลงมา คือ ติดป้ายประกาศ เสียงตามสาย ประกาศหน้าเสาธง สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกโรงเรียนรับจากนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาต่อโดยใช้ความสามารถพิเศษ นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีดนตรีไทยปฏิบัติ วิชาพื้นฐานอาชีพดนตรีไทย นอกจากนั้นเป็นนักเรียนทั่วไปที่สนใจในดนตรีไทย อย่างไรก็ตามโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกเป็นพิเศษ สมาชิกไม่จำเป็นต้องมีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทยแต่ต้องมีใจรักและความรับผิดชอบ

ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์และสมัครสมาชิก โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหา สำหรับโรงเรียนที่พบปัญหา ปัญหาที่พบ คือ การไม่กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกสมาชิกอย่างจริงจังทำให้ได้สมาชิกที่ไม่สนใจอย่างแท้จริง

2.2 สภาพปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรม

2.2.1 การปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่าทุกโรงเรียนมีการปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการประชุมชี้แจงสมาชิก เนื้อหาในการปฐมนิเทศส่วนใหญ่เกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน ข้อปฏิบัติในการฝึกซ้อม การตรงต่อเวลา ระเบียบปฏิบัติในการใช้ห้องดนตรีและเครื่องดนตรี ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฐมนิเทศ ส่วนใหญ่ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมและหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา

ปัญหาด้านการปฐมนิเทศเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่าทุกโรงเรียนไม่ประสบปัญหาด้านนี้

2.2.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ทุกโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วยบุคลากรภายในหมวดวิชาศิลปศึกษาและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดบทบาทหน้าที่ตามความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นในกรณีกิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมภายในโรงเรียน สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการในส่วน of นักเรียนส่วนใหญ่มีคณะกรรมการนักเรียนโดยกำหนดตำแหน่งและหน้าที่เด่นชัด และไม่มีคณะกรรมการดำเนินการ สำหรับโรงเรียนที่มีคณะกรรมการ คณะกรรมการดำเนินการนักเรียนส่วนใหญ่มาจากการเลือกตั้ง

ปัญหาด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ สำหรับโรงเรียนที่พบปัญหาปัญหาที่พบ คือ คณะกรรมการดำเนินการที่มาจากกรรมการแต่งตั้งไม่มีความสนใจในการทำงานส่วนนี้ บุคลากรในการดำเนินการนอกเหนือจากการฝึกซ้อมไม่เพียงพอ และคณะกรรมการนักเรียนที่ได้จากการเลือกตั้งไม่เป็นที่ยอมรับของสมาชิก

2.2.3 การจัดกิจกรรม จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย โรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความถนัดและความสามารถด้านดนตรีไทย เพื่อเผยแพร่และอนุรักษ์ดนตรีไทย ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมการฝึกซ้อมเพื่อส่งประกวดวงดนตรีไทย ร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน และกิจกรรมบริการชุมชน ในการจัดกิจกรรมทุกโรงเรียนมีการวางแผนการจัดกิจกรรมระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรมกับนักเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ทุกโรงเรียนยึดแนวการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมความถนัดด้านดนตรีไทย หรือพัฒนาความสามารถด้านดนตรีไทย กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีทักษะในการเล่นดนตรีไทย และการจัดกิจกรรมที่ให้โอกาสหรือสร้างรากฐานในการศึกษาต่อด้านดนตรีไทย ในการจัดกิจกรรมการฝึกซ้อมดนตรีไทย โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาหลังเลิกเรียน รองลงมาใช้เวลาในช่วงเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติของทุกวันการดำเนินการจัดกิจกรรมพบว่าทุกโรงเรียนนักเรียนเป็นผู้เตรียมเครื่องดนตรีไทยในการฝึกซ้อมครูที่ปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมดนตรีไทย ลักษณะของการจัดกิจกรรมพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการฝึกซ้อมทักษะรายบุคคล ฝึกซ้อมแยกตามกลุ่มเครื่องดนตรีและการฝึกซ้อมรวมวง กิจกรรมที่นักเรียนต้องการให้ครูที่ปรึกษาจัดให้เพิ่มเติม คือ กิจกรรมการประกวดวงดนตรีไทย สำหรับปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเป็นความเอาใจใส่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมและความสนับสนุนของผู้บริหาร

ปัญหาในการจัดกิจกรรม พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านเวลาในการฝึกซ้อมน้อย

2.2.4 การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ทุกโรงเรียนมีการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมโดยผู้บริหาร ครูที่ปรึกษากิจกรรม รองลงมา คือ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่ติดตามดูแลการจัดกิจกรรมจากรายงานการดำเนินการจัดกิจกรรม รองลงมาติดตามดูแลการจัดกิจกรรมจากการเยี่ยมเยียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมติดตามดูแลการจัดกิจกรรมโดยดูแลการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

ปัญหาด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม สำหรับโรงเรียนที่ประสบปัญหา ปัญหาที่พบ คือ ฝ่ายบริหารดูแลติดตามการจัดกิจกรรมไม่ทั่วถึง

2.3 สภาพและปัญหาด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม

2.3.1 การประเมินผลการจัดกิจกรรม ทุกโรงเรียนมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการอภิปราย สังเกตการจัดกิจกรรม และใช้แบบสอบถาม หลังการประเมินส่วนใหญ่จัดทำหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ ได้แก่ นักเรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรม

ปัญหาด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกผลการประเมินผลการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร รวบรวมผลการประเมินได้ไม่ครบและไม่มีประสิทธิภาพในการประเมิน

2.3.2 การรายงานผลการจัดกิจกรรม ทุกโรงเรียนมีการรายงานผลการจัดกิจกรรม โดยจัดทำเป็นเอกสารหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมและสิ้นภาคเรียน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม

ปัญหาด้านการรายงานผลการจัดกิจกรรม พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมล่าช้า รองลงมา คือ จัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมไม่สม่ำเสมอและไม่เป็นระบบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายตามลำดับดังนี้

1. การเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยเพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนและให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทุกโรงเรียนไม่ได้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย แต่มีแนวดำเนินการในการจัดกิจกรรมโดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานและโครงการ ผู้วิจัยเห็นว่า การกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยกำหนดได้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังที่ ไพโรจน์ นาเคสุวรรณ (2528) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไว้ว่า เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความถนัดความสนใจและความสามารถพิเศษ ส่งเสริมให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สำหรับการกำหนดระเบียบข้อบังคับโรงเรียนดำเนินการตามแนวทางการบริหารงานภายในโรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมใด ๆ ภายในโรงเรียนต้องมีการจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการหรือโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา พ.ศ. 2532 ข้อที่ 4 วรรคที่ 7 และ 8 คือ การจัดกิจกรรมจะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ จะต้องมีการโครงการ และระเบียบข้อบังคับเป็นของสถานศึกษาและกิจกรรมนั้นต้องไม่ทำให้เกิดภัยอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ จากผลการวิจัยผู้วิจัยเห็นว่าในการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเป็นผู้กำหนดขึ้นเพื่อให้แนวการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา ผู้บริหารควรปฐมนิเทศชี้แจงบุคลากรถึงแนวการจัดกิจกรรมให้เป็นรูปธรรมเพื่อกระตุ้นให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางขึ้น

การทำโครงการจัดกิจกรรมและการเสนอขออนุมัติ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ดำเนินการจัดทำโครงการและเสนอขออนุมัติ คือครูที่ปรึกษากิจกรรมและส่วนใหญ่นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเขียนโครงการ ในประเด็นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดทำโครงการควรให้นักเรียนมีบทบาทมากขึ้น

ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองเสนอโครงการเพื่อจัดกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในการเขียนโครงการเพื่อจัดกิจกรรม ดังที่ ในจริง บุญเรืองรอด (2541) และ ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ (2528) ได้กล่าวถึงหลักการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า ในการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเปิดโอกาสให้นักเรียนดำเนินงานตามกระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมและการจัดกิจกรรมนั้นเป็นบทบาทของนักเรียนเอง

การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ทุกโรงเรียนมีห้องสำหรับฝึกซ้อมเป็นสัดส่วน มีการอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ในการจัดแสดง โดยมีการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรม ฝ่ายอาคารสถานที่และนักเรียน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ทุกโรงเรียนมีการจัดซื้อเครื่องดนตรีไทยและซอมแซมเครื่องดนตรีไทยให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี ส่วนปัญหาที่พบในการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาเกี่ยวกับห้องฝึกซ้อมมีขนาดเล็กและเวลาฝึกซ้อมเสียงรบกวนห้องข้างเคียง ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและเป็นบทบาทของผู้บริหารที่จะต้องอำนวยความสะดวกเรื่องอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา พ.ศ.2532 (กรมวิชาการ,2534) ในเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดอาคารสถานที่ที่เหมาะสมให้

การเตรียมบุคลากร ผลการวิจัย พบว่า การเตรียมบุคลากรกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมโดยพิจารณาผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในหมวดวิชาศิลปศึกษา มีการเชิญวิทยากรพิเศษเพื่อฝึกทักษะให้กับนักเรียน และมีศิษย์เก่าที่มีความสามารถด้านดนตรีไทยมาช่วยเหลือในการฝึกซ้อม ให้การอบรมแก่ครูที่ปรึกษากิจกรรม และมีการขอความอนุเคราะห์บุคลากรอื่นๆ นอกเหนือจากบุคลากรภายในหมวดวิชาเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนยังต้องการบุคลากรที่มีความรู้ด้านดนตรีไทย จากผลการวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า การเตรียมบุคลากรมีความสำคัญในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างยิ่ง ความเข้าใจเนื้อหาสาระของดนตรีไทยในหน้าที่จะช่วยชี้แนะนักเรียนได้ถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับ วันนอร์ มะทา (2533) ที่กล่าวว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรมต้องมีความสนใจในเรื่องนั้น ๆ เป็นส่วนตัวซึ่งสามารถสร้างเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการเตรียมบุคลากรซึ่งเป็นวิทยากรพิเศษเป็นบุคลากรที่สำคัญในการจัดกิจกรรมดนตรีไทย เนื่องจากดนตรีไทยเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะจำเป็นที่ผู้บริหารควรพิจารณาเตรียมบุคลากร ซึ่งเป็นวิทยากรพิเศษเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม ซึ่งตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 กำหนดบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมจะต้องเป็นบุคลากรที่ปัจจุบันอยู่

ในสถานศึกษานั้น เว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพิจารณาสนับสนุนให้มีการเตรียมบุคลากรให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม

การเตรียมงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนดำเนินการโดยครูที่ปรึกษากิจกรรมเสนอขออนุมัติงบประมาณผ่านทางโครงการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ งบประมาณส่วนใหญ่ได้รับจากเงินบำรุงการศึกษา เงินจากสมาคมผู้ปกครองและครูบางส่วนได้จากเงินบริจาคจากผู้อุปการะคุณและผู้สนับสนุน ปัญหาที่พบบนงบประมาณ คือ ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอเนื่องจากเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้น้อยลง ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า งบประมาณเป็นสิ่งสำคัญในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยซึ่งต้องใช้งบประมาณสูง ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมให้และควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้ในทางสร้างสรรค์โดยการจัดกิจกรรมเพื่อหารายได้ ผู้บริหารต้องแนะนำการจัดหาเงินเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม ซึ่งนำมาซึ่งงบประมาณที่นอกเหนือจากเงินบริจาคจากผู้สนับสนุนหรือศิษย์เก่า การหารายได้จากการเล่น ซึ่งสอดคล้องกับไพโรจน์ นาคะสุวรรณ (2528) และ ประสาน บริบูรณ์กุล (2536) ที่เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมดนตรีไทย ไว้ว่าผู้บริหารจะต้องช่วยให้คำแนะนำในการจัดหาเงินทุนเสริมงบประมาณ โดยการจัดกิจกรรมหาทุนและได้จากการบริจาค เพื่อนำมาใช้ในการกิจกรรม

การประชาสัมพันธ์และรับสมาชิก ผลการวิจัยพบว่า ทุกโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ครูที่ปรึกษากิจกรรมประชาสัมพันธ์ขณะทำการสอนในห้องเรียน ติดป้ายประกาศ และเสียงตามสาย ประกาศหน้าเสาธง ลงพิมพ์ในวารสารของโรงเรียนและจัดนิทรรศการ จากผลการวิจัยเห็นว่า การประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้กว้างขวางขึ้น และการประชาสัมพันธ์สามารถทำได้หลายวิธี การประชาสัมพันธ์ที่ดีสามารถชักชวนให้นักเรียนสนใจในกิจกรรมและตัดสินใจในการเข้าร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับประดัดนิลพังงา (2526) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมที่สถาบันจัดหรือได้จัดขึ้น ถ้านักเรียนมีความสนใจมากพอ วิธีการต่าง ๆ ที่อาจนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม มีดังนี้ ประกาศให้นักเรียนทราบว่า มีกิจกรรมอะไรบ้างที่นักเรียนอาจเข้าร่วมได้ โดยการปิดป้ายประกาศ ประชุมชี้แจง การประกาศในหนังสือคู่มือนักเรียน เป็นต้น ด้านการรับสมาชิก จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่โรงเรียนรับจากการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อโดยใช้ความสามารถพิเศษ นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเลือกเสรี ดนตรีไทยปฏิบัติ วิชาพื้นฐานอาชีพดนตรีไทย นอกจากนั้นเป็นนักเรียนที่สนใจในดนตรีไทย อย่างไรก็ตามโรงเรียนไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกเป็นพิเศษ คือ ไม่จำเป็นต้องมีความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทยแต่มีใจรักและมีความรับผิดชอบ

ปัญหาที่พบในด้านการรับสมัครสมาชิก คือ การไม่กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกสมาชิกอย่างจริงจัง ทำให้สมาชิกไม่สนใจในการทำกิจกรรมอย่างแท้จริง จากผลการวิจัยผู้วิจัยเห็นว่าการรับสมัครสมาชิกด้วยความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมเป็นวิธีที่ทำให้ได้สมาชิกที่มีความสนใจที่แท้จริงและเป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง ด้วยเหตุที่กิจกรรมเสริมหลักสูตรจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนค้นพบความถนัดเกิดจากความสนใจและความชอบของนักเรียน การรับสมัครสมาชิกจึงควรมาจากความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม และควรกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่ออย่างน้อยเป็นการช่วยให้ผู้สมัครสมาชิกได้ตัดสินใจในการเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการรับสมัครสมาชิกของ ชาญุไชย ศรีไสยเพชร (2531) ที่ได้เสนอวิธีการเข้าร่วมโครงการจัดกิจกรรม ไว้ 2 วิธี คือ เข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ และเข้าร่วมโครงการโดยการกำหนดตัวบุคคล วิธีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการมีข้อพิจารณาเช่น ตำแหน่งของผู้เข้าร่วมโครงการ สายวิชาของผู้เข้าร่วมโครงการ ประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมโครงการ อายุของผู้เข้าร่วมโครงการ เพศของผู้เข้าร่วมโครงการ พื้นฐานความรู้หรือระดับชั้นของผู้เข้าร่วมโครงการ และจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะต้องเกี่ยวข้องกับหัวข้ออื่น ๆ อีกมากมาย รวมถึงสวัสดิการและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ซึ่งในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยก็เช่นเดียวกันควรมีการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นให้แก่สมาชิก เพื่อป้องกันปัญหานักเรียนที่สนใจเพียงฉาบฉวย เนื่องจากการเรียนดนตรีไทยเป็นศิลปะที่ต้องใช้ทักษะและเวลาบุคคลที่จะเข้าร่วมกิจกรรมควรมีคุณสมบัติเบื้องต้น คือ ความอดทน และอดุสาหะ ดังนั้นถ้าไม่มีการกำหนด คุณสมบัติให้กับสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม อาจทำให้เกิดความสูญเปล่าในการลงทุนด้านเวลาและร่างกายแรงใจ

2. การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการปฐมนิเทศสมาชิกโดยการชี้แจงสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน ข้อปฏิบัติในการฝึกซ้อม การตรงต่อเวลาและการนัดหมาย ระเบียบปฏิบัติในการใช้ห้องดนตรีและเครื่องดนตรีไทย โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นการเหมาะสมที่มีการปฐมนิเทศสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย เนื่องจากการสร้างความเข้าใจและข้อตกลงในการทำกิจกรรมร่วมกัน ควรมีข้อตกลงที่เหมาะสมเพื่อป้องกันปัญหาอันอาจเกิดขึ้นได้จากการเข้าใจไม่ตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับบุญเฉลา สุริยวรรณ (2533) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการปฐมนิเทศไว้ว่า การปฐมนิเทศเป็นสิ่งจำเป็น นอกจากจะทำให้มีความรู้มีความเข้าใจที่ตรงกันแล้ว ยังทำให้บุคคลที่เข้ามาใหม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ในระยะแรกของการทำงาน เกิดความรู้สึกอุ่นใจ เชื่อมมั่นว่าตนเองสามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้

การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประกอบด้วยบุคลากรหมวดวิชาศิลปศึกษาและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการในส่วนของนักเรียน พบว่า แนวปฏิบัติมีดังนี้ คือ โรงเรียนมีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนและกำหนดตำแหน่งหน้าที่เด่นชัด และ โรงเรียนไม่มีคณะกรรมการนักเรียน บางโรงเรียนมีคณะกรรมการนักเรียนเพียง 2 ตำแหน่ง และบางโรงเรียนมีตำแหน่งหัวหน้า วงดนตรีไทยที่ได้รับการแต่งตั้งจากครูที่ปรึกษากิจกรรม จากข้อค้นพบในการเลือกตั้งคณะกรรมการซึ่งมีหลากหลายแนวทางในการปฏิบัตินั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมที่นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมควรเปิดโอกาสนักเรียนได้มีบทบาทเป็นการฝึกฝนนักเรียนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมในโรงเรียนของ กรมวิชาการ (2534) กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดไว้ว่าการจัดกิจกรรมควร ส่งเสริมความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเองสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้เฒ่าและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการทำงานเป็นหมู่คณะอย่างมีระบบ สามารถสร้างนิสัยอันพึงประสงค์ได้

การจัดกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมฝึกซ้อมเพื่อส่งวงดนตรีไทยเข้าประกวด กิจกรรมภายในโรงเรียน กิจกรรมบริหารชุมชน กิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรม กิจกรรมเข้าค่ายดนตรีไทยภาคฤดูร้อน กิจกรรมจัดนิทรรศการแสดงผลงาน และกิจกรรมจัดการแสดง จากผลการวิจัยเห็นว่า กิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้เป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายและเน้นเนื้อหาดนตรีไทยด้านทักษะซึ่งเป็นการเสริมสร้างความถนัดและความสามารถด้านทักษะซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมดนตรีซึ่ง ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2537) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมดนตรีควรจัดให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะอย่างครบถ้วน เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสกับความซาบซึ้งในสุนทรียรสของดนตรี และในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีการวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการเหมาะสมเพราะการวางแผนนั้นจะทำให้เกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความกระฉ่งในการทำงานหรือจัดกิจกรรมสอดคล้องกับ ใจจริง บุญเรืองรอด (2541) ที่กล่าวว่า การวางแผนคือกำหนดการล่วงหน้าที่สามารถสร้างแนวทางในการจัดกิจกรรมให้บรรลุผลในเวลาที่เหมาะสม การจัดกิจกรรมโรงเรียนมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถ เผยแพร่และอนุรักษ์ดนตรีไทยซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ดนตรีเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในสาระดนตรี และเพื่อช่วยส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาดนตรีอันทรงคุณค่าให้คงอยู่เป็นมรดกของมนุษยชาติ

ต่อไปในการจัดกิจกรรมโรงเรียนจัดกิจกรรมโดยยึดแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความถนัดหรือพัฒนาความสามารถพิเศษด้านดนตรีไทย กิจกรรมที่ส่งเสริมรากฐานในการศึกษาต่อ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสม เนื่องจากการจัดกิจกรรมดนตรีไทย ควรจัดให้นักเรียนได้สัมผัสและได้รับประสบการณ์ตรงที่นอกเหนือจากเนื้อหาสาระดนตรีไทยในส่วนของทฤษฎีที่อยู่เพียงอย่างเดียว ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยที่สอดแทรกความรู้ทั้งในด้านเนื้อหาเชิงทฤษฎีและเนื้อหาในส่วนของทักษะพร้อมกันไป การฝึกปฏิบัติสามารถนำพาให้ได้ความรู้ด้านทฤษฎีพร้อมกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับคณสิริย์ จะสุวรรณ (2532) ที่กล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอนดนตรีควรมีการฝึกปฏิบัติในแง่ของทฤษฎีควบคู่กันไป

การติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสวนใหญ่ครูที่ปรึกษากิจกรรมติดตามดูแลการจัดกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ฝ่ายบริหารติดตามดูแลจากรายงานผลการจัดกิจกรรมเยี่ยมเยียนให้ขวัญกำลังใจ และสอบถามจากผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมด้วยวิธีดังกล่าวมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง เนื่องจากรวมที่จัดจำเป็นต้องมีครูที่ปรึกษากิจกรรมที่เข้าใจและให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งตามบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมในระยะเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา พ.ศ. 2532 และไพโรจน์ นะคะสุวรรณ (2528) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมซึ่งต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับนักเรียนอย่างเป็นกันเอง เพื่อสะดวกในการศึกษาแนวคิดและติดตามการดำเนินงานได้ทันทั่วทั้งที่ เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ อันอาจเกิดขึ้นได้จากการจัดกิจกรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าบทบาทสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทุกด้านในโรงเรียน รวมถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน จะประสบความสำเร็จได้เป็นผลจากการติดตามดูแลของผู้บริหารอย่างใกล้ชิด ในอันที่จะช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานเมื่อพบปัญหาต่าง ๆ ผู้บริหารควรแนะนำและดำเนินการหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานได้

3. การประเมินผลการจัดกิจกรรม

การประเมินผลการจัดกิจกรรม ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยใช้การอภิปรายและสังเกตการจัดกิจกรรม ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ ได้แก่ นักเรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรม และหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นการเหมาะสมที่ต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม เพราะการประเมินผลการจัดกิจกรรมทำให้ทราบว่าการจัดกิจกรรมนั้นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นผลของการจัดกิจกรรม ในด้านข้อบกพร่อง ปัญหาและอุปสรรคที่สามารถนำมาจัดทำเป็นข้อสรุปเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป สอดคล้องกับ

ชูศรี เฉลิมเกียรติสกุล (2528) ได้กล่าวไว้ว่า จัดกิจกรรมทุกครั้งจะมีการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป และในการประเมินผลการจัดกิจกรรมผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการจัดทำบันทึกผลลักษณะอักษรมีร่องรอยหลักฐานในการประเมินกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมกับผลการจัดกิจกรรม ทำให้ได้ข้อมูลในการวางแผนการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

การรายงานผลการจัดกิจกรรม ผลการวิจัย พบว่า ทุกโรงเรียนมีการรายงานผลการจัดกิจกรรม โดยจัดทำเป็นเอกสารหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมและสิ้นภาคเรียน ผู้รับผิดชอบการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การรายงานผลการจัดกิจกรรมเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมควรดำเนินการอย่างยิ่ง การรายงานผลการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบปัญหาถึงปัญหาในการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาระดับสูงหรือผู้บริหาร จะทราบถึงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมได้จากการรายงานผลการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับนิรันดร์ จุลทรัพย์ (2534) ที่กล่าวว่า การรายงานเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหาร ทำให้ทราบข่าวสาร ความก้าวหน้าในการทำงานและการรายงานความจำเป็นต้องมีการบันทึกหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้เป็นระยะ ๆ จึงจะสามารถรายงานได้ถูกต้องและสมบูรณ์ และการรายงานผลการจัดควรจัดทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

สำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรหรือมีการประชาสัมพันธ์ แจ้งให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม
2. ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรอื่น ๆ ภายในโรงเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการควรพิจารณาบุคลากรที่มีความสนใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย
4. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและประกาศเกียรติคุณแก่ศิษย์เก่าที่มีความสามารถด้านดนตรีไทยในฐานะผู้ทำประโยชน์ให้กับสถานศึกษา

สำหรับครูที่ปรึกษากิจกรรม

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์และประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมทุกฝ่าย เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคลากรนั้น
2. ควรดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เป็นลายลักษณ์อักษรและให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานการประเมินผลการจัดกิจกรรม
3. ควรให้ความสำคัญกับศิษย์เก่าที่มีความสามารถด้านดนตรีไทย โดยให้มีบทบาทในการให้คำปรึกษา เป็นที่ปรึกษาร่วมในการจัดกิจกรรม และเชิญเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย
4. ควรส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยให้สม่ำเสมอ และจัดกิจกรรมให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัญนิกา พรหมณ์พิทักษ์. สภาพความคาดหวัง สภาพปัญหาของกระบวนการจัดการเรียน การสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. วารสารวิชาการ ปีที่ 1 ฉบับที่ 8 ส.ค. 2541.
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. การบริหารกิจการนักเรียน. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2531.
- กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. รายงานผลการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ท.) : 2543.
- คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.
- จิตรารัตน์ โพธิมามกะ. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกษตร. เอกสารการนิเทศการศึกษาฉบับที่ 220 ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2523.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. การบริหารกิจการนักเรียน. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2541.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. กิจกรรมร่วมหลักสูตร ศึกษา 2143202. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2536.
- เจริญ จิตวารินทร์. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมลักษณะความเป็นพลเมืองดี ใน โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาบริหารการศึกษา, 2527.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. วิชา 2143202 กิจกรรมร่วมหลักสูตร. สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พระนคร, 2531.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. กิจกรรมดนตรีสำหรับครู. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. ดนตรีศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 (ก.ค. – ก.ย. 2535) หน้า 14.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. แนวทางในการกำหนดการเรียนรู้ดนตรีในหลักสูตร. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 25 ฉบับที่ 2 (ต.ค. – ธ.ค. 2539) หน้า 1 – 2.

- นิรันดร์ จุลทรัพย์. กิจกรรมนักเรียน. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
- บุญเจลา สุริยวรรณ. ผลของการใช้ระบบพี่เลี้ยงในโปรแกรมปฐมนิเทศที่มีต่อความรู้ ทักษะและ
ทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลสำเร็จใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัยแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาพยาบาลศึกษา, 2533.
- บุญทัน อยู่ชมบุญ. กิจกรรมร่วมหลักสูตรการบริหารกิจกรรมนักเรียน. เอกสารประกอบการสอน
วิชาศึกษา 332 ระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู (ประกอบการเรียนวิชา
ศึกษา 335, ศึกษา 371) ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครู
เชียงใหม่, 2524.
- ประดับ นิลพังกา. กิจกรรมร่วมหลักสูตร. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2526.
- ประสาน บริบูรณ์. การศึกษากิจกรรมดนตรีไทยในสหวิทยาเขตรัตนโกสินทร์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาอุดมศึกษา, 2536.
- พาดิ ปรียานนท์. รายงานการวิจัย เรื่อง แนวกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนอกหลักสูตรของนิสิต
นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2526 – 2530).
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ, วันนอร์ มะทา. กิจกรรมเสริมหลักสูตร .กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต,
2528.
- พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล. สัมผัสดนตรีไทยเพื่อสุนทรียรส. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 18 ฉบับที่
1 – 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2532) หน้า 19-22.
- เมินรัตน์ นวะบุศย์. สุนทรียศาสตร์ : ปรัชญากับศิลปะ. วารสารสีมาจารย์. เม.ย.-ต.ค. 2543
หน้า 29.
- วันนอร์ มะทา. กิจกรรมเสริมหลักสูตรทฤษฎีและการปฏิบัติ (ศึกษา 322). กรุงเทพมหานคร :
โอเดียนสโตร์, 2533.
- ตันสนีย์ จะสุวรรณ. การสอนทฤษฎีดนตรีไทย. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 18 ฉบับที่ 1-2
(ก.ค.-ธ.ค.), 2532.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและ
ลักษณะนิสัย ศิลป ดนตรี กีฬา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียนสแควร์, 2540.
- สุกรี เจริญสุข. จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์
พระนคร, 2532.
- สมิตร คุณานุก. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.

- สุวิทย์ หิรัญยกาณต์, สิริวรรณ เมธีวัฒน์ และ ชรินทร์ชัย อินทிரากรณ์. พจนานุกรมศัพท์ การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ไอ คิว บั๊คเซ็นเตอร์จำกัด, 2540.
- สุพจน์ เจณะสมบัติ. การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยธวาทิตของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยแห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ภาควิชาบริหารการศึกษา, 2542.
- เสริมศรี ไชยศร. ระบบหลักสูตร-การสอน. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์พงษ์สิงห์การพิมพ์, 2526.
- อารี สันทรวี. พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพมหานคร : สมาคมเพื่อการศึกษา เด็ก, 2535.
- อุทัย เพชรช่วย. กิจกรรมเสริมหลักสูตร : กลยุทธ์ที่ช่วยเสริมคุณภาพ .วารสารพัฒนาหลักสูตร อันดับที่ 71 ก.พ. 2531.

ภาษาอังกฤษ

- Blount, Nathan S. and Herbert J Klausmeier. Teaching in the secondary school. New York : Harper & Row, 1968.
- Frederich, Robeet W. The Third Curriculum. New York : Appleton Centurt, 1959.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill, 1945.
- Herbert, Stroup. Toward a Philosophy of student Activities. Minneapolis, Minn : University of Minnesota Press, 1965.
- Mckown, Harry C. Extra-curricular Activities. New York : Mcmillan , 1962.
- Shannon, John R. “ School Activities and Personality Development.” School Activities. X(May, 1949) : 275.
- Unruh Adolph, “ Some Criteria for Evaluating a Program of Activities.” School Activities X(September, 1949) : 1-3.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เถรยอด	หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์กอบกุล ดิษฐ์แย้ม	ศึกษานิเทศก์ ฝ่ายกิจกรรม กรมสามัญศึกษา
5. อาจารย์ทัศนีย์ ใจซื่อ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนวัดราชโอรส
6. อาจารย์เสริม หนูจ้อย	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดมังกุภักษัตริย์
7. รองศาสตราจารย์ใจจริง บุญเรืองรอด	รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
8. อาจารย์ ดร.พูนทรัพย์ นาคนาคา	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย
รางวัลถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ.2538-2542

.....
ครั้งที่ 14 พ.ศ. 2542

- รางวัลที่ 1 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา
รางวัลที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลชมเชย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ

ครั้งที่ 13 พ.ศ. 2541

- รางวัลที่ 1 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา
รางวัลที่ 2 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลที่ 3 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลชมเชย วงดนตรีเฉพาะกิจ วงดนตรีไทยวิเศษเฉพาะกิจ 3 โรงงานพิเศษนิยม กรุงเทพ ฯ

ครั้งที่ 12 พ.ศ. 2540

- รางวัลที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลที่ 2 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลชมเชย 1. โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสมุทรปราการ
2. วงดนตรีวิเศษเฉพาะกิจ 2 โรงงานพิเศษนิยม กรุงเทพ ฯ

ครั้งที่ 11 พ.ศ. 2539

- รางวัลที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลที่ 2 โรงเรียนเทพศิรินทร์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
รางวัลที่ 3 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ 10 พ.ศ. 2538

- รางวัลที่ 1 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ
รางวัลที่ 2 -
รางวัลที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า กรุงเทพมหานคร
โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา
รางวัลชมเชย 1. โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี
2. โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี

ที่ ทม0302(2700.0603)3053

(สำเนา)

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๑ 10330

31 ธันวาคม 2534

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสายพิน พุทธิสาร นิสิตปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขา
 ศึกษานิเทศการศึกษาศึกษาและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
 “ การศึกษากิจการเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา :
 กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพ
 รัตนราชสุดาฯ
 สยามบรมราชกุมารี” โดยมี อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอ
 เชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทาง
 วิชาการต่อไปและขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 218-2682

ที่ทม0302(2700.0603)3052

(สำเนา)

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร.218-2682

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

28 ธันวาคม 2543

เรื่อง ขออนุญาตรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน
 2. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 8 ฉบับ
 3. แบบสังเกต จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวสายพิณ พุทธิสาร นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาเนเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี” โดยมี อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรมดนตรีไทย นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทย และสังเกตการจัดกิจกรรมดนตรีไทย ในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามรายชื่อโรงเรียนที่แนบมา ทั้งนี้ นิสิตจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสายพิณ พุทธิสาร เก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ที่ ศร 0806/1064

(สำเนา)

กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. 10300

23 มกราคม 2543

เรื่อง อนุญาตให้รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยนางสาวสายพิน พุทธิสาร นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาניתศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” โดยขอสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรมดนตรีไทย และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมดนตรีไทย รวม 7 คน

กรมสามัญศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นควรสนับสนุนโดยอนุญาตให้ นางสาวสายพิน พุทธิสาร เข้าสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ รักเดช)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. 6285095

โทรสาร 2824096

ที่ ศร 0806/1063

(สำเนา)

กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. 10300

24 มกราคม 2543

เรื่อง อนุญาตให้รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์

อ้างถึง หนังสือฝ่ายวิชาการคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ ทม 0302 (27000.0603)
3052 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2543

ตามที่หนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ขออนุญาตให้
นางสาวสายพิน พุทธิสาร เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน
8 โรงเรียน เพื่อการดำเนินการวิจัย ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมสามัญศึกษายินดีให้การสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ โดยอนุญาตให้
นางสาวสายพิน พุทธิสาร เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนมัธยมศึกษาดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ รักเดช)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. 6285095

โทรสาร 2824096

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย
ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดที่ 1

สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

ผู้วิจัย นางสาวสายพิน พุทธิสาร

สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษาศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงเรียน.....

วันที่สัมภาษณ์.....เริ่มสัมภาษณ์เวลา..... น. สิ้นสุดเวลา..... น.

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ.....
2. อายุ..... ปี
3. อายุราชการ..... ปี
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
5. ตำแหน่ง.....
6. ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง..... ปี
7. ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งที่โรงเรียนนี้..... ปี
8. การเข้ารับการประชุม / อบรม / สัมมนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรี

ครั้งที่	เรื่องที่ประชุม/อบรม/สัมมนา	ระยะเวลาที่เข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา	หน่วยงานที่จัด
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียน
ในโรงเรียนของท่านมีสภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในประเด็นที่
เกี่ยวข้องด้านต่าง ๆ ดังนี้

โรงเรียนของท่านส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยอย่างไรใน
ประเด็นต่อไปนี้

- การส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

- การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม

.....

.....

.....

- การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวกในด้านอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

- การส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากร

.....

.....

.....

- ความต่อเนื่องในการส่งเสริมและสนับสนุน

.....

.....

.....

- ผลงานหรือเกียรติประวัติที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย (ย้อนหลังไป 5 ปี)

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. ท่านมีนโยบายอย่างไรในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย

.....

.....

.....

2. ท่านกำหนดระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่
ถ้ามีท่านดำเนินการ

อย่างไร.....
.....
.....

3. ท่านมีแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยอย่างไร (จัดตาม
แนวการจัดกิจกรรมในโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีแนวดำเนินการเฉพาะ)

.....
.....
.....

4. ท่านดำเนินการอย่างไรในการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย

.....
.....
.....

5. ท่านดำเนินการอย่างไรในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย ในประเด็นต่าง ๆ
ดังนี้

5.1 การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์.....

.....
.....
.....

5.2 การเตรียมบุคลากร

- กำหนดคุณสมบัติของผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมดนตรีไทยหรือไม่ อย่างไร
- มอบหมายให้ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมดนตรีไทย

.....
.....
.....

5.3 การจัดงบประมาณ

- งบประมาณที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณใดบ้าง
- นอกจากงบประมาณที่ได้รับจากโรงเรียนแล้วท่านได้รับงบประมาณจากแหล่งอื่นอีกหรือไม่

.....
.....
.....

6. ท่านประสบปัญหาในการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร

6.1 ด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับ

.....

.....

.....

6.2 ด้านการทำโครงการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

6.3 การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์

.....

.....

.....

6.4 การเตรียมบุคลากร

.....

.....

.....

6.5 งบประมาณ

.....

.....

.....

ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

7. ท่านติดตามดูแลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยอย่างไร

.....

.....

.....

8. ท่านประสบปัญหาในการติดตามดูแลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่ ถ้าประสบปัญหา ปัญหาที่ท่านพบมีอะไรบ้าง.....

.....

.....

.....

ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

9. ท่านมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่
ถ้ามี ท่านดำเนินการอย่างไร (ถ้าไม่มีข้ามไปถามข้อ 13)

.....

.....

.....

10. ท่านประเมินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในช่วงเวลาใด.....

.....

.....

11. ท่านมอบหมายให้ผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ดนตรี
ไทย.....

.....

.....

12. ท่านประสบปัญหาในการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่
ถ้าท่านประสบปัญหา ปัญหาคือ
อะไรบ้าง

.....

.....

.....

13. ท่านดำเนินการในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย
หรือไม่ (ถ้าไม่มีข้ามไปถามข้อ 17)
ถ้ามี ท่านดำเนินการอย่างไร.....

.....

.....

.....

14. ท่านกำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในช่วง
เวลาใด.....

.....

.....

15. ท่านกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้าน
ดนตรีไทยหรือไม่ อย่างไร.....

.....

.....

16. ท่านประสบปัญหาในการรายงานผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่
ถ้าท่านประสบปัญหา ปัญหาที่พบคืออะไร

.....

.....

.....

17. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่มีส่วนสำคัญในการทำให้โรงเรียนของท่านประสบความสำเร็จใน
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย

.....

.....

.....

18. ท่านคิดว่าโรงเรียนได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยนี้หรือไม่
อย่างไร

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย
ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดที่ 2

สำหรับหัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ครูที่ปรึกษากิจกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

ผู้วิจัย นางสาวสายพิน พุทธิสาร

สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษาศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงเรียน.....
วันที่สัมภาษณ์.....เริ่มสัมภาษณ์เวลา..... น. สิ้นสุดเวลา..... น.

ตอนที่ 1

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ.....
2. อายุ..... ปี
3. อายุราชการ..... ปี
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
วิชาเอก.....
วิชาโท.....
5. ตำแหน่ง.....
6. ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง..... ปี
7. การเข้ารับการประชุม / อบรม / สัมมนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรี

ครั้งที่	เรื่องที่ประชุม/อบรม/สัมมนา	ระยะเวลาที่เข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา	หน่วยงานที่จัด
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในโรงเรียน

โรงเรียนของท่านมีสภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องด้านต่าง ๆ ดังนี้

- การส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

- การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม

.....

.....

.....

- การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวกในด้านอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

- การส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากร

.....

.....

.....

- ความต่อเนื่องในการส่งเสริมและสนับสนุน

.....

.....

.....

สภาพการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในประเด็นต่อไปนี้

- ความสนใจของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีมากหรือไม่ (จำนวน/ระดับชั้น)

.....

.....

.....

- การจัดวงดนตรีไทยในโรงเรียนมีกี่ประเภท (ปี่พาทย์, เครื่องสาย, มโหรี, อังกะลุง ฯลฯ)

.....

.....

.....

- จำนวนเครื่องดนตรีมีครบถ้วนเพียงพอหรือไม่ อย่างไร (ดีด, สี, ตี, เป่า)

.....

.....

.....

- ผลงานหรือเกียรติประวัติที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย (ย้อนหลัง 5 ปี)

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่ ถ้ามี ท่านมีส่วนร่วมอย่างไร.....

.....

.....

.....

2. โครงการที่จัดทำมีโครงการอะไรบ้าง.....

.....

.....

.....

3. แต่ละโครงการมีลักษณะอย่างไร.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีส่วนร่วมในการเตรียมการอย่างไรในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในประเด็นต่อไปนี้

- 4.1 การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์.....

.....

.....

.....

4.2 การเตรียมบุคลากร

- ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีจำนวนกี่ท่านเพียงพอหรือไม่
- มีวิธีการในการเลือกผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมอย่างไรบ้าง
- มีการให้บุคลากรได้พัฒนาความรู้ความสามารถเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4.3 การจัดงบประมาณ

- ใช้งบประมาณจากแหล่งใดบ้าง

.....

.....

.....

5. ท่านมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่
ถ้ามี ท่านดำเนินการอย่างไร.....

.....

.....

.....

ถ้าไม่มี เพราะสาเหตุใด.....

.....

.....

.....

6. ท่านกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย
อย่างไร.....

.....

.....

.....

7. ท่านมีวิธีการในการรับสมัครสมาชิกอย่างไร.....

.....

.....

.....

8. ท่านประสบปัญหาในการมีส่วนร่วมในการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้าน
ดนตรีไทยหรือไม่ ในประเด็นต่อไปนี้

8.1 ด้านการทำโครงการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบ.....

.....

.....

.....

8.2 ด้านการเตรียมอาคารสถานที่ ปัญหาที่พบ.....

.....

.....

.....

8.3 ด้านการเตรียมบุคลากร ปัญหาที่พบ.....

.....

.....

.....

8.4 ด้านงบประมาณ ปัญหาที่พบ.....

.....

.....

.....

8.5 ด้านการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย.....

.....

.....

.....

8.6 ด้านการรับสมัครสมาชิก.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

9. ท่านกำหนดข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยอย่างไร

.....

.....

.....

10. ท่านมีการประชุมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่ (ถ้าไม่มีข้ามไปถามข้อ 13)

ถ้ามี ท่านดำเนินการอย่างไร.....

.....

.....

.....

11. ในการประชุมนิเทศสมาชิกท่านมีรายละเอียด หรือประเด็นในการประชุมนิเทศสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย อะไรบ้าง.....

.....

.....

.....

12. ผู้ที่มีส่วนร่วมในการประชุมนิเทศสมาชิกได้แก่บุคคลใดบ้าง.....

.....

.....

.....

13. ท่านดำเนินการในการตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่ (ถ้าไม่มีข้ามไปตอบข้อ 15)

ถ้ามี ท่านดำเนินการอย่างไร.....

.....

.....

.....

14. ท่านกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างไร

.....

.....

.....

15. ท่านจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

16. ท่านมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยอย่างไร
ในประเด็นต่อไปนี้

- กำหนดเป็นแผนการจัดกิจกรรมระยะยาวตลอดภาคเรียน
- กำหนดแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง
- ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดกิจกรรมมีใครบ้าง

.....

.....

.....

17. ท่านจัดเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยอย่างไร

.....

.....

.....

18. จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยแต่ละกิจกรรมคืออะไร

.....

.....

.....

19. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยท่านยึดหลักในการจัดกิจกรรมในประเด็น
ต่อไปนี้หรือไม่

19.1 ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
ความถนัดทางด้านดนตรีไทย หรือ พัฒนาความสามารถด้านดนตรีไทย

กิจกรรมที่จัดได้แก่.....

.....

.....

.....

19.2 ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย ท่านได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะใน
การเล่นดนตรีไทย

กิจกรรมที่จัดได้แก่.....

.....

.....

.....

19.3 ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย ท่านได้จัดให้มีกิจกรรมที่ให้
 ประสบการณ์ด้านดนตรีไทยให้กว้างขวาง หรือให้โอกาสในการสร้างรากฐานในการศึกษาต่อด้าน
 ดนตรี

กิจกรรมที่จัดได้แก่.....

.....

20. ท่านติดตามดูแลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่ อย่างไร

.....

21. ท่านประสบปัญหาในด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่
 ในประเด็นต่อไปนี้

21.1 ด้านการปฐมนิเทศสมาชิก ปัญหาที่พบ.....

.....

21.2 ด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ปัญหาที่พบ.....

.....

21.3 ด้านการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบ.....

.....

21.4 ด้านการติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ปัญหาที่พบ.....

.....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม

22. ท่านมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่

ถ้ามี ท่านมีวิธีการอย่างไร.....

.....
.....
.....

ถ้าไม่มีการประเมิน เพราะสาเหตุใด.....

.....
.....
.....

23. ท่านมีการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยอย่างไร

.....
.....
.....

24. ท่านได้นำผลการรายงานการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในครั้งต่อไปหรือไม่

ถ้าท่านนำผลการรายงานไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป ท่านได้ดำเนินการอย่างไร.....

.....
.....
.....

25. ท่านประสบปัญหาในด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่ ในประเด็นต่อไปนี้

25.1 ด้านวิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ปัญหาที่พบ.....

.....
.....
.....

25.2 ด้านการรายงานผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ปัญหาที่พบ.....

.....
.....
.....

26. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่ทำให้ท่านประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้าน
ดนตรีไทย.....
.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย
ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดที่ 3

สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

ผู้วิจัย นางสาวสายพิน พุทธิสาร

สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษาศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงเรียน.....
วันที่สัมภาษณ์.....เริ่มสัมภาษณ์เวลา..... น. สิ้นสุดเวลา..... น.

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ – นามสกุล.....
2. ปัจจุบันเรียนอยู่ชั้น.....โปรแกรม.....
3. อายุ..... ปี
4. นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยมาก่อนหรือไม่.....
ถ้าเคยเข้าร่วมกิจกรรม ได้เข้าร่วมกิจกรรมอะไรบ้าง.....
.....
.....
5. นักเรียนเคยเล่นดนตรีไทยมาก่อนหรือไม่.....
ถ้าได้เคยเล่นดนตรีไทยมาก่อน เครื่องดนตรีไทยที่เล่นคืออะไร.....
6. นักเรียนคาดหวังอะไรจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยบ้าง.....
.....
.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยในด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่ (ถ้าไม่มีข้ามไปถามข้อ 3)
ถ้ามี นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างไร.....
.....
.....

2. นักเรียนประสบปัญหาในการมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ดนตรีไทยหรือไม่

ถ้ามี ปัญหาที่พบ คือ.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยเกี่ยวกับ
การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ หรือไม่ (ถ้าไม่มีข้ามไปถามข้อ 5ป

ถ้ามี นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างไร.....

.....

.....

.....

4. นักเรียนประสบปัญหาในการมีส่วนร่วมในการเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ หรือไม่
ถ้ามี ปัญหาที่พบ คือ.....

.....

.....

.....

ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม

5. ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีคณะกรรมการดำเนินการหรือไม่
(ถ้าไม่มีข้ามไปตอบข้อ 7)

ถ้ามี นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างไรในประเด็นต่อไปนี้

5.1 การดำเนินการในการเลือกคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรม.....

.....

.....

.....

5.2 คณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง.....

.....

.....

.....

5.3 ในทางปฏิบัติคณะกรรมการแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้างในการดำเนินการจัดกิจกรรม.....

.....

6. นักเรียนประสบปัญหาด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยหรือไม่
ถ้ามีปัญหาคือ.....

.....

7. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมหรือไม่.....

ถ้ามี นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมอย่างไร.....

.....

8. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยทุกกิจกรรมหรือไม่และสม่ำเสมอเพียงใด.....

.....

9. นักเรียนต้องการให้ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยเพิ่มเติมจากที่ได้จัดกิจกรรมให้หรือไม่ อย่างไร.....

.....

10. จากการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนคิดว่าตนเองมีการพัฒนาตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่

ถ้ามีการพัฒนาตนเอง มีการพัฒนาตนเองอย่างไร.....

.....

ถ้าไม่ได้รับการพัฒนาตนเอง เพราะสาเหตุใด.....

.....

.....

ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรม

11. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทยหรือไม่
ถ้ามี นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินอย่างไร.....

.....

.....

.....

12. นักเรียนประสบปัญหาในการมีส่วนร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ด้านดนตรีไทยหรือไม่

ถ้ามี ปัญหาที่พบ คือ.....

.....

.....

.....

13. นักเรียนมีส่วนร่วมในการรายงานผลการจัดกิจกรรมหรือไม่ อย่างไร.....

.....

.....

.....

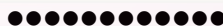
14. นักเรียนประสบปัญหาในการรายงานผลการจัดกิจกรรมหรือไม่

ถ้ามี ปัญหาที่พบ คือ.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตการจัดกิจกรรม

การสังเกตครั้งที่.....

โรงเรียน..... ชื่อครูที่ปรึกษากิจกรรม.....

ชั้น..... จำนวนนักเรียน..... คน

วัน / เดือน / ปี ช่วงเวลาที่สังเกต..... ถึง..... น.

การสังเกตการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรีไทย

รายการสังเกต	ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต
การเตรียมความพร้อม	
1. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่
2. การแจ้งจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม
ลักษณะกิจกรรมดนตรีที่จัดให้นักเรียน	
1. กิจกรรมการฝึกทักษะรายบุคคล
2. กิจกรรมการฝึกทักษะเป็นกลุ่มเครื่องดนตรี
3. กิจกรรมการซ้อมรวมวง
4. กิจกรรมอื่น ๆ.....

รายการสังเกต	ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต
สภาพและบรรยากาศทั่วไปของการจัดกิจกรรม
1. การมีส่วนร่วมของนักเรียน

2. บทบาทของนักเรียน

3. การให้ความสำคัญกับนักเรียน

4. บทบาทของครูที่ปรึกษากิจกรรม

5. ความกระตือรือร้นและความสนใจของนักเรียน

6. ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติกิจกรรม

7. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

8. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน

การประเมินการจัดกิจกรรม
- วิธีการประเมิน

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบศึกษาเอกสารเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลการประกวดวงดนตรีไทย
ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ข้อมูลเบื้องต้น

โรงเรียน.....

ชื่อเอกสาร.....

ศึกษาเอกสารเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กรอบแนวคิด	ข้อมูลที่ค้นพบ
1. การเตรียมการจัดกิจกรรม	
1.1 การกำหนดระเบียบข้อบังคับ
1.2 การทำโครงการจัดกิจกรรม
1.3 การเตรียมอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์
1.4 การเตรียมบุคลากร
1.5 การเตรียมเรื่องงบประมาณ
1.6 การประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก
2. การดำเนินการจัดกิจกรรม	
2.1 การปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติ ของการเข้าร่วมกิจกรรม
2.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ

กรอบแนวคิด	ข้อมูลที่ค้นพบ
3. การประเมินผลการจัดกิจกรรม 3.1 การประเมินผลการจัดกิจกรรม 3.2 การรายงานผลการจัดกิจกรรม

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสายพิน พุทธิสาร เกิดวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ที่อำเภอพระโขนง จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขานตรี ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2542 ปัจจุบันรับราชการที่โรงเรียนเทพศิลา แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย